

BÁBOC

1441*: *Predium Baboch* [Csánki V, 329]. 1535: *Baboch* [Kmonostori konv. lt. (Kvár)]. 1587, 1700: *Babocz* [Mike gyűjt. Registr. Arend. — OL. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1722: *Babotz: Babocz* [OL. i. h.]. 1754: *Babutz* [Conscr. III, 88]. 1808: *Babucz* [Lipszky]. 1831: *Babitz*(!) ~ *Bebutz* [Constans.]. 1839: *Babutz: Babultz: Bebutz* [Lenk]. 1840: *Babutz: Babucz* [Sombory gyűjt. — A dési ref. egyhm. lt.]. 1877: *Babucz ~ Babutz: Babutin* [Dvorzsák, Hnt. 324].¹ 1909: *Babucz ~ Bäbuť* [MoldTog.]. 1913: *Bábocz* [Hnt.]. 1922: *Babocz ~ Bäbuť* [Martlstr.]. 1942: *Babuc ~ Bäbuts* [Hgy.].²

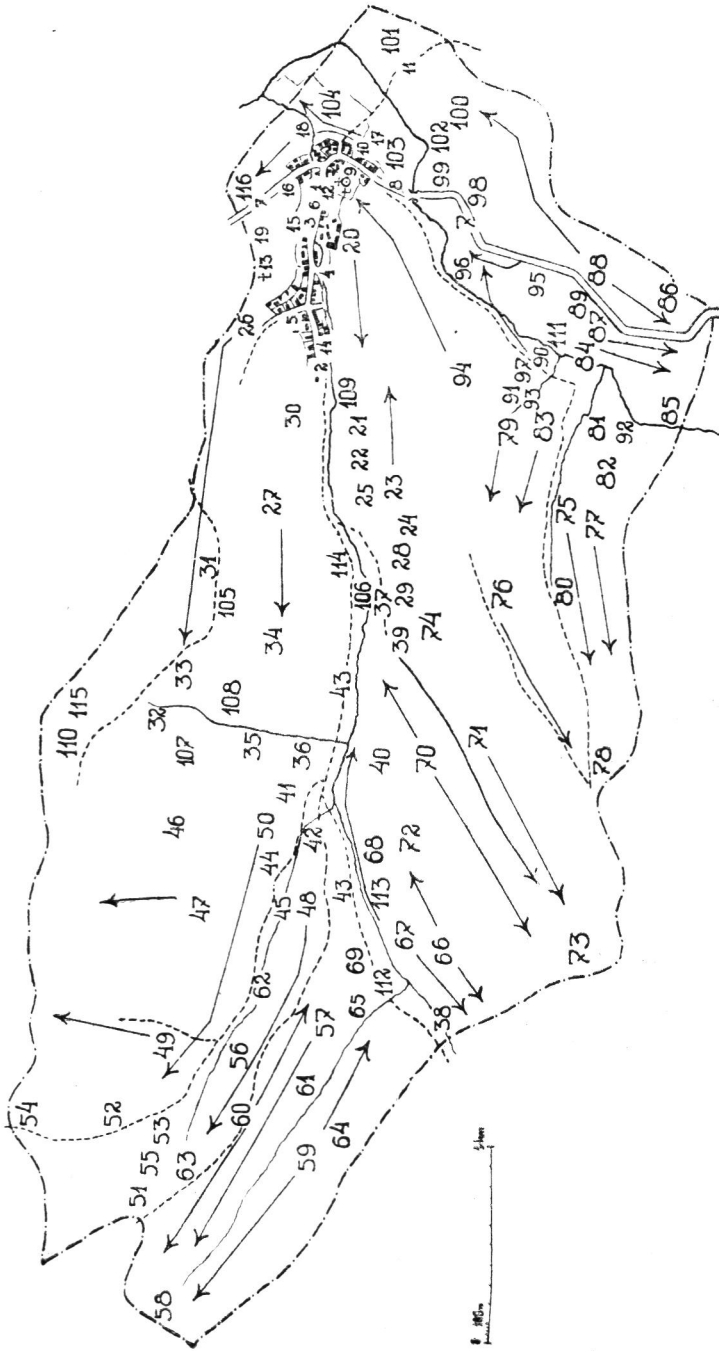
1754: A' Falu Eszak felől valo résziben. a Falu között le járo Patak. A' Berend felől valo Forduloba: A' Lókert végib(en) a Patakra megyen véggel (sz.). A' Kovátsi felől való Fordulora: Az Ecclesia erdején alol (sz.). Nagy Csutoj előtt (k.). a' Kolosvár felé járo Ország úttya. a' Törvényfa [Conscr. III, 88]. — 1838: A' Budai határ felől való forduloban... az u. n. Kokas rétnél (sz., k.). Pap erdeje alatt (sz.) (szomszédja) egy patakocska, mely a' nagy csotájából jó. [A dési ref. egyhm. lt. Papi díjlevél]. — 1913: I. Beltelkek. II. Kertek megett. III. Kecskés. IV. Pajták verőfénye (Fácza poeczilor). V. Nagyvölgy. VI. Erős oldal (Grécsa). VII. Tűzfáknál (töbször így!) (Hiszelcs). VIII. Pityókás (Barabojes). IX. Asztagosoldal (Szu gyalu sztogurilor). X. Vád. XI. Berek alatt és kis kert (Tyertyucz). XII. Delelő verőfénye. (Fácza szteveriste). XIII. Kis és Nagy csutája. XIV. Rétek. XV. 2 ik forduló. XVI. 1 ső Forduló. XVII. Ejszak (Szu dosz). XVIII. Nagyrét.

* Az egyes helynévadatok után ()-ben rendszeren rövidített alakban a hely milyenségére, illetőleg a gazdálkodás jellegére vonatkozó megállapításokat közlök. Ugyancsak ()-be teszem a történeti forrásokból kiírt adatokban a feldolgozott rövidítéseket, kiegészítéseket és magyarázatokat. Néha ~ jellel ()-be teszem a forrás más részében előforduló alakváltozatot is. A []-ben lévő rész az eredeti szövegben hiányzó elfakult, kiszakadt vagy kitéredezett rész pótlását jelenti. Ugyanilyen []-be teszem, többnyire rövidített formában, a forrásutalásokat is. Az összes rövidítésekre nézve a rövidítési jegyzék tájékoztató.

A ~ jel a magyar, német és román adatok között a váltakozás jele. Ugyanabból a nyelvből való két vagy több alakváltozat között : áll.

¹ A forrás névváltozatként a *Fodorháza(l)* nevet is felsorolja, de ez n. ilv. elírás.

² Hivatalos magyar neve: *Báboc*.

Báboc helynévtérképe
Határa 2857 kat. hold

[Telekkönyvi birtokív]. — 1942 : 1. Kapu satului đin žos : Kapātu satului đin žos : Žoseñ : Ulitsa đin žos (u.). 2. Kapu satului đin sus : Kapātu satului đin sus : Suseñ : Ulitsa đin sus (u.). 3. Val'ea popi (sz.). 4. Saroš (u.). 5. Keškeš (u., sz.). 6. Fintina lui Buđiš (kút). A Budiš nevű ittlakó családról nevezték el. 7. Drumu tsari. A Kolozsvár és Borsaujfalu közötti megyei út neve. 8. Podu Klužului. A Kolozsvárra vezető úton lévő híd. 9. Pă fatsă (u.). 10. Val'ea pingă drum. A Diós felől jövő pataknak az országot mellett lévő ága. 11. Drumu Kaqačului. A szomszédos Kolozskovácsiba vezető út. 12. Drumu beserici. A gör. katolikus templomhoz vezető út. 13. Kapirna. Az Inczédycsalád kriptája. 14. Fintina lui Ișfan (kút). A Bábocban lakó utolsó magyarról, Váradi Istvánról nevezték el. Régebbi neve : Fintina grofului. 15. Biserika ča unguřaskă : Beserika ča unguřaskă. A magyar (= református) templom helye. 1927 körül bontották le ; köveit a diósi állami iskola építéséhez használták fel. Sipos Dávid készítette szószéke a kidei róm. kat. templomba került. 16. Podu Tsigañilor (h.). Az ittlakó cigányokról nevezték el. 17. Riturî. A patak melletti rétek összefoglaló neve. 18. Labu Tsigañilor (sz.). Cigányok laknak itten. 19. După gardurî (sz.). 20. Stăvărișta (sz.). 21. Grōpa ča mikă (l.). 22. Grōpa ča mare (l.). 23. Păduřea saračilor : Tajetura saračilor (e.). Állítólag a jobbágyság alatt az urak a szegényeknek adták ezt a területet. A Păduřea saračilor elnevezést ritkábban használják. 24. Gropile (l., e.). 25. D'alu (k.). Egy kert neve a Tajetura saračilor [23] alatt. 26. Păduřea iobağilor : Păduřea foștilor iobağ (e.). 27. Pojetsil'e (l., e.). 28. Băрку (l.). 29. Tajetura ča gōla (sz., l.). 30. Păraū Pojetsilor (p.). 31. Păduřea șkoli (e.). Az iskola erdeje. 32. Greča (e., l.). A falusiak szerint az egykor itt tanyázó görögökről nevezték el ; ez a vélekedés azonban nyilván csak népi magyarázat. 33. Kșfęa Greči (e.). 34. Grōpa lui Pal (l.). 35. Păraū Greči (ă.). 36. Gura Greči (e., l.). 37. Gura Vadului (e.) 38. Val'ea (sz., e., p.). A Nádasberend felől jövő patak és a mellette lévő földek neve. 39. Vadu (e., k.). 40. D'alu stogurilor (e., sz.). 41. Gura Hisălčului (l.). Hisălču régebbi neve Fűzfás volt ; ma ez a név csak egyes emberek emlékezetében és a telekkönyvben van meg. 42. D'alu Hisălčului (l., e.). 43. Drumu d'e pa Val'e. A Nádasberendre vezető (út). 44. Drumu la Hisălču (út). 45. Păraū Hisălčului (p.). 46. Păduřea Hisălčului (e.). 47. Šeștiñil'e (e., l.). 48. Dosu Hisălčului (e.). 49. Orbănaia (e., l.). 50. Fatsa Hisălčului (e., k.). 51. Fundu Hisălčului (e., k.). 52. Fundătura (e., l.). 53. Gura Fundături (e., l.). 54. Fundu Fundături (l.). 55. Păraū čel rău (l.). 56. Kurmătura židovilor (e.). 57. Barabojiș (e., l.). Ennek régebbi neve állítólag Pityókás volt. Vö. r. *baraboi* 'burgonya'. 58. Fundu Barabojișului (l.). 59. Dosu Barabojișului (l.). 60. Fatsa Bara-

bojišuluj (l.). 61. Paraş Baraboişuluj (p.). 62. Fintina Hisalči (kút). 63. Drumu pă dal. A Hisalču és Baraboiş [57] között a hegygerincen vezető út neve. 64. Grupa lui Nátuts (l.). 65. Grupa T'eteraşuluj (l.). 66. Tauru (e., l.). 67. Ritu stupături (k.). Ma már nem emlékeznek arra, hogy itt gát lett volna. 68. Grupa Sámuluj (e.). 69. Kosteşea Baraboişuluj (e., l.). 70. Fatsa Vaduluj (e.). 71. Dosu Vaduluj (e.). 72. Grupa Trínki (e., l.). Egy Trinca Gergely nevű román emberé volt. 73. Mánástire (e.). „A fost akolo čeva mánástire.“ 74. Grupa Koružanuluj (k., e.). Egy Corujan nevű emberé volt. 75. Čutaja ča mare (k., e.). 76. Fatsa Čutaji (e.). 77. Dosu Čutaji (e.). 78. Fundu Čutaji (e.). 79. Čutaja ča m'ika (l., e.). 80. Paraş Čutaji čei mari. (p.). 81. Gura Čutaji čei mari (l.). 82. D'alu Viñderejilor (l.). 83. Între Čutaj (l.). A Čutaja ča mare [75] és Čutaja ča miká [79] között lévő legelő. 84. Ritu Treškaşie (k.). 85. Gura Rimeti (k.). 86. Sirdi (e.). 87. Silvaş: Silivaş (sz.). 88. Kležije (e.). A református egyháza volt. 89. La čoroju (kút, sz.). 90. T'ertu (k.). Régen be volt kerítve, de 76 éves vezetőm már csak hallomásból tudott erről. 91. Gura Čutaji čei m'ič (l.). 92. Val'ea đela Buda. A Bodonkút ~ r. Buda felől jövő patak neve. 93. Paraş Čutaji čei m'ič (á.). 94. Fatsa Stávárişfi (sz.). 95. După T'ertu (sz.). 96. Ritu mori (k.). 97. Drumu Čutaji (út). A Čutaja ča mare-ba [75] vezet. 98. Hagău (sz.). 99. Fintina Nutsuluj (kút, sz.). 100. Akastai (sz.). 101. Dosu (sz.). 102. Ritu kajilor (k.). 103. Ritu Drongoşi (k.). 104. Ritu Kaşčanuluj: Ritu al mare (sz., k.). Egy Kolozskovácsiból való emberé. 105. Păduşea popi: Păduşea beşeriči (e.). 106. Fintina đin Gura Vaduluj (kút). 107. Fintina đin sus (kút). 108. Fintina đin žos (kút).¹ 109. T'ertuts (sz., k.). 110. Şantsu Greči (e.). Itt keresték azokat a kincseket, melyeket a görög óriások hagytak itt. A román uralom alatt komoly ásatások folytak ezen a helyen. Az ásókat a kolozsvári „halott lány“ (alvajáró?) vezette. Két kincskereső nevét a következő gúnyvers őrizte meg: Iuon ku Sinişion — Sapa'n Greča după bań — Alflă p'etri şi bolovań.² 111. Fintina la Silivaş: Fintina la Silvaş (kút). 112. Su koste (l.). 113. Korbu (e.). 114. Podu Vaduluj (h.). 115. Virvu Greči (e.). 116. Kobiltău (sz., k.) [Gergely Béla hgy].³

¹ A 107–108 a Greča-ban lévő kutak neve.

² A halott lányról szóló hiedelem és a gúnyvers Jakab Ferencné (42) bodonkúti magyar asszony közlése.

³ Közlő: Kis Vazul (76), Nemes Vazul (29), Rus Vazul (3?) báboci és Gocan István (50) nádasberendi lakos, valamennyi román nemzetiségű.

BÁDOK

1416: poss. *Bodagh* [TelekiOkl. I, 417, 422]. 1493: *Badok* [BánffyOkl. II, 348]. 1507: Gallus de *Badog* [Uo. 412]. 1576, 1586: *Badog* [MúzRadák — JósHb. Fasc. III. No. 30]. 1587: *Baadok* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1609, 1610, 1630, 1637, 1646, 1653, 1670, 1673, 1675, 1700: *Badok* [JósHb. Fasc. III. No. 42, 69. — Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 991, 1001, 1007. — OL. Teleki lt. Földváry oszt.]¹ 1645: *Badogban* [OL. i. h.]. 1652, 1668: *Badogbban* [I. h.]. 1671: *Baldok* [I. h.]. 1675, 1677: *Badogh* [Bf. I. — JósHb. Fasc. III. No. 23]. 1685: *Bádogh* [I. h. 24]. 1700: *Badog* [OL. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1703: *Badogban* [OL. i. h.]. 1716: *Báldog*: *Badog* [JósHb. i. h. 68]. 1722: *Badogh* [OL. i. h.]. 1725: *Bádog* nevű Faluban. *Báldogh* [OL. Teleki lt. i. h. — Az un. egyh. közöns. lt. Gen. vis. 167. l.]. 1737, 1740: *Báldok* [Bf. I.]. 1761-2: *Bádog* [Rátz Krisztina conscr.]. 1767, 1769: *Badak* [Hodor lev. — Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 71]. 1808: *Bádog* ~ *Bádok* [Lipszky]. 1831: *Bádok* ~ *Buduk* (!) [ConsTrans.]. 1839: *Bádok* [Lenk.]. 1877: *Bádok*: *Bodok*: *Bábok* (!)² ~ *Badocu* [Dvorzsák, Hnt. 324]. 1909, 1922: *Bádok* ~ *Badoc* [MoldTog. — Martlstr.]. 1913: *Bádok* [Hnt.]. 1942: *Bádok* ~ *Badok* [Hgy.].

1590: az Czicz vapaba(n) (sz.) [JósHb. Fasc. III. No. 34]. — 1638: az Szena ret kúttia felől (sz.). az masik fordulora . . . az borsos hegi alliaban az arok mellet (sz.). az Vakaros kút bércezen (sz.). az füles kúttnal (sz.). — 1650: az borsos hegien (sz.). az borsai ut alat (sz.). az Kender aszo erdeje [uo.]. — 1653: Erdő... az hidégh kutra jō veggel melynek egy felől . . . vicinussa az ōrdóg orra. az patak [uo.]. — 1661: Kide felől: az Porgolato(n) belől egy palagj az Köves patakra megy(en) vegel (sz.). az Kerek bük előtt (k.). az harmas erdő aljaba(n) egy darab irotvanj. az hideg kutra jū vegel. az harmad palagban az hideg kut felől. az hidegh kut arka melet. az Szölős kutban egj palag egj felől az arok. az Szelbe(n). az Szölő oldalon. az nagj Berek oldalon (sző). az nagj berek elöt (sz.). az czere domb alat (sz.). az nagj Berek higara jū vegel az arok melet. az esekben (sz.). az Kender asó retjn. az files kutra megen vegel egj hold föld alol az arok. az esekben az also laban. az Kender aszo retjn egy njl fű. az fel jaroba egj hold az kidej hatara megen vegel. az ut altal kelőb(en) (sz.). az Veres János kincsera megen vegel (sz.). az eb haton (sz.). az borsos hegeb(en) ket hold fold az Vakaros kutnal (sz.).

¹ A XVIII. század elejétől leggyakoribb *Bádok* alakot nem, csak a tőle eltérőket idézem.

² Ez az alak nyilván elírás, illetőleg sajtóhiba.

az budós kutba(n) (sz.). az Czicz Vapajaba(n) (sz.). az uj ozlasban (sz.). az Szaraz retben (k.). az Szos (!) kut Saraban (k.). az fűzesbe(n) (k.). az magos mart alat (k.). az falun alol az Sasas utban (k.). az Pala kő haton (sz.). — Az másik fordulora való földek: az első (!) laban (sz.). az Sos kutra jü vegel (sz.). Ezen (t. i. az előbbin) alol az Szena ret arkara jü vegel (sz.). az Kötő utban (sz.). az Szena ret arkara megjen vegel (sz.). az Veg laban (sz.). az masodik laban borsa felöl (sz.). az Szena retbe(n) (sz.). az Za tetön (sz.). az omlas alat egy irotvanj feljül az omlás. az omlasban egj hold föld... feljeb (szomszedja) az porgolat. az Kötő utra jü vegel egj darab föld. az dobe halman [JósHb. Fasc. III. No. 22]. — 1675: az hidegh kut fele az szelben melj föld az porgolatra iō vegel (sz.). az Kender aszo ritin (sz.). az Dobe (?) Halma(n) alol. az Sos kuton alol (k.) [i. h. No. 23. — OL. Gr. Teleki lt. Földváry oszt.]. — 1677: Lápos Erdő (e.) [Bt. I.]. — 1687: Az Pala kő háton (sz.). Az Meszsze látó Domb alatt (sz.). Az Czicz Vápában (sz.). Az Eb háton (sz.). Az éb (!) hát végib(en) (sz.). Az Medgyes Dombon (sz.). Az vakaro oldalon (sz.). az Borsos hegyen (sz.). az Veres János kincsi(en) (sz.). Az kurta Szélen alol a nyilak között (k.). Az Kender Aszo rétib(en) (sz.). — Borsa felöl való forduló: Az harmadik Lábban... az Széna rét arkára mégyen véggel (sz.). Az végh Lább(an) (sz.). Az Borsai Határ szilben (sz.). Az második Lább(an) (sz.). az Déllőb(en) az Széna rét arkára mégyen véggel (sz.). Az Széna rét árka mellett az két árok között egy kerek parlagh,... égy felöl vicinussa az Széna rét árka. más felöl ugyan más árok. Az Faluhoz harmadik Lábban égy hold föld az Soos kut árkához mégyen véggel (sz.). Az Sos kuton feljül való Lább(an) (sz.). Az Szina (!) ritben égy hold föld az Kötő utra mégyen véggel (sz.). Az Széna rét kutya felet az Kötő utb(an) az hajlásb(an) (sz.). az Záh tetön (sz.). Az Dobi halma alatt (sz.). Az Omlás és Kelemen Pinczéje között (sz.). Az Omlában Fenn... feljül mellette az Porgolat szomszedgya, alol az Tövis. Az meredek út felett égy darab irotvány vicinussa... alol az Tövis erdő. Az Első Lábban az falu vigin az meredek ut mellett (sz.), szomszedgya... felyül az Pribék Farkas Irotványa. Az Gáll mezein (k., irt.). Az Köves Patak fön (k.)... szomszidgya... alol az Köves patakból járo földek végei. Az Csere Dombon (k.). Az hármes árka mellett (k.). Az Kerek Bük előtt (k.). Az Hármes előtt (k.)... az hidegh kutra jö víggel. az Hármes Terrib(en) (k.). Az égy ház erdeje alatt (k.) [OL. i. h.]. — 1702: az falu felé véggel fel járo láb földben az rét szélben (sz.). ezen verőfenjes odalon az Dobi halmán alol az Kelemen Pinczejire véggel jároe gy szél szántó föld. az Zah Tetön az Borsai határ Szilben

[uo.]. — 1713: az Czicz vapa nevű hejben az nyilas Retek felső végénél (sz.) [uo.]. — 1723: a Falu Erdeje vegiben Delről a Kidei ősvény mellett (e.), a Tekenős mezőn (e.), az Harmas alatt a két Cser kuttya fele megyen veggel a hegy allyaig (e.), a Szurdok arka. Az ördög orrán (e.), vicinussa . . . Delről az hideg kut teri . . . a felső vegit tartja a Derse felé menő ut. A Szurdok Arkaban (e.), a Szurdokban (e.), a Kender aszó erdeje között (e.) [uo.]. — 1726: az Harmadik lában (sz.). Az negjedik laban (sz.). Az vepső laban (sz.). Az Dobi halmara rugo lában az bertzen (sz.). Az Dobi halmara megjen végel az Dobokai határ szelben (sz.). Az Csorgo felet (sz.). Az omlas felet az nagj borozdan felyül (sz.). Az Csorgo Arkara megjen vegel es az Kelemen Pinczejere (sz.). Az Szena rét árka megjen vegel (sz.). az Kötő ut. Az Omlás alat (sz.). Az első laban (sz.). Az Matska nyuzo domb alat (sz.). Az Falu vegin (sz.). — Derse felé való forduló: Az Szelben az Gargjas kutra mégjen vegel (k.). Az Egj haz Erdeje alat (k.). Az hidegh kut árka mellett (sz.). Az harmas alat (k.). Az Kerek bük előtt (k.) szomszedja . . . feljül az Kerek bük. Az harmas arka mellet (sz.). Az Ket arak köszt (sz.). Az Köves patak fön (sz.) . . . (szomszedja) alol az Köves patakbol fel jaro földek. Az Köves Patakban (k.). Az Galmezején egj darab irotvan. az Gal mezejjén(!) az Falu erdeje alat (sz.). — Kide felé való forduloban: Az akaszto Csere meget (sz.). Az recze (!) Gal fajánal (sz.). Az Falu erdeje mellet (sz.). Az Agjagos ut egj hold föld által jár az uton az szőlő alá (sz.). Az által kelő oldalon (sz.). Az Szőlő alat (sz.). Az eresztő laban (sz.). Az Kidei uton alol az Patak mellet (sz.). Az Nagj berek kutjara jaro laban (sz.). Az Kender Aszo retiben egj darab pallagh az files kutra megjen vegel az also vege az által utra (sz.). Az Kender Aszo reti mellet (sz.). Az Megjes Dombon (sz.). Az Vakaros oldalon (sz.). Az Veres János Kintseben (sz.) . . . fetske farkulagh jo az Falu fele. Az Búdös kutra jaro laban (sz.). az Búdös kutba (sz.). Az Cicz vápa oldalon (sz.). Az Cicz vapában (sz.). Az Pala kö háton (sz.).¹ Az Janki haz heljen fejul az Köles kertbe [uo.]. — 1737: Az Erső Erdő neveztetik Szurdok Főnek mely vulgo Diszno kosárnak is hivattatik. Lapos Bik (e.). a Szurdok Arka. Tekenős Mező (e.). a' Tekenős mezőn levő Kerek Bük fő [Bf. I.]. — 1738: az controversiaban forgo Pojánának a Bádok felől való része Kun rész a Doboka felől való . . . Ördög rész.² a Lapos bükk (e.) [OL. i. h. — Bf. I.]. — 1740: az Szurdok Tetejin (e.) [Bf. I.]. — 1753: a' Borsa felől való Fordulob(an) Sóós

¹ Kétszer is így!

² Ezt az adatot egy Dobokára vonatkozó tanúvallomásból irtam ki.

kút n. h.-ben (sz.). — Kide felől való forduloban az Ország uttyától nem messze által járó n. h.-ben (sz.) [Török—Tunyogi lev.]. — 1754: Falu közönséges Uttzája. Falu közönséges Sikátora. A' Pojén n. h.-en, hová a' Magyarok temetkeznek, egy darab hely . . . , Napkeletről (szomszédja) az oláhok Temetője. a' Mező. — A' Doboka felől v(aló) Ford:(uló): A' Sóskutba (sz.). A' Meredek útnál (sz., k.). A' Kötő uton alol (sz.). Az által jároba (sz.). A' Réten (k.). — Vagyon egy darab Tüzure való tilalmas erdőis az Eccl(esi)ahoz tartozo. Doboka felé a Falún felyül a szilen szomszédgya Napkeletről a' Dobokai Malomba járo út [Conscr. III, 52]. — 1761—2: Csomafája felől való Forduloban: A Füles Kutnál (sz.). A Kidei Utban (sz.). A Csere Háton (sz.). A Füles Kuton fellyül (sz.). Borsos hegyen (sz.). A Szélben (sz.). Az Eb háton (sz.). A Būdös kutban (sz.). A Kenderászoban (sz.). — Doboka felől való Forduloban: Az Omlás alatt (sz.). Az Új Oszlásban (sz.). Az Dombon (sz.). A Széna rét árkánál (sz.). A Porgolát mellett (sz.). — Kaszálók: Az alsó Réten az Falu Végin. A Kertek allyán. A Hideg Kut teriben (sz.). Az Hármás uton alol. A Hideg Kut uttyán fellyül. — A Szálasban (e.) [Rátz Krisztina conscr.]. — 1764: a' Disznó Kosár és Szúrdok árkaik között (e.). Disznó Kosár árka. a' Szúrdok Pataka mellett (e.). Lapos Bükk (e.). a' Cser Kútyánál (e.) [Bf. I. Bánffy Farkas conscr.]. — 1765: a Nagy Rét végiben (k.) [Békési lev.]. — 1767: A Csomafája felé Forduloban: La Borsos v. Borsós Hegy (sz.). Pe Ebhát (sz.). In által járó (sz.). In Szil la Funtiná Retse (sz.). In Kender Aszó (sz.). La Padure Csomafáji (sz.). In Csitzape (! sz.). ¹ Dupe Pedure Szatuluj (sz.). In Szil la Funtine Rétese din Szusz de Szát (k.). Dupe Szorosu Popi (sz.). . . a Kidébe járo ösveny szomszédtságiban. La Csere hát (sz.). In Face Kender Aszouluj (sz.). In Szil la Gálmező (k.). In Szil la Kis Kut (k.), a mellette lévő Szurduk nevezetű Patak szomszéd(ságában), Linge Drumu Csomaféji (sz.). In Szil Szub Padure Beszeritsi (k.). — A Doboka felé Forduló Határban: La Paro Csorgouluj (sz.). La Kötő ut (sz.). Din Sosz de Szát (sz. k.). La Nuts (sz.). De la Akasztéj din Sosz (sz.). La Gyalu kitre Sie Borsi (sz.). Szub Gyalu kitre Sie Borsi (sz.). A Lungu Rituluj (sz.). La Sos Kut (sz.). La Funtinyitze (sz.). Din szusz de Csorgo (sz.). In Sosz de Szát la Būdös Kut (k.). Intru Peri (sz.). Intru Paro Csorgouluj (sz.). . . Eszakraól a mellette lévő Arkok a szomszédgyai. Szub Akasztéj (sz.). Szubt Omlás (sz.). In Czitzvape (k.). — A Malom Uttyánál vagyon egy darab Csere, Gyertyán Magyaro és mas fele tsak fiatal Kert Karonak és tsak tüzure való fákból álló Erdő . . . Nap Kelet felől a Dobo-

¹ Kétszer is így!

kai Határ széle . . . a szomszédgya. A Kis Kutnál (ua.) Bokros Erdő (szomsz.) Délről a mellette lévő Arok. A Szálásba . . . Fialtal Csere és tölgy fákból álló Kert karok(na)k való Erdő. A Hármásban . . . Csere, Gyertyán és más féle fákból álló tűzre való Bokros Erdő. A Gál Mezőn . . . Fialtal Csere és kevés más féle fákból álló Karok(na)k való Erdő [Mikó lt. Rhédei J. conscr.]. — 1768: a Palaki Háton (k.)•Körtvélyfáknál (sz.), a Kopasz Dombon (e.). a' Falun alól a' Borsa felé való Réthben (k.). erdő hivatik vulgo Szálásnak vagy Szálás Erdőnek¹ azon Szálás erdőn alól Gyertyános nevezetű erdő . . . (alól szomszédja) a' Szurdok pataka [MúzBf. — Békési lev.]. — 1769: az . . . Udvarház helynek szomszedsága napkeletre Csomafájára és Dobokára járo Ország uttya Napnyugotról az Kis Sikátor. — a nagy utzán a patak felöll. — a nagj rétről le járó és jövő patak [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 71.]. — 1774: a Bádoki határban lévő azon Erdőtt mely vulgo közösnök (!) hivatik a több a mellett lévő erdőkkel edjütt a Dobokai Dumbrávaig [i. h. Fasc. XIX. 91]. — 1781: az oldalt ut tető nevezetű helyben (e.) [i. h. 126]. — 1783: A' T somafája felől való Forduloban: Szántó: A' Csorda Hajto Utnál. A' Koromberek alljába a' Borsa felöll Kide felé járo Uta között. A' Csereháton. A' Vakaros oldalon. A' Tzitz Vápa oldalának allso Részén. A' Tzitz vápában. A' Bűdös Kutban. A' Borsos hegyen. A' Kender Aszoban lévő Rét mellet. A' Kender aszoban a' Fűles Kuton felyül. Ugyan ennek (t. i. az előbbi helynek) a' Fundetura felől való végiben. A' Kertek megett a' Falun kívül mely a' felső végivel rug a' Falu Erdejére. A' Koromberken a' Kide felé menő uton aloll. A' Kenderaszoban a' Kide felé járo ösvényen aloll. a' Kender aszo patakán tul az also nyilaknak a' Felső végiben, egy felől a' Kender aszo pataka . . . szomszédi. A' Kender Aszoban a' Rét szelen. A' Kender Aszo verőfénye oldalában. A' Kidei Határ szélben a' Kidei szöllőknél. A' Csere Háton. A' Megyes Dombon. A' Borsos Hegy oldalon. A' Kender aszoban a' Réten tul az Eszkan a' Kidei ut felöll. A' Csernátoni nagy Lab föld.² A' Kender Aszo Retin tul. A' Kenderaszóbéli Réten tul a Borzda között az Eszakan. Az Ehbáton. — A Dobokai és Borsa felöll való Forduloban: Szántó: Az omláson felyül. A' Kötő Utban, mely véggel rug a' Tsorgora. A' Csorgon felyül való oldalban. A Vatzkor fak között. A Falun aloll a' második Táblában mély véggel a' Sos kutra rug. az harmadik Táblában egy Láb föld . . . rug véggel a' Tsorgo árkára. a' Hegy tetőn, mely rug

¹ Szomszédja K.-ról az erdőre feljáró szeker út, Ny.-ról a' Dersére által járó ösvény.

² Tziko Pálné Csernátoni Rozáliát és Csernátoni Györgyöt említik mint rész-birtokot.

az innetso (!) végével a Bádoki akasztófa felé. a' Széna Rét árkán tul. Az Omlás alatt. Az A (!) oldal alatt. A' Tsorgon tul. A' Tsorgo árkán innen. — A' Csomafája felől valo Fordulóban: A' Tzitz Vápában (k.). A' Kender aszoban a' rövid Nyilak között (k.). A' Kenderaszobeli Réten a' hosszu nyilak között. — A' Falun alol valo Réten a' rövid Nyilak között (k.). a' Kerek Bük alatt (k.). a' Borsa felé le menő patak. A' Felső tilalmasban a' Hideg kut teriben. a' nagy Rét (k.). A' Temetőn felyül a' Kis Kutra járo osvényen aloll egy kiseded kaszállotska. A' Kis Réten tul a' hosszu Parlagok között (k.). A' Kerek Bük alatt, mely rug véggel a' Hármárol lejjövő Arakra. A' Sadány árkán innen az oldal ut alatt (k.). A' Falun Felyül lévő Tilalmasban az árkok között, mely rug véggel a' Szurduk árka felé a' Hideg kut Teriben... Nap Keletről az Erdőre Járo ut szomszédságában (k.). A' Felső Tilalmasban a' Két Arok között (k.). a' Felső tilalmasban a' Szurdok árkánál (k.). A' Gárgyás Kutnál. a' Poléban(?) a' Temető mellett (deserta) [TT.]. — 1798 a Szálos erdőből [uo.]. — 1800 : ā Csere háton (sz.). A Bórsós hegy oldalában (sz.). A Pallaki háton ā Csomafáji út mellett (sz.). ā Fogadónál (sz.). Az Zá oldalban (sz.). A Körtéfák közt a Sós kútban (sz.). ā Nagy Réten (k.). A Gálmezőben ā Temetőre jövén véggel. ā Kenderaszóban (sz.). az Árok végénél (e.). ā Kopasz dombon ez is közös (erdő) az ajjában pedig egy kis irtás vagyon. az Hágotetőn (sz.). ā Alsó Réten (sz.). Csórda hajtó útnál (sz.). Az által járo alsó részében (sz.). A Koromberek ajjában a Borsa felől Kide felé járo utak között (sz.). Az Omláson felül (sz.). Az alsó réten ā Széna rét árkánál (k.). [Békési lev.]. — 1801 : Doboka felől valo Fordulóban: a' Pap Diofájánál a' Kötő uton tul [TT.]. — 1802 : Kerekbük Erdőben (e.)... rug... a felső vége... a Kidei Határra [TT.]. — 1803 : a' Bádoki Határon a Dersei és Poklostelki határ Széljbe az ugy nevezett Árok végénél (e.) [TT.]. — 1806 : Régi neven pedig neveztetett a Magyar Templom mellett levő Szabó Bálint Kerek ház helyeinek [Békési lev.]. — 1807 : a Parla kö gáton (!) [TT.]. — 1810 : a Feljároba (sz.) [Békési lev.]. — 1810 körül : Doboka felől valo fordulóban (an) a' Falu felet (sz.). A' kötő utban (sz.). A Tsorgo árkán tul (sz.). A' feljárob(an) (sz.). Csomafái ut mellett (sz.). A' Palaki háton (sz.). A' Fundeturában (sz., k.). A Kenderaszob(an) (sz.). A' Vas Miklos uram Fogadoján fejül egy horgos kaszáló. A Falun alol a' Nagy réten (k.). A' Szilb(en) a' Szurduk árka mellett (k.). A' volt Falu erdejiben. A' Hármásb(an) (e.) [uo.]. — 1811 : Dumbráva (e.). [TT.]. — 1812 : Kopatz Domb el pusztult bokros (e.), ¹ Kerek Bük (e.). ² Lá Kápu Parouluj (e.). Szill (e.). Dumbráva

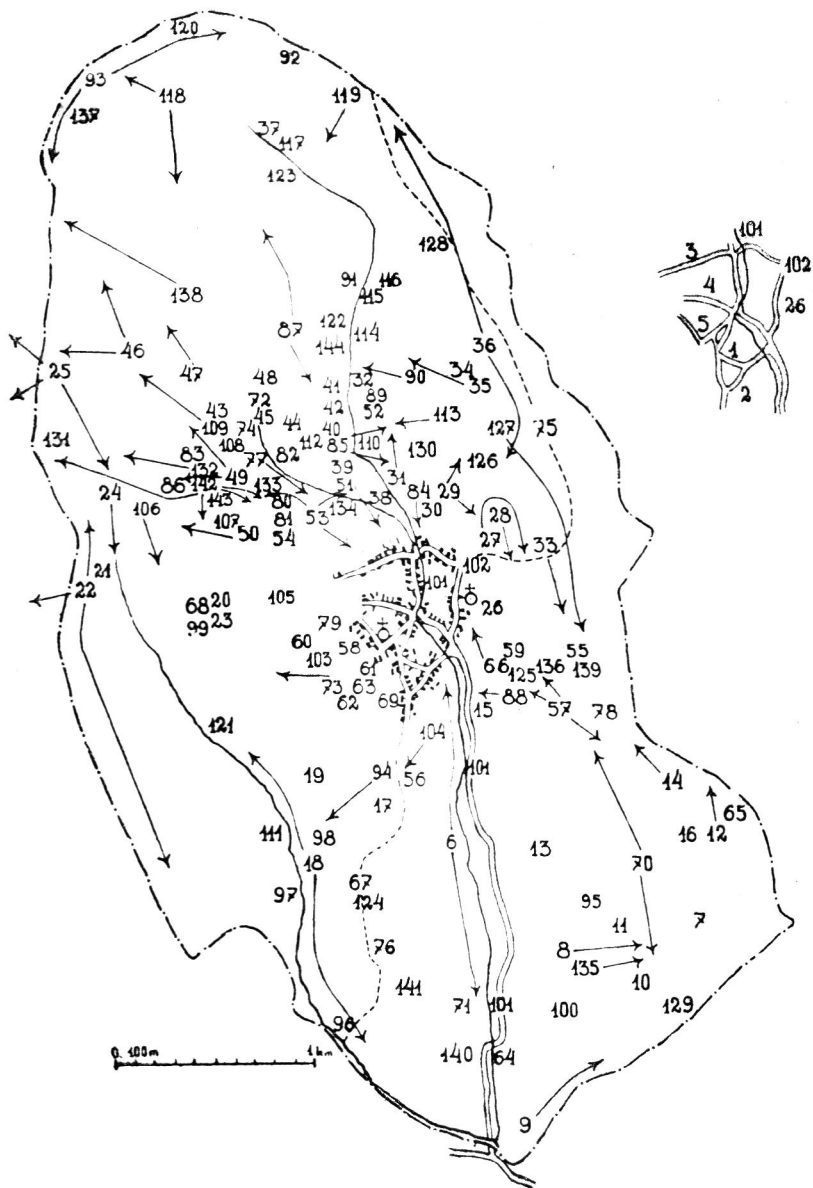
(e.) [MúzBf. — TT.]. — 1813: a' felső falu végén a Szél nevezetű helybenn lévő Colonialis sessio. a Doboka felől lévő fordulón¹ az Omlás alatt (sz.). a Kide felé való fordulonn a' fundetura n. h.-en²(sz.). Kövespatakban (k.) [TT.]. — 1816: a Szilben a Nagy rét n. h.-ben (k.). az oldal ut felé járó ut [Békési lev.]. — 1817: a' Doboka felől való Fordulon: A' Kőtő utbeli nagy szántó Föld. A' Pap Diofájánál (sz.). Az Omlás alatt (sz.). A Csorgonál³ (sz.). A' Csorgo Arkán tul (sz.). Az Határszélbeli nagy Föld (sz.).¹ A' Hegyen a' Csovánál (sz.). Egy Parlag az omlásnál ennek egy felől... a' Pojény a' szomszédi. — a' Csomafája felől való Fordulon: A' Fundaturabeli Nagy szántó Föld. Az Ebháton (sz.). a Pallakiháton a' Rét szélin (sz.). A' Feljároba (sz.). Az Csomafája felé járó ut mellett (sz.). Ugyanezen Fejül a Feljároban (sz.). A' Cziczivápába (sz.). A' Palaki háton az Cziczivápába (sz.). Az Altaljároban (sz.). A' Kertek megett (sz.). A Bűdöskutban (sz.). A' Kenderaszo Rettyebeli kaszáló. a' Kert hátuljában lévő Rétbeli kis szegelet (k.). A' Kenderaszo Rétyyiben (k.). — a z Felső Fordulon a' Szilben: A' Nagy Rétbén (k.) melynek ... a' Nagy Rét szélin le fojo Patak a' szomszédi. A Kerek bük alatt egy Parlag. a' Szilben az Ecclesia Erdeje alatt egy Darab Parlag. A' Kerekbikben lévő Irotvány mely circum circa Erdoval vagyon körülvéve (k.). A' Szilben a' Hármas alatt egy nagy Iratvány (k.). — a z Also Fordulon a' Réten: Az öreg Curia Kertyén alol lévő Kaszáló Rét (k.). a' Rövid Nyilak közt (k.). A' Bűdös Kutban (k.). — a' Felső Fordulon a' Szilben Derse felől: Az Arinánál lévő Iratvány (k.). A' Falu mellett lévő kender Föld a' végibe lévő kaszallotskával edgyütt. — Erdők: A' Hármasban egy Darab Erdő ... melynek ... Eszakrol a' Hármas árka a' szomszédi. A' Krutsánál. A' Köves Patakbéli Erdő. Az Kerekbük Tetején egy Fototska Erdő. egy darab Erdő ... Szurduk Árkán melynek szomszédi egy felől a' Szálas árka. A' Cser kuttya tetején (e.). Az Arinánál lévő vágat. A' Kerekbükbeli Erdő. — Pallaki Háton az ut hosszáb(an) (sz.). a Csorgon alol (sz.). az orosz Dombon (e.). az Árok végínél (e.) [Békési lev.]. — 1821: a Kender aszszoban a Kurpetor nevű álludialis (!) föld. A Kenderaszso n. h.-ben a' Kidében járó ösvény mellett lévő föld [TT.]. — 1822: A Csoma Fája és Kenderaszo felől való Fordulob(an):² Az Által Jároba (sz.). A Füles Kutnál³ (sz.). A' Meg(g)yes Dombon (sz.). A Kenderaszo Rétyyibe. A Kender aszo⁴ rétbén (k.).

¹ Alább: A Határszélben Borsa felől (sz.).

² Alább: A' Kender aszo felől való Forduloban a Palaki Háton.

³ Alább: A Füles Kutnál.

⁴ Alább: Kenderaszso.

Bádok helynévterképe
 Hatara 2220 kat. hold

a vakaros Hidnál a Borsos Hegy oldalában. A Komberkén (!). A Fundeturab(an). A Korom Berken. A Falu mellett az Oldalba (sz.). A Csere háton. A Feljáronál. — A Doboka felől való Forduloba: A Kötő Utban (sz.). Az Omlás alatt (sz.). A Bornyu legelő hely között. A Rét mellett (sz.). A Bornyu legelő Hely közt egy írotvány. A Hegyen (sz.). A Dio Fánál (sz.). A Hegyen a Csován aloll (sz.). A Körtvély Fák között (sz.). — Szántó Földek Minden Eszt(endő)ben) használhatók: A Borsos Hegyen. A Csorgo árkán tul, A Borsos Hegyen a Borza Fánál. A Parlaki hát végében. A Rét mellett a Fogadonál. A Pallaki Háton. A Csomafái Ut mellett. A Kerek Bük alatt (k.). Az also rétben (k.). A Bűdös Kutb(an), A Nagy Rétbe a Szélybe (k.). A Sodány Arka mellett (k.). A Rét Szelén (k.). A Csorgo Arkánál. A Gál Mezőn (k.). A Czuczo Vápába. A Nagy Rét Árka mellett (k.). A Czutzo Vápa oldaláb(an). A Csorgo Arkán tul a Határ Széjbe. A Falu mellett (k.). A Szelbe a Kertek végibe (k.). A Köves Patokba (k.). — Erdők: Krutsánál. A Két Árok között. A Dumbrávába. A Poklostelki uton alol. A Kerek Bükbe. A Malom Uttyánál. A Közös Erdőbe a Poklos telki utonn alol. A Kopatz Dombon. A Falu felett a Falu erdejébe valo Fogas [TT.]. — 1824: a Kide felől való forduloban: A Borsos hegy (sz.). A Puszta Szöllőnél (sz.). A Kender aszo réttyében (sz.). Lá Sztupeture (sz.). Az Árkok Közt (sz.). A Csereháton (sz.). — Doboka felől való fordulo: a Borsa felől való Hegyen (sz.). a Borsa felől való Hegyen az Akasztófánál (sz.). a Fogadonál (sz.). A Dobokai (~ Doboka) Hegyen (sz.). — Az Also réten a Falun alol (k.). A Kender Föld (sz.). A Puszta Szöllőnél (k.). La Sztupeture (sz.). A Borsos Föld (sz.). Az Oltoványosba (k.). A Szilbe (k.). A Kerek Bük alatt (k.). — Dumbrávában (e.). Pojenyitza (e.) [TT.]. — 1825: a Hármasha (e.) [Bf. I. Bánffy Ferenc conscr.]. — 1826: Kender ászobéli Föld [Kidei lev.]. — 1831: A Szálásban (e.). A Dumbrávába a Soss kutnál (e.). A középső Dumbrávába (e.) [TT.]. — 1835: a Dumbrava n. h.-en (e.) melly irt Erdőnek N: Kelet felől a Dumbravica Uttya N: Nyugott felől a Kö Csür Arka... a szomszedi. a Dumbrávába a Sóos n. h.-en (e.) [Békési lev.]. — 1836: a Dumbrávába (e.). Dumbráva uttya. a Soosba (e.). a Szálás (e.). a Hármasha (e.) [EM. Borsai conscr.]. — 1838: Gál mezőre járo ut. Bádoknak verőfényes oldala. — Doboka felől való forduloban: Intre pér vagyis a Soskut (sz.). Meredek utnál fejül (sz.). kötő utnál (sz.). — Kide felől való forduloban: Az által Jároban. — Bűdes kut (k.). Közös nevezetű helyen vagyis a Szélen. Dumbrávára járo Szekér ut. Bértz alatti Szekér uton [MNy. XXVIII, 60]. — 1840: a Kenderaszo Réttyéből a Csomafái nagy szekérutba Féljáro uttol kezdve

(sz.) [TT.]. — 1842: a Kerekbük alatti Közös Erdejek. [TT.]. — 1843: a Falun fejül levő Somaianum Nagy Santzba lévő . . . kaszáló [TT.]. — 1844: a Doboka felől való forduloban Pe gyál lá ákasztély (sz.). La pereu Csorgeuluj kete grape (sz.). Peszte pereu Csorgeuluj (sz.). Lá Fegedeu (sz.). In Borsoshegy (sz.). — Kide felől való forduloban: In Kenderaszo lá funtiná Csernágyi (sz.). In Fejjareu (sz.). La Keráre Tyizi (sz.). In Fundeture (sz.). az Szilbe (sz.). A Kender aszo réttyiben (k.). az Szilben in ritu csel máre (k.). — Kö Csűr árkanál (e.). A Kender aszoban a Csere háton (sz.). Pusztá Szöllőknél (sz.). A Csere háton a Kidei ösvény mellett (sz.). Pojénybéli Ujfelfogási Feljáróbeli szántó. Kötőut (sz.). Pap Oldala alatt. A Falun aloll. hosszú Rét. A Vatzkorfákon alolli szántó. Temetőbeli kaszáló. Papi nagy oldal [TT. — MNy. XXVIII, 60]. — 1846: A' Kide Felől li Forduloban: A' Kopasz Domb (sz.). Fundeturabeli Szántó föld. A' Fűles kútnál (sz.). Az általjáróba (sz.). — A' Doboka felől li Forduloban: A' Határ Szilbe (sz.). A' Diofánál (sz.). Körtvély fáknál (sz.). A' kötő Utba (sz.). — A' Borsos hegyen (sz.). A' Csomafái ut mellett (sz.). A' Pallaki háton (sz.). A Szilbe lévő Kender föld (sz.). Az also Réten (k.). A' Szilbe (k.). A' Nagy Réten (k.). Kerek bükkön (e.). a Kender aszon (sz.). az Berken az az Olah Kuti Erdőn [TT. — Kidei lev.]. — 1847: a Köves Patak rétyén az ugy nevezett Gál mezején [TT.]. — 1851: lá gárdu Czárinyi a rét mellett (k.). a Gárgyas kútan [TT.]. — 1853: a Falu felső végén a Gárgyas kútnál (telek). a Kö Csűr árka mellett (e.) [TT.]. — 1854: Feljáróbeli föld. Kötőutbeli szántó. az ugy nevezett Diofánáli szántó. Pap oldala. Pojén. A' Falun alolli hosszu Rét. A' Vatzkor Fákon alolli szántó föld. A' Papi nagy oldal. Alsó r t [MNy. XXVIII, 60]. — 1855: Kenderaszo Rétye (k.). Dumbráva (e.). Feljaro (sz.). Kötő Ut (sz.). Csorgo árkan tul (sz.). Koromberek (sz.). Fundatura (sz.). Szil ~ Szél (k.) [TT.]. — 1856: Cserkut n. h.-en lévő ujj vágattja. Irotvány [TT. — MNy. XXVIII, 60]. — 1857: Dumbráva (e.). Kö csűr árka (e.) [TT.]. — 1860: Pirlazsák (sz., k., ., tkl., á.). Kötő ut (ua.). Hosszu rét (k.). Feljáró (sz.). Krutsa (e., l., tkl., á.). Pojény (sz., l.) [MNy. XXVIII, 60]. — 1869, 1873: Irotvány [A. dési egyhm. viz. jk. 3. — MNy. XXVIII, 60]. — 1873, 1881: Irotvány ~ Iratvány [i. h. 102, 150]. — XIX. sz. *eleje*: a' Rét mellett (sz.). La Funátze (sz.). Pe Dimbu Paduri Popi (sz.). Kerekbük (e.). A' Szurdukba (e.) [TT.]. — XIX. sz. *közepe*: Doboka felől való Forduloban: A Fogado felől. A Fogadonál a' Határ végén. A' Csorgo árkan tul az omlásnál. A' Dobokai Hegyen. A' Dobokai hegy tetőn. A' Borsa Felől való hegyen vagy is az akasztó fánál. Lá gárdu Czárinyi. A Hegyen az akasztó Fánál. A' Sos kútnál. A'

Csorgonál. A' Csorgon innen az omlás alatt. — A Kide felől való Forduloban: A' Fel járon. A' Cserhaton. A Pusztaszőlőnél. A' Korumberken(!).¹ A' Kender aszszó réttyében. A' Csorgon Felyül. A' Csorgonál. Az árkok közt. A' Fűles kutnál. La Sztupeture. A Borsos hegy. n. Az also rétben a' csorgo árka mellett. A' Kender aszszó réttye mellett. A Medgyes Dombon. A Fel jároban. A' Cserhaton. Az Ebháton. A bűdös kutnál. Lá ptyátre. Lá podu Csomafai ~ A' Csomafai Hidnál. A' Cziczavápán. — A Szilbe (k.). A' Szilbe a' Köves patak felé (k.). Az also rétben (k.). A' Szilbe a Kerekbük alatt (k.). A Szilbe a' köves pataknál (sz., k.). Az also rétben a' Csorgo árka mellett (sz., k.). Dumbráva a' Sos nevezet alatt Tölgy és Cserfa. Dumbráva a' középső intre pojen cser és Tölgy fa veszzős Erdő. Dumbráva a' keresztben tul tölgy és cser fa. A Szálás (e.). A Pistyira alatt cser, tölgy gyertyán, magyaro és tövis tűzre valo fák és gaz. A' Hármás nevű erdő melyet a' Sellérek használtak gyertyán, tölgy, magyaro, tövis, rendetlenül vagott gazos bokros erdő. Cserkut tölgy és cser fát termő Erdő. A' Fundeturába, vagy is Kopasz Dombon . . . szomszédi . . . északról a Kidébe járo ut (e.). A Falun alol valo rét (k.). A' Borsos Föld (k.). A Kender Föld a' Szilben a' Kerekbük alatt (k.). A' Szilbe a' köves patak mellett (k.). — a Bádoki és Dobokai Határok különböztetésére, nagy munkával mesterségesen emelt 4-ik nagy Halom (Czigla). a' Gyilkos nevű Dombon. a Bádoki Pojény. Krutsa nevű Erdős hely. — A Bádoki és Poklos telki egyben rugo Határ szélek . . . kezdve . . . Lá Krutse Bádokuluj nevű helyen létező Erdeje Felső végébe a' Poklostelki és Bádoki Határok közt a' Dumbrava tetején. — Ezen Halomtól kezdve a' Bádoki és Dersei egybe pontosulo Határ végek közt 300 Lépés távolságra, hol a' Kidei, Bádoki és M. Dersei Határok öszve pontosulnak, az ugy nevezett Lörintz mezőnél Két Utok közt ék formába jövö ut. a' Bádoki Lapáj nevű Erdő tetején a' Nagy Bértz Ut szegeletébe. A' Rotunda tetején. a' Rotunda feletti Bérzi Uton a' Czikoféle Erdő. Lá Pojáná Tyéuluj. a' Kerekbük felett. a Kopasz Domb tetejénél. A' Koromberek tetején. a' Koromberek tető Bádoki és Csomafai Határok szélei. Az Ugy nevezett Sztupaturánál. a' Bádoki és Csomafai Határok közti Hidnál. a' Két Falu Határát el választó Kenderasszobol le folyo árok mellett. a' Kenderasszoo Patakán folyo víz. a' Borsai Határ Szélbe . . . a' Nagy Sándor Karnátz nevű Fogadoján alol a' Bádoki és a' Borsai Határok közt a' Hegyről le jövö ut és a' Nagy ország Ut mellett. a' Bádoki és Borsai Határok közt a' Hegy élén fel járo Uton menve az akasztófa helye arányába.

¹ Így többször is.

— a' Köves Patak. a' Lapáj és a' Hármás tetején a' Közös Erdő mellett járo Szekér Uton mindenütt kereken le a' Szálas és a Hármás tulso Szélén a' bértzen járo ördögóra nevű helyen le a' Szélig. a' Sziltól a' Boloványoktól kezdve a' Péstyíra felett az Ördögórán járo Bértzi ut és a' Szurduk árka között az egész Szálas nevű Erdő a' Közös Erdővel. a' Kö Csürös Szurduk árkan tul az egész Dumbráva a' Krutsával égyütt a' Poklostelki és a' Dobokai Határig és a' Krutsa nevű Helyen lévő Pojánától a' Szurduk árkába jövö árokig. — a' Pojény. a Szél és a' Szurduk árka közt lévő minden Erdők [TT.]. — 1941-3: 1. Kis ucca ~ Ulicqra. A fiatalabbak *Erdeji Samu uccája* ~ *Ulicqra lui Erdeji* névvel is illetik. 2. Bojér úttya ~ Ulitsa Bojerului. A fiataloktól inkább a *Marzásnok felé* ~ *Pă la Moreșeni* név hallható. Első neve onnan származik, hogy az út Bojér Gyula szolgabíró alatt készült el. 3. Gálmező úttya: Gelmező úttya ~ Drumu kătră Gálmezău. A Gálmező felé vezető út. 4. Török ucca: Török Kárőj úttya. A faluban régi birtokos Török-család egyik tagja, Török Károly készítette utca és út. 5. Buna ~ Buna. Jóvizű kút a református templom közelében. 6. Alsórét: Hosszurét ~ Rîtu lung (k.). A falu alsó felén hosszan elnyuló rét. 7. A Hegyen ~ Pe d'al (l.) 8. Csörgőárka ~ Păraul Čurgăului (sz.). 9. Akácok: Akácok ~ La Akăts (k., l.). A határnak Borsa felé eső szélén lévő akácos körül elterülő határrész neve. 10. Zadahagya: Zadahogya ~ Zadahqđe (k., l.). 11. Vackórfáknál ~ La Peri (sz.). Az itt lévő vackórfákat ezelőtt kb. 60 évvel kivágták. 12. Omlás: Zomlás ~ Zomlaš (l.). Sziklás, omlásos, suvadásos határrész. 13. Kötő-út ~ Kefeut (út, sz.). 14. Pillog: Pillazsa ~ Pirlqaze (e.). 15. Ösvények ~ La Kărări (sz.). A hegyoldalon több ösvény vezet fel a Pojényra [57]. 16. Az Omlás alatt ~ Su Zomlaš (sz.). A közlő szerint „mos lecsúszatt.” 17. Meggyezsdomb ~ Međeždîmb (sz.). Régen állítólag meggyfák voltak benne. Itt van a falusiak szerint az óriások pincéje, öt hordó arany van benne. Kutattak utána, de nem kapták meg. 18. Kenderaszó: Kendereszó ~ Kenderesău (sz., k.). 19. Fëjjaró ~ Fijărău (sz.). 20. Csérhát ~ Čerhat (sz.). 21. Koromberegödre ~ Grqpa Koromberekului (sz.). 22. Koromberek ~ Koromberek (sz.). 23. Köveknél ~ La pŧatre (sz.). 24. Fundetura ~ Fundătura (sz.). 25. Kopadzdomb ~ Kopozdîmb (sz., e., k.). Az e határhoz tartozó része erdős, de a kidei rész jobbára erdőtlen. 26. Ódalút: Odalut ~ Adalut (út, kőbánya). 27. Étyház erdeje ~ Pădurija Kleziei (e.). 28. Iratványok ~ Iertevqje (sz.). Régebben ritkás, írotványos erdő volt. 29. Közös ~ Kezešu: T'uzoša (e.). 30. Szil ~ Sil (k.). 31. Szürduk ~ Surduk (k.). 32. Szürdukárka ~ Păraul Surdukului (á.). 33. Malamunytya: Málámunytya ~ Malamuñfe (e.). 34. Kruca pojánája ~ Pojana Kruči. Tisztás a Kruca erdejében.

35. Kruca ~ Kruča (e.). 36. Dumbráva ~ Dumbrava (e.). 37. Az Árok vége (e.). A Szurdukárka [32] fejenél, kezdeténél lévő erdős határrész neve. 38. Szürduk úttya ~ Drumu Surdukuluĭ (út). 39. Bolovány ~ Bolovaň (k.). Nagy kövekkel, sziklácskákkal tarkított rét. 40. Pestyereja ~ Peštere (e.). Egy sziklás üreg, barlang környékén lévő erdős hely. 41. Kistornác: Kicsitornác ~ Tárnačor. Kiugró sziklapad és sziklapárkány neve. 42. Szálás ~ Saloš (e.). 43. Mitruj pojánája ~ Poĭana Mitruluj. Tisztás az erdőben; 1941-ben beültették tölgy-csemetével. 44. Bámfi gödre ~ Gropa luĭ Bamfi (e.). 45. Hármásárka ~ Părău Harmoșuluĭ (á.). 46. Kerekerdő: Retundu ~ Rätundă (e.). 47. Cserkút ~ Čerkufe (e., kút). Csererdő közepén van egy forrás, kút. 48. Pojáná Tyejuluj ~ Poĭana T'ejuluj (e., tisztás). A közlő szerint „vót ott egy naty hársfa“ (vö. r. *t'eju* ‚hársfa‘). 49. Kerebik: Köröbik ~ Kărăbik (e.). 50. Kövespatak ~ Kišpaták (á., e.). 51. Nagyrét ~ Rĭtu mare (k.). 52. Funtinyica: Kiskút ~ Funtirĭtsă (kút). Kis tisztás és kút neve. Az itt lévő bővizű forrás 1938 táján kiapadt. 53. Kiserét ~ Rĭtu čel mik (k.). 54. Gelmező: Gálmező ~ Gelmezeu: Germezeu (e., k., sz.). 55. Malamúttya ~ Drumu mori (út). A szomszédos Doboka község határának Bádok felé eső részén levő egykori malomhoz vezető út neve. 56. Veres Miháj dombja ~ Dĭmbu luĭ Vereš Mihaj. A közlő szerint nagyapjának, Veres Mihálynak a birtokában volt és innen van a neve. 57. Úrbéresek legelője: Pojény ~ PășuŃea želerilor: Pojeñile (l.). 58. Kertek megett ~ După Grădiň (sz.). 59. Zsodánárka: Fágujárka ~ Părău Faguluĭ (á.). Szakadásos, omlásos időszakos vízfolyás neve a falu közelében. 60. Bojérbokra ~ In Tufele Boieruluĭ (e.). 61. Étyházi kert: Pap kertye (gyü.). A református pap használta kert. 62. Kripta ~ Pă Kripta (k.). Ma is mutatják itt egy sírbolt helyét. 63. Szoros ~ Soroš: Sorošu Popi. A református pap telke mellett felmenő, mély és szűk út neve. 64. Kűhid ~ Podu Popi: Podu Laiĭki. A közlő szerint „a magyar (= református) papnak ot vót főggye.“ Másik román neve onnan származik, hogy a kőhidat egy Nagy Lajos nevű birtokos készítette. 65. Cigla ~ Tsigle: Akasteĭ (l.). A határ legmagasabb pontja; katonai háromszögelési pont. 66. Papódala: Étyházódala ~ Kőstęa Popi: Kőstęa Klezieĭ (e., bokros l.). 67. Csomafáji út ~ Drumu kătră Čomafaja (út). A szomszédos Csomafája felé vezető út. 68. Csörgő: Csürgő ~ Čurgeqaš (kút, sz.). 69. Kripta alatt: Kertek megett ~ Su Kriptă (sz., k.). 70. Verőfény: Verőfíny ~ Fatsa (sz.). 71. Bűdös-kűdgödre (sz.). 72. Hármás ~ Harmoș (e.). 73. Gyümölcsösiratvány (k.). A református pap kertje felett lévő irtás, ma gyümölcsös neve. 74. Fenyves ~ La Braz (e.). A közlő szerint „ültetve vót“. Valóban kis fenyőfákkal beültetett erdőréssze neve. 75. Dumbráva úttya ~ Drumu

Dumbrăvi. Út a Dumbrava nevű erdőben. 76. Ephát ~ Iephat (sz). 77. Szénafű ~ Finats (k.). 78. Pojényi kút: Kút a Pojémba ~ Fintina im Pojeń. Kút a Pojény nevű erdőben. 79. Ákoskertye ~ Gređina luĭ Domnu Akoš. Török Ákos földbirtokos kertje. 80. Törögdombjá ~ Dîmbu luĭ Terek (sz., k.). 81. Döktér ~ Gropa im Mor-tečuńe la Kišpatak. Az elhullott állatok temetője. 82. Fenék: Nagy-rétfenék ~ Fundu Rîtului (k., e.). 83. Alsóiratvány: Alsópojána ~ Iertevoju đin žos (tisztás). 84. Erdő alatt ~ Pă su Pădure (sz., k.). 85. Szurdukódala ~ Košteja Surdukului (e.). 86. Berciiratványa: Felsőiratvány ~ Iertevoju d'in sus (tisztás, k.). 87. Nagyerdő ~ Păduriĭa țe mare (e.). 88. Lupujárka ~ Părau Lupului. Időszakos vízfolyás és környékének neve. Nyelvkalauzom szerint egy *Lupuĭ* nevű román emberé volt. Tunyogi Csapó Gyula földbirtokos szerint azonban neve onnan származik, hogy ezen az árkon lejöve lopóztak be a faluba a farkasok (vö. r. *lup* 'farkas'). 89. Delelő ~ Stăniște. A Kiskút ~ Funtinița [52] körül lévő kis tisztáson delelnék az e tájon legelő marhák. 90. Krucsaárka ~ Părau Kruči (á.). A Krucsától le-jövő mély, szakadós árok. 91. Feketecsűrárka. A Feketecsűr [115-6] felől jövő mély árok és benne folyó patakocska neve. 92. Derzseji pojána. A szomszédos Magyarderzse felé eső írotvány neve. 93. Birc: Bérc (e.). 94. Fējjáró úttya ~ Drumu Fijarului (út). 95. Olto-vány ~ Oltoań. Szántóföldek között lévő gyümölcsös neve. 96. Csomafáji hídnál. A szomszédos Csomafája felé vezető útnak a Kenderaszó patakán átvezető pontján volt egykori híd neve; ma nincs meg, de a híd környékét így hívják. 97. Csernátoni kút (kút). A közlő szerint ilyen nevű emberé volt. 98. Sztupatura ~ Sztupă-tura (sz.). 99. Fejérkút ~ Fintina țe albă (sz.). 100. A Váluknál ~ La Halăue. E határrészben egy kút és egy csorgó van. A *halău* 'vályu' egyébként itt román közszó is. 101. Patak ~ Valeja. A falun keresztülfolyó, nyáron nagyon sekélyvizű patak neve. 102. Gárgyás-kút ~ Gard'așkut. Magas kávéval körülvett kút (vö. *gárgya* 'kút-káva'). 103. Szorosárka ~ Părau Soroșului (á.). 104. Palaki hát ~ Połt'ihat (sz.). 105. Nagy Lajos szöllője ~ Žiĭa luĭ Nad' Lajaš (pu. gyü.). 106. Fundetura kútya ~ Fintina Fundături (kút). 107. Kövespatakárka (á.). 108. Tyizdokfeneke ~ Fundu luĭ T'izdok (k.). Egy *Tyizdok* ~ *T'izdok* nevű, csúfszájú román ember földje volt; a román névre nézve vö. *pt'izdă* 'vagina'. 109. Árkok között ~ Printre Păraje (e.). 110. Szurdukfeneke ~ Fundu Surdukului (e.). 111. Kenderaszóréttye ~ Rîtu Kenderasului (k.). 112. Ptyicsor ~ Pt'ičor (út, e.). 113. Krucsaerdeje ~ Păduriĭa Kruči (e.). 114. Hosszutornác ~ Tărnatsu lung. Előreugró, hatalmas kőlap a Kűcsűr-árka elején; a pásztorok pihenő és menedékhelye nagyidő esetén. 115. Fekete-

csűr. Ua. A sziklafal oldala a pásztorok rakta tüzek füstjétől összekormozódott és így fekete színű. 116. Feketecsűrödala (e.). A 115. számú helynév jelzette pont felett elterülő erdős rész. 117. Hosszucsűr. Hosszan elnyúló, hatalmas kölap alatt lévő csűr-szerű hely a sziklás partban; a pásztorok pihenő- és menedékhelye. Akkora, hogy egy kisebb csorda elfér benne. 118. Kideji hegy ~ D'alu T'izi (e.). A tőszomszédos Kide felőli hegy neve. 119. Poklostelki hegy ~ D'alu Päkliši (e.). A tőszomszédos Poklostelke határával érintkező, illetőleg benne folytatódó erdős rész neve. 120. Birci út (út). Az erdős hegyélen, a Bircen [93] vezető út neve. 121. Kenderaszó-árka ~ Päräu Kenderasăului (á.). A Kenderaszó [18] völgyében folyó patakocska (tulajdonképpen csak ér!) neve. 122. Kücsűrárka (á.). A Kücsűr [144] felől folyó patakocska neve. 123. Hosszucsűrárka (á.). A Hosszucsűr [117] tájékán folyó patakocska neve. 124. Cicápa: Cucápa ~ Tsutsapa (sz.). 125. Pabdiófája ~ Nuku Popi. Egy diófa neve; a „román egyházé“ volt. 126. Dumbrávica ~ Dumbrávitsa (e.). 127. Pojényica ~ Pojeñitsa (tisztás, k.). 128. Közbeső pojána ~ Pojana d'e mižlok (tiszt s, k.). 129. Kásztěj: Ákásztěj ~ La Kăstej: Akastej (l.). 130. Szurdukteteje ~ Vîrvu Surdukului (e.). 131. Kerebiktető ~ Vîrvu Kărabikului (e.). 132. Kerebikódala ~ Kôstęa Kărabikului (e.). 133. Kerebik alatt ~ Su Kărabik (k.). 134. Hármásúttya ~ Drumu Harmoșului (út). 135. Csorgóárkán túl ~ Păstă Păräu Ćurgăului (sz.). 136. Falu erdeje ~ Pădurija ĉe săt'askă (e.). A román földreform alkalmával az úrbéreseknek adták ki. Minthogy az úrbéresek szinte mind román nemzetiségűek voltak, ma — egy két magyar család kivételével — az erdő a falu román lakosságának kezén van. 137. Cikó iratványa (k.).¹ 138. Perzselterdő ~ La Pîrliturî (e.). Mindig perzselték, irtogatták. 139. Bérci erdeje ~ Pădureja lui Bertsi (e.). 140. Borsoshegy ~ Borșoșhed': Borsoshed' (sz.). 141. Büdöskút ~ Bid'ișkut (kút, sz.). 142. Bérci erdeje ~ Pădurija lui Bertsi (e.). 143. Berci iratványa ~ Jertăvoju lui Bertsi (k.). Berci erdejében [142] lévő irtás neve. 144. Kücsűr. Sziklaoldalban lévő hatalmas, csűr-szerű vízmosság neve [Hgy.].

BODONKÚT

Ilyen alakban e községnév csak 1909 tájától használatos [*Podnkút* ~ *Eudă-veche* (MoldTog)]; előbb *Urjánosóbuda* néven említik. A község újabb nevét azért kaphatta, mert — mint a környékbeli falusiaktól tudom — a lakosokat csúfolták a község régi nevéért.

¹ A kidei helynévanyag összegyűjtésekor kalauzom, id. Jakab Sándor nevezte meg ezt a Kidevel határos erdőrészt mint a bádoki határhoz tartozót.

Az újabb névvel a falu egyik jelentős területének neve vált község-névvé (L. a történeti és jelenkori adatokat). A község maga Ó- és Újbuda összeolvadásából keletkezett. Burjánosbuda hátárába olvadt bele és itt keresendő a középkorban említett Balog János telke és az ugyane korból, sőt a XIX. század végén is Burjánosbuda-hoz tartozó praediumként emlegetett Kölesmező.¹ — E településekre vonatkozó adatokat Bodonkút alá foglalva, itt alább sorolom fel.

*Balog János telke

1353: *Palugianusteleke, Bolugianusteleke, Elugianusteleke* [AnjOkm. VI, 38]. 1407: Poss. *Balog Janustelki* [Csánki V, 331]. 1424: Part. terre *Balyogianusthelleke* seu *Balyogianusthelke* vocate inter possessiones utraque Buda sita [uo.]. 1450: Terra *Balogyanustelke* ad possessionem Obwda [i. h. 331, 338]. Vallis *Balog Janusthelke* [i. h. 331]. 1450: Pred. *Balog Janustelke* [uo.]. 1455: Pred. *Balog Janosthelke* [uo.]. 1495: Poss. *lalog Janosthelke* [uo.].

Ez az, alighanem még a középkor végén eltűnt település egy 1424-ből való oklevél tanúsága szerint a két Buda, Ó- és Új-Buda (ma: Bodonkút) között, Csánki V, 331 szerint hozzávetőlegesen meghatározva: Kolozsvártól északnyugatra Bodonkút, Szentmihálytelke, Berend és Diós vidékén feküdt. Jóval későbből való források útmutatása alapján egészen pontosan meghatározhatjuk ez eltűnt település helyét. 1755-ben a mai Bodonkútba beolvadt Új Buda határán „A *Balog János telki* fordulóban“, majd a „*Balog János telkin*“, „A *Balog János telkin* a Hoszszulábban“, „A *Falog János telki* fordulóban a rövid lábban“, „a *Balog. Janos-telke* névű helyben... vicinit(atibus)... ab occidente Berendi határ széle“ helymeghatározásokat olvashatni [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XLVI. No. 14, 21]. 1760-ban „az Uj Budai Határon *Balogh János* nevezetű helységben“ lévő erdőről történik említés [i. h. 16]. 1761-ben „*Balogh János* nevezetű helyben“, majd „az Uj Budai Határnak Berend felől valo Fordulojában Kerek Láb vagyis *Balog János Telke* nevezetű helyben“ valami szántóföldeket sorolnak fel [i. h. 19, 43]. 1762-ben is „*Balog János* nevezetű helyben“ lévőknek mondanak egy szántót [i. h. 36, 37, 40]. 1770 körül Burjánosbuda (ma: Bodonkút) határán „az *Balog janosb(an)*“ nevű helyet emlegetnek. Az ezutáni források adatai itt következnek: 1772: „az Ujj Budai Praediumb(an)... a *Balog Jánosban*“ [i. h. 42]. Ugyancsak az újbudai határon „a' Felső vagyis *Balog János* nevű Forduloba... A' *Balog János* Pataka mellett“ lévő szántót említik [i. h. Fasc. LX.

¹ Gergely Béla helyszíni ismeretei alapján jól meghatározható e három, illetőleg négy település helye (L. a mellékelt térképvázlatot).

No. 18]. Alább ismét „A *Balog Janos*ba a' Hoszszuba“ egy szántót, „a' *Balog János* nevű helyb(en)“ egy erdőt határoznak meg. 1794-ben ugyancsak a mai bodonkúti határon belül „a *Balog János* nevezetű helyben“, illetőleg „A *Balog János*i oldalban“ emlegetnek földeket. Egy keltezetlen, de XVIII. század második feléből, alighanem 1772 tájáról való forrásban az „Uj Budai Praediumban *Balog János* nevezetű helyen“, majd „a *Balog János telki* forduloban“, „*Balog János telkin* az Hoszu Labban“, „a *Balog János telki* forduloban a rövid lábban“, „az Uj Budai határon *Balog János* nevű helyben az hoszszu lábban“ „a *Balog János*ban a Csergő Patakon tul a verő fényben“ „a *Balog János*ban, melynek also része Hoszszu Lábnak nevezetik, a másik Kerek lábna“, „Uj Budai Praediumban *Balog János* nevezetű helyen“, „az Uj Budai határon a Berend felől valo forduloban *Balog János telke* nevezetű helyben“ „a *Balog János*-ban“ (e.) helymeghatározásokat olvashatni [i. h. Fasc. XXXI. No. 2].

Áz itt felsorolt¹ adatokból kétségtelen, hogy a XIV—XV. században *Balog János telke* néven emlegetett település Újbuda határán volt, s ez utóbbi helységnek XVIII. század előtti eltűnése után emennek egész határával együtt Burjánosóbudához tartozott, tehát a mai Bodonkút határán keresendő. Gergely Béla helyszíni gyűjtése alapján ma már a település helyét pontosan rögzíteni tudjuk. A bodonkúti határ északnyugati részén, a régi Új-Buda területén, ma is ismernek egy *Balog János* ~ *Bologianuš* nevű szántó-területet. Az egykori *Balog János telke* minden valószínűséggel ezen a helyen lehetett. Az eltűnt település tehát valóban a két Buda, Ó- és Új-Buda között feküdhett, mint ahogy egy előbb, 1424-ből idézett oklevél is mondja (L. még a mellékelt térképábrázolást).

*Burjánosóbuda

1315: ² Nobiles de *Buda* [Csánki V, 338]. 1367: poss. *Buda* [Csánki i. h. — Doc. 212—3]. 1424: Part. terre Balyogianusthelleke vocate inter poss. utrasque *Buda* sita. Poss. *Obuda*, *Vybuda* [uo.]. 1427, 1455, 1461, 1475: Poss. *Buda* [uo.]. 1435: Poss. *Buda* nobilium de eisdem [uo.]. 1449: Plebanus de *Bwda* [uo.]. 1450: Terra *Balogyanustelke* ad possessionem *Obwda* [uo.]. 1450: *Obuda* [uo.]. 1450 körül, 1461, 1495, 1509: Poss. *Obuda* [uo.]. 1452: Poss. Nag-

¹ Az adatokat l. még Burjánosóbuda és Burjánosúj-buda helynevei között is.

² Csánki i. h. említ *Buda* községnél 1283-ból *Budatelke* községből való nemeseket (Nobiles de poss. *Budatelke*), de ez aligha vonatkozhatik Budára, illetőleg Óbudára. Szerintem a kérdéses név vagy 1. a megye keleti felében, Tekétől nyugatra fekvő *Budatelkére* vonatkozik, vagy 2. téves alakban került bele az oklevélbe.

buda et poss. *Cbuda* [uo.]. 1457: *Bwryanus Euda* [uo.]. 1460: *Obwda*, *Wybuda* [uo.]. 1461, 1483: Poss. *Obwda* [uo.]. 1461: *Nobiles de Ewda* [uo.]. 1469: *Bwryanosbuda*. Poss. *Bwryanosbwda* [uo.]. 1489: *Ewryanos Ewda* [uo.]. 1495: Poss. *Buda*, *Wybuda* [uo.]. 1506: *Bwryanos Ewda*. 1518: Poss. *O Buda* [uo.]. 1521: Poss. *Buryanos Buda* [uo.]. 1581/XVIII. sz.: *O. Euda* [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LX. No. 16]. 1604: *Ewryanosbwda* [Kmonostori konv. lt. (Kvár) 518]. 1618: *Burjanos Euda* [i. h. 540]. 1633: *Euda* [JósHb. i. h. 17]. 1636: *Burjanos ó Buda* [i. h. Fasc. XXIII. No. 20]. 1637: *Burianos Buda* [i. h. No. 21]. 1639: *Burianos o Euda* [i. h. No. 26]. 1642 (?): *O budában* [Kmonostori konv. lt. 564]. 1650—1: *Burjanos ó Buda* [JósHb. i. h. No. 19, 25]. 1660: *Eur Janos O Buda* [SzékNemMúz. Apor lt. A. Fasc. VII. Nro. 4]. 1664: *Eurjanos ob Buda* [Kmonostori konv. lt. 609]. 1668: *Eurjanos ó Buda* [JósHb. i. h. No. 27]. 1669: *Burjanos ob Buda* [i. h. No. 28]. 1700: *Eurjános ob Buda* [i. h. Fasc. LI. No. 22]. 1736, 1743: *Buda* [i. h. No. 8. — i. h. Fasc. XXXII. No. 4]. 1754: *Burjánnyos Uj és O Euda, Ó-Buda* [Kalotaszegi ref. egyhm. conscr.]. 1755: *O Buda* [JósHb. i. h. Fasc. XLVI. No. 21]. 1757: *O Buda* [i. h. No. 20]. 1761: *Burjános O Buda* [i. h. 19]. 1762: *Burjános ő Buda* [i. h. 36]. 1768: *Luda* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 69]. 1770 körül: *Burjanos O Buda* [Kolozs megyei földm. tábl.]. 1771: *Burjános O. Buda* [JósHb. i. h. Fasc. XLIX. No. 23]. 1772 körül: *Burjános O Buda* [i. h. Fasc. XXXI. No. 2]. 1779: *B. O. Buda. Burjános O. Buda. Eurjanos O. Buda. O Buda. Eurjános O és Uj Buda* [i. h. Fasc. LV. No. 19]. 1780: *B. Ob Buda* [i. h. Fasc. LX. No. 14]. 1781: *Eurjános O.-Buda. archidiaconus graeci ritus unitus O. Budaiensis. Buda. B. O. Buda* [i. h. Fasc. LV. No. 7, 15, 29]. 1782: *Burjános O. Euda* [i. h. No. 11]. 1784: *B. o. Euda. B. Ob Euda. B O Euda. Burjános O Buda* [i. h. No. 3, Fasc. LVI. No. 4., Fasc. LX. No. 18]. 1786: *Buda* [i. h. Fasc. LX. No. 13]. 1791: *Búrjános Ob Buda* [i. h. Fasc. XXIX. No. 24]. 1794: *B O Buda* [Csáki Katalin conscr.]. 1799: *B. O. Buda. O Buda* [JósHb. Fasc. VI. No. 25, 26, uo. Kamuthi oszt. Fasc. VI. No. 27]. 1802: *B O Buda* [i. h. No. 28]. 1803: *O. Buda* [JósHb. Fasc. LXVII. No. 4]. 1806: *Burjános O Buda* [Békési lev.]. 1808: *Budaburjános. Ó-Buda. Oláh-Budaburjános* [Lipszky]. 1831: *Budja* ~ n. *Budendorf* ~ r. *Bodjin* [Cons. Trans.]. 1839: *Oláh-Buda-Burjános* ~ *Buda* [Lenk.]. 1877: *Oláh Buda-Burjánnyos* ~ *Buda Vechia, Budgya, Burjános* [Dvorzsák, Hnt.].

1367: puteo Fizkut vocato [Doc. 212]. — 1581/XVIII. sz. közepe: az 'Avasban (e.). az Alsó Gergely völgyében (e.). a Tellyes nagy Erdőben (e.). a Demeter völgyében (e.). az nagy Csokás északében (e.). Bűdős erdőben (e.). az Remete ut mellyékben (e.). Körpenyesben (e.). Az Cseresnye fa kútban (e.). Kis Csokásban (e.). Uj Buda felől (e.). a Mak-

jában (? e.). Az Tekenősben (e.). az Fas helyen (e.). Az Esztrángban¹ az Kis Kapus felől (e.). Sebed (!) erdőben (e.). remetei út mellett az Kis Völgyön (e.). Az Felső Gergelly völgyében (e.). Köz bérczén Kis eperjesen (e.). Farkas Bérczén (e.). Az Budai határon az Eszak Erdőben (e.). a Kereszt ut [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LX. No. 16].² — 1633: Az Nagi chokas Budaj az eleo erdeoigh hatar (e.).³ Ketteós(?) mezeó (e.). Farkas berczben (e.). Az ket ut keozeot felliu (e.). Farkas berch az allia (e.). Cheresnie fa kutban az szeliben (e.). Kys chiokas (e.). Az lukoban (?) (e.). Eszek erdeo (e.). Az Zentegi haz kiwl (e.). Vereofien mellet az agiagos ut mellet (e.). az Szocsne uttia ket felen (e.) [i. h. No. 17]. — 1636: az Makjanban (e.) [i. h. Fasc. XXIII. No. 20]. — 1637: az kett Agu Domb között (k.) [i. h. No. 21.]. — 1639: az Csereznefa kutban (e.) [i. h. No. 26]. — 1650: az keolesmezej es az Burjanos ó Budaj hataron: az Remethe torokban (e.). az Peter Veölgeben (e.). Az lokaban (e.). az loka oldalon (e.). Az keöz birczen (e.). Az Berendj eósuen mellett (e.). Az keöz bircz oldalon (e.). Az Czokás uigiben (e.). Az Berendj hatar szelben . . . az Czeresnefa kutra megen labal egi feld (!). Az Banaz uton az agiagos uth uigiben az uerófin oldalon (e.). az Baniáz utban az irotuanban (e.). az Tekeneós. az kis Thonal. Az Tekenesben (e.) [i. h. No. 19]. — 1651: az reouid nilban (k.). az megges (!) birczen (k.) [i. h. Fasc. XVI. No. 25]. — 1668: az Vék kutnál levő haz helyébe(n) . . . mély kut Szilagyí Ferencz kutyánakis hivattatik [i. h. Fasc. XIII. No. 27]. — 1669: az Tó Gáttya(n) alól az Réh szel [i. h. Fasc. XXIII. No. 28]. — 1700: az Sik reten vagyon 15 rud fű melynek vicinussa . . . nap nyugotról új Budai határ [i. h. Fasc. LI. No. 22]. — 1736: a' Falu vegin alól az ut mellet (sz.) [i. h. No. 8]. — 1754: az Ó Budai Határonn a' Pap kutáb(an) (k.). az Eszekbenn a' köles mező Hatarszélbenn (sz.). a' Kis mező vagy köles mező. — az élő erdő Bércz uta között (e.) [A kalotaszegi ref. egyhm. lt. Conscr.]. — 1755: egy Colonialis Sessio a Falu felső végén a' Magyar Templomon tul in vicinitatibus . . . napnyugatról . . . az Eszek uttya. Dios alatt (sz.). A csipkés dombon (sz.). Az Imolásban (sz.). A vágás megett, való fordulóban. A Diosi határra

¹ Feléje írva más kézzel *Pisztráng*.

² Hitelesítés nélküli másolat — Megjegyzendő, hogy az irat a budai, diósi és kölesmezei erdőknek Kovacsoczi Farkas kancellár és a többi részbirtokos között való felosztásáról szól, de nem különíti el az egyes községek határán lévő erdős részeket. Az itt felsorolt helynevek jelzette terület egykémasíka a XVI. században így hihetőleg nem e határhoz, hanem Dióshoz, illetőleg Kölesmezőhöz tartozott.

³ A forrás zavarossága miatt nehezen dönthető el, hogy az alább felsorolt helyek valóban e határba tartoznak-e. Az itt felsorolt helyek közül néhány alább előfordul e község helynevei között.

rugó lábban (sz.). a nyír völgy bérzin (sz.). A nyír völgyben (sz.) [JósHb. i. h. Fasc. XLVI. No. 21]. — 1757: az Bodonkut Arka mellett (ke.) [i. h. No. 20]. — 1761: a Kut Árka mellett... Kender Föld mellynek Napkeletről a Bodon Kut Árka... szomszédgya [i. h. No. 19]. — 1762: Burjános ö Buda nevezetű Falnak Nap Nyugat felől valo vegin Tekenős nevezetű... Erdő [i. h. No. 36]. — 1770 körül: la Akasztej (sz.). az Gyilkoson (sz.). az Nyír Völgyb(en) (sz.). la Parou Galbin (! sz., k.). az Bodonkútnál (sz., k.). la Puntye (sz., k.). la Nyírvég (sz.). la Kerek erdő (sz.). in Fatze (sz.). az Szel uttyánál (sz., k.). az Balog jánosb(an) (sz., k.). az ravasz juknál (sz., k.). az Kender szerb(en) (sz.). la Budulo (sz., k.). la Kaszte Csore (sz., k.). in Bugyisara (sz., k.). in Pojana (sz., k.). la Puszte (sz., k.). az Tonál (ke.). Pusztla Bugyisara (sz., k.). la Bugyisara in vale (sz., k.). Kineptiste la To (sz.), in Kuru Funatzelor (sz.). In Vale Retsi (sz., k.). Pe Gyalu beszeritsi (sz., k.). La Rapo (sz., k.). La Too (sz.). la Sos Kut (sz.). Az Diosi Kapunál (sz., k.). la Szirbg (sz., k.). a tufele Groszuluj (sz., k.). Sub Gyilkos (sz., k.). in Koszte gyilkosuluj (sz.). la Pop Kuttya (sz.). la Toptyile (sz.). az Tovis uttyánál (sz., k.). az Szöllönél (sz., k.). la Mérez (sz., k.). Parou Budukutuluj (! sz., k.). Sub gyalu beszeritsi (sz.). Pa Nyirve (!) gyin gyál (sz.) in Rapo (sz.). La Ptyetris (sz., k.). Sub Szát (sz., k.). la Csuts la Csoroj (sz., k.). la Kapu Nyírvölgyuluj (sz., k.). la Kalea Mnyiri (sz.). la Nyirvegyu (sz., k.). la Bundukut Sub szát (sz., k.). az Almaforasb(an) (sz., k.). la Nyirvegyu Deusuluj (sz., k.). la Czápá Nyamtzuluj (sz.). in gura Funatzelor (sz.). in Bugyisara (sz., k.). la Asztupeture (sz., k.). la Gyeus la Csoroj (sz., k.). Sub Czigle la Gyeus (sz., k.). la Gargyile (sz., k.). la Drumu Mnyiri (sz., k.). La Prunyi Moldovanuluj (sz., k.). in Pojane (sz., k.). la Fatza bundukutulo (! sz., k.). in Koszte Csutsuluj (sz., k.). in gyalu Beszeritsi (sz., k.). in Fatze la Sztuptyine (sz.). linge Drumu Mnyir (! sz.). Pa gyalu Nyirvegyuluj (sz.). la Bugyisara la Prunyi (sz., k.). la Ropo in gyál (sz.). la Sik Rit (sz.). az Setallo Dombon (sz.). az Bodonkut bertzin (sz.). az Imolasb(an) (sz., k.). az Budai oldalon (sz., k.). a Tővis Utnal (sz.). Budai Erdő alatt (sz., k.). la Csorgo (sz., k.). la Drumu funatzelor (sz., k.) [Kolozm. földm tábl.]. — 1771: Nagy To nevezetű Rétye... Burjános O. Budai Határ(na)k Also Forduloján mely(ne)k szomszédgyi... Dél felöll az To Gáttya, vagyis töltise, Nap nyugat és Eszok felöll... a' Mérái Utt és a Falusi kender földek végei [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XLIX. No. 23]. — 1772 körül: a falu mellett Pi[s]trangos nevű helyben (e.) [i. h. Fasc. XXXI. No. 2]. — 1779: a' Budai oldal felé valo Forduloban a' Fejérdi Kúttjánál (k.). — a' Nyír völgy felől valo Forduloban Ropo nevezetű helyben (k.). a' Nyír Völgy felé valo Forduloban egy To,

melly a' Faluénak tartatott és Veszett Tonak hivattatott, ennek vize el menvén ugyan az előtt sok idővel a' Mikola részre fogattatott e. — a' Nyirvölgyi Rét (k.). — Nyir völgy felé valo Forduloban a' Szent Páli ut mellett (sz.). Falu közönséges helyét fogta fel... Kis Tó nevezetű helyben, mellynek szomszédgya egyfelől a' mindgyárt nevezett Szentpáli út, másfelől a' Tandi Rész Erdő. Vagyon egy nagy darab helyen fekvő Falu közönséges Erdeje is, melly Élő Erdőnek hivattatik, melly jo Tűzre valo Csere Fákbol álló Szabad Erdő vicinussin ezen Erdőnek egy felől a' Kőlesmezei, másfelől az uj-Budai Határok. a' Templom megett (ház). a' Kapus tető (e.) [i. h. Fasc. LV. No. 12, 17, 19]. — 1780: A Kőles Mező felől valo Forduloban: A' Falun alol a' Kertek alatt (sz.). Lá perou gálbin, vagyis Veres patak (sz.). La Funtina Oltyánuluj (sz.). — A' Kapus tető felől valo Fordulob(a)n: Lá Kále Nyemnyisilor in Face (sz.). Közél a Soss Kuthoz ugyan a' Verőfényb(en) (sz.). La Szptyinyi gyéss in Face (sz.). Lá Kerek Erdő (sz.). Lá Csápa Nyemesuluj vagy inkább a' Ropoba (sz.). A' Nyir Völgyben (sz.). Lá Puntye (sz.). Lá Sztupeture (ke.). A' Kis Tonál (ke.). — Lá Ropo (k.). In Face égy kis Irtovány (k.) [i. h. Fasc. LX. No. 14]. — 1781: a Kajántói Forduloban ā Merában menő ut mellett Szupt Hageu¹ nevezetű Hellyen (sz.). az Kapus Tetőn nevezetű Láb Földin (sz.). ā Bányászut nevezetű Hellyen fel fogván (t. i. egy földet), azt kertel bé kertelték, mert Nyomásba volt. in vále Spanuluj (sz.).² Kotsina (sz.).³ Budi-sora (sz.). égy Iszka nevezetű Falu közönséges helyén írtottak, melly írtoványt ... erőszakoson el vette töllök. — ... azon hely mellyen most az Horváth Gergelly Ur udvarháza vagyon és az udvarházon kívül 3 Colonialis ház helyek vadnak melly helyet my Zsysoréjnak hívjuk. — ki küldvén két Béres Szekereit azon ... Groff Ur... tilalmas erdejire, mellyet my olá hul Padure Ákaszteilornak hívjuk. — Kimenvén a Budai Határban Bányász Ut nevezetű helyb(en), oly véggel, hogy mivel az régi usus szerént valo Tilalmas Kertett mostan változtatni nem lehet..., ... az Tonak kerületin... az Papp kuttyán fellyül valo... erdő Lábját... bé kertelnök. — a' B. O. Budai határnak nap nyugot felől valo forduloja körül a' Porgolátt vagy is tilalmas kert. — Ezen ... Porgolat kertet mintegy 8 Esztendeje, hogy ide a' Bányás(!) uti To mellé tettik... Horvát Gergelly Ur parantsolatlyából... — Ha minden Esztendőben Gáttal nem tartják a' nevezet Bányász uti Tot, a' minthogy a' Falu minden Esztendőb(en) Gáttal is

¹ Ugyanabban a forrásban alább egy magyar valló vallomásában az *Hágo alatt* alakú magyar változata is fennmaradt.

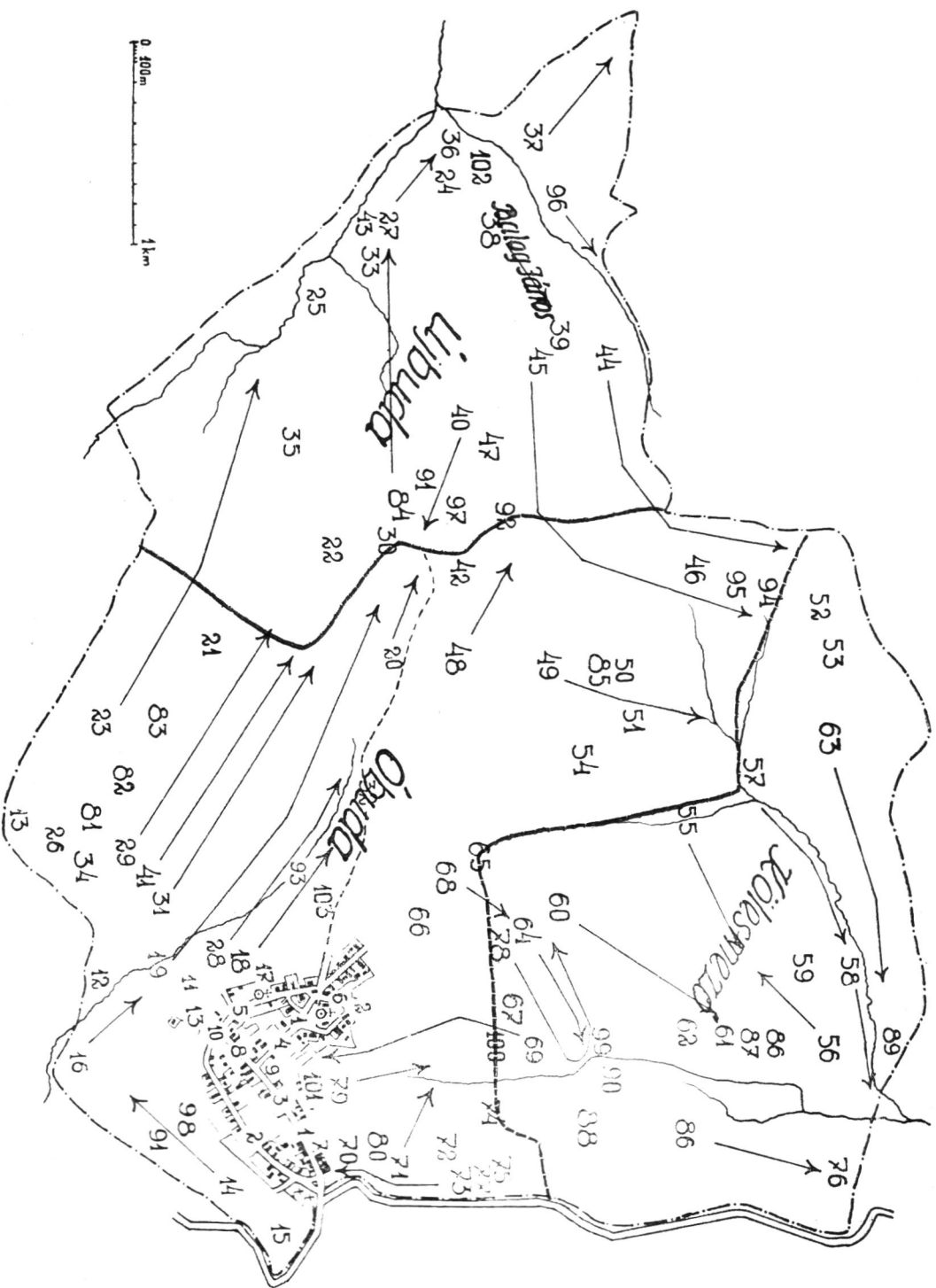
²⁻³ Alább még így „Ispány Völgyiből és Kotsina nevezetű Hellybol fel fogott két darab Hellyeket...”

szokta tartani, Viz soha sem lenne benne, s így is ha szározság vágyon szároz Lábbol lehet járni a fenekin, nem léven semmi mellysége, egy szoval, ha a' Nagy Esők miá Viz nem gyűl beléje szároz. — Ezen Bányász uti Ton kívül Marhaitato Hellyek... vagynak a Nap Nyugoti fordulon Sos kut nevezetű helyen... a Nap keleti fordulon pedig a' Bodon kut árkanál..., és a' Kenderszer nevezetű helyen. a Köles Mezején (k.). A Kőlös mezején vulgo la Kotsiná (k.). a' Kőlös mezején la Valye Spanuluj (k.) [i. h. Fasc. LV. No. 7, 15, 29]. — 1782: a Kapus uti nevezetű helyly allyában lévő Ton feljűl lévő Bányász ut nevezetű helyly. — a Kapus tető nevezetű helyen [i. h. No. 11]. — 1784: A' Felső vagy Kapus tető felől valo Fordulob(an): A' Nyir Völgyben (sz.). A' Meleg völgyben (sz.). A' Merai Ut mellett egy felől a' Mérában járó ország uttya. A' Ropo nevezetű helylyre. A' Kapus tető hágojában (sz.) égy felől az Ország ut, más felől a' Meltóságos Exponens Groff Ur (t i. Haller János) Nagy To nevezetű Rétye Szomszédtságai között. A Budai oldalon (sz.)... nap kelet felől a' közönséges Erdő... Szomszédtságai között. A' Nagy To nevezetű helylyben (k.). Vulgo La Funatzu Oltyanuluj (k.). A' Gyilkos nevezetű helylyben (sz.). A Rét mellett (sz.). La Puntye (sz.). A' Ropoban (sz.). A' Budai oldalon (sz.). A' Kapus tetőn (sz.). Vulgo La Kálye Mnyiri (sz.). A Ropora járo Földekben az ut mellett... a' Mérában járo közönséges ország ut Szomszédtságaiban (sz.). Vulgo La Kapu Nyir Vögyuluj (sz.). A Mérai utnál (sz.). A Sik rét nevezetű helylyben (sz., k.). A Rét Szélben (sz.). La Funatzu Szátuluj (k.). Az Akaszto Domb nevezetű helylyben (k.). A Pallonál (sz.). A Nyir völgy oldalon (sz.). Vulgo la Czápa nyámtzuluj (sz.). La Fáce Nyir Vögyuluj (sz.). A' Kerek Erdő alatt (sz.). Vulgo La Merisz nevű helylyben (sz.). a' tonál (sz.). a' Sos Kutnál (k.). a' Nyir Völgy Gödriben (sz.). A' Kerek erdő alatt (sz.). Vulgo In Face nevezetű helylyben (k.). Vulgo in Gyalu Nyir Völgyuluj (sz.). In Funatzu Szatuluj, vagy a' Falu közönséges széna fűviben (k.). A' Gyilkos tetőn (sz.). A' Nagy Ropoba a Rét szélen (sz.). A' Sos kutnál a' Budai oldalban (sz.). — Az Also vagyis Praedium Köles mező felől valo Forduloban: Vulgo La Valye retse (sz.). A Falu mellett (sz.). A' Porgolát mellett (sz.), Delről ugyan a' Porgolát kert... szomszédtságai között (sz.). Vulgo La Funtina Oltyánuluj (sz.) La Prunye Molduvánuluj (sz.). Vulgo La Parou Galben (sz.). Az Akasztofánál (sz.). A' Kert alatt (sz.). A' Sárga patakan (sz.). a' Sárga Patakon tul (sz.). La Tufele Groszuluj (sz.). La Bodonkut sive La Vallye retse (sz.). A' Sárga Pataknál (sz.). in Czermurile Bodonkutuluj... nap nyugotról a' mellette le járo árok szomszedtságai között (sz.). Vulgo Linge Parou Bodonkutuluj nap keletről a' patak

follyamattya . . . szomszedságai között (sz.). A' Sárga patak nevezetű helyben . . . nap nyugotról a' mellette le járo Patak Szomszédtságai között (sz.). az Eszakba (k.). Petris (sz.). In Pojana (sz.). La Bodonkut (sz.). La Parou Galben in Face (sz.). a' Verőfényen az Also Horgasba (e.). a' Tekenyős nevű helybe (e.). Akasztófa tsere nevű Erdejében. egy Erdő az Akasztófanál. Erdő . . . a Tekenyős és Bányász Ut nevezetű helyb(en)¹ [i. h. Fasc. LV. No. 3, 4, Fasc. LX. No. 18]. — 1786: az Falu felett Esztrag nevű Helly (e.). A Bányos (!) Ut eszkan. A Tővis Uttyánál. A Banyos Utfőb(en). A Kis Mezőn. A Bányos Uton Bányos Ut Eszkán [i. h. Fasc. LX. No. 13]. — 1794: Felső forduló: La nyervegy (≈ nyervegy) (sz.). La Gyalu gye la Tou (sz.). La Rapou v. Rápou (sz.). Linge Kale Mnyiri (sz.). La Hagou (sz.). A Kapus tető (sz.). La Kale Nyemesselor (≈ Nyemesselor ≈ Nyemessilor) (sz.). La Szilutye (! sz.). La Zsie (sz.). A Sajtolo Hegyen (sz.). La Fátza (≈ Fatza ≈ Fatzo) (sz.). La Puntye (ke., k.). La Ritu Szatuluj (sz.). La Gyilkos (sz.). La Ritu Bethlenoe (sz.). In Koszta la Puntye (sz.). La Tou v. Teu (sz., ke.). A Kerek v. Kerék erdőnél (sz.). La Drumu Mnyiri (sz.). La Koszta Gyilkosuluj (sz.). La Tzapa v. Czapa Nyamtzului (sz.). La Gura Nyervegyuluj (sz.). In Koszta Gyilkosuluj (sz.). A Sos Kutnál (sz.). A Gyilkos alatt (! sz.). La Vale Retsé (k.). La Gyal intre Nyervegy (sz.). — az A l s ó B a l o g J á n o s i n. F o r d u l o b a n: La Fontina Oltyanuluj (sz.). Sub Gregyin (sz.). La Toptyila in zszos (sz.). A Kender szer (sz.). A Balog János oldalban (sz.). a Balog János n. h.-ben (sz.). La Kis Budunkutz (sz.). La Fatza Budunkutzuluj (sz.). A Ravasziba (sz.). La Tsutsu (sz.). La Tsutsu linge Csorgou (sz.). A Ravaszjuk (sz.). La Trib (sz.). La Ptyetris (sz.). La Budulo (sz.). La Parou Galbin (sz.). La Fontina Oltyanuluj (sz.). La Szirbs v. Szirbt (sz.). La Akasztéi v. Akasztéj (sz.)² La Tufele Groszuluj (sz.). La Balog János (sz.). La Bundukut (sz.). La Bugyisori (≈ Bogyisora ≈ Bugyisore) (sz.). La Buduo (sz.). In Gyalu Beszeritsi (sz.). La Vale retsi (ke.). La Pojana (sz.). Linge Parou Budunkutuluj (sz.). La Koszte Csori (sz.). La Budolo (sz.). La Parou Budunkutzuluj (sz.). A Kölesmező (sz.). La Tsutsu linge Drum (sz.). La Petris (sz.). — In Funatze la Fontine Oltyanuluj (k.). La Bundukut (! e.). La Apries pe Gyalu Lupuluj (e.). A Kis Mihály Csujján (e.). A Tővis utnál (e.). A Bányász utnál (e.). La Buznutya (! e.). Az Akasztó fánál (e.). La Pistrang (!) a falunak déli szelin kívül (e.). La Ritu Bugyisori (k.). La Remetye (k.). La Puturoasza (k.). La Sike (!k.). Helbonye (k.). La Gura Ariesuluj (k.). La Hontsokus (k.). La Sikrit (k.). In Gura

¹ I. h.-en a No. 6. jelzetű instructióban: „az Tekenyős és Bányász utt nevezetű Hellyben“.

² Így többször is!

Bodonkút helynévterképe

Az e térképhez tartozó helynévsorolást l. a 45-7. lapon.

A - - - - - vörös vonalak a mai bodonkúti határhoa beolvadt Burjánosbuda. Kékesmező és Ujbuda határárnak 1750-1780 közötti hozzávetőleges kiterjedését jelzik.

Ujbuda határárn külön vörös felirat jelzi a mai Balog János nevű helyet; itt lehetett a középkori oltárvöléköl Balog János telke néven ismert település.

A mai bodonkúti határ 3259 kat. hold.

remetyi (k.). La Parou Jovuluj (k.). La Vale gale (k.). La Vale Gali (!) in szusz (k.). La Halbona (k.). La Plopty (k.). La Jiszka (k.). A Kender szer (k.). La Remetye Apre is (! k.) [Csáki Katalin conscr.]. — 1799: Tekenős (e.). Eszakba (e.). — B. O. Budán a Falunak Eszaki oldala alatt (sz.). a Kapots (!) tetőn felyül a . . . Kajántora járo ut . . . szomszédságaiban (sz.). a Bodon kut árka [JósHb. Fasc. VI. No. 25, 26, 27]. — 1802: Kapus tető (sz.). — Felső Forduló Határban: Tekenős (sz.) [i. h. No. 28]. — 1803: A Nemes Kolos Vármegye Tekintetes Nemes Generalis Székéhez Nyujtott alázatos Instántiájok A ben meg írt Ujj-Budai Possessoroknak az O. Budai Possessorok ellen, Mellyben egy él erdő Nevü és mind a két Falutól magáénak lenni praetendált köz helynek meg vizsgálására s a Métális differentiának eligazítására Biztos Urakat kérnek ki rendeltetni [i. h. Fasc. LXVII. No. 4]. — 1868: Iszka (sz.). Papkutja (sz.). Tölgy kut (k.) Dellő vége (sz.). Finátza v. Finatze (k.). Bedehalma (sz.). Dellő (sz.). Tárnok Fundatura (k., sz.). Várhegy (sz., k.). Bärk (k.) [Református püspöki lt.]. — 1886: Közép utsza. sikátor. Felső utsza [MNY. XXXVIII, 60]. — 1942: 1. Alsó-ucca ~ Uliitsa d'in žos (u.). 2. Felső-ucca ~ Uliitsa d'in sus (u.). 3. Gyönygyvirág-ucca (u.). 4. Fótél-ucca (u.). 5. Bánat-ucca (u.).¹ 6. Tyúkszar-ucca ~ Šikatoru d'in žos d'e beserikä. A református templomon alól lévő sikátor. 7. Szukála ~ Sukalä (kút). 8. Buna (kút). Ma be van dugulva. 9. Sztrázsa: Trázsa ~ Straža. A falu közepének a neve. „A Trázسابa tesz ki a lobogót.“ 10. Hágóji kereszt. Az Alsó- [1] és Felső-utca kereszteződése a Hágónál [11]. 11. Hágó ~ Hagäu (sz., k.). 12. Nyírvögy ~ N'irved' (sz., k.). 13. Čapà nyámcej ~ Tsapa N'amtsuluj (sz., l.). A magyarságnak ebben a részben nincs földje. A szájhagyomány szerint sok kincs van itt elrejtve. 14. Gyilkos ~ D'ilkoš (sz.). 15. Börnyumező ~ Pažišt'a (sz.). 16. Falu réttye ~ Ritu satuluj (k.). 17. Betlenkért tető ~ Betlenkért: Betlenkert (sz.). 18. Betlenkért ~ Betlenkert: Betlenkert (sz., k.). 19. Bányászút ~ Bañasut (sz., k.). 20. Bányászút feneke ~ Fundu Bañasutuluj (sz.). 21. Sós-kút ~ Šoškut. Posványos kaszáló. 22. Pabgdöre: Papkúttya: Potkúttya ~ Potkut'a (sz., k., l.). 23. Szénafü ~ Finatsä (sz., k.). 24. Keregdomb ~ D'imbu rätund (sz.). Kereken szántják. 25. Sajtáló: Sétálódomb ~ Šajtaläu (sz., k., l.). A két magyar helynévalak körül vita támadt Jakab Ferenc és Jakab István között. Az előbbi a Sajtáló, míg az utóbbi a Sétáló elnevezést tartotta helyesnek és a másikat hibásnak. 26. Kopácsoknál ~ La kopáčej (e., sz.). 27. Kendérszèr: Kendeszèr: Kendèrmező

¹ A 3., 4., 5. sz. tréfás elnevezés; a mai 50–60 éves férfiak nevezték így el fiatalkorukban a Felső- [2], illetőleg Alsó-utca [1] egy részét.

~ Këndeser (sz., k.). 28. Bányászút réttye ~ Ritu Bañasutuluj (k.).
 29. Fáca ~ Fatsa (sz.). 30. Nemezsomb : Nemesösvény : Nemesút :
 Nemesek úttya ~ Kal'ea nemnišilor : Kal'ea nemnišuluj (e., sz.). Itt ve-
 zet az út a Házhely [89] felé, ahol valamikor nemesek laktak. A bodon-
 kúti magyarok ma is büszkék nemesi származasukra. 31. Bányászúttető
 ~ Bañasut (sz.). 32. Bányászúti út ~ Drumu Bañasutuluj (út). 33. Oltyána
 ~ Uält'ana (sz., l.). 34. Lovak réttye ~ Ritu kajilor (sz.). 35. Nádostó ~
 Nad'ištău (k.). 36. Cifra : Cipra ~ Tsifra (település). 37. Cicokhegye :
 Cîcok hegye ~ D'alu lui Tsitsok (sz.). 38. Balog János ~ Bologianoš (sz.).
 39. Bodonkút ~ Bundukut (sz., kevés k.). Régen állítólag itt volt a
 község és ezért nevezték el Óbudát Bodonkútnak. 40. Szöllők hegye :
 Szöllődomb ~ Kopt'ea žiji (sz., l.). 41. Fácátető ~ Fatsa (sz., l.).
 42. Kosta Čori (e.).¹ 43. Hászhèji patak ~ Val'ea Hasejilor (p.).
 44. Berekhetytető : Berektető ~ Fundu Barkuluj (e.). 45. Berek ~
 Bărk (e., k.). 46. Pódu Csirésúj ~ Podu Cirešuluj (e.). 47. Illeérdő ~
 Iliardaŭa : Iliardaŭ (e.). 48. Csókás ~ Čokaš (e.). 49. Ispámvölgye ~
 Val'ea Španuluj (l., e.). 50. Puturassza : Puturasza ~ Puturșa
 (kút) „Aki ivott ebből a vízből, jól emésztett.“ 51. Pabgödre ~
 Grõpa popi (k.). 52. Alsóepërjes ~ Aprešu d'in žos (e.). 53.
 Felsőepërjes ~ Aprešu d'in sus (e.). 54. Kellő ~ Keleŭ (l.). 55.
 Bigyis ~ Biđiš (l.). 56. Zápogya ~ Zăpod'a (l.). 57. Remete ~
 Rimet'a (e.). A Csókástól [48] északra eső összes erdõket is
 Remetének nevezik. 58. Remete tórka ~ Gura Rimet'i (l., e.).
 59. Grõpa florilor : Grõpa flori (l.). 60. Bugyisör ~ Bud'išor
 (e., sz.). 61. Fundu Mitrúj ~ Fundu Mitruluj (l.). 62. Val'ea Gali (l.).
 Ma már ritkán használják ezt a nevet. 63. Remete verõfénye ~
 Fatsa Rimet'i (e.). 64. Bugyisör völgye ~ Ripa Bud'išori (k., e.).
 65. Pojana ~ Pojana (sz.). 66. Jiszka ~ Iiska (sz.). 67. Sájim-féle
 erdõ ~ Tufele Grosuluj (e.). 68. Pojana árka ~ Ripa PojeŃi (k.).
 69. Templomhegye ~ D'alu beserici (sz.). A szájhagyomány szerint
 régen itt volt a falu temploma. 70. Kistag ~ Tabla ča mnikă (sz.).
 71. Sárgapatak ~ Ujvaregaska (sz.). Agyagos víz folyik rajta keresz-
 tül. 72. Újvári tag ~ Ujvaregaska (sz.). Egy Újvári nevű úré volt.
 Régen itt volt állítólag a falu temetője. 73. Széllõzsdomb ~ Ujvā-
 regaska (sz.). 74. Buduló ~ Budulăŭ (sz.). 75. Kerekérdő ~ La akās-
 tăi. Új elnevezés; az Akasztófa [77] n. h.-en lévõ kerek alakú er-
 dõt nevezi így a magyarság egy része. 76. Szirgy ~ Sird' (l.). 77.
 Akasztófa ~ La akăstăi (l., e.). „Kaptak ocs csontvázakat az órjá-

¹ Ez és az alább következõ néhány magyar megfelelő nélküli román helynév a magyar vezetõk szerint „csõbán elnevezés“ (román pásztorok által adott név). A magyar helynevek hiánya ezzel magyarázható.

sok idejibül.“ 78. Bugyisor réttye ~ Rítu Bud’išori (k.). 79. Hèrcek-kèrt ~ Hèrtsekèrt (sz.). 80. Szakadás ~ Rupturì (k.). 81. Kerekèrdő ~ Pinzerešt’ (e., sz.). 82. Pínzerek ~ La Pinzerešt’ (sz., k.). Egy Pínger nevű családról neveztek el. 83. Síkrét ~ Šíkrít (k., sz.). 84. Hászhej ~ Hasej (sz., k.). Itt laktak régen a nemesek ; most a Varga-féle tanya van ezen a helyen. 85. Írtovány ~ Jertaoj (e., k.). 86. Ploptyis ~ Plopt’iš (l.). 87. Grõpa Miškutsi (l.). 88. Csucs ~ Čuč (sz.). 89. Pripon (l.). 90. Csörgő ~ Curgauā : Fintina la Čuč (kút). 91. Kapostető ~ Kapuštet (sz.). 92. Szél úttya ~ Silut’e (sz.) 93. Betlenkèrt réttye ~ Rítu Betlenkertuluj : Rítu Betlenkèrtuluj (k.). 94. D’alu lupuluj (e.). 95. Kocsonyafenék ~ Fundu Kočiñi (k.). 96. Bámfiöldal ~ Kõst’ea luj Bamii (sz.). 97. Tõvisút ~ Teješut’e (l.). 98. Agyagdomb ~ La lut (banya). 99. Disznók réttye ~ Rítu porčilor (sz.). A disznók legegõje volt. 100. Jakabok kútya ~ Fintina Sučuluj (kút). J. F. vezetőm nagyapjának a mellékneve Szõcs volt. 101. Csörgő ~ Čoroj (kút). 102. Kerekkrét ~ Kèrèžrit (k.). Kerek rét neve. 103. Miron vackõrfája: Bányászúti vackõrfa ~ Paru la Bañasut. Egy öreg vadkõrtefa neve. Egy idõben ez a hely a román Miron-család tulajdona volt [Gergely Béla hgy.].¹

*Burjánosújbuda

1424 : Part. terre Balyogianusthelleke vocate inter poss. utrasque Buda sita. Poss. Obuda, *Vybuda* [Csánki V, 338]. 1427, 1469 : *Wybuda* [uo.]. 1441 : Poss. *Wybuda* [uo.]. 1460 : Obwda, *Wybwda* [i. h. 339]. 1469² : Albertus Zewke de eadem *Uybwda* [OL. DI. 26796/EM.]. 1495 : Poss. Buda, *Wybuda* [Csánki, i. h.]. 1581/XVIII. sz. : *Uj Búda* [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LX. No. 16]. 1650 : *Uy Budaj* határ [i. h. Fasc. XXIII. No. 19]. 1700 : *uj Budai* határ [i. h. Fasc. LI. No, 22]. 1754 : *Burjános Uj* és *O Buda.* az *Ujj Budai* Határonn. ezenn *Ujj Budán(a)*k (mely ma tsak helye a’ Falunak) Határánn a’ Sétáló Dombonn (sz.) [A kalotaszegi ref. egyhm. lt. Conscr.]. 1755 : az *uj Budai* határon [JósHb. i. h. Fasc. XLVI. No. 21]. 1756 : *Uj Buda* [i. h. No. 17]. 1757 : *Uj Budán* az Puszta p(rae)diumb(an) egy puszta Sessiobol allo Kaszalo rét. *Uj Budan* az Haz helyeken fellyül (sz.) [i. h. No. 20]. 1760 : *Uj Buda.* Attam zálogban az *Uj Budai* Prediomban egj Ház Helljet

¹ Közlő : Jakab Ferenc (51), Jakab István a Károlyé (56), Földvári Lajos intéző (38), Szabó Ferenc (.8) magyar, Miron Gábor (35) és Miron István (32) román.

² Ugyanebben a forrásban még ezek az adatok olvashatók : Sigismundus et Anthonius de *Buryanosbwda.* Andre *Bud* y dicit. — Helységnévként ugyanott előfordul a *Bwda* és a *Buryanusbwda* névalak is.

20 esztendeig ... veték zálogban az *Uj Budai* Határon Balogh János nevezetű helységben lévő ... Erdejeket [i. h. No. 7, 10, 16]. 1760: Sárközi István ... veté zálogba Eötven egész Esztendőkig ... Egy Pusztá ház helyét mellynek napkelet felől ... Groff Csáki Barbara ... Pusztá házhelye, nap nyugot felől pedig actu a nevezett Praediumban lako Nemes Sos Márton eo Kglme lako háza vicinusai és ugyan azon Praediumban a Sétáló Domb Eszkában egy szántó föld [i. h. No. 11]. 1761: az *Uj Budai* Határnak Berend felől való Fordulójában Kerek Láb vagyis Balog János Telke nevezetű helyben [i. h. No. 19, 43]. 1762: *Ujj Buda* nevezetű Praediomban ... a Szőlők alatt (sz.). *Ujj Buda* nevezetű Praediumban benn édggy Pusztá Ház hely ... , mellynek szomszédgyai Délről Nemes Szegi István uram, Eszokról pedig Nemes Bányai István uram eo kglmek Ház helyeik. a Verőfényen az Borsai Ház helyek sorjában a Berendi ut mellett és a Falura rug véggel (sz.). *Uj Budai* Praediumnak Berendi határ felől való széliben [i. h. No. 27, 36, 37, 40]. 1772: az *Ujj Budai* Praediumb(an) a Falu helljin egj Házhellj, Mellj Kerék Házhelljnek neveztetik és most kaszálo, szomszédi ... a hegről le járó árok. Ugyan ott a Ház helljknél a Kutnál egj negjed rész Házhellj [i. h. No. 42]. — 1779¹: Az *Uj Budai* Határon levő Helyek birásában Sintsen az azon Praediumban tanálható régi Ház helyekhez képest Semmi egyenlőség; mivel ottanis némellyek i en sokat, némellyek pedig igen keveset bírnának; melly egyenetlenség hasonloképpen világosan mindenütt ki nem tetik, annális inkább meg nem igazitathatik, hanemha az egész Határ conscribáltván fel osztattatik, kinek kinek egyenes jussa Kiszakasztatik. Vadnak ... Gr. Haller János Ur eo Ngának Uj-Budánis bizonyos számu antiqua pusztá Sessioji ...² [i. h. Fasc. LV. No. 19]. 1784: *Uj Buda, B. U. Buda* [i. h. Fasc. LX. No. 28].³ XVIII. sz. második fele: *Uj Budai* Praediumban Balog János nevezetű helyen. *Uj Budan* a Pusztá praediumban, az *Uj Budai* határon Balog János nevű helyben az hosszsulábban (sz.). az *Uj Budai* Széna főben a Hántzokosban (sz.). *Uj Budai*

¹ Ugyanebben a forrásban *Burjános-óbuda* határának összeírásában ez olvasható. „Vagyon egy nagy darab helylen fekvő Falu közönséges Erdeje is, melly Élő Erdőnek hivattatik ... vicinussi ezen Erdőnek egy felől a' Kőlesmezei, másfelől az *Uj Buda* Határok“ [i. h.].

² A következőkben 10 sessiot sorolnak fel.

³ Ugyanitt ilyen szövegrész olvashatni. „A' Kert felől való Ház helyben ... a' Patakon túl a' fel járó Ház helyek hosszába“ (k.) [i. h.]. — Egyébként magában az összeírásban a földek felsorolásakor az allodialis és colonialis birtokok előszámálása során elkülönítve említik az óbudai határ Alsó és Felső fordulójában lévő földeket és külön az *ujbudai* határban, valamint „A Kőles mező nevű Praedium an“ valókat.

Praediumban Balog János nevezetű helyen (sz., e.) [i. h. Fasc. XXXI. No. 2].

1754: Ujj Budai Határon a' Szilb(en) (sz.). ezenn Ujj Budán(a)k mely ma tsak helye a' Falunak Határán a' Sétáló Dombonn (sz.). a' Csigás Dombonn (sz.). a' Nadas tonál (k.). a' Szél kutánál (k.). az élő Erdő uta között (e.). a' Bányász uta [A kalotaszegi ref. egyhm. lt. Conscr.]. — 1755: az ui Budai Határon az Kender Szerben lévő egy darab... szántó föld... mellyet most kaszálni szoktak... , mellynek most egy darabja tövése. az Ravasz lyukra járó lábban (sz.). az Nyir orrán vagy Szőlő fönn (sz.). az akasztó Domb oldalan (k.). Akasztó Domb oldalon (k.). a Nyir völgy felé lévő Fordulóban az Kis Gátnál (sz.). az ujj Budai határon Balog János nevő helyben az Hoszszu lábban (sz.). attak az ujj Budai hataron egy deserta Sessiot, vagy elhagjatott Teleket most kaszálot... vicinjt(a)t(ibus) ab oriente egynéhány hasonló Pusztá Ház helynek végei. — az nyir völgy felé lévő Fordulóban az Lápos Tóra rügő labbon (sz.). Széna főben a Honcsokosb(an) (k.). az Szél Bérczen (sz.). A Sétáló Domb oldalon (sz.). a Kis Bodon Kutnál (sz.). az uj Budai határon... A Balog János telki fordulóban ugyan Balog János telkin (sz.). A Szent Mihálytelki ut mellett (sz.). A Szőlő alatt való fordulóban... A Szőlőre járó lábban (sz.). a' Sétáló Domb oldalán (sz.). Balog János telkin a Hoszszulábban (sz.). A Balog János-telki fordulóban a rövid lábban (sz.). A Kender Szerben (sz.). A Ravasz lyukra rügő lábban (sz.). A ravasz lyukra járó lábbon a Kis Bodon Kutnál (sz.). A nyir orr alatt (sz.). Balog Janos-telke nevű helyben... vicinjt(atibus)... ab occidente Berendi határ Széle. A Sik rét Széliben (k.). A Szomordoki határ Szélben Akasztó oldalon (k.). A lápos tónál (sz.) [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XLVI. No. 21]. — 1756: az Uj Budai Határon az Horgas Lábban (sz.). a Szöllő lábában (sz.). az Kis Bodon Kút nevű helyben (sz.). az Meleg oldalon (sz.) [i. h. Fasc. XLVI. No. 17]. — 1757: Uj Budán az Pusztá p(rae)-diumb(an) egy pusztá Sessiobol allo Kaszalo ret. az eljáaro Nevű helyb(en) (k.). Az Ravasz juk tetőn (k.). Uj Budan az Haz helyeken fellyül (sz.). a Kis Bodonkút Nevű helyb(en) (sz.). A Pap Kuttya oldalb(an) (sz.) [i. h. No. 20]. — 1760: a Sétáló domb észkában egy Pusztá ház helyet. A Szél Uttyában (sz.). A Ravasz Juknál (k.). veték zálogban... az Uj Budai Határon Balogh János nevezetű helységben lévő lévő (kétszer!) Erdejeket [i. h. No. 7, 11, 16]. — 1761: a Ravasz Lyuknál (sz.). Dellő nevezetű helyben (sz.). a Kis Bodon kutnál (sz.). a Széluttyánál (sz.). az Kender szerben (k.). Balogh János nevezetű helyben (sz.). az Uj Budai Határnak Berend felől való Fordulojában Kerek Láb vagyis Balogh János Telke neve-

zetű helyben (sz.) [i. h. No. 19, 43]. — 1762: Ujj Buda nevezetű Praediumban... a Szöllők alatt (sz.). Balog János nevezetű helyben (sz.). Ujj Buda nevezetű Praediumban benn édgysz Puszta Ház hely..., mellynek szomszédgyai Délről Nemes Szegi István uram, Eszakrol pedig Nemes Bányai István uram eo kglmek Ház helyeik. a Verőfényen az Borsai Ház helyek sorjában. a Berendi ut mellett és a Falura rug véggel (sz.) [i. h. No. 36, 37, 40]. — 1772: a Szélben (sz.). a Szélben az ut mellett (sz.). A Szöllő alatt (sz.). A Kis Bodon kutnál (sz.). A Szöllő fön egj Tövisses Pallag. az Ujj Budai Praedium(an) a Falu helljin egj Házhellj, Mellj Kerék Házhelljnek nevezetik és most kaszálo, szomszédi... a hegyről le járo árok. Ugjan ott a Ház helljeknél a Kutnál egj negjed rész Házhellj. a Kender szerben (k.). A Kerék Domb oldalán (k.). A Kis réten (k.). A Kis Gátnál (k.). A Nádas Toban (k.). Az Akasztó domb oldalán (k.)... szomszédi... az O. Budai Határ szele. — a Balog Jánosban (e.). A Bodon kutnál (e.). A Tövis utjánál (e.). A vágott Erdőben (e.). A Horgasban (e.) [i. h. No. 42]. — 1772 körül: az horgas Lábban (sz.). a Szöllő Lábban (sz.). a Kis Bodon kut nevű helyben (sz.). Uj Budan a Puszta praediumban (k.). Az eléjáró Nevű helyben (sz.). a Ravasz juk tetőn (k.). a Szil Uttya nevű helyben (k.). a Pap kuttya oldalában (k.). az Bodon kut árka mellett (k.). a Balog János telki fordulóban (k., sz.). Balog János telkin az Hoszu Lábban (sz.). a Szöllőre járo Lábban (sz.). a Sétáló domb oldalán (~ oldalon) (sz.). a Balog János telkin fordulóban a rövid Lábban (sz.). a Kender Szerben (sz.). Ravasz lyukra rugo lábban (sz.). a ravasz lyukra(!) járo lábban a Kis Bodon kutnál (sz.). a Nyir Or alatt (sz.). az Nyir orrán (sz.). az akasztó Domb oldalon (sz.). az Uj Budai határon Balog János nevű helyben az hoszszu lábban (sz.). a Szöllőfön (sz.) az Uj Budai Széna fönben(!) a Hántzokosban (sz.). a Szél Bérczén (sz.). a Sétáló domb eszkában (sz.). a Szöllő alatt lévő lábban (sz.). a verő fény oldalon (sz.). a Balog Jánosban a Csergő Patakon tul a verő fényben (sz.). a Balog Jánosban, melynek also része Hoszszu Lábnak nevezetik, a másik Kerek Lábnak. a Sétáló Domb mellett a Nádos Tonál (sz.). a Kerek domb oldalán (sz.). a Kis réten (sz.). a Kis Gátnál (sz.). a Bodon kutnál (e.). a Balog Jánosban (e.). a Tövis utjánál (e.). az Horgasban (e.). a Szél uttyában (sz.). a Ravasz lyukban (k.). Uj Budai Praediumban Balog János nevezetű helyben (sz., e.). az Uj Budai határon a Berend felől valo fordulóban Balog János telke nevezetű helyben (sz.). az Uj Budai Praediumban a Verő fényen (sz.) [i. h. Fasc. XXXI. No. 2]. — 1784: a' Felső vagyis Balog János nevű Fordulóban: A' Balog János Pataka mellett (sz.). A' Rövid lábok Sorjába (sz.). A Kis Bodon kut nevezetű

helyben (sz.). A Ravasz Jukon (sz.). A' Szent Mihálytelki ut mellett (sz.). A' Ravasz Juk Gódríbe (sz.). A' Kis Bodon kutnál (sz.). A' Szőlőfő tetőn, mellyet nap keletről a' Szőlő lábja... circumvicinál (sz.). a' Szőlő oldalban, nap keletről a' Szőlő Lábja... Szomszédtságában (sz.). A' Kender Szeg Patakán túl a' Szent Királyi oldalban (sz.). A' Kép oldal megett (sz.). A' Balog Janosba a' Hoszszuba (sz.). A' Berendi oldalba (sz.). A' Hoszszuba (sz.). A' Szőlő Uttya mellett (sz.). A' Kender Szer nevezetű helyben a' Berendi Határ Szélben, egy felől a' Berendi Határ... Szomszédtságai között (k.). A' Ravasz Juk megett (k.). A' Verőfényen a' Szent Mihálytelki rét felől (k.). — az Also vagyis Szilbeli Fordulóban: A' Szőlő alatt (sz.). A' Szil Pataka mellett, mellyet nap kelet felől a' Szil Bértze, nap nyugot felől... Tomutz Andre... kaszálo réttye circumvicinálnak. A' Felhágoban (sz.). A' Szil uttyában (sz.). A' Sétáló Domb nevezetű helyben (sz.). A' Nádas To oldal nevezetű helyben (sz.). A' Ház helybe (k.). A' Borsai Ház Hellybe (k.). A' Templom Réttyiben (k.). A' Templom Bértzin (k.). A' Kert felől való Ház helyben... a' Patakon túl a' fel járó Ház helyek hoszszába (k.). A' Ravasz Juk tetőn (k.). — A Bodon kut nevezetű helyben (e.). a' Balog János nevű helybe(n) (e.). A' Kis Mihály Tsupjánál (e.). A Tőviss uttyán alól (e.). A' Nyír uttyán alól a' Vágott Erdő nevezetű helyben (e.) [i. h. Fasc. LX. No. 18].

*Kisbuda

1441: *Kysbuda* [Csánki V, 338].

Ha az alább idézendő 1452-i adatot a jelzett módon értelmezhetjük, Kisbuda azonos lehetett Óbuda, később másként Burjános-óbuda (ma: Bodonkút) nevű községgel. Ennek határába olvadt később bele Újbuda, Balog János telke és Kölesmező is.

*Kölesmező

1367: poss. *Kulezmeze* [Csánki V, 371. — Doc. 212—3]¹ 1446: Poss. *Keresmeszew* [Csánki V, 371]. 1450 körül, 1495, 1518, 1521: Poss. *Kewlesmezew* [uo.]. 1455, 1460, 1461, 1469, 1470: Poss. *Kelesmezew* [uo.]. 1461: Poss. valachalis *Kelesmezew* [uo.]. 1461: *Kelesmezew nobilium de Buda* [uo.]. 1473: *Kewlesmezew* [TelekiOkl. II, 116]. 1502: Poss. *Kwlesmezew* [Csánki V, 371]. 1518: Poss. *Kewles Mezew* [uo.]. 1569: *Kolesmezo* [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXIII. No. 52]. 1604: poss. *Keolesmezo* [Kmonostori konv. lt. 518]. 1616: *Keölesmezo* [i. h. 540].

¹ A forrásban nyilván elírásból *Kulezme* alakban is [vö. OL. DI. 26755/EM. — Doc. 213].

1633: Az *Keolesmezey* hataron [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LX. No. 17]. 1642(?): *Köles mező* [Kmonostori konv. lt. 564].¹ 1659: az *Kölesmezei* határon [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LVIII. No. 9]. 1700: *Kölesmező* nevű Falu [i. h. Fasc. LVII. No. 38]. 1743: *Kölös mező* Praediumbeli Portio [JósHb. Fasc. VI. No. 35]. 1772 körül: *Köles Mezei* Praediumban Remete alias Eperjes nevezetű helyben [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXXI. No. 2]. 1779: A' *Kölesmezei* Praediumban. *Kölesmező* [i. h. Fasc. LV. No. 19]. 1779: Kotsina nevezetű helyly. . . vagyon . . . Kolos v(á)r(me)gyéb(en) a *Kölesmezei* Praediumban(an) mindkét felől. . . Erdők szomszédsagib(an) [i. h. No. 13]. 1780: *Kölesmezei* Praedium. a' *Kölös Mezei* Praediumban(an) [i. h. Fasc. LX. No. 14]. 1782: *Kölesmezei* Praediumban [i. h. Fasc. LV. No. 10]. 1784: *Köles mező* nevű Praediumban [i. h. Fasc. LX. No. 18]. 1799: *Kölesmezőben* [i. h. Fasc. VI. No. 27].

Amint a felsorolt adatokból láthatni, 1700 tájáig Kölesmezőt mint külön falut említik. Ekkor még vallatnak a következő ügyben: 1700. augusztus 24-én Széki Teleki Mihály özvegye Vér Judit Balogh Zsigmond nevű cancellista deákkal és más társával foglaltatni akarván Kölesmező nevű falut, Mikola Lászlónak Kis Karácson nevű embere a határszélben és a porgolátkapunál ellenállott, sőt másodsor „meztelen fegyvernek mutatásával repellála,“ de arra sem szüntek meg a falu foglalásában, hanem a porgolát kerten kívül megszállva harmadnapig ott voltak. „A deákok Kölesmezőt kétszáz forintig Telekiné asszonyom számára foglalták“ [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXXI. No. 2]. 1779-ben egy vallatás alkalmával a tanúk ezt mondják: „A' Kölesmezei Praediumban . . . egy Pusztá Házhelyet, mellyet értünkre a' Falu pásztorai szoktak volt szántani, mint Falu közönséges helyit, Horváth Gergelly uram ezelőtt circiter három esztendővel maga számára felfogta, és azolta eo Kegyelme birja. A' mingyárt nevezett Kölesmezei Praediumnak határán . . . Közönséges helyeket nem tudunk“ [i. h. Fasc. LV. No. 19]. Ugyanezek a tanúk bizonykodnak arról is, hogy a „Kölesmezei Praedium Határán lévő... Erdők és Szénafüvek felosztása felől láttunk és gyakor izben olvasatniis hallottunk egy osztály Levelet melly szerint még Néhai Kovátsotzi Farkas Ur idejében osztattattak fel az azon határon lévő Erdők és Széna füvek; melly osztályrol költ Levél ugy tudgyuk hogy Groff Haller János Ur eo Nga kezinel vagyon, melly szerint osztatlan közönséges hely azon Praedium Határán nintsen“ [uo.]. A következő, 1780. évben ugyanebben a praediumban a Páll fami-

¹ Beke Antal, A kolozsmonostori konvent levéltára. Bp., 1898. 121 ugyan-csak tévesen *Kötelesmező*-t ír.

lia hét colonialis telkéről mondják, hogy azok „cum proportionatis Appertinentiis restitultattak“ [i. h. Fasc. LX. No. 14]. Ugyanekkor egy föld felsorolásakor azt vallják, hogy „vége rug a' Kölesmezei Falu helyre... [uo.]. 1782-ben a kölesmezei praediumban lévő egy darab erdőt „a Babutzra Le járo Ujj ország Uttja...“ mellett fekvőnek mondanak [i. h. Fasc. LV. No. 10]. Burjánosóbuda (ma : Bodonkút) határán az egyik fordulót 1784-ben így említik : „Az Also vagyis Praedium Köles mező felől való Forduloban“ [i. h. Fasc. LX. No. 18]. Nemcsak Lipszky említi Kölesmezőt mint Burjánosóbudához tartozó praediumot, hanem még 1899 táján is ilyenül szerepel Új-budával együtt.¹

Az itt felsorolt adatok meg a Kölesmező területén említett helynevek tanúsága szerint az 1700 után valamilyen okból elpusztult falu helye a hozzátartozó határral együtt a mai Bodonkút határának északkeleti részén keresendő. Csánki V, 371—2 a helyszínt és a felsorolt adatokat nem ismerve csak azt írja, hogy Kölesmező „Burjános-Oláh-Buda vagy Bodonkút vidékén feküdt, Kolozsvártól északnyugat felé.“ — L. még Bodonkútnál a térképvázlatot.

1569 : Kerpenyes (e.). kys awas (e.) [JósHb. Kamuthi oszt.]. — 1633 : Az Keolesmezey hataran : Az Irotvaniban (e.). Peter Veólgieben (e.). Az auasban (e.). Az auas szelyben (e.). Gergeli Veolgieben (e.). Az Nagi oldal (e.) [i. h. Fasc. LX. No. 17]. — 1659 : az Kölesmezei hataron az Szyluas tetön [i. h. Fasc. LVIII. No. 9]. — 1772 *körül* : Köles Mezei Praediumban Remete alias Eperjes nevezetű helyben (e.) [i. h. Fasc. XXXI. No. 2]. — 1779 : Kotsina nevezetű helyet melly vagyon... Kolos v(á)r(me)gyéb(en a Kölesmezei Praediumb(an) mindkét felől... Erdők szomszedsagib(an). a' Bozomkut (!) Arka. Remete nevezetű egy Nagy Erdőt, mellynek a' közepin fel menő Völgy kaszálo [i. h. Fasc. LV. No. 13, 19]. — 1780 : a' Köles Mezei Praediumb(an) Lévo szánto és kaszálo Földek : Lá Prunyi Molduvánuluj (sz.). Lá Gyálu Beszeritsi (sz.).² Lá Tufelé Grosilor (sz.). In Kápetu Tufi Grosilor (sz.). Lá Parou Bugyisori (sz.). In Pojana Bugyisori (sz.). Intre Paráje Bugyisori (sz.). Szub Tufile Grosilor alias a Kis Mező nevezetű helyben (sz.). Szub Gyálu Beszeritsi (sz.). In Vále Retse Linge Bugyésore (sz.). La Budulo vagyis Ptyetris (sz.). a' Budolo Árka mellett (sz.). A' Budulon Fellyül (sz.). Gyá szuprá Pomnyilor (sz.). Azon alol (t. i. az előbbi földön) Babutz Felől a' Gyümöltösön Felyül (sz.). Lá Csuts (sz.). Pe Gyálu Csu-

¹ Vö. B. L., Az Erdélyi részek Helységnevtára. Kvár, 1899. — Ez az adat azonban lehet régebbi helységnevtárakból, például éppen Lipszkyból átvett is.

² Ez után egy föld felsorolásaként ez olvasható: „Ezen Földeken Fellyül, ab Occidente mely(nek vége rug a' Kölesmezei Falu helyre...“

tsuluj (sz.). A' Csutsban (sz.). A Csorojnal (sz.). In Fátzá Csorouluj (sz.). In Koszte Csori (sz.). A' Szirb nevezetü Helyben (sz.). In Koszte Csutsuluj (sz.). A' Remete torkában (k.). A Remete Torkán Fellyül (k.). Az Eperjes Torokban (k.). az nagy Eperjes Torokban (k.). az nagy Eperjes Torokban . . . Buda Felöl valo v_g giben a' Puturoszában (k.). Köles mezei vulgo Ritu Bugyisori (k.). Poplisban (k.). A' Ptye-trison belöl, vagyis Szub Koszte Csotsuluj (k.). A' Bugyisorán, vagyis Köles Mezei Praediumnak végen az árok mellett égy Rét (k.). a Poplisnál (k.). . . Fellyül Poplis Nevezetü Erdő (szomszédtságában). A' Köles Mezön Fellyül Gya szupra Bugyisori (sz.). In Pollyáne a' Kis Mező völgyen a' Koszta Tyituj(!) réttye (k.) [i. h. Fasc. LX. No. 14]. — 1782: Kolos v(á)r(megy)ei Kölesmezei Praediumban a Csuts felett Lévő egj Darab Erdeit . . . mellj is in vicinitatibus egj felöll a Babutzra Le járo Ujj ország Uttja . . . Embereivel . . . le vá-gatta [i. h. Fasc. LV. No. 10]. — 1784: A' Köles mező nevü Praediumban: La Tsuts (sz.). Vulgo La Tsoroly (sz.). La Tufele Groszuluj (sz.). Budolo¹ (sz.). La Petris (sz.). vulgo in Vállye retse (sz.). Vulgo La Parao Jovuluj (sz.). A' Búdós Kutnál (sz.). Vulgo La Gyalu Beszeritsi (sz.). A' Remete nevezetü helyben (k.). Vulgo in Ritu Budgyisori (k.). La Koszta Tsutsuluj (sz.). A' Vád nevezetü helyben, nap kelet felöl a' mellette lejáro Patak . . . szomszédtságoi között (sz.). A' Tsorgonál (k.). A Remete Torokban (k.). in Gyalu Beszeritsi . . . a Gődörbe (sz.). A' felső Eperjes nevezetü helyben (e.). La Plopty (k.). La Puturosze (k.) [i. h. Fasc. LX. No. 18]. — 1799: Kölesmezőben: Cseresnye fa kutnál (e.). Farkas bérczen (e.). Eperjes völgyön az régi Erdő mellett (e.). Machianba(!) vagyis az Akasztofán tul (e.) [i. h. Fasc. VI. No. 27].

*Nagybuda

1452: *Nagbuda* et poss. Obuda [Csánki V, 339]. 1464: *Nagbuda* [uo.].

Az 1452-i adatból következtetve Nagybuda azonos volt Újbudával. E kétszeri középkori említés után a rendelkezésre álló forrásokban nem találozotam többet a Nagybuda névvel.

BORSAÚJFALU

1499: *Wyfalw* [BánffyOkl. II, 353]. 1587: *Magyar wy falw* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1625: *magiar Uyfalw* [SzékNemMúz. Apor lt. A. Fasc. II. 24]. 1648: *Magiar Uyfalw* [JósHb. Fasc. III.]. 1700: *Magyar Ujfalw*. Poss. *Magyar Uyfalw* [OL. Gub. Közíg. Össze-

¹ Alább: „La Budolo“ (sz).

írások. Doboka Sup.]. 1722: Pagus *Magyar Ujfalú* [uo.]. 1754: *Uj falu* [Conscr. III, 99]. 1767: *M. Ujfalú* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 60]. 1799: *Magyar Ujfalú* [OL. Múz. Bethlen lt.]. 1808: *Újfalú: Magyar-Újfalú* [Lipszky]. 1831: *Magyar Ujffalú ~ Ujffaleu* [ConsTrans.]. 1834: *M. Ujfalú* [Hodor lev.]. 1839: *Magyar-Ujfalú ~ Ujffaleou-ungureszk* [Lenk]. 1877: *Magyar-Ujfalú ~ Ujffaleu Magiara, Ungurescu* [Dvorzsák, Hnt.]. 1909: *Magyarújfalú ~ Uifalăul-unguresc* [MoldTog.]. 1913: *Borsáújfalú* [Hnt.]. 1922: *Borsáújfalú ~ Borşa nouă* [Martlstr.]. 1942: *Újfalú: Borsáújfalú*¹ ~ *Uifalău* [Hgy.].

1754: A' Falu also végin. a Pusztá templom mellett. a patak. — A' Csómafája felől Fordulora: la gardu tzarini (sz.). la Ritu Csefi n. h.-ben az út hosszában (sz.). a nagy patak. a Porgolát kert. la lábur (sz.) ... ezen alol édgý darab Irotvány. Intre paráje (k., ke.). A' Falu Kenderföldei között (ke.). A' Simon Uram Branyistyaja mellett (k.). — A' Fodorháza felől való Fordulora: la Fundatura (sz.) mellette édgý darab Irotvány. La Dimbu Mesztetsinyilor (sz.). A Szénafúvön (k.). la Cseterna (sz.)... szomszédgya mindenfelől a Magyaros berek n. erdő. A Török pataka szorosságában (sz., k.)... mely(ne)k szomszédgya alol a' patak. La Pusztá n. h.-ben édgý darab Irotvány Gyümöltös, édgý vékara való kenderföld az allyában. La Parou Ebenoje a patak mellett (ke.) [Conscr. III, 99]. — 1799: A felső vagy is a Széna fű felé való forduloban: La szupra Pogol (sz.). La poján aluj Farkas (sz.). La Rusunosze (sz.).² La Jertováje (sz.). Gye a szupra Pusztá (sz.). La Csetern v. Tseterna (sz.). In Fundature (sz.). Dupe Gyalu a leszť (!) Mare (sz.). La Parou Pusztá (sz.). Gye a szupra Poguluj (k.). Szubť Pogol (k.). La puszte (k.). In vale Turkuluj (sz.). In Parou linge Funatze (sz.). In Pojén (sz.). In Rezore (sz.). La Parou Evanyoje (sz.). La Podu Fodori (sz.). La Fatze Oltoványi (sz.). La Parou Jebanoje (sz.). La gyalu Musztesnyilor (sz.). La Pojáná gyin szúsz gye a pusztá in gura Funatzuluj (sz.). La Glodur (sz.). Pe gyal tsel Mare (sz.). In Pojén (sz.). La Fatze Alsivonyi (sz.). La Funtina Kordelátyi (sz.). La Fontiná Ptyétrí (sz.). La Parou Jébanoje (sz.). In Káráre Ttyidgy (k.). Az Also vagy is Csóma fája felé való forduloban: Dupe Beszerike (sz.). Szupt Koszte (sz.). La Horgos (sz., k.). In Szala (sz.). La More tsel pusztás (sz.). La Labur (sz.). La Branyitse (sz.). La Ptyatre Kalibate (sz.). La vale Kovátsuluj (sz.). Dupe Vale (sz., k.). La Parou Farkasuluj (sz.). La Branyistye linge vale (sz.). La Styubéj (sz.). La Surá Koszti (sz.). La Glíméj (sz.). La dimpu (!) Szpinuluj (sz.).

¹ A nép szinte kizárólag csak a névpár elsőjével él; a második hivatalos név.

² Alább *La Resinosze* alakban.

La vale Kovatsuluj (sz.). La Parou Puskasuluj (sz.). La Határu ketre Csomafája (sz.). La Mnyira (sz.). La Gárdu Czarini (sz.). La Ripa (k.). Minden Esztendőben használható széna fű: In Zenoge. La Pojáná Tséfi. Szubt Barku Dersi. Szubt Kaszele Popi. La Vultur. La dimbu Mesztetsinyilor.¹ — La gyalu helmare (gyü.) [Múz. Bethlen lt.]. — 1834: a falu dereka, és Délfelől való résziben a Nagy Utza also Során a falu meget le fojo patakan keresztül... Szomszédgya... a patakon tul a Sojomköre járo utig... a Mező, északrul a Falu közönséges-utzája, és Délről a Sojomköre menő Ut (telek). a falunak Fodorházára ki menő Uttza also Során az utan alol (ua.). a Falu Közepiben (ua.). a falunak Derse felé ki járo Uttza alsó (!) Során égy árokba... az Arok Szomszédságiban (ua.). a Csomafája felé ki járo Nagy Uttza felső Során (ua.). a Derse felé ki menő Utza felső Során égy Oldalba fejlül a Mező (ua.). a Kide felé ki járo Utzába égy Árok Martyába az utza s a Patak között (ua.). — Minden Esztendőbe használható Szántok (és kaszálók): In Brányistye alol a Csomafái Határ Szél (sz.). Lá Dimbu Mesztetsinyilor a Szénafübeli Nyil also részibe (sz.). In Ritu Szátului (k.). In Banyistye (!) alol a Csomafái Határ szél (k.). In finatze (k.). In finátze (k.). — a Felső Forduloban: Lá Pereu Ebenaje... más felől a Szénafübeli, Nyilak végei (sz.). Lá Rezare (sz.). In Pojény az Oláh Ecclesia... szántó földek között (sz.). In fundeture Kinye Pistyá (!) Szomszédja A Patak (sz.). Pe Vályá fundeturi (sz.). Pe Vályá Fundeturi (sz.). Pe vályá fundeturi (sz.). In vályá fundeturi (sz.). Inrezare (!sz.). Lá Pojény (sz.). In fundeture (sz.). — az Also Forduloban: In Kápu Szátului alol az ut (sz.). Lá Glemeje... más felől az Unita Ecclesia Szántojak között (sz.). Szubt Gárdu Czarínyi (sz.). Lá Dimbu Szpinului égy felől a patak (sz.). Dupe Szát fejlül a Reformáta Ecclesia alol a Kertek (sz.). Intre hotáru Sintyeului alol a Sojomköre járo Ut fejlül a Sojomköi határ Szél (sz.). Dupe beszerike (sz.). Lá Bárkuri intre hotáre Kovátsului (sz.). ugyan ott (t. i. Lá Bárkuri intre hotáre Kovátsului) a Patak mellett (sz.). Bárkuri (sz.). In Vályá Koátsului az utan alol Az Oláh Ecclesia... Szántoja között (sz.). Ugy(an)ot... In Vályá Koátsului lá Berk (sz.). In vályá Koátsului lá Bárk (!sz.).² Ugyan ott (t. i. In vályá Koátsului) alább a Patak mellett (sz.). Ugyan ott (t. i. az előbbi helyen) az ut mellett (sz.). — In Ritu Szatului Minden Esztendőben használható... Szomszédgya... a Refor(mátus) Ecclesia Kaszálói (k.). Lá Kerára Tyigyi az Also Fordulobéli Kaszáló... más felől... (az) Erdő (k.). — Erdők: In funde-

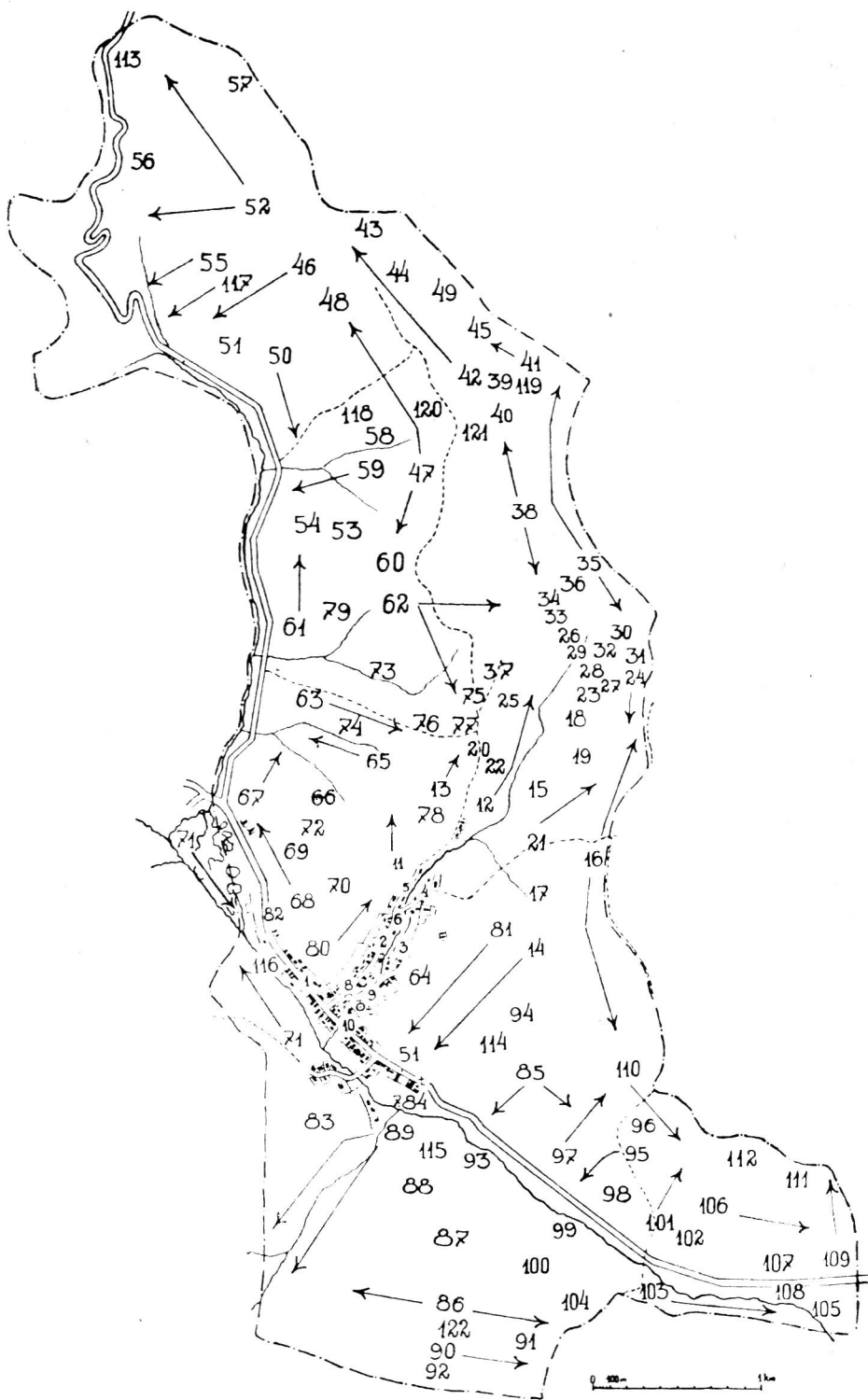
¹ E föld határa egyik felől az erdő.

² Ennek és az előbbi helynévnek utolsó tagja, *Berk* ~ *Bárk* nyilván ugyanazon helynévnek alakváltozata.

ture ... Tögyes (1 e.). Lá Rezare ... bokros hely Szomszedgya Délről a Colonialis Irotványok Eszakrol a Szénafübéli nyilak végei (e.). Lá Gárdu Czárinyi ... Gyertyános Erdő (e.). Lá Pereu Puskásului a Reformáta, és Oláh Ecclesiák egy felől (e.). Lá Gárdu Czárinyi in Boeristye ... Tölgyes, Cserés, és Gyertyános (e.). A Széna fü Nyil aján Lá Dimbu Mesztetsinyilor (e.). A Széna fü béli Nyil felső részin La Kállýá Dirzsi (e.) [Hodor lev.]. — 1913: I. Belsőség. II. Gardu Czárini. III. Pietra Colibata. IV. Farkas pataka. V. Puskás pataka. VI. Határszél. VII. Branistye. VIII. Sala. IX. Stubei. X. Lábok. XI. Cserés. XII. Barkuri. XIII. Tövises domb. Tovises Domb. XIV. Méra. XV. Patakon túl. XVI. Falu rétje. XVII. Domboknál. XVIII. Glodurok. XIX. Pojen. XX. Ruzsinosza. XXI. Alsó puszta. XXII. Verőfény. XXIII. Ebenpataka. XXIV. Rezorok. XXV. Fundatura. XXVI. Kalibáknál. XXVII. Zenaga. XXVIII. Rinsa, Rinsa. XXIX. Kigyós. XXX. Jertovoj. XXXI. Felső puszta. XXXII. Valea Turkuluj. XXXIII. Csatorna [Telekkönyvi vázlatok]. — 1942: 1. Fő-ucca : Nagy-ucca ~ Ulitsa ča mare (u.). 2. Árok-ucca ~ Pe părău (u.). 3. A dombon ~ Pă dîmb (u.). 4. Csatorna ~ La Čet'ernă (u., sz., kút). 5. Pogor ~ La Pogor (u., sz.). 6. Falu kúttya ~ Fintina satului (kút). 7. Malam kúttya ~ Fintina mori (kút). Itt régen malom volt. 8. Borta (kút). 9. Pap kúttya ~ Fintina popi (kút). A görög katolikus papé. 10. Falu higgya ~ Podu satului (h.). 11. Szöllő ~ Zije (e., k.). 12. Török pataka ~ Val'ea Turkuluj (sz.). Török vagy Turcu nevű család ma már nincs a faluban. 13. Radágbërke ~ Bärku Rădõji (sz.). 14. Gardu tsariñi : Gardu tsarñi (sz., k.). 15. Bányá ~ Baie (sz., k.). 16. Bärku Opri (e.). Opra nevű család ma már nincs a faluban. 17. Csatorna pataka ~ Părău Čet'irñi (p.). 18. Döktemető ~ La temet'eş. 19. Dányá tója ~ Tau điakului (tó). Egy Danea nevű román emberé volt. — Vö. r. *d'iak* 'kántor'. 20. Pogor úttya ~ Drumu la Pogor (út). 21. Csatorna úttya ~ Drumu la Čet'ernă (út). 22. Pojana Norutsului (l.). 23. Pojana Pohului (l.). 24. Pojana st'inului (l.). 25. Iratvány ~ Iertăoju (sz.). 26. Pojana Grozõji (l.). Groza nevű román család van a faluban. 27. Părău taptáláži (á.). E helynév utótagja román madárnév. 28. Pojana lui Tõd'er (l.). 29. Sztány ~ Stañi (á.). 30. Pojana porkului (l.). 31. Hosszúpojána ~ Pojana čea lungă (l.). 32. Sztányom fejül ~ D'asupra Stañilor (l.). 33. Tăuts (l.). Egy kis tó van a közepében. 34. Dimbu Hotsului (e., l.). A tagosítás előtt egy Hoş nevű ember lakott itt. Ilyen nevű család ma is van a faluban. 35. D'alu T'id'i (e.). A kidei határszélben lévő hegy. 36. Pă su d'al (l.). A D'alu T'id'i [35] alatti terület neve. 37. Kőkút ~ Fintina pt'etri. Igen bővizű forrás neve. 38. Legelő ~ Borišt'e (l.). 39. A vackor-fánál ~ Fintina la păr. Ma már nem is használják ezt a kutat.

40. Dèrzseji kút ~ Fintîna Dîrži (kút). 41. Kicsikút ~ T'išiturî (l.). 42. Zenaga ~ Zenoga (l.). 43. Vultur (l.). Erről a hegyről nevezték el a román uralom alatt Újfalut Vultureni-nek. 44. Su Vultur (l.). 45. Gróvdombja ~ Dîmbu grofului (l.). 46. Koliba ~ Kolibd' : Kolipî (e., k., sz., település). 47. Szénafű ~ Finatse (k.). 48. Dîmbu taurului (k., sz.). 49. Pă su kās : Kāsile popi. Nagy kövekkel borított terület neve. 50. La mest'çakān (sz., e.). A szántóföld közepében egy nyírfa van. 51. Pt'atra kolibată (sz.). 52. Fundatura ~ Fundătura (sz., e.). 53. Čeru Fînatselor (e.). 54. Fatsa oltăoaîni (sz.). 55. Rezor ~ Răzore (sz.). 56. Măru popi (sz.). Állítólag egy a Pâncelcehre vezető út melletti almafáról nevezték el ezt a fodorházi határba is átnyúló területet. 57. Poiana hăitașului (e., k.). 58. Mihész árka ~ Părau Stupt'iîni : Stupt'ina (á., sz.). 59. Șerpoia (k.). 60. Szénafű szája ~ Gura Fînatselor (sz., k.). 61. Poiana lui Petrișor (sz.). 62. Felsőpuszta¹ ~ Pusta d'in sus (sz.). 63. Pom ~ Pomî (sz.). 64. Plopu popi (k.). A görög katolikus pap házhelye mellett egy nagy jegegyét neveztek így. 65. Ružinosa (sz.). 66. Pojánák ~ Pojeñile (sz.). 67. Fodorházi híd ~ La podu Fodori (sz., h.). 68. Glodur ~ La glodurî (sz.). 69. Gloduródal ~ Kõst'ea Glodurilor (l.). 70. Natyhegy ~ D'alu al mare (l.). 71. Falu réttye ~ Rîtu satului (k.). 72. Poiana réttye ~ Rîtu Pojeñilor (k.). 73. Puszta árka ~ Părau Pusti (p.). 74. Ruzsinosza árka ~ Părau Ružinosi (p.). 75. Kőkút úttya ~ Drumu la Fintîna pt'etri (út). 76. Pom úttya ~ Drumu prim pomî (út). 77. Kručile kārārilor. Útkereszteszödés neve. 78. Pogorom fejül ~ D'asupra Pogorului (sz.). 79. Alsópuszta ~ Pusta d'in žos (sz.). 80. Kértek megett ~ După gred'in (sz.). 81. Izvora (k.). 82. Nagyút ~ Drumu tsāri. Az országút neve. 83. Mera ~ Mira (sz.). A súlyomkői határba is átnyúlik ez a terület. Ott Mñira a neve. 84. T'ert'u d'ela šurā (k.). Egy csűr van ennek a kertnek a közepében. 85. Žiia lui Tsidor (sz.). 86. Észak ~ Dos (l.). 87. Tüvises ~ Dîmbu st'inului (sz.). 88. Barkurî (sz.). 89. Kovácsi vögy ~ Val'ea Kăoačului (sz., p.). A Kolozskovácsi felől jövő patak neve. 90. Csér ~ Čer (e., sz.). 91. Čunž (sz.). 92. Banka pojánája ~ Poiana Bõnki (sz.). Banka nevű román család e faluban is van (L. még Kolozskovácsi helynevei között). 93. Keresztnél ~ Rîtu d'ela t'ip (k.). Az itt lévő keresztről nevezték el. 94. Strînturile (sz.). 95. Hõrgos ~ Horgoš (e., sz.). 96. Rádúj pojánája ~ Poiana Radului (l.). 97. Farkas patakja ~ Părau Fărkășelului (p.). 98. Rîtu čepi (k.). 99. Malam kertye ~ Gred'ina mori (k.). Régen itt malom volt. 100. Styubėj ~ Št'ubej (sz., k.). 101. Puskás árka ~ Părau Puškașului (p.). Ma Puskás nevű család nincs

¹ A Pusztaban [62, 79] a szájhagyomány szerint régen falu volt.

Borsajfalu helynévtérképe

Határa 3077 kat. hold

a faluban. 102. Tanya verőfénye ~ Fatsa d'ela toñej (sz.). 103. Felsőbrányistya ~ Brañišt'ile d'in sus (k.). 104. Szala ~ Sala (sz.). 105. Álsóbrányistya ~ Brañišt'ile d'in žos (k.). 106. Akasztófa dombja ~ Košt'e akästajilor (l.). 107. Álsómalam verőfénye ~ Fatsa d'ela Mõra d'in žos (l.). 108. Álsómalam ~ Mõra d'in žos (ma.). Felsőmalom ma már nincsen. 109. Päräu Černad'i (sz.) (Vö. Csomafája : Csernátoni árka). 110. Keceli pojána ~ Pojana Kátsáli (e., l.). 111. Csúp ~ Čup (e.). 112. Bärku Fayruluı (e., l.). 113. Podu gäjiñi (h.). 114. Lábur ~ Laburı (sz.). 115. Árkok köszt ~ Între päraıe (sz., k.). 116. Kenderes ~ Kiñept'ışt' (ke.). 117. Päräu Ebänqie (sz.). 118. Rinsa (k.). 119. Csokõj küttya ~ Fintina luı Čokõj (kút). 120. Gyèlnica ~ D'elñits (k.). 121. Ilija pojánája ~ Poiana luı Ilije (l.). 122. Magyarok tója ~ Tau Ungurilor (sz., tó). [Gergely Béla hgy.].¹

CSOMAFÁJA

1365: Iohannes dictus Tot de *Chamafaya* [Doc. 182]. 1416: Margaretha Blasii filii Johannis dicti Toth de *Chamafaya* [Teleki Okl. I, 415]. 1440: Petrus Erdely de *Chomafaya* [OL. Dl. 26781/EM.]. 1468: Gregorius de *Chomafaya* [OL. Dl. 26795/EM.]. 1476: magister Paulus de *Chomafaya* [Teleki Okl. II, 124, 126]. 1499: Stephanus de *Chomaffaya* [i. h. II, 233]. 1630, 1633: *Cziomofaia* [JósHb. Fasc. III. No. 42. — Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 998]. 1638: *chiomafaja* [Kidei lev.]. 1647: *Czomafaia* [uo.]. 1648: *Chiomafaja* [uo.]. 1661: *Czomafaja* [JósHb. Fasc. III. No. 22]. 1671: *Cziomafaya* [OL. Teleki lt. Földváry oszt.]. 1675: *Csomafaja* [uo.]. 1676: *Cziomafaja* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 1008]. 1680, 1685, 1695: *Czomofaja* [Kidei lev.]. 1684: *Csomofáján* [Kidei lev.]. 1694: *Czomofája* [Mikó lt. i. h. 1011]. 1700: Poss. *Csomafaia* [OL. Gub. Közíg. Összeírások. Doboka Sup.]. 1701: *csomofaja* [Kidei lev.]. 1741: *Csomofaja* [Kidei lev.]. 1753: *Csumafája, Csomafája* [JósHb. Fasc. III. No. 84]. 1768: *Csomofája* [Bíró lev.]. 1778: *Csumafai*² [MúzBf.]. 1808: *Csomafája* aliıs *Csomófája* [Lipszky]. 1821: a *Csomafai* Réten [Csákány lev.]. 1831: *Csomafája* ~ *Csomofája* [ConsTrans.]. 1839: *Tsomafája: Csomafája* ~ *Csumefáje* [Lenk]. 1877: *Czomafája: Csomafája* ~ *Ciumafaia* [Dvorsák, Hnt.]. 1909: *Csomafája* ~ *Ciumăfaia* [MoldTog]. 1922: *Csomafája* ~ *Ciumăfaia* [MartIstr.]. 1942: *Csomafája: Csomafája* ~ *Comafaia: Cumafaia* [Hgy.].

¹ Közlő: Curt György (57) román, Koncz József (85) magyar és Lung Miklós (60) román.

² -i birtoknév-képzős alak.

1635: az Negied patkba(n) (!) valo Irotuan. az harmad patak eleot valo szwgeteimet [Kidei lev.]. — 1648: az Közep labban (sz.). az Sölob[en] az Giulaj utra jóh ueggel egy höld föld. — az masik fordulob(an) az Saytos ut mellett (sz.)... az patak... szomszegia. Az Borsos hegienis ada egy nylat [uo.]. — 1684: Harsán nevű helyb(en) az melj két szánto földek vadnak az Kis erdőnek... szomszedsagokb(an). Közép láb nevű helyben (sz.). az harsánbéli két föld az harsánb(an) (sz.) [uo.]. — 1694/1765: Falu szorossa. — a Szőlő oldalán (sz.). a Csomafai patak [Békési lev.]. — 1754: A' Bors a és Gyula felől v (aló) Ford: (ulóban): A' Kintses kút tere és a borsos hegy között a' farban (sz.). A Kis erdőn (sz.). — A' Bádok és Kide felől valo Forduloban: A Pap Cseréjén, mely a Kidei határra rug... (sz.). a Kidei út. a pusztá szőlő. — A' Ujjfalu felől valo Forduloban: A' Berek alatt a' Szabo Bálint árkan alol (sz.). a Verofény alatt a patak mellett édgy darab kaszáló két Szigetből álló, szomszedgya Délfelől a patak kerengő folyása. A' Sásos Rét(ben) (k.). A' Bodos(!) kút¹ és Lapuhos között (k.). a' Dobogob(an). Észak allya [Conscr. III, 60. — MNy. XXVIII, 60]. — 1778: Biszo (e.). Dobogo (e.). az Lapo Haz(!)² arkanál (e.). [MúzBf.]. — 1783 körül: A Bors a és Gyula felől való forduloban: A Kintses Kut tere és a Borsós hegy között a Farban (sz.). A Kis Erdőn (sz.). — a Dobogoban (e.). — Bádok és Kide felől valo Forduloban: A Pap Cseréjin melly a Kidei határra rug (sz.). Uj falu felől valo Fordulob(an): A Berek alatt a' Szabo Balint Árkán alol (sz.). a Verofény alatt a patak mellet ket szigetből álló egy darab kaszáló szomszédja Dél felől a Patak kerengő folyása Eszakrol Bokovitzi rész szánto föld. A Sáros Rét (k.)... Eszak felől egy darabig a Patak. A Bados(!) kut es Lapuhos közöt (k.). . szomszédja a Patak felől... Butyka Péter, az erdő felől Bokovitzi Rész föld [A kidei ref. egyhk. lt.]. — 1806: a Bors a felől valo Forduloban a Kintses Kut³ Tere³ n. h.-en (sz.). a Templom felé járo utza [Békési lev.]. — 1814: a Bádok felől valo Forduloban: a Felljáro [Csákány lev.]. — 1820: A' Nyakon. a Kis erdőben [uo.]. — 1821: a Csomafai Réten a M. Ujjfalu felől Lévo Forduloban [uo.]. — 1824: a' Bors a felől valo Forduloban az árkok között (sz.). a' Kintses kutba lévő Föld (sz.). Borsos hegyen (sz.). a' Nagy ország Utya mellett a Köveknél (sz.). a Lapuhasban (k.) [Kidei lev.]. — 1826: A Gyilkosban és a Határbéli Parlag. Lapuhas... a Ször nélkül valo Erdő hely. A Telekben [Csákány lev.]. — 1826: a' Felső Harsámba a' Lapos föld. —

¹ Más forrásban ugyanebből az évből: Búdöskút (k.) [MNy. XXVIII, 60.].

² Nyilván elírás a *Lapuhos* ~ *Lapuhas* helyett.

³ Alább e tag *Tehre* alakban is.

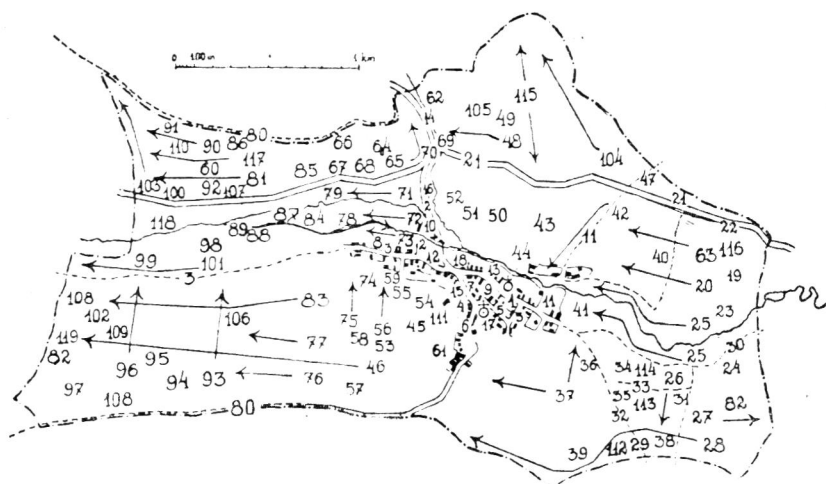
Az also Forduloban szántók: A' Kintses kutnak a' Borsa Felöl valo Fele. Az Harsánba. A' Cziklák alatt. A' nyáras oldalban. — A' Felső Forduloban szántók: A' Fel jároban. Pap Cserénél. A' Borsos Hegyen. A' Kender aszo. A' Koromberken lejjebb. A' Berek alatt. — Kaszálók: A' Gyilkos. A' Lapuhasban. A' Bűdös kutnál. A' Biszo kut. A' Magos Mart alatt. A' Varju kutnál. — Erdők: A' Krisán árkának és Biszszo kutnál lévő. Az Orosz mezőnek ötöd része. a' Biszszo felöl a' Kováts Évái mellett [Csákány lev. — Kidei lev.]. — 1828: Harsányban (sz.). A' Kender aszo oldalan (sz.). Gát mellet valo által járason a' réten, melly vagyon a' Csomafái határon a' Gáton innen az ország Uttya felöll [Csákány lev.]. — 1829: Az Ujfalu felöl valo Forduloban: a' Határ közt (sz.). — A Feljároban (sz.). — A' Gyula felöl valo Forduloban: az Árkok közt. — A' Bálint árkánál (k.). Törökék Malmában (ma.). — Az Ujfalu és Bádok Felöl valo Forduloban: Az Ujfalu felöl valo Határ közt (sz.). A' Feljároban (sz.). A' Bádoki Hidnál (sz.). A Borsos Hegyen (sz.). — A Gyula felöl valo Forduloban: A' nyires hegyen (sz.). Az árkok közt (sz.). A' Harsánba v. A' Harsányban (sz.). A Tisztásban (sz.). — A' Brányistyában (sz.). a Lapos Dombon a' két árok közt (e.). Az irotványok árkában (e.). A' Gyulai Határ közt (e.) [Kidei lev.]. — 1830: a Gyulába járo utzának a Nap nyugoti során (pu. telek). Nagy Rétbe (k.). a Falun aloll a Magas mart alat (k.) [Csákány lev.]. — 1831: az also Uttza [uo.]. — 1834: a Gyula és Borsa felöl valo Forduloba az ugy nevezett Borzjuknál (sz.). — a Bádok felöl valo Forduloba a Borsos hegy nevű helyen (sz.) [Kidei lev.]. — 1835: a Nyírés Hegyen (sz.). a Tisztáson (sz.) [uo.]. — 1837: A Lapuhasbéli Szánto. A Borsos hegyen (sz.). a Csomafaji Határnak Borsa felöl valo részibe az ezen völgyön le folyo patak mentén égy két kövü ugy nevezet Törökék Malmok. a Gyula felöl valo Forduloba az Árkok között [Kidei lev.]. — 1844: Lá Harsámba. — Kaszállo Ujjfalu felöl In Finátze [TT.]. — 1845: Borsa felöl valo forduloban a Kintses kutbeli föld. — A Kide felöl valo Forduloba a Pap cseren lévő föld. Kis Erdő. Borsos hegy (sz.). Gaton felül és alol (k., sz.). Sásos Rét (k.). Bálint Arkánál (sz.). Bűdös Kut (k.) [Ref. egyhk. It.]. — 1846: A Gyula felöl való fordulóban: A kiserdőbe (sz.). a Kincseskutba a Farba (sz.) szomszédjai egy felöl a Borsoshegyi földek réa rugo végei... — A Kide felöl valo forduloban: a papcserbe... a Kidei határba rug véggel (sz.). — Ujfalu felöl való fordulóban: a Berek alatt a Bálint árkán alol (sz.). — A' Szorosba a verőfény alatt a patak mellett két szigetbol állo egy darab kaszállo. A' Sásos rétben (k.). A Bűdös kutba (k.) [A kidei ref. egyhk. It.]. — 1850: az ugy nevezet árkok között és kis erdőbe [Csákány lev.]. — 1851: az Árkok

közt (sz.). a' Tisztáson (sz.). a' Harsámba a' Széles földön innen (k.). a' Brányistyába (sz.). a' Bálint Árkán innen és tul lévő kaszálló. Nyáráshegyen (k.) [Kidei lev.]. — 1860 : Tisztás (l., sz.). Borsos hegy (l., sz.). Pap cser (l., sz., tkl.). Verőfény (l.). Gombás árka. Csernátoni árka. Sásos rét (k.). Észak. Bálint árka (sz.). Büdöskút (k.). Gáton fölül és alól (sz., k.) [MNY. XXVIII, 60]. — 1860—70 között : A kincses kutbeli (k.). A pap Cser beli (sz.). A Bálint árkánál (sz.). A Sásor (! Sásos?) rét beli kaszálló. A Budos (!) kutbeli kaszálló [A dési ref. egyhm. lt. Almási S. egyházmegyei tört. 254]. — 1862 : Dobogó (e.). Biszo orra. Verőfény [MNY. XXVIII, 60]. — 1863 : Malam térbe (sz.) [Csákány lev.]. — 1864 : a' Csomafáji határon Szoros nevezetű heljen a Rétbe (k.) [Kidei lev.]. — 1868 : A Sásos Rét. A Büdös kutbéli kaszálló. a Kis Erdőbéli szántó föld [A kidei ref. egyhk. lt.]. — 1869 : a Sásosrét (k.). az Eszakba a Büdös kutbeli kaszálló. Kintses (!) kutbeli szántó föld. A Pap cser. A Balint arkánál. a Tisztáson (sz.). a kintseskutbeli föld. a Papcser. a Tisztáson (sz.). a Bálint árkátol valo föld. a belső Telek [A dési ref. egyhm. lt. Számadáskönyv. — A kidei református egyhk. lt.]. — 1870 : Kintses kut (sz.). Kis Erdő (sz.). Balint Arkánál (sz.). Sásos rét (k.). Büdös kut (k.). Tisztáson (sz.) [A kidei ref. egyhk. lt.]. — XX. század eleje : I. Helység. II. Kertek. III. Kis erdő. IV. Nyak. V. Nyáráshegy. VI. Árkokköze. VII. Harsány. VIII. Borzjuk. IX. Alájáró. X. Kincseskút. XI. Borsoshegy. XII. Bádoki híd. XIII. Kenderaszó. XIV. Feljáró és Hopsahegy. XV. Domborhegy. XVI. Malom és Gyilkostér. XVII. Papcsere. XVIII. Biszo orra körül. XIX. Verőfény. XX. Gáton felül és alól. XXI. Sásos rét. XXII. Észak. XXXIII. Dobogó [Telekkönyvi vázlatok]. — 1942 : 1. Alsó-ucca : Nagy-ucca : Magyar-ucca ~ Ulitsa đin žos (u.). A Magyar-utca újabb név; 1940 ősze óta használják. 2. Malam-ucca ~ Ulitsa kätä T'ida (u.). Egy elpusztult malom mellett Kidébe vezet. 3. Szénafü-út : Szénafüji út : Szénafü úttya ~ Ulitsa kätä Finats (u.). 4. Natyszoros ~ Soroš (u.). 5. Kisszoros ~ Sorošel (u.). 6. Gyulaji út ~ Ulitsa kätä Žula. A Nagyszoros [4] folytatása a ref. templomon felül és a Gyulába vezető út neve. 7. Falu kúttya ~ Fintina la Stražă. A falu közepén lévő kút neve. 8. Feketető ~ Feketău. Tócsa, kútnak használják. 9. Csörgő ~ Fintina satuluj (kút). 10. Natyhíd ~ Podu dela vale (h.). 11. Főjjáró-út ~ Ulitsa kätä Badok. Ezen az utcácskán és úton járnak Bádokra a Feljárón át. 12. Felső-ucca ~ Ulitsa đin sus. Az Alsó-utca nyugati folytatása a Malom-utcától [2] a Szénafüi útig [3]. 13. Malam alatt : Puszta : Pusztakértek ~ Pusta. Az elpusztult Felsőmalom körül lévő kertek. 14. Cigányok ~ Kätä mōra T'idi. A Kide felé vezető út melletti települések. Ebben az elkülönődő település-részben sok cigány lakik. Régebben ezen a tájon a kideiek-

nek malmuk is volt, de felhagytak vele. 15. Dobogó alatt ~ Su Dăbăgău (település). 16. Malamkërtek (kertek). A román nyelvhasználat nem jelöli ezt a területet. 17. Templom kërtye ~ Tsiñfirim : Čiñfirim. A református templom körül lévő hely. 18. Sztrázsa ~ Straža. A falu közepének a neve. 19. Kincseskút ~ Kinčeškut (sz.). 20. Alájáró ~ Olajarău (sz.). 21. Sajtós ~ Hagău. A Nagytér [51] egy részét nevezték így, mert a juhász itt készítette a sajtot; amikor megépült az országút kettévágta ezt a területet és most az országút egy részét nevezik így. 22. Bádoki hid ~ La podu Badokului (sz., h.). Itt ágazik el az út Bádok felé. 23. Alsómalam ~ Mōra dîntre hotară (ma.).¹ 24. Balagódala ~ Šantsu Borši (sz.). „A Balag málma ot vót valamikōr.“ 25. Alsórétek : Rétek ~ Rîtu dîn žos (k.). 26. Árkok köze ~ Între părăje (sz.). Két árok között van. 27. Rókajukak (sz.). A Ciglák egy részét nevezik így az itt tanyázó rókákról. A románban nem jelölik külön ezt a helyet. 28. Ciglák ~ Tsigle (sz.). A Gyula felé eső magas hegygerinc neve. 29. Hársámb : Hársamba ~ Hăršamba (sz.). 30. Út a réteknél : Réti út ~ Drumu la rît. A Réteken [25] átvezető út. 31. Árokközi út ~ Drumu între părăje (út). 32. Hársámb úttya ~ Drumu kătă Hăršamba (út). 33. Nyáráshegyemegetti út ~ Drumu între părăje. A Nyáráshegyen felül az Árkok közén [26] vezet keresztül. 34. Nyáráshegy ~ N'irešed' : Mñirešed' (sz.). 35. Nyak ~ N'ok (sz.). 36. Nyáráshegyi út ~ Drumu pā N'irešed' : Mñirešed'. A Hársámb útjának [32] alsó része 37. Kisérdő ~ Kišardău (sz.). 38. Bőrzjukok (sz.). Az itt tanyázó borzokról nevezték el. A román nyelvhasználat nem jelöli külön ezt a területet, hanem a Hársámbhoz tartozónak tekinti. 39. Cigla teteje ~ Tsigle (sz.). 40. Børsoshegyi út ~ Drumu de pā Boršošhed' (út). 41. Eklézsiya réttye : Papi rét ~ Kležiia Ungurilor (sz.). A református egyházé. 42. Fèjjáró ~ Fijarău (sz.). 43. Hapsahegy ~ Hopšoheđ' (sz.). 44. Zsija ódala : Pusztaszöllő ~ Žije (sz.). 45. Kërtek teteje : Tisztás ~ Gred'in' : T'istaš (sz.). 46. Dobogó ~ Dăbăgău (l., e.). Az országúttól délre húzódó domb a községtől a borsaujfalusi határszélig. 47. Bádoki út ~ Drumu kătă Părău Badokului (út). 48. Dombörhegy ~ Dîmborheđ' : Păluta (sz.). 49. Dombörhegy ormója ~ Dîmborheđ' (sz.). 50. Pëtris ~ Pfetriš (sz.). 51. Natytér ~ Šes (k., sz.). 52. Kistér ~ Šes (k.). 53. Dobogó ódala ~ Kōstęa Dăbăgăului (l.). 54. Zárina ~ La arină (l.). Homokos hely. 55. Koroba ódala ~ Kōstęa Koroboji (l.). 56. Bányajiné árka ~ Părău Băñoii (á.). 57. Bányajiné dombja ~ Dîmbu Băñoii (l.). 58. Bányajiné ódala ~ Kōstęa Băñoii (l.). 59. Kërtek ~ Gred'in' (sz.). 60. Jakab Zsigó árka (sz.). Most már csak az öregebb magyarok ismerik ezt

¹ Ismerik még a Felsőmalam nevet. Ez az Alsó-utcában elpusztult malom neve volt, e mellett volt a Malamkút.

a nevet; Jakab-család ma is van a faluban. 61. Tyúkozsdomb ~ Kõstęa gajini (l.). A kertekbõl ide szoktak a tyúkrok kijárni. 62. Kideji patak ~ Párau T'id'i. A Kide felõl folyó patak neve. 63. Bõrsos-hegy ~ Boršošhed'¹ (sz.). Sok vadborsó terem benne. 64. Papcsér ~ Popčer (tkl.). 65. Papcsér ájja ~ Su Popčer (sz.). 66. Szõllõk ~ Žije (l., szõ.). 67. Szõllõk ájja ~ Su Žije (sz.). 68. Szõllõ árka ~ Párau žiji (á.). 69. Kideji híd ~ Podu T'id'i (h.). Kidei neve: Csomafáji híd. 70. Keresztút ~ Kručile drumuluĵ. 71. Gyilkos ~ D'ilkoš (k.). 72. Réti kút ~ Rifikut (k.). Régen marhadelelõ és kút volt itten. 73. Berek alatt : Berek ájja ~ Rifikut (sz.). 74. Bokómája ~ Bokomaja (sz.). A Bakó-család lakott itten. 75. Krisány árka ~ Párau Krišęni (l.). Crišan-család ma is van a faluban. 76.

Csomafája helynévtérképe

Határa 1:1/ kat. I. oldj

Krisán dombja ~ Dîmbu Krišęni (l.). 77. Krisány ódala ~ Kõstęa Krišęni (l.). 78. Ambrusné réttye ~ Ritu luĵ Ambruš (k.). Ambrus nevű család ma már nincs a faluban. 79. Tyrilila kertye ~ Grád'ina luĵ T'irilä (k.). A tagosítás elõtt egy Chirila nevű román embernek a kertje volt itten. 80. Határközi út : Erdõút : Bérci út ~ Drumu hotarululĵ. Kide és kolozsgyula felé a határt képezõ út neve. 81. Verõfény alatt ~ Su Fatsä (sz.). 82. Észak ~ Dosu. Az országúttól délre esõ határrész összefoglaló neve. 83. Szénafü ~ Finats (k., sz.). 84. Dõktemetõ ~ Temefeĵ marhelor. 85. Fazakas árka ~ Párau Olarululĵ (á.). 86. Biszótisztás : Tisztás ~ T'istaš (l.). 87. Gátájja : Kétvízskõszt ~ Su ĵaz (sz.). A Malomárok [89] és a Borsaipatak [118]

¹ Roska Márton, Rep. 64 szerint a Borsos határrészben õskori telep volt.

közötti terület neve. 88. Gát ~ La ĵaz (sz.). A ma már elpusztult Felsőmalom gátja volt itten. 89. Malamárok ~ La ĵaz (k.). Az elpusztult malom árka volt itt. 90. Biszó ~ Bd'isău (e.). 91. Lázár dombja ~ Dîmbu lui Lazar (e.). Egy Lázár nevű zsidóé volt. 92. Gombás árka ~ Părau lui Gombaș (á.). Gombás-család ma már nincs a faluban. 93. Bálint árka ~ Părau lui Bálint (l.). Régebben volt a faluban Bálint nevű család. 94. Rókajukak (l., e.). Az itt tanyázó rókákról nevezték el. 95. Tolvajkút (l.). Régen az itt lévő kútnál tanyáztak a tolvajok. 96. Lapasárok ~ Părau Lopoșului (k.). 97. Verezdomb ~ Dîmbu roșu (k.). Vereses színű domb neve. 98. Pepinyistya ~ Pepiniște (k.). 99. Határköz ~ Între hotară (k.). 100. Bokovic árka ~ Părau lui Bokovits (á.). Egy ilyen nevű emberé volt.¹ 101. Brányistya ~ Brașiște (sz.). 102. Bűdöskút ~ Bid'eșkut. (k.). 103. Csernátoni árka ~ Părau Černadi (á.).² 104. Bádoki árok ~ Părau Badokului (á., sz.). A tőszomszédos Bádok felől jövő árok és a mellette levő szántók neve. 105. Dombörhegyi főrás ~ Fintina la Domborheđ (kút). 106. Bálintárkaji kút ~ Fintina la Părau lui Balint (kút). 107. Gombásárkaji kút ~ Fintina la Părau lui Gombaș (kút). 108. Kecset ~ Kičeđ (k.). 109. Lapasárkaji csörgő ~ Fintina la Părau Lopoșului (kút). 110. Rifúj-féle hēj ~ Pfičoru Rifului (sz., k.). 111. Debreceniné árka ~ Părau lui Debrętseni (sz.). 112. Hársámbi árok ~ Părau Hărșembi (á.). 113. Nyáráshetytető ~ Mńireșu : N'ireșu (sz.). 114. Nyáráshegyódal ~ Koștea N'ireșului : Koștea Mńireșului (sz.). 115. Kenderaszó ~ Kenderesău (sz.). 116. Birt ~ Birt (település). Régen itt volt a postakocsik megállója. Az ilyen helyet birt-nek nevezték. 117. Verőfényi domb ~ Fatsa (sz.). 118. Borsaji patak : Natypatak ~ Val'ęa Čumăfăii (p.). A Borsavölgyén végig folyó patak neve. 119. Iratvány ~ Iertație (k.) [Gergely Béla hgy.].

DIÓS

1283/1414, 1304: Poss. Gyos [Csánki V, 346]. 1315: Nobiles de Gyos [Teleki Osl. I, 35]. 1353, 1522: Poss. Dyos [AnjOkm. VI, 39. — Csánki V, 346]. 1357: Dyoz [Csánki V, 346. — Doc. 212]. 1435: Poss. Gyos [Csánki V, 346]. 1558, 1579, 1642: Dios [JósHb. Kamuti oszt. Fasc. XXIII. No. 39, 40. — Kolozsmonostori konv. lt. (Kvár) 518.]. 1604, 1618, 1633: Dyos [Kolozsmonostori lt. 540. — JósHb. i. h. Fasc. LX. No. 17]. 1664: Djos [Kolozsmonostori konv. lt. 609].

¹ Ilyen nevű birtokos család a XVIII-XIX. században innen és a szomszédos Kisléről is ismeretes.

² Régi, de a faluból már eltűnt birtokoscsalád nevét őrizte meg.

1754: *Diós* [Conscr. III, 87].¹ 1808: *Diós* ~ n. Душдорѣ ~ r. *Gyiosá* vel *Djiosu* [Lipszky]. 1831: *Dios* ~ *Gyéus* [ConsTrans.]. 1839: *Dios* ~ *Gyens*: *Gyjosu* [Lenk]. 1877: *Diós* ~ *Diosiu*: *Deusiu*: *Gyens* [Dvorszak. Hnt.]. 1909, 1922: *Diós* ~ *Deus* [MoldTog. — MartIstr.]. 1913: *Diós* [Hnt.]. 1942: *Diós* ~ *D'eus* [Hgy.].

1435: Via Wagaaswth nuncupata de Gyos ad poss. Machkas ducens. Zebede (hegy) [Csánki V, 346]. — 1558: Az lopos toth Buday gergel Atta [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXIII. No. 39]. — 1571 XVIII. sz.: Dios felett a' Szőlő erdeje. az eröss oldal [i. h. No. 46]. — 1579: az alma forras wegibe [i. h. No. 40]. — 1633: Az alma forasban (e.). Az alma foras vegeben (e.). Az Sebeden erdeő mellett (e.). Az falu alatt (sz.). Az Niomasban (sz.). Az Buday oldalon [i. h. Fasc. LX. No. 17]. — 1636: az uezet tocz (!) birczin az bede halmara megen uiggel (sz.). az Lapos tho gattianal felül az oldalon (sz.) [i. h. Fasc. XXIII. No. 20]. — 1651: az Diosi hataron az uezet toczban az uton felljul az bircz oldalban az Burjanos ó Budaj hatarra megyen uiggel (sz.) [i. h. Fasc. XVI. No. 25]. — 1664: az meli földet hinak Budaj szamnak (!) [Kolozsmonostori It. (Kvár)]. — 1668: az lo kertbe(n) [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXIII. No. 27]. — 1674: dioson az falu dios alatt az meli lab foldek vadnak kit Czorgonak is hinak es az déllon [i. h. No. 30.] — 1680: az Diosi hataron az Kis Fiacsa alat valo tót² mikor nil szerent ósztotakis az falu samara vesekettek felette [i. h. Fasc. LVII. No. 8]. — 1754: a' I üdös kutbann (k.). a' Déllő Farkban (sz.) — Tiborcz felöl valo Ford(ulo)b(an) (sz.). a' Sárdi utnál (k.). vulgo capu fujoilor n. h.-ben (sz.) [Conscr. III, 87, — A kalotaszegi ref. egyhm. It. Conscr. 208, 211]. — 1761: Dios nevezetü Falu határának Kovácsi felöl valo Fordulojában Tölgy kut nevezetü helyben (sz.) [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XLVI. No. 43]. — 1771: ezen Lapos To nevezetü kaszálló Rétye vagyon... Diosi Határbon, szomszédgyi Nap Keletröll 'a Buda felöll valo végín Laszlo Mihály Vramnak Budai Határbon valo Fölgye Tiburcz felöll... Baktsi Uramnak Diosi Határbon lévő Szánto Földgye... A Rétnék Tiburcz felöll valo véginek szomszédgya a régi To gáttya vagyis töltése a Diosi Nyir Oldal felé vagy Délre a Nyir Völgy nevezetü Rét és 'a Nyir Völgyröll bé járo Szánto Földek, Nap Nyugatroll valo véginek 'a Budai Nyir Völdgy nevezetü Falu közönséges Rétye. 'a Tiburcz felöll valo fordulon 'a Vágás meget nevezetü helyben (sz.) [i. h. No. 35, Fasc. XLIX. No. 23]. —

¹ Ettől kezdve a váltogatva előforduló *Dios* ~ *Diós* alakokat nem sorolom fel

² Ugyabban a vallatásban másutt: „az Diosi hataron az Kis Fiacsa ala valo tóhel“ (.).

1772 : Farkas András Uram(na`k... Dioson, a Falu felső Sorján az Hegy vagj is tserere alatt autiqua Nobilitaris Donataria Sessioja. a Tölgj kutban (sz.). a Tó gátnál (sz.). a Kerteken felyül (e.) [i. h. Fasc. XLVI. No. 42]. — 1780 : A' Falu alatt valo Forduloban : Az alma Forrásnal (sz.). Ehez (t. i. az előbbihez) közel a' Beretsona mellett (sz.). A Fiáztában (! sz.). A Délő vegin (sz.). A Csorgok között (sz.). A Felhágóban (sz.). A Csergő Patak véginél (sz.). A Falu alatt valo Lábban (sz.). A' Csorgo Ösvénnye mellett (sz.). a' Csergő Labban (sz.). A' Gogán hegye széliben (sz.). A' Délön (sz.). A' Csorgo között (sz.). A' Bododolonál (! sz.). Kis Bálint kertye mellett (sz.). a' Csorgonál Lévo Lábban (sz.). A' Kertek alatt (sz.). A' Csikla alatt (sz.). A' Goga hegyén (sz.). a' Délön keresztül¹ (sz.). A Budulonál (sz.). A' Csergő Ösvénnyinél (sz.). A' Gogán hegyen (sz.). A' Czigla alatt (sz.). A' Kis Fiacz (!) alatt² (sz.). A' Csorgo árka mellett (sz.). A' Csorgo Ösvénnye végénél (sz.). a' Csorgonál a' Két árok közt (sz.). — A' Vágás meget valo Forduloban : A' Budai erdő alatt (sz.). A' Gyilkos tetön (sz.). A' Nyir Völgyben (sz.). a' Nyir Völgyben a' Malomra járo Ösvenyen (sz.). A' Gyilkosban (sz.). A' To gáton felyül (sz.). A' Nyir Völgyben Malom uttya mellett (sz.). A Széna Fűvek végiben (sz.) A' Hanko alatt (sz.). A' Barázdák közt (sz.). A Ton tul (sz.). A' Szöllő alatt (sz.). A' Nyir völgy Torkában (sz.). A' Bede halmán (sz.). — in *Calcutura Superiori*³ : La Gyilkos (sz.). Kete Kejinto inge (!) Paro (sz.). Pa Gyal intre hotäre (sz.). Pa Kaszte (sz.). Pa Grape la Bigyishalma (sz.). Sub Padure Bugyi (sz.). La Hanka inge (!) Drum (sz.). Pa Gyál kete (!) Tiburcz (sz.). Pa Grape kete Tiburcz (sz.). La Drumu Mori (sz.). Kete Nyirvégy (sz.). Kinyep tyistye (sz.). La Hanka (sz.). La Fundeture (sz.). La Funtine (sz.). La Bigyis Hálma (sz.). La Too (sz.). La Jij (! sz.). La Kale Mori (sz.). — in *Calcutura Inferiori* : la Szutsebutze (sz.). la Gargyise (sz.). la Hago (sz.). la Czigle (sz.). Sub Rezor (sz.). Peszte Bgyilo (sz.). Intre Paráje (sz.). La Lunga (sz.). in Kokohegy (sz.). La Csirés (sz.). inge (!) Rit (sz.). la Asztupeture (sz.). La Ákásztej (sz.). Intre Csorgave (sz.). La Per (sz.). La Baratsunye (sz.). La Kapu Szatuluj la Izvore (sz.). La Parou Kovátsuluj (sz.). Sub Czigle (sz.) [i. h. Fasc. XXIX. No. 44, Fasc. LX. No. 14]. — 1784 : Az Also Fordulon : Az Imolás nevű helyben (sz.). A' Csorgo között (sz.). A' Lukáts Rétyyiben (sz.). La Baratsune (sz.). A' Rét mellett, nap kelet felől ugyan a' Falu Rétyye, nap nyugotrol... a' mellette folyo Patak

¹ Alább uo. : „a' Dőlön keresztül“ (sz.).

² Alább uo. „A' kis Fiacz alatt“ (sz.).

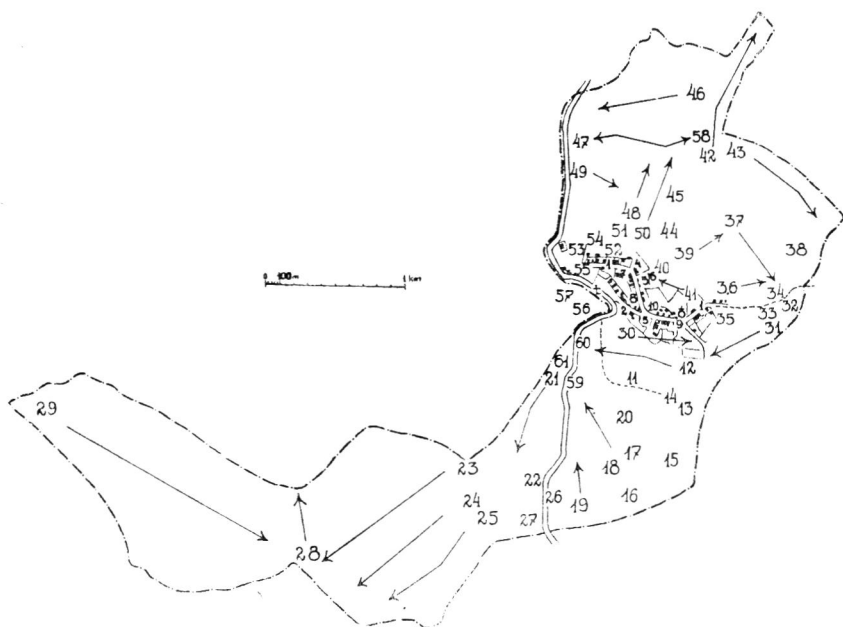
³ Innen más, de ugyanez évből való forrásból, nyilván román vallók ajkáról lejegyzet adatokat közlök.

szomszédtságai között (sz.). A' Déllón (sz.). Az Ivo kutnál (sz.). az Ivo kutra járo Sikátor. A' Tölgy kutba (sz.). A Felhágoban (sz.): A' Falu alatt (sz.). A Rét végiben (sz.). A' Gogány Hegyin (sz.). A' Czikla alatt (sz.). A' Falu alatt (sz.). La Lunga (sz.). A' Szorosba(n) (sz.). — A Felső vagy vágás meget valo Fordulo Határban: Az Ország uttya mellett a' hágob(an) nap kelet felől a' Kolosvárra menő ország uttya nap nyugott felől egy kis patakatska Szomszedtságaiban (sz.). A Kutan alóll a' Mérai ut.mellett (sz.). A' Gyilkosba (sz.). A' Nyir Völgyben... nap nyugot felől a' Budai határ Szomszédtságaiban (sz.). La Kalye mori nevü helylyben (sz.). In Funatzu Szátuluj (k.). A Falu Réttye mellett (k.). A' Bűdös kutnál (k.). A' Szőlő alatt (sz.). A' Kutan alóll a' Patak mellett... nap nyugott felől a' mellette le járo Patak Szomszédtságaiban (sz.). A' Ton túl (sz.). A' Nyir Völgyben A' Bede Halmán (sz.). Egy irotványból készült Ré-tetske 'Sebedébe (k.). A' Budai Erdő alatt (sz.). Vulgo La Vallyé retse (sz.). 'Sebede nevü helylybe (k.). A' Budai oldalon (sz.). — A' Kerek Dombnál az Uj Budai határon (k.). A' Kis Rétbe (k.). A' Kis Gáton (k.). A' Nádas Toban (sz.). Az Akasztó Domb oldalon (sz.).¹ A' Diosi Szénafün a' Bűdös kutba(n) (k.). A' Köles Földekbe(n) (k.). a' Falu mellett (e.) [i. h. Fasc. LX. No. 18]. — 1794: Alsó forduló: La Csorgou (sz.).² La Gardij (sz.). Gardis (sz.). La Bgyilou (sz.). la Kokohegye (!sz.). a Falu alatt (sz., ke.). La Lunga (sz.). La Buna (sz.). La Gardis (sz.). La Ritu Szatuluj (sz.). La Baratsunye (sz.). La Grapa Bugyi (sz.). Intra Csorgou (sz.). La Hagou (sz.). Gardisa (sz.). Subt (~ Sub) Czigle (sz.). La Gropa Budyi (!sz.). Gyilkos (sz.). Szoros v. La Szoross (sz.). Szutsába n. helységben (sz.). Subt Rezor (sz.). Intra Paraje (sz.). Alma forrás v. La Alma Forrás (sz.). La Gropa Bugyi (sz.). La Parou Gardisuluj (sz.). Izvore (sz.). La Kapatie (sz.). La Csires (sz.). La Peru (sz.). La Bakugyesty (sz.). Akasztee (!sz.). Peszte Parou Galbin (sz.). Kapiu Bgy.liouluj (sz.). Subt Sat (sz.). — Felső forduló: La Kale Mori (sz.). Ketre Tyiburtz (sz.). Gyilkos (sz.). La Honka (sz.). La Padure Budi (sz.). La ritu Bethlenoe (sz.). Az ország uttya mellett (sz.). A malom uttya mellett (sz.). La Nyervégy (sz.). Linge ritu nyervegy (sz.). La ritu Lukatyestyilor (sz.). La Stupatura (sz.). Lá Hálán (sz.). Peszte Tou (sz.). Sub Zsie (sz.). Fontina (sz.). Bigyihalma (sz.). Peszte Teu (sz.). La Rezore kitre Honka (sz.). Subt Padure Budyi (!sz.). Kitre Tibur-

¹ Erről az előbb felsorolt öt kaszálóról nem lehetett kétségtelenül megállapítani, hogy a diósi határhoz tartoznak-e vagy az újbudai, illetőleg az óbudaí határhoz. A helyszínnel ismerős Gergely Béla jegyzete szerint valószínűleg újbudaíak.

² Alább ugyanabban a forrásban *Csorgao* ~ *Csurgau* alakban is.

tzuluj Horaru (! sz.). Halou v. La Halou (sz.). Subt Gyilkos (sz.). La Ptyitorsu Nyamtzuluj (sz.). Peszte Parou Gardisuluj (sz.). In Rezoru (sz.). Pe Gyalu Tiburtzuluj (sz.). Szubt Zsie (sz.). Fundetura (sz.). La Hagou (sz.). Gyin ritu Szatuluj in szusz peszte teu (sz.). La Fontina dupa gyál (sz.). Pe Koszta Tiburtzuluj (sz.). Subt Halou (sz.).Linge ritu Szatuluj (k.). La Irtovoe (k.). — Ulm (k.).La Pojnitz (e.).La Kasztye dupe Gregyin (e.). La putrosza (k.). La Malaistyiu (!k.). A Bűdös kutnál (k.). Nádas Teu (k.). Sztupatura (k.). Kerek Domb (k.). La Bundukut (k.). La Akasztei (k.). Honka (k.). La Jertovae (k.). Linge ritu

Diós helynévtérképe

Határa 1134 kat. hold

Szatuluj (k.) [Csáki Katalin conscr.]. — *XVIII. sz. második fele*: a Nyír völgy felé lévő forduloban a Kis Gátnál lévő helyben (sz.). a Nyír völgy felé levő forduloban a Lapos Tora rugo Lábban. Nyír völgy szil. Diosnak felső sorján az hegy vagy tsere alatt (sz.). a Szélben (sz.). a Tölgy kutnál (k.). a To gátnál Tiburtz felől (sz.). a Kereken felyül (e.) [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXXI. No. 2]. — *1813*: A' Diosi Határon a' Déllő Farkban (sz.) [A kalotaszegi ref. egyhm. It. Vis. Prot.]. — *1815*: a Déllő n. h.-en (sz.). Nyír völgy n. h.-ben (sz.) [Csákány lev.] — *1868*: Bűdös kut (k.). Nyír völgy (sz.). Dellő (sz.) [Ref. püspöki It.]. — *1942*: 1. Ulitsa d'in žos (u.).

2. Ulitsa d'in sus (u.). 3. Šikatoru Buñi (u.). A Buna [6] nevű kúthoz vezetett. 4. Šikatoru Bangoruluj (u.). E helynév utótagja vezetöm, Farkas Gábor gúnyneve. 5. Šikatoru Lupuluj (u.). Egy ;Lupu nevű ittlakó családról neveztek el. 6. Buna (kút). Összeomlott és ma már nem használható. 7. Fintina Färkäšešilor (kút). Az ittlakó Farkas-családról kapta a nevét. 8. Fintina la Gavrišu Paladiji (kút). A névadó személy anyját Palágyinak neveztek. 9. Fintina la Vlodo Gabor : Fintina la beserika (kút). A templommal szemben lévő kút. 10. Straža. A falu közepének a neve. 11. Drumu prunduluj. Ezen hordják a homokot a faluba az itt lévő bányából. 12. Kõştea žiji (l.). 13. Fundătura (l.). 14. Fintina Fundături (kút). 15. Žebeđeŭ (l.). 16. Hõnka (l.). 17. Žebeđeŭot : Su Žebeđeŭ (l.). 18. Kõştea fintiñi (l.). 19. Răzõrele (sz.). 20. Ritu de după dal (k.). 21. D'ilkoš (sz.). 22. Tău (k.). Vize-nyõs hely. 23. N'irveđ : N'erveđ (sz.). 24. Biđihalma (sz.). Bodonkúton Bedehálmá-nak nevezik. 25. Ritu Biđihálñi (sz.). 26. Podu al mare (h.). 27. Ritu Reči (k.). 28. Tsapa N'amsuluj (sz.). Állítólag kegyetlenkedõ németekrõl neveztek el. 29. Fintatsele (k.). 30. Kõştea gređiñilor (l.). 31. Pojana (l.). 32. Tsigla (l.). 33. Su Tsigla (sz., l.). 34. Drumu Maškaşuluj. A Magyarmacskásra vezetõ út. 35. Fintina in kapu satuluj (kút). 36. Kokoheda (sz.). 37. Ritu cel lung (k.). 38. Pădurea beserichi (e.). A görög katolikus egyházé. 39. Lung (sz., k.). 40. Fintina lungă (kút). 41. Su sat (sz.). 42. Ritu Kăoaculuj : Ritu pă vale (k.). A Kolozskovácsi felé folyó patak melletti rét. 43. Sučaba (e., sz.). 44. Bilău : Bđilău (sz.). Vezetõm ezt a nevet a történeti adatok Déllójével azonosította. 45. După Bilău : După Bđilău (sz.). 46. Gardiša (sz.). 47. Hagău (sz.). 48. Čurgauăle (sz.). 49. La kăştăj (sz.). 50. Rîpa Bilauluj (á., k.). 51. La kăpătij (sz.). 52. Su gređin (sz.). 53. Supt Hentşer (sz.). Egy Henter nevű ember fogadója volt itt. 54. La răfits (sz.). Az itt lévõ néhány fűzfáról nevezhették el. 55. Izvõ-rele (sz.). 56. Pažişfa : Pažişfiorî (sz.). 57. Kõştea d'e kătă Buda (sz.). 58. Rîpa Gard'işuluj (á.). 59. Podu d'im m'izlok (h.). 60. Podu d'in-tije (h.). 61. Rituts (sz.) [Gergely Béla hgy.].¹

ESKÜLLŐ

1416: Michaelis dicti Vrdeg de *Euscelle*. Michael Erdeg de *Eu(s)kelew*. Michaelis dicti Vrdeg de *Euscelew*. Michaelis dicti Vrdug de *Eskelew*. Michael dictus Erdeg de *Eskele* [TelekiOkl. I, 417–9]. 1436: *Eskelev*. *Eskelew* [BánfiyOkl. I, 611]. 1506: Benedictus Ewrdew de *Eskelew* [CsákyOkl. I, 529].

¹ Közlõ Farkas Gábor Máté Bangoru (73) román. A bondonkúti magyarok Picula Gábornak nevezik.

Bár az Esküllő községnévhez már Anonymus is hozzáfűzi ismert magyarázatát,¹ nem áll rendelkezésemre XV. századnál előbbi okleveles adat. A XVI. század elejéig csak így említik, de a század közepétől már szerepel a *Kis* előtaggal megkülönböztetett névváltozat is. Ekkor tehát már kétségtelenül két Esküllő, t. i. Kis- és Nagyesküllő volt. Az e két községre vonatkozó adatokat az alábbiakban külön-külön sorolom fel.

KISESKÜLLŐ

1544/1559: totalem et equalem medietatem metarum possessionis *Kyseskelew*, alio nomine Vrtelke. Possessio *Kyseskelew* [Sombory gyűjt.]. 1587: *Kis Eoskeoleo* [Mike gyűjt. Regestr. Arend.]. 1700: Poss. *Kis Űsküllő* [OL. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1716: *K. Űsköllő* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 1020]. 1722: Pagus *Kis űsküllő*: *Kis Űsküllő* [OL. i. h. — Wesselényi lt.]. 1723: *Kis űsküllő* [MNy. XXVIII. 385]. 1748—9, 1782, 1846—7, 1849: *Kis Esküllő* [Sombory gyűjt.]. 1749: *Felső Űsküllő* [Sombory gyűjt.].² 1754: *Felső Űsküllő* [Conscr. III, 97]. 1768: *Felső Esküllő* [Bf. I.]. 1787: *Kis Esküllő* [Sombory gyűjt.]. 1808: *Kis-Esküllő* ~ *Rein Schwalbendorj* ~ *Eskille-mik* [Lipszky]. 1824: *Felső Eskülő* [Sombory gyűjt.]. 1831: *Kis Esküllő* ~ *Rein Schwalbendorj* ~ *Atsilo din zszoz* (!) [ConsTrans.]. 1837: *Acsilo* [Hodor, Doboka esm. 564]. 1838, 1841: *Felső Esküllő* [Sombory gyűjt.]. 1839: *Kis-Esküllő*: *Felső-Esküllő* ~ *Astyilleou-mik-Astyilleou-gyin-szusz* [Lenk]. 1840: *K. Esküllő. F. Esküllő* [Sombory gyűjt.]. 1842: *Felső Esküllő* [uo.]. 1846: *Felső Eskü'lő* [uo.]. 1855: *Kis* alias *felső Esküllő* [uo.]. 1859, 1868: *Kis Esküllő* [uo.]. 1865: *Kis Esküllő* [uo.]. 1877: *Kis Esküllő* ~ *Astyileu Mik*: *Ascileu Micu*: *Ascilendu Micu* [Dvorzsák, Hnt.]. 1899: *Kis-Esküllő*: *Felső-Esküllő* ~ *Astyileu mik* [B. L., Az Erdélyi részek Helységnévtára. Kvár, 1899]. 1909: *Kisesküllő* ~ *Ascileulmicu* [MoldTog.]. 1922: *Kisesküllő* ~ *Atileul-mic* (!) [Martlstr.]. 1942: *Kisesküllő* ~ *Ast'ileu mik* [Hgy.].

1544/1559: totalem et equalem medietatem metarum possessionis *Kyseskelew*, alio nomine Vrtelke vocatis. Anna Dragy eidem Joanni Sombory relaxavit, ac totalem piscinam ibidem in prefata valle Vrtelke adjacentem mete autem eiusdem Joannis Sombory distinguntur (!) a parte possessionis *Kyseskelew* prefate *Kewrthwelyes wewlgye* ubi puklica via ex *Drag* ad *Coloswar* ducit, directa autem medietas a parte possessionis *Dalzarwaswewlgye* nuncupate prefate

¹ Anonymusnál *Ffzuleu* alak olvasható. Vö. a Fejérpataky László-féle hasonmás-kiadás 12a lev.

² Ugyanabban a forrásban a keltezésben már a *K. Esküllő* alak olvasható.

domine Anne Dragy remansit [Sombory gyűjt.]. — 1722 : Kis üsküllő Határba lévő intelke (?) nevű kaszáló [Wesselényi lt.]. — 1723 : Urtelke nevű egy darab hely. az Szarvas nevű Kut¹ [uo.]. — 1748 : a Felső Forduló : a' Doszu Beleiben a' Pandra Kuttya árkára megyen véggel (sz.). a Széna Fű torkában (sz.). A Pandra Kuttyánál (k.). — Az Alsó Forduló : a Belei Verőfényén (sz.). La Gura Vonuka (sz.) [Sombory gyűjt.]. — 1749 : a Felső vagy Ugrocz felé való Forduloban : In Koszte Simburoje az Erdő és az Ugroczi Határ Szél szomszédtságibann (sz.). La kápu Gyáluluj (sz.). A Király Uttyánál a mint a nagy Ország Uttya lé mégyen a völgyen a Tó gáton által járo Föld az Ország Uttyán alól (sz.). — Az Alsó avagy Nagy Esküllő felől való Fordulob(an) : A Solobban az Erdő... szomszédtságiban (sz.). A Gáton alól a Patak és az Ország Uttya szomszédtságib(an) (sz.). A Vonuka Uttya mellett (sz.). Az Északban lá kálye cse láte (sz.). A Kis Urága árkában az Erdő és az Arok szomszéd(ságában) (sz.). In Doszu Kis Urági (sz.). La Tóul Beléi az Erdő... szomszéd(ságában) (sz.). Szubt Berkucz (sz.) [uo.]. — 1754 : a' Falu derekán. a' Solup kuttyáról lefolyo árok. a száraz Malmon túl a Rét. közepin (k.) [Consr. III, 97]. — 1768 : Szots n. h.-ben a Széna fű közepin din Sosz de funtina Rétsi (k.) [Bf. I.]. — 1782 : felső Fordulójáb(an) a' Kolosvárra járo Posta útbann lévő vendeg Fogadó. a' nagy Nyil nevezetű széna fű. a' Cserés bértz. La Kale late az Eszkon [Sombory gyűjt.]. — 1787 : a Péterojjab(an) (!k.). A Fogadoknál a Posta Uton alól (k.). A Posta Uton fejül a Fogadoknál (k.). A Körtvéjes Fenekébe a Szilva fákan fejül (k.). A Körtvéjes és Kis Vögj Torkába a Verő fényen a Híd felől (k.). A Jo Kutnál (k.). a Jo kuton fejül (k.). A Dombok közt (k.). A Bika főbe (k.). La Csuns fele (k.). Posta Utra megjen a Kis Vögj Dombja felől (k.). Kis Vögj Torkába lévő Verőfényen (k.). A Jo kut mellet a Berendiek nyiljak végiben (k.). A Széna Fő Torkába (k.). Lá Puntya Bélejinél (k.) [uo.]. — 1830 körül² : a' also Fordulob(an) : In Lisárdo (sz.). In Solob (sz., k.). Lá rézoré (k.). Lá Fogadave (k.). In Vonuká (sz.). In facze la Árinj (sz.). La Szots (sz., k.). La Puntya Béleji (k.). La Gurá Zépogyi (sz.). In Zépogyá (sz.). In Fundu Béléji (k.). In Fundu Zépogyi (sz.). Lá Ariné (sz.). In Czolkis (sz.). A Határ között Also Esküllő felől... a' Határ szélbe (sz.). In Zselije (k.). In Lisordeu (sz.). In Lisordeu (sz.). In Facze lá cziglu (sz.). In Beléje (k.). Lá Petereje (k.). La pereu Porjéni (! sz.). Felső Fordulob(an) : La Kurmetura Kre-

¹ Más forrásban. „Szarvas () vagj Szaraz kut“.

² Töredékes összeírás, de a helynevekből kétségtelenül megállapítható, hogy e falura vonatkozik.

jeszki (sz.).¹ In Kosztá Csélégyié (sz.). Lá Tri Pér (sz.). In Dumbráve (sz.). La Csiligyie (sz.). La Doszu Dumbrévi la Bárk (sz.). Lá Podu véji Ugruczuluj gyin szusz gyé láb (sz.). Lá rezáre (k.). Szub Zsij (sz.). a' Zsijnál (sz.). In Pojényile Buksi (sz.). In Podur (sz.). In ritu Szálosuluj (sz.). In Szorbu (sz.). In Mustsél (? sz.). In fácie (sz.). In Lunke (sz.). Lá fintina voji Ugrutzuluj (sz.). In doszu drumbrevi (! sz.). Lá Kocsene (sz.). In válá Ugruczuluj (sz.). In Gropa Geldroci (? sz.). In Gura Groptyi popi (sz.). Lá petris szom(szedja) egy felől a' patak más felől az ut (sz.). András erdeje. — Eszak i Fordulo ban: Lá bárku² Popi (sz.). La Fundu Béleucze³ (sz.). La Gyalu Csupéjé⁴ (sz.). La Doszu Beléji (sz.). In Szots (sz.). Lá fintiná Csébune⁵ (! sz.). La Béléucza (sz.). In vályá Perilor (sz.). In Kasztá be-leutzi (k.). La vérvu⁶ puszti (k.). In Finacze la válá perirol (! sz.). In doszu Puszti (sz.). In gurá fénáczuluj egy felől (szomszédja) a' potok (k.). La Drumu Topi (k.). In fundu peteroi (k.). Lá csicsorágá... (szomszédja egy felől) a' potok (sz.). In Doszu rosu (sz.). In Doszu Belijé (! sz.). In Béleucza. La Sztuptyine (sz.). Lá járba (k.). Lá járbá Tauruluj (sz.). La podu Peteroi (k.). Lá fegedáve (k.). Lá puntyá be-leji (sz.). Lá Kapu gyaluluj (sz.). Lá pereu Beléji (sz.). In Fundu csicsorési (sz.). a Pistáne borozdája. a Pistáne erdeje. a' Szenáfúken (k.). In finacze (k.). In vortyeléts (k.). In Kis végy az F : Esküllői hataron ... szom(szedja) egy felől a' Sándor erdeje más felől az ut (k.). La Fogadáve (k.). Lá Podu Peterojé (k.). Sáros kut nevű hely (k.) [uo.]. — 1840: felső Fordulojában a Csonkában intre Paraje in Táblá Kotsinyi (sz., k.) [uo.]. — 1846: Az also Esküllői határ szélbe a nagy réten (k.). a Puturoza vagy a Sztupaturánál az árkan tul (k.). A Sántzbéli rét (k.). A Cziglujbéli láb föld (sz.). az Ugrutz völgyin a Kis Ur árkan (sz.) [uo.]. — 1847: in Groapa Popi (sz.) [uo.]. — 1849: Lá Grapá Lupuluj (e.). A Boborbéli fėjatalos erdő. A Szöllőbéli fėjatalos erdő. Lá Grapá ku tri pér (e.). Lá Grapá Tauruluj lévő fėjatalos erdő. Lá Kotsine (e.). Lá Doszu Rosu (e.). Lá Szots (e.). A Kis völgy verő-fénnyén (e.). A Kolosvári Ut melletti szálás erdő. A Körtvélyes fenekébe (e.). A Topai hatarszélbe lévő apros erdő [uo.] — 1855: Nagyrét. Lisardo. A' nagy rétbén. Vonuka v. Vonuke. La paro po-jenyi. Picsorága. a' belejében. A' szénafü torkában. a' szénafüben.

¹ Ugyanebben a forrásban *La Kurmature Krejieszko* alakban is; ez nyilván tévesen leírt formája a fennebbi helynévnek.

² Alább ugyanabban a forrásban *Bárku* és *Barku* alakban is.

³ Uo. *Béliucze* alakban is.

⁴ Uo. az utótag *Csupéjé* alakban is.

⁵ Alább a forrásban az utolsó tag helyesebben *cse bune* alakban.

⁶ Uo. e tag *virvu* alakban is.

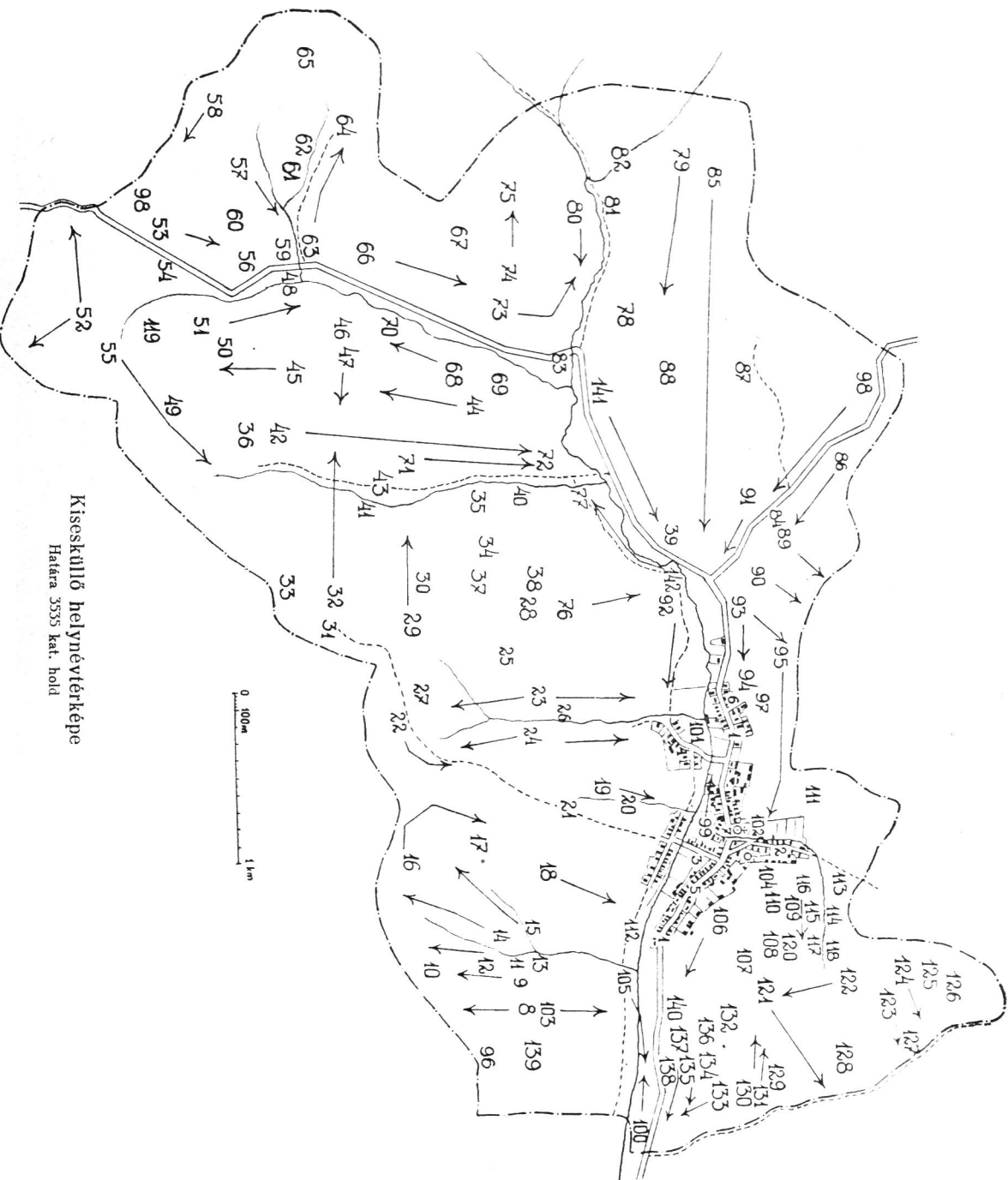
A' jo kutnál. a' bodza fáknál. A' Bika fűnél. A' Kis völgy torkában. A' Körtvélyes völgnél. Dösu Rösu. Kapu Gyaluluj. Cselédgyiben. Kocsina. Dumbrava. Ugrutz völgy torkában. Pap gödrében. a' falun felyüli Verőfényen. Solob. a' falun alolli verőfényen. In Lepogye (!). Papp berkében. Sztuptyina. Beleje. Cselédje. Popa Gropi. Fácza falun felyül. Bobur [uo.]. — 1859: Lá Berkutz (sz.). Lá Csorój. . . a patak Szomszédtságába (sz.). Peszte Csorój din kolo (sz.). in ptyitsoraga in fundu ptyitsorészi (sz.). Intre paráje (sz.). Sub pruny (sz.). Lá funtiná vályá Ugrutzuluj (sz.). In dumbrává (sz.).¹ Lá válá perilor (sz.). Lá doszu rosu (k.). Lá tselegiy pingé válye (sz.). gyelá Csorój gyin Sosz (sz.). gyelá Csorój gyin Szusz (sz.). Lá toutz (sz.). Lá Kasztá beleutzi (sz.). La grapa begeráji in kapu Szátuluj (sz.). Lá kaszta groptyi popi (sz.). in gurá Kis völgyuluj (sz.). Lá Csorój in onuká (sz.). Szu Cziglu (!) Onutzi (sz.). dupe Cziglá Onutzi (sz.). dupe gárelur (!) in parou pojenyi (sz.). Lá parou beléi (sz.). Lá grapá gaborai (sz.). A barkutz szegeletébe (sz.). Lá teutz (sz.). Lá fundu ptyitsoresi (sz.). in doszu pusztii (sz.). A Szénafű torkában (sz.). in fundature (sz.). in Solog lá Zsie (sz.). intre dimbur (sz.). Lá pojána (sz.). Lá Cselegiy (sz.). Lá vallyá Ugrutzuluj (sz.). in grapá geberáji (sz.). Lá Zsolob (sz.). in ritu Zsolobuluj (sz.). Lá podu petyeráji (sz.). Lá Szots (sz.). Lá grapá gaboraje (sz.). Lá funátza lá podu peteráji (sz.). La podu petereji din kolo gye drum (sz.). Lá vallyá perilor (sz.). Lá Árine (sz.). Lá Cziglu Onutzi (sz.). in gyálu Csobeji (sz.). Lá tri pérj (sz.). Pingé vallyá la Kárádimb (k.). in rezare (k.). in fundu Kis völgyuluj (sz.). — Kurmatura Kreecze.² La Căpu Dialului. Iarba Taurului. Podu Szinului la ogrucz. La Borkuzu Popi La Peteroia. Dupa căsa Gornikului. Kisvegi. Drumu Topi. La Facze Fogaduilor [uo.]. — 1865: A Valeaperilorbe (e.). A Topai utnál (e.). A Szocsnál (e.). In Koasztea fogadaolor (e.) [uo.] — 1868: Lá pojána (sz.). Doszu beleji (sz.). in sesz (sz.) [uo.] — 1883: I. Helység. II. Nagy rét. III. Lisardo és Barkucz. Lisárdó, Lisárdo. IV. Vonuka és Picsoraga, Picsorága. V. Picsorágu Fundu. VI. Picsorágu lupe (! kétszer így!)³ prunye. VII. Puszta. VIII. Beleje. IX. Szénafű (Gura funatilor). X. Doszu rosu és csilegyei. XI. Falun felüli Fácza. XII. Solop és falun aluli fácza. XIII. Bobur [Telekkönyvi térképvázlatok]. — 1942: 1. Nagy-ucca ~ Ulitsa mare: Drum de tsară (u.). 2. Zsolob ~ Žolob (u.) A körülötte elterülő ilyennevű területről nevezték el ezt az utcát. 3. Patak ~ Val'ea (u.). A Nagy-utcából [1] a községen átfolyó

¹ Uo. In *dunbrává* alakban is.

² Innen kezdve a német nyelvű szövegben a helynevek latin betűvel vannak írva

³ Nyilván *dupe* helyett.

patakhöz vezet. 4. Hújtya ~ Hujt'a (u.). 5. Falu kútyta ~ Fintina satuluj (kút). 6. Drumu Găbăroji : Drumu Găboroji (u.). 7. Podu Pištuki (h.). Koszorús István Pistukáról nevezték el. 8. Grōpa Onutsuluj (l.). Egy Jilovan Onuc nevű román emberé. 9. Grōpa lui Indrej : Grōpa Răcășeniilor (l.) Egy Răcășan András nevű emberé volt. 10. Lisárdótető ~ Virvu Lišardăuluj : Virvu Rišardăuluj (l.). 11. Grōpa Majeruluj : Grōpa Forneștilor (l.). A Maier név egy Copăcean nevű ember gúnyneve ; másik tulajdonosa Forna Simon volt. 12. Fintina Lišardăuluj : Fintina Rišardăuluj (kút). 13. Fintina Onuci : Fintina Uănuči (kút). Az Onuka [15] nevű határrészen lévő kút. 14. Grōpa Sočilor (sz.). 15. Onuka ~ Uănuka : Onuka (sz.). Az ördögkeresztűri ilyennevű határ rész folytatása. 16. Tăuts (l.). 17. Virvu Tăutsuluj (l.). 18. Barkuts : Bărkuts (sz.). 19. Pojana ~ Poiana (sz.). 20. Pojana pataka ~ Părau Poieni (p.). 21. Szélesösvény ~ Karafăa lata (út). 22. Eklézsija ~ Kleziie (l., sz.). 23. Pfičoragă (sz.). 24. Fatsa Pfičoraži (l., sz.). 25. Árkok köszt ~ Între păraie (l.). 26. Părau Pfičoraži (p.). 27. Fundu Pfičoraži (e.). 28. Puszta ~ Pusta (l.). 29. Beleutsă (l., k.). 30. Fintina Beleutsi (kút). 31. Bikafű ~ Jarba tauruluj (k.). 32. Belé ~ Beleja (k., e.). 33. Belé feneke ~ Fundu Beleji (e., k.). 34. Pabbërk ~ Bark : Barku popi (k.). 35. Bërk kútyta ~ Fintina Barkuluj (kút). 36. Belé hegye ~ D'alu Beleji (e., k.). 37. Bërk hegye ~ D'alu Barkuluj (l.). 38. Puszta teteje ~ Virvu Pusti (l.). 39. Keregdomb ~ Karadimb (sz.). 40. Gura Beleji (k., l.). 41. Belé árka ~ Părau Beleji (á.). 42. D'alu Čupeji (sz., k.). Ciupei nevű román család él a faluban. 43. Belé úttya ~ Drumu Beleji (út). 44. Dombok köszt ~ Între dîmburî (k. e.). Két domb között lévő földek neve. 45. Péterájja ~ Petăroja (k.). 46. Jókút ~ Fintina ča bună (kút, k.). 47. Răzore (k.). 48. Podu Kižveduluj (h.). 49. Péterájja feneke ~ Fundu Petăroji (k.). 50. Péterájja kútyta ~ Fintina Petăroji (kút). 51. Péterájja réttye ~ Rîtu Petăroji (k.). 52. Fogadóknál ~ Fogădaua (e.). 53. D'alu Topi (k.). Pusztatopa felé esik. 54. Topaji út ~ Drumu Topi (út). Topaszentkirályra vezet. 55. Fogadóknál a verőfény ~ Fatsa Fogădaualor. (k., e.). 56. Su pōla Kižveduluj (e., k.). 57. Kižved (k., e.). 58. Fundu Kižveduluj (e.). 59. Gura Kižveduluj (sz., k.). 60. Pōla Kižveduluj (e., k.). 61. Körtéjes ~ Val'ea perilor (k., e.). 62. Körtéjes kútyta ~ Fintina Văji perilor (kút). 63. Körtéjes verőfénye ~ Fatsa Văji perilor (k.). 64. Körtéjes úttya ~ Drumu Văji perilor (út). 65. Körtéjes feneke ~ Fundu Văji perilor (e.). 66. Szocs alá ~ Su soč (k., e., l.). 67. Jertăoijile lui Makovei (k.). Egy Macovei nevű román emberről nevezték el. 68. Szénafű ~ Fînats (k., e.). 69. Szénafű szája ~ Gura Fînatselor (k.). 70. Szénafű pataka ~ Părau Fînatselor (p.). 71. Dosu Beleji (sz.). 72. Băračuie (k.). 73. Csanka ~ Čonka (l., sz.),

Kiskeskküllő helynévterképe

Határa 3535 kat. hold

74. Dosu rošu : Dosu rošu čel mare (l.). 75. Dosu rošu čel m'ik (l., k.). 76. Dosu Pusti (l., k.). 77. Podu luĭ Ostan (h.). 78. Kurmătura Krăjesi : Kurmătura Krăjesi (l., e.). 79. Fatsa Čiled'iuluĭ (l.). 80. Ritu Čiled'iuluĭ (k.). 81. Kapu d'aluluĭ (l.). 82. Fodora (kút, l.). 83. Csankaj út ~ Podu Čonka (h.). 84. Drăgi út ~ Drumu Draguluĭ. A szomszédos Drăgba vezet. 85. Dumbráva ~ Dîmbrava (e.). 86. Fundătura ~ Fundătura (sz.). 87. Bark : Barku Forńi (sz., e.). 88. Dumbrava teteje ~ Virvu Dîmbravi (e.). 89. Pabgödre ~ Grõpa popi (e., sz.). A görög katolikus papé. 90. La tri perĭ (sz.). 91. Ugruci vĭgy ~ Val'ęa Ugrutsuluĭ : Val'ęa Ogrutsuli (k.). 92. Šăs (k.). 93. Verõfény ~ Fatsa (sz., e.). 94. Faluvég ~ Kapu satuluĭ (e., sz.). 95. D'ija gazdelor (gyü.). 96. Jertăoĭu Forńi (sz.). Egy Forna Péter nevű emberről nevezték el. 97. Grõpa Gaborõji : Grõpa Găbăroĭi : Găbăroĭia Gaborõja (sz.). 98. Postaji út ~ Drumu pošti (út). 99. Šantsurĭ (k.). 100. Šăs (sz.). 101. Malom kërtye ~ Grăd'ina mori (k.). 102. Kapîrnă. A református templom feletti helyet nevezik így. 103. Grõpa d'iaକୁluĭ (sz.). A görög katolikus kántor használja. 104. D'alu Čupańi : Virvu Čupańi (sz.). 105. Nagyrét ~ Ritu čel mare (k.). 106. Kërtekem fejlül ~ D'in suz d'e gardurĭ (sz.). 107. Hipújcgigla ~ Tsigla Hipuli (sz.). A helynév előtagja (Hipu) egy Máté György nevű román ember csúfneve. 108. Az agyagnál ~ La lut (l.). Agyagos föld. 109. Csupánya ~ Čupańa (sz.). 110. Csupánya verõfénye ~ Kõst'ęa Čupańi (sz., l.). 111. Nyírfák köszt ~ Mestečiń (e., sz.). 112. Brošt'e (k.). 113. Kõst'ęa Băĭkanuluĭ (sz.). 114. La d'ije (szö., gyü.). 115. Zsolob árka ~ Rîpa Žolobuluĭ (á.). 116. Zsolob ódala ~ Dosu Žolobuluĭ (sz.). 117. Grõpa d'ela d'ije (l.). 118. Grõpa luĭ Čurt'in (l.). E helynév utótagja csúfnév. 119. Lagar (k.). Állítólag 1849-ben itt táboroztak az oroszok. 120. Fundu Čupańi (sz.). 121. Bobur ~ Boburĭ (l.). 122. Jertăoĭu (l.). 123. Fărkazsgödre ~ Grõpa lupuluĭ (l.). 124. D'alu Adamõji (l.). 125. Magyar eklézsiya ~ Kležĭia ča unguřęaskă (l.). 126. Grõpa Trõški (l.). Băgărean János Trõškă-ról nevezték el. 127. Bobur úttya ~ Drumu Boburilor (út). 128. Kút hegye ~ D'alu la fintina (l.). Nevét az alatta lévő kútról kaphatta. 129. Kútnál való felső árok ~ Grõpa d'ela fintiń (l.). Két kút között lévő árok neve. 130. Dobaji gödre ~ Grõpa luĭ Dobaj (l.). 131. Fatsa gropt'i luĭ Dobaj (l.). 132. Tóknál ~ Tăurĭ (l.). Vizenyős, tavas hely. 133. Bobur alá ~ Su Boburĭ (l.). 134. Akasztóknál ~ Akăstăuă (l.). 135. Grõpa Hirtsuluĭ (l.). A Hirt Jánosé volt. 136. Zepogya feneke ~ Fundu Zăpod'i (sz.). 137. Zepogya ~ Zăpod'a (sz.). 138. Păru čel pasătos. Nevezetes vadkörtefa az országút mellett. Vö. r. *păsătos* 'kásás'. 139. Lisárdó : Risárdó ~ Lišardău : Rišardău (e., sz., l., k.). 21 éves vezetőm Risárdónak mondta ; általában Lisárdónak nevezik

Kisesküllön.¹ 140. Zepogya árka ~ Ripa Zäpod'i (á.). 141. Keregdomb verőfénye ~ Fatsa Karadimbuluj (sz.). 142. Keregdomb réttye ~ Ritu Karadimbuluj (k., sz.) [Gergely Béla hgy.].²

NAGYESKÜLLŐ

1587: *Nagy Eoskeoleo* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1625: *Nagy Eoskeoleo* [SzékNemzMúz. Apor lt. A. Fasc. II. 24]. 1635: *nagy Eoskeoleo* [i. h. 104]. 1656: *Nagy Űskűlo* [Bf. I.]. 1700: *Nagy űskűllő* [OL. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1722: *Nagy űskűllő* [uo.]. 1728: *Nagy Űskulloi* (!) Eördögh Istvan [Un. egyházközönség lt. (Kvár)]. 1745: *Alsó Nagy űskűllő* [Lészai lev. Fasc. V. No. 1]. 1748: *Alsó űskűlő* : *Nagy űskű.ő* [i. h. No. 3]. 1749, 1805: *Alsó vagy Nagy Eskűllő* [Sombori gyűjt. — Hodor lev.]. 1754: *Alsó űskűllő* [Conscr. III, 31]. 1758: *N. űskűllő* [Hodor lev.]. 1760: *Alsó Űskűllő* : *Alsó Űskűllő* [Lészai lev. Fasc. V. No. 4]. 1766: *Nagy Eskűllei* Paraszt [i. h. No. 6]. 1767: *Nagy Űskűllő* [Hodor lev.]. 1770: *Nagy Űskűllő* [Lészai lev. Fasc. V. No. 10]. 1771: *Nagy Űskűllő* : *Alsó vagy Nagy Eskűllő* : *Alsó Eűskűllő* : *Űskűllő* [SzékNemzMúz. Csikszentmártoni Szabó lev.]. 1783: *Alsó Eskűllő* [Lészai lev. Fasc. V. No. 13]. 1791: *Alsó Eskűllő* [i. h. No. 15]. 1808: *Nagy Eskűllő* ~ Groß-Schwalbendorf ~ *Eskülle máre* [Lipszky]. 1809, 1855: *Nagy Eskűllő* [i. h. — Sombori gyűjt.]. 1810: *N. Eskűllő* [i. h. No. 17]. 1824: *Alsó Eskűllő* [Sombory gyűjt.]. 1830 körül: *Alsó Eskűllő* [uo.]. 1831: *Nagy Eskűllő* ~ Groß-Schwalbendorf ~ *Atsilou din szusz* (!) [ConsTrans.]. 1839: *Nagy-Eskűllő* : *Alsó-Eskűllő* ~ *Astyilleou-máre* : *Astyilleou-gyin-zsosz* [Lenk]. 1877: *Nagy-Eskűllő* ~ *Astyileu Mare* ~ *Asculeulu Mare* [Dvorzsák, Hnt.]. 1899: *Nagy-Eskűllő* ~ *Astyileu mare* [B. L., Az Erdélyi részek Helynévtára. Kvár, 1899]. 1909: *Nagyeskűllő* ~ *Ajcileul-mare* [MoldTog.]. 1922: *Nagyeskűllő* ~ *Atileul-mare* (!) [Martlstr.]. 1942: *Nagyeskűllő* ~ *Ašt'ileu mare* [Hgy.].

1656: Csikos To n. h.-ben (k.) [Bf. I.]. — 1748: az A. űskűllői határ fel nyul im eddig az Szeg megőről (?) lé járo árokig és annak véginél a' ma rakatyás Bokor iránt által jár keresztül a verőfeny oldalon a' mint az kereszturi és A. űskűllői Földök öszve űtköznők a' nagy Körtövelj Fa irantyaban lévő Zepogyián félmégyen a berczre [Lészai lev. Fasc. V. No. 4]. — 1754: a Falu derekán. A Falu felső végin a régi hidnál (k.). Pitzikos Bärkuluj (sz.) és Miklosáj (k.) (mind-

¹ Vö. még a nagyeskűllői *Lusárgya* ~ *L' šird'cu* [51] névvel.

² A határt Fábian Jenő (21) nevű magyarral jártam be, de habár a határjárás alatt is magyarul beszéltem vele, szinte mindig a helynevek román alakját mondta. A magyar helynevek legnagyobb részét Veér Mihály (50) bírótól jegyeztem le. Néhány román helynév Hirt János (47) közlése.

kettőt) . . . a mostani Sellé Falu közönséges erdejéből irtván [Conscr. II. 31]. — 1750¹: a Felső fordulón: Lá Zepogyie Popi . . . vicinussa minden felöll az erdő (sz.). — also Forduloba: Lá Zepogyie Popi vagy is Lá Retse . . . vicinussi . . . mind két felüll az Erdő (sz.). Lá Koaszte Rituluj (sz.). a Regi falu helyin. — La Ánej (!) nevű helyb/en) vicinussi minden felöll az erdő (k.) [Lészai lev. Fasc. V. No. 4]. — 1770: Az Miklosáj (Valachico Idiomate Bárku Miklosoje) nevezetű Bükkös Erdőt az Hegy élitől avagy Tetejétől kezdvén le felé a Völgyre hasítottuk hat egyenlő nyilakra . . . az Solyomkői Határ széle felől. — a Falu felett valo Votyisa (Virvu Votyisi) nevezetű Csuprol vagy Tetőtől . . . mind égy Contiguitásban . . . egészszen a Dorna Kurmaturájáig. — Az Miklos áj nevű Erdőnek a Solyomkői határ széle felől valo része, mellynek Szélessége fellyül az Homlok alatt mérvén keresztül téssen Száz királyi ölot, a közepin Száz tiz ölot. — az Barku Popi nevű bükkös az allyától fogva éppen az Dorna Kurmaturájáig, mellynek Szélessége a Bérczen négy Száz királyi öl. — a Vajda házi Kurmaturától fogva az Antsul nevű bükkös Erdőnek allyáig; azon bükkös ide nem értetvén, mellynek Szélessége téssen Háromszáz Tiz Királyi öloket. — A Benyászé nevezetű nyil erdő, melly az Votyisánál kezdődött leg első nyilnak közlebb (!) valo Szomszédgya, mellynek szélessége a bérczen mérve téssen Három Száz Királyi öloket. — égy Kerbunyistye nevezetű oldal, mellyen volt Szép bükkös erdő de az Lakosok Szintén egészszen kiirtották. — Lupsergyoje nevezetű oldal, ritkás vén fák vannak rajta. — Apro cserés helyek is vannak ugymint: Fodorháza felől a Dorna Kurmaturájától fogva az Nagy Esküllői rétig és az ország utig. — Más apro cserés helyis vagjon az réten tul az Északban, melly a Solyomkői határ szélig 's az Miklosoja nevű bükkös fel nyulik Liget nevezetű erdő, avagy csere. — a Lupsergyojában és az Kerbunyistyában is, de majd minden Szegeletiben az nagy Üsküllői Határnak olly bővséggel hever-(ne)k az Száraz és tüzelésre igen alkalmas Tökék, fák, hogy csak azokis a Falusiak tüzelésére, néhány esztendőig elegendők lennének, mindaz által a Reformáta Eclésia fundussán lako Sellérnek, Vnitus és Unitus Popák(na)k, ugy a Falu Lakossinak közönséges hasznokra uzussokra hagyatik a Votyisa nevezetű Tető alatt lévő Cserés hely, melly az irt Csuprol vagy tetőről az Falu felé le nyulik. Nem külömben Szabad lészen az Kerbunyistyében lévő fenn álló és leontott fákat is consummálniok [uo. No. 10]. — Kerbunyista. Zepogyie Iloje. Gura Buburilor. Kerbunyistye. Bobur. Gura Bobur avagy Gura Zepogyi Buti n. völgy torkánál. Bárku Hurubgyirol. Turse n. h. Lup-

¹ Ezek a földek mind az „oláh pap“ földei.

sergyoje n. eszkos hely la Votty. Gura Miklosoji. Bárku Miklosoje (e.). Fundu Miklosoji. az Domokos Flora Irtoványa. az Ligetb(en). az Pap Zepogyajáb(an) (sz.). a Kerbunyistyáb(an) a Turkuly Kutyán felyül a Kerbunyistya forrásáig vulgo Isvoru Kerbunyistyi n. h.-ig. Votyisa. a' Funtina Mnyérisi. az Sztrumturában. Dolán Irtványa. az Liget alatt. a Nagy rétb(en) a falu alatt. a régi puszta falu hely torka. Puturosza (kút). Ordigoje. lá Pojána Várgi. Dorna Kurmaturája. az Rét oldalban. Tárnya. Kosztán Zepogyája. Kerbunyistya Patakának Verő fényes oldala felet. Funtina Tyituluj. lá Mesztecsin ketre Kerbunyiste. La Polyelye Ptyivelor [SzékNemzMúz. Cs. Szabó lev.]. — 1771 : A Patakon tul egy puszta mellyen most a Fogado van. — Az Felső Üsküllő felöl valo F e l s ő f o r d u l o b a n : a Verőfényes oldalban (sz.). a Verő fényen Also Üsküllő felöl (sz.). Gura Bobur vagy Gurá Zepogyi Buti nevezetü völgy torkánál (sz.). Bárku Hurubgyior (sz.). az Felső Üsküllői Határ Szélben a Lupsergyo alatt (sz.). Lupsergyo nevü érdő alatt (sz.). la Voty nevü helyben az Ivo kuttánál (sz.). a Térben Kis Kender föld a Kereszturi patak felöl (sz.). Falu felső véginel az Reff. Ecclesia Rétyténél (sz.). az Gura Miklosoji nevü helyben a Keresztura mevő ország uttyától (sz.). Miklosáj eszkos Pusztájában a Györgyiés háza felü (!) nevezetü hely (sz.). az Gura Miklosoji nevü helytől a Verő fényes oldalon, Ebből a Torokbol fel felé számlálván (sz.). az Irtovoju Flori nevü helytől... az Irtovoju Flori irotvannyától kezdvén a számlálást (sz.). a Kerbunnyistyában a Turkully kuttyan fellyül (sz.). az Izvore nevü forrástól in Fundu Kerbunyistyi (k.). — az A l s o Ugymint Vajda háza és Fodor háza felöl valo F o r d u l o b a n : a Puszta Torka felé (sz.). a... Puszta Torkától a Puturosza nevü kutig (sz.). kezdődik az... Puturoszánál és mégyen az Anczuluj avagy Bényásza Torkáig (sz.). kezdődik vulgo Az Ugrucziak pusztájánál, és mégyen az Ordigoje nevü helynek fenekéig (sz.). kezdődik az Ordigoja nevü hely fenekétől Lá Pojána Várgi nevü helytől a Sombori Gábor és Almádi Joseff Gyermekei erdejek között (sz.). a Dorna Kurmaturájától a Szent Katolnai Határ szélig (sz.). a Rét oldalban a Fodor házi Határtól fogva a nagy Esküllői Akasztófaig (sz.). az... Akasztó fától fel az Tárnya nevü helyig (sz.). a... Tárnya nevü helytől az Sombori Peterné Assz(ony) Fogadojánál lévő hegy éleig (sz.). az... hegy élétől vagy dombtól a Vonu luj Kosztán Zepogyájaig (sz.). a Iniácze (!) nevü helyben... az erdő szélben (sz.). a Puszta Torkában (sz.). a Verőfényes oldalban a Turkully nevezetü Pusztától a Berár Pusztájában levő dombig (sz.). a Puszta falu helyen... kezdődik az Puszta Torkát a Csorójnál az első Táblától el szakasztó barázdától és mégyen a Funtina Tyituluj nevü helyig (sz.). a Puszta falu helyen, melly kezdődik a

Pusztai falubeli cziinteremtől éppen lá mesztécsin lévő erdő allyáig (sz.). az Áncs nevű helynek a Torkában... az Gurá Ancsulujban (sz.). az Bényásza Torkától a Bényásza Barkullyáig (sz.). — a Miklos ájban... a Fodor házi határ felől (e.). a Dorna Kurmaturájától Vajda háza felé éppen a Kurmaturától fogva a Szabo Gábor Vram(na)k jutot nyilig, avagy a Barku Popi allyáig (sz.). az... Dorna Kurmaturájától fogva a Nagy Allodialis Rét felé nyulo Cserés erdőben (e.). a Jerse nevű helybéli szánto földeken alol a Solyomköi erdő szeliben rugo kitsin keskeny kaszálo (k.). kezdődik gyéla fuintina Mnyérczi az Solyomköi határszelben lévő Dombtól (k.). kezdődik a Domokos Flora Irotványa felétől fogva az Dolán Irotvannyáig (k.). a Dolán Irtovannyától a Tilalmas kertig a Liget főnél (sz.). eleitől fogva Dominális rétnek tartatott felső rét mely a Liget alatt fekszik és kezdődik a Ref. Eclésia kaszálo nyillyától, ebből az Eclésia réttétől... le felé (k.).¹... kezdődik a Csetatyé nevű helynél a Nagy Rétnben a Falu alatt (k.). A Hurubáknak szánt Táblában, mely van a Zépogyé Iloje nevű völgyben a Falu felett. — a Falu mellett a Kertek meget. Gura Ancsuluj. Benyásze Torka. az Liget végin az Oldalban az Eszkon a Miklosáj Torkánál (k.). la Zepogye Popi in face a Miklosáj felől való oldalban. la Benyese la jerloju (!?) Pirlyi (k.). la Zepogye Popi la Recse lá face. Targucza n. oldalon. Miklosáj valachice idiomate Barku Miklosoje n. Bükkös erdő. Vurvu Votyisi [Uo. No. 7, 8. — SzékNemzMúz. Csikszentmártoni Szabó lev.]. — 1783: a Réten... a Reformata Eccl(es)i a kaszálló Réttye mellett (k.). a Kereszt fánál lévő Hidon feljül (k.) [Lészai lev. Fasc. V. No. 13]. — 1791: a Zepogyie Butyastyilor nevű helyb(en). A Kerbunyistyában az uton alol a Berczen. A Kerbunyistyáb(an) a Janosiak Nyilyán felyül [i. h. No. 15]. — 1809: A' Kis Esküllői Forduloban: In Lupsárgyo (sz.). Lá Árus Dimb lá Fátzá Mori... égy része a' viz által el árkoltatott (sz.). In Fundu Bobuluj gye kite Kurmeturá Adálinuluj (sz.). In Bárku Miklos ji (sz.). In fátzá Miklosaji (sz.). Lá Pusztá Miklosaji (sz.). In Sész Lá pod (sz.). Lá Ritu Miklosáji (sz.). In Kápu Szátuluj (sz.). In Kerbunyistye (sz.). In Jerugá Beraruluj (sz.). In Lupsárgyo lá retyitzelyelye Mori (sz.). Lá izvore in doszu Kerbunyistyí (sz.). In Kápu Ligetuluj (sz.). In ritu Mori (sz.). In Sész (sz.). A' Miklosajja Berkiben (sz.). In Jerugá Barkuluj (sz.). In Lupsárgyo gyin szusz gye Retyzelyelye (sz.). Lá Voty lá fintiná tse bune (k.). Pinge perou

¹ E mellett a következő jegyzet áll: „Nb. Ezt (t. i. a leírt táblát) Vraság számára kaszállják, és minthogy valami forrásos hely van benne 's hibás, adodott hozzá potlásban, a falu felső végin Sessiok(na)k allyában, az Ref. eccl(es)i a rettye mellett lévő rétetске, mely vulgo Antonia kertének hivattatik.“

Miklosaji in fátze (sz.). In Doszu Astyilouluj (sz.). Kinyeptyistye in Sész (sz.). Lá Kápu retyitzilor in Lupsárgyo (sz.). In Boburj in Zepogye luj Gyorgye Juonyi (sz.). In Kápu Szátuluj in Rit (sz.). In Sész Linge gárdu Czarinyi . . . égy felől a tilalmas kert . . . szom(széd-ságában) (sz.). In ritu Miklosaji káre fáse (!) kitre pereó (sz.). In Sész la kinyeptyisty (sz.) In Jer-teoju Kituluj (sz.). Lá Prunyi luj Moses (sz.). In Sész lá Voty (sz.). Lá Kaszte rituluj (sz.). In Lupsárgyo lá kápu retyitzilor (sz.). In Kápu Szátuluj gyin 'sosz (sz.). La Izvare in Kerbunyistye (sz.). In ritu Mori gye kitre Astyiléu (k.). Lá Voty peszte perou Krisztoruluj (k.). In kápu Szátuluj linge drum (sz.). Szubt Lupsárgyo lá kápu retyitzilor (sz.). Lá Boburj lá Grapá luj Gyorgye Juonyi (sz.). In Kerbunyistye lá izvare (sz.). Lá Voty pinge perou Krisztoruluj (sz.). In Boburj . . . égy felől az ugy neveztetett Boburj árka (sz.). In Kápu szátuluj lá Krutse (sz.). Lá Kápu retyitzilor (sz.). In fundu Kerbunyistyí gyin szusz (sz.). In Liget Lá Jer-teoju Pronyónuluj (? sz.). In Sesz kinyeptyistye (! sz.). In kápu szátuluj lá ripé (sz.). In gurá Zepogyi pelinge perou Bobuluj égy felől az ottan lévő árok, más felől . . . az Adalin felé járo ut szomsz(éd-ságában) (sz.). La izvare in fátzá Kerbunyistyí (sz.). In Lupsárgyo Lá Kurmetura Krisztoruluj (sz.). In Fundu Jérsi pinge pedure tse Bartsajászke (sz.). Szubt Rét-e (sz.). In Targá (sz.). In fundu Jérsi (sz.). — In gurá Urgyigoji (sz.). In gurá puszti (sz.). In Gurá Bényeszi (sz.). La Gyálu Bornyi gyin Zsosz gye Kurmeture . . . allod(iá-lis) Erdőből irtatott szántó föld. In Dorná . . . vagon égy felől a' Fodorházi Határ szél, más felől . . . Gyálu Dornyí nevű helyen lévő Majorság Erdő szomsz(éd-ságában) (sz.). In Zepogye (sz.). In puszte(sz.). Lá gárdu Czarinyi pe jinátze (sz.). Pinge perou Urgyigoji (sz.). In fátzá Urgyigoji (sz.). In Doszu Urgyigoji (sz.). Pe subt Mésztetsiny (sz.). In Zepogye Iliai (sz.). In puszté (sz.). In Iinátze (sz.). Lá puturaszá in dosz (sz.). Pészté pero in fátze (sz.). In ritu puturaszi (sz.). In fátzá puturoszi in Zepogye luj Togyerás (irt. sz.). In Urgyigaje in fatze (sz.). In Urgyigaje in dosz (sz.). In gurá finátzelor (sz.). In Doszu Urgyigoji pinge pero (sz.). In fundu puszti (sz.). Lá Bárku Popi in Mársinye peduri (sz.). Lá puturaszá in fátze (sz.). In puszte... szubt mésztetsiny (sz.). In grapá Vanki (irt. sz.). In Kaszte puturaszi (sz.). In Doszu puturoszi (sz.). In ritu puturaszi (sz.). In Zepogye Vasziliji in kápu szátuluj Lá fogado (sz.). Lá Kaszte Rituluj (sz.). Lá Kurmeturá Dornyí gyin 'Sosz in Pedure cse mnyike (sz.). Lá Kurmetura Dornyí gyin 'Sosz . . . gye drumu Dornyí . . . a' Fodorházi határ . . . szomsz(éd-ságában) (sz.). Lá Kurmetura Dornyí gyin szusz gye Drum lá pedure tse mare . . . égy felől a' Dornán járo ut, más felől az . . . allodialis . . . erdő szomsz(éságában). Mezeristye in

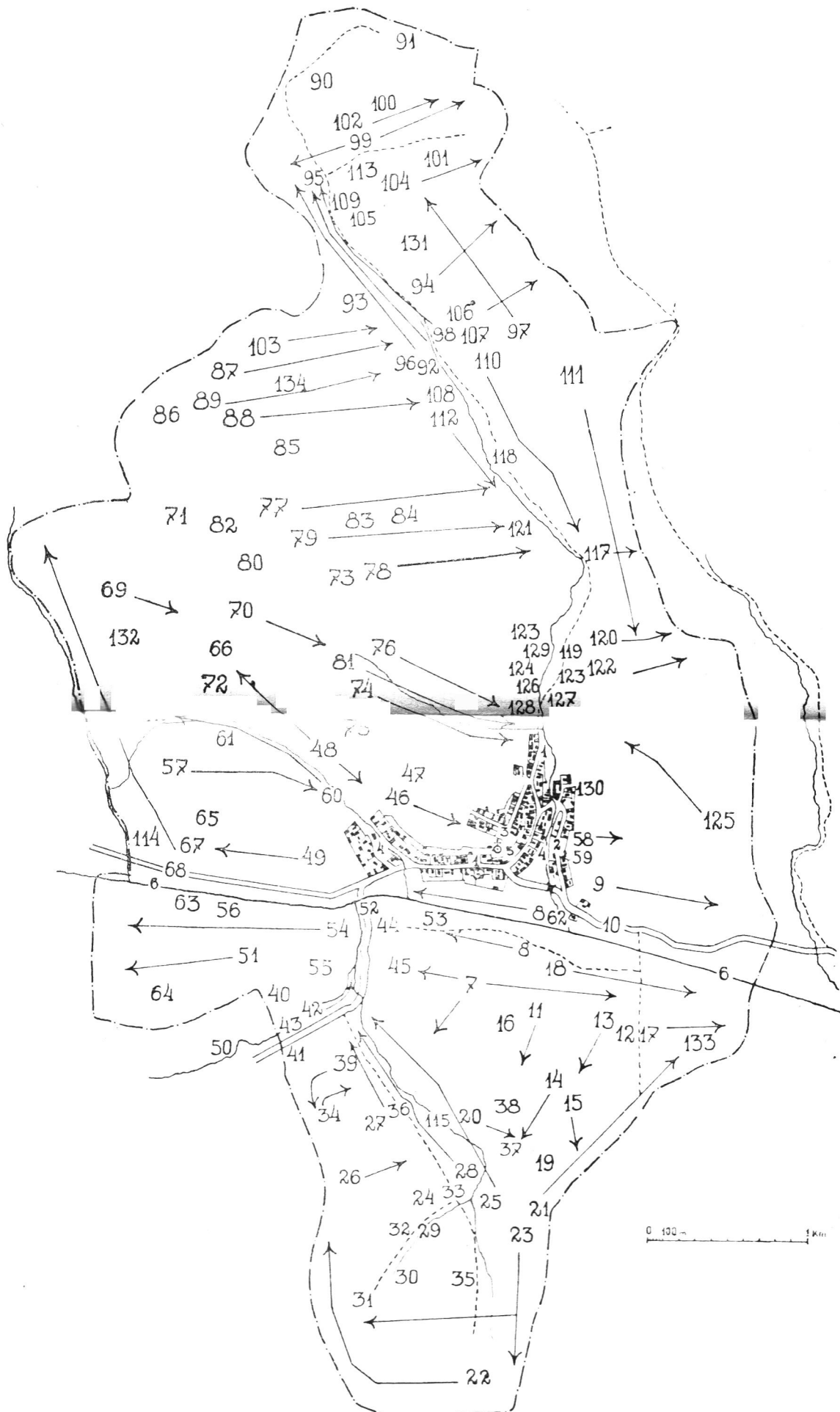
fátzá Urgyigoji (sz.). Lá gurá pusztí gyin szusz gye drum (sz.). Lá jinátze (sz.). Pe gyálu Dornyi Lá Kurmeturá in pedure he mnyike (sz.). Lá Bárku Popi (sz.). In fátzá pusztí in fund (sz.). Lá gárdu Czarinyi (sz.). In Urgyigoje pe linge pero (sz.). In Urgyigaje Mezeristyie (sz.). In puszte Lá pruny (sz.). In Doszu Zepogyi lá gárdu Czarinyi (sz.). In kápu szátuluj lá fogedouluj Veres (sz.). In Kápu szátuluj lá Krutse (sz.). Gyelá Kurmeture in szusz linge pedure he mare (sz.). Lá Krutse in kápu szátuluj (sz.). Lá Zepogye luj Vaszihe (sz.). La Mará luj Veres gyin szusz gye drum (sz.). Lá Tárge (sz.). Gyelá Kurmeturá Dornyi gyin szusz linge pedure tse mare (sz.). Lá Mará luj Veres gyin szusz pe gyál (sz.). — A' Liget allyán (k.). a' Dorna hegyén a' Vágáson alól (e.). a' Dorna nevű helyen a' vágáson felyül (e.). a' Miklos ajja Berke nevezetű helyen (e.).¹ Lá Csétátye in Ritu tsel máre (k.). Szubt Ligyet (k.). Lá Jertevoju Prunyonuluj (! k.). In gurá Antsuluj (k.). In fundu Bényeszi (k.). lá Jerteoju Prunyanuluj (sz.). Lá Jerteoju Trinkí (sz.). In Liget in Jerteoju Trintséstyilor (k.). In Benyászá (k.). Lá podutz in gurá Antsuluj (k.). In Dorná (k.). In rit lá Csetátye (k.). In Benyászá in fund (k.). In gurá Antsuluj lá podutz (k.). In Liget la Jerteoju Trinkí (k.). La podutzu Antsuluj (k.). Lá Ants (sz.). Szubt Liget lá Jerteoju Trinkí (k.). Lá gurá Antsuluj (k.). Lá grégyiná luj Tagyeru luj Szimion (k.) [Lészai lev.]. — 1810: a' Barku Popi nevezetű Hellyen lévő... Bükkös Erdő. a' Curmeturánál Fodor-háza felől (e.). a' Grapá vanki... a' Verő fényben lévő... Erdő. az Antsul torka felől. La Oty (k.). A' Vajda háza felől valo Forduloban: Urgyigolya Torkában (sz.). A Falu mellett levő Kender-foldekből (sz.). Az Orgyigolya Torkában (sz.). A Kis Esküllő felől valo Forduloban: In Fátzá Mori (sz.). A Lusárgyoban (sz.). A' Lusárgyoban a patak felől (sz.) [uo.] — 1900: I. Helység. II. Récsa, Recse. III. Dorna. IV. Ancsuj. V. Puturéásza. VI. Ördögalya. VII. Inácza. VIII. Kerbunyistyie. IX. Rakaszteo. X. Bobur. XI. Ritu mori. XII. Luzsárgyeű, Luzsárgyeu. XIII. Lüget. XIV. Nagyrét [Telekkönyvi vázlatok]. — 1942: 1. Ulitsa ča mare (u.). 2. Ulitsa pástá val'e (u.). 3. Ulitsa d'eleñilor (u.). A hegyoldalban lakókat d'eleñ-oknak nevezik. 4. Ulitsa d'e pă păraū (u.). 5. Soroš (u.). Az Ulitsa ča mare-ból [1] a templomhoz vezető utca neve. 6. Val'ga (p.). 7. Lüget ~ Ledęf (sz.). 8. Nagyrét: Falusi rét ~ Ritu satuluj: Ritu čel mare (k.). 9. Hegy megett ~ După dal (sz.). 10. Kõştea rituluj. A Magyarfodorházára vezető út és a mellette lévő házak neve. 11. Jertaoju Trinkí (sz.). A faluban

¹ Utána ez a jegyzet áll: „... ez előtt mint égy husz Esztendőkkel azon részen (t. i. a Lészai Sárán) lévő Colonusok által irtatni el-kezdetvén, 's mind máj napig is minden Esztendőben irtatván, már ma merőben elpusztítottak (!), és Colonicális Szántókká változtattak.“

élő Trínka-családról nevezhették el. 12. Drumu pă Strîntorî (út). 13. Strîntorî (sz.). 14. Jertăoju T'ituluj (sz.). 15. Jertăoju Lupaşului (sz.). 16. Fintina đela Led'eş (kút). 17. Fintina M'irči (sz., kút). 18. Rîtu din žos (k.). 19. Eklézsiya ~ Kležije (e.). A görög katolikus egyházé. 20. Zăpoda (sz., e.). 21. Jersa ~ Jerša (sz., k.). 22. Goroniş : Grečă (e.). 23. Berek ~ Barku (e.). 24. Bučil'e lupului (sz.). 25. Fatsa Mníkloşoji (e., l.). 26. Pustutsă (sz.). 27. Dosu Mníkloşoji (sz.). 28. Miklós-ájja ~ Mníkloşoja (sz.). 29. Păraş Coroiiului (p.). 30. Csörgő ~ Coroiiu (kút). 31. Fintina Bresului (kút). Egy Bresu nevű román emberé. 32. Drumu kătă Bučil'e lupului (út.). 33. Fundu Mníkloşoji (sz.). 34. Jeruga (sz.). 35. Drumu la Bark (út). 36. Drumu Mníkloşoji (út) 37. Fundu Zăpodi (e., sz.). 38. Păduşea Zăpodi (e.). 39. Rîpa Jeruži (á.). 40. Fatsa Kristoruluj (l., sz.). Az Ördögkeresztúr ~ Kristor felé eső oldal. 41. Pitsiguş (sz.).¹ 42. Gura Mníkloşoji (sz.). 43. Coroiiu lui Bõndiş (kút). 44. Šes (k.). 45. Kapu Ledefuluj (sz.). 46. Kõstęa (l.). A falu feletti oldal neve. 47. Pod'erei (l.). 48. Fatsa Kărbuńişti (l.). 49. Malom verõfénye ~ Fatsa mori (l.). 50. Păraş Kristoruluj (p.). Az Ördögkeresztúr felõl folyó patak neve. 51. Lusárgya ~ Luşard'eş (sz.). A kiseskülliõ Lisárló folytatása. 52. Natyhíd ~ Podu čel mare (h.). 53. Drumu su Led'eş. A Liget alatt vezetõ út. 54. Malom ríttye ~ Rîtu mori (k.). 55. Răzõrele (sz.). 56. Fintînitsă (kút) 57. Dosu Kărbuńişti (l.). 58. Tărga ~ Targa (sz.). 59. Grõpa Tõrči (á.). 60. Kărbuńişta (l.). 61. Fintina în Dosu Kărbuńişti (kút). 62. Szitás réttye ~ Rîtu Sitarului (k.). 63. Rezsdomb ~ Reždîmb (sz.). Eredeti alakja valószínûleg *Keregdomb ~ *Keręždîmb volt. Keregdomb alakban hallottam Fodorházán emlegetni. Ez a híres Esküdomb. A nép már csak annyit tud róla, hogy itt kötötték meg a békét és addig nem lesz igazi béke, amíg újból itt meg nem kötik. Egyesek szerint itt kötöttek békét a magyarok a románokkal. 64. Kurmatura Kristoruluj (sz.). 65. Keregdomb ~ Dimbu rotund (l.). 66. Virvu Qaf'işului (l.). A nagyesküllõi határ legmagasabb pontja. 67. Bobur ~ Boburi (l.). 68. Podu Boburilor (sz.). 69. Barku hrubd'ilor (e.). 70. Fundu Pusti (l.). 71. Barku Urd'igoji (l., e.). 72. Qafišu (l.). 73. Păraş Pfiolor (á.). 74. Inatsă (sz.). 75. Čuha (sz.). 76. Fatsa Pusti (sz.). 77. Fatsa Urd'igoji (sz., l.). 78. Dosu Urd'igoji (sz., l.). 79. Ördögájja ~ Urd'igoja (sz., l., k.). 80. Fintina în Fundu Pusti (kút). 81. Puszta ~ Pusta (l.). 82. Fundu Urd'igoji (l.). 83. Păraş Urd'igoji (p.). 84. Fintina Urd'igoji (kút). 85. Jertăoju al păstoresk (l.). 86. Fundu Beńesi (e., l.). 87. Fatsa

¹ Vö. Ördögkeresztúron : *Picingus* ~ *Picinkus*.

² Kõvári László, Erdély régiségei 271 itt *Esküvõkõ* nevű helyet említ, ahol állítólag Tuhutum állott, amikor a románok neki esküt tettek [Vö. még Roska, Rep. 192].

Nagyesküllő helynévtérképe
Határa 3933 kat. bold

Beñesi (e., l.). 88. Dosu Beñesi (e., l.). 89. Ritu Beñesi (k.). 90. Zăpod'a lungă (l., sz.). 91. Fundu Zăpod'i lunž (l., e.). 92. Szénafű ~ Finats (k.). 93. Pădureă Beñesi (e.). 94. Grōpa Oit'utsuluj (sz., e.). 95. Kodojányok ~ Kodojeñ (település). 96. Dosu Finatselor (k.). 97. Fatsa Finatselor (k., e.). 98. Ritu Kodojeñilor : Ritu Finatselor (sz.). 99. Anč (sz.). 100. Grōpa Mojsi (sz.). Egy Mózes nevű emberé volt. 101. Grōpa Ančuluj (sz.). 102. Fatsa Ančuluj (e., k.). 103. Iertăoju lui Găvrilă (k.). 104. Dosu Ančuluj (sz.). 105. Drumu kătă Kodojeñ (út). 106. Barku popi (l.). 107. Grōpa Jağaruluj (k.). 108. Gura Beñesi (k.). 109. Parău Finatselor (p.). 110. Puturōsa (k., e., l.). 111. Fatsa Puturoși (sz., l.). 112. Dosu Puturoși (sz., l., k.). 113. Gura Ančuluj (sz.). 114. Gura Boburilor (l.). 115. Gura Zăpod'i (sz.). 116. Izvoru Kărbuñiști (kút). 117. Grōpa Kimpanuluj (k., sz.). A községben ma is él a Cămpan-család. 118. Părău Puturoși (k.). 119. Fintina popi (kút). A görög katolikus papé. 120. Kurmătura Dorñi (l.). A Dorna (i. Magyarfodorháza) felé esik. 121. Gura Urd'igoji (sz.). 122. Grōpa Ili (sz., l.). 123. Pod'inok (sz.). 124. Šuril'e (sz.). 125. Zăpod'a popi (l.). 126. Val'ea Reči (sz., l.). 127. Ritu Reči (k.). 128. Récsa ~ Reča (k.). 129. Fintina la Reča (kút). 130. Parău Čorojuluj (p.). 131. Iertăoju T'ituluj (e.). 132. Rakastău ~ Tău Rakastăuluj (tó). 133. Fundu Ierși (sz.). 134. Bényásza ~ Beñasa (e., l., sz.) [Gergely Béla hgy.].¹

KIDE

1371, 1373: Johannem filium Gregorii de *Kyde* [TelekiOkl. I, 172, 175]. 1374: Petrus de *Kyde* [ZichyOkm. III, 567]. 1392: Johannis filij Gregorii de *Kyde* [OL. Dl. 26762/EM.]. 1411: Johanne parvo de *Kyde* [TelekiOkm. I, 376]. 1415: Andreas dictus Moni (de) *Kydeu* [i. h. I, 419]. 1435: poss. *Kyde* [OL. Dl. 26776/EM.]. 1499: Thomas Gaspar de *Kyde* [TelekiOkm. II, 233]. 1507: Gaspar de *Kyde* [BánffyOkl. II, 413]. 1508: Simon Barthallyws de *Kyde* [i. h. 424]. 1576, 1587: *Kyde* [Mike gyűjt. Registr. Arend. — MúzRadák]. 1578/XVII. sz. közepe: *Kjde* [Bíró lev.].² 1808, 1839, 1899: *Kide* ~ *Kigye* [Lipszky — Lenk — B. L., Az Erdélyi részek Helységnévtára. Kvár, 1899]. 1831: *Kide* ~ *Tyigye* [ConsTrans.]. 1877: *Kide* ~ *Kita* (!) : *Kigye* : *Chide* [Dvorzsák, Hnt.]. 1909, 1922: *Kide* ~ *Chidea* [MoldTog. — Mart-Is.]. 1944: *Kide* ~ *T'id'a* [Hgy.].

1540: a Sugoba (sz.) [Kidei lev.]. — 1578/XVII. sz. közepe: az Dersei utba(n) (sz.). Eszeken (sz.). Az Pu[ztha Z]eőleőbe(n) hagoba(n) (sz.).

¹ Közlő: Prunean Simon (45), Sámihaián János (45) román; a magyar adatokat Opris Jánosétól (76) jegyeztem le.

² A XVII. századtól kezdve szinte kizárólag csak *Kide*, nagyon ritkán *Kjde* alakban fordul elő, ezért nem is idézek a XVII-XVIII. századból adatokat.

Az uyfaluí ultra menve(n) az Sugoba(n) (sz.). Az Kerek Szerbe(n) (sz.). hat holdba(n) (sz.). Az fel iaroba(n) . . . az szena fw szeliben (sz.). Az Kerek retre megie(n) labbal (sz.). Keöleses kutba(n) (sz.). Az Koro(m) berek mellet (sz.). Az orosz mezeö alat (k.). Az szalay eösuen mellet (k.). Bennyá (?) Csere alat (k.). Az Zeörniü liuk elöt (k.). Az kerek retthe(n) (k.). Az Szilasso(n) alol az retthe(n) (k.). Az giwmölts kert fellet (e.). Az Mogyoroson (e.). Az Egied resz mellet Dizgoba(n). (? e.). Az fennyá (?) Csereiebe(n) (e.) [Bíró lev.]. — 1595: Az Sugoban az Illies Thamas feolden alol (sz.). az¹ meghet az Bodon kutnal (sz.). Az Horgasban az Illies Janos feolde (sz.). az Vana Thawanal (sz.). az megjes malo(n) az Matzkassy Istwa(n) feolde (sz.). Az Korom berek alath (sz.). az Koromberek felettis az Zilos² az Chipkes higianal az Monyak mellet (k.). Az fel Jaroban az Komjáthj risz (k.). Az falu Erdeie alat az Zeorniew luk eleöth keth hold parlagoth azon alol az Hat holdban ket hold parlagoth. Az tilalmas Erdeoben [Kidei lev.]. — 1619/1695 körül: az Erdö felet az Poklostelki Bércz alatt az veremb(en) Az KovácZ Benedek Földe allja. meljnek Nadas egi darabja [uo.]. — 1630/1813: Az Bük elött az Erdö végiben (sz.) [uo.]. — 1632/1813: az Ördög orrán (sz.) [uo.]. — 1646: az meszes arka melet valo hasza helit [OL. Teleki lt. Földváry oszt.]. — 1650: az puszta szöleoben (sz.) [uo.]. — 1652: az Ujfalvi utban valo laban (sz.). Szomolczas alat (sz.) [Bíró lev.]. — 1655/1813: a Sok Szilvába lévö kaszálo [Kidei lev.]. — 1659³: Az Szamolczas alat (sz.). Az Feyer kö felet (sz.). Az szölö közöt (sz.). Az szölö felet az Badoki tuis szilin (sz.). Az Koronberek felet (sz.). Az Badoki tuis szelin (szomszédja) . . . alol a tuis (sz.). A Szilos kozorun (sz.). Az Sos toban (sz.). Az czomofay ut felet (sz.). Az ret szelen (sz., k.). Az Bük ellöt ket hold az negi szeghü berek ellöt (sz.). Az szent martoni Istvan kerti meget az Kertre Jü vegel (sz.). Az Sugob(an) (sz.). Az Uy falvi ut által jarasaban (sz.). Az variu kutb(an) (sz.). Az bena czireieb(en) (! sz.). Az Kökiny szilvasanal az vereb(en) (! k.). Az Egihaz erdeie mellet (k.). Az tulso az Ingo to mellet . . . egifelül mellete az to masfelo (!) az eghaz Erd(eje) (k.). Az nagi fel iaroban (k.). Az Beke körtüelyben (k.). az Kerek retb(en) lévö, kinek az orszag uttya felöl valo szomszédja Balas Janos (sz.). az Szilos arkab(an) fen az veghlabb(an) (sz.). az vana tovab(an) (sz.). az hat hodb(an) (sz.) [Bíró lev.]. — 1661/1813: a Vájatkö Felett (sz.) [uo.]. — 1677: szina fw b(en) Az Nagj fel Jaroba(n). Az Malom körtuelj Terib(en) meljnek az had hold felöl szomszidgja, az fel Jarobali (!) szinafwnek [uo.]. — 1677/1813: a Nagy

¹⁻² Olivashatatlan szó.

³ Az alábbi helynevek legtöbbször Sós Ferenc földjeinek felsorolásából való.

Fel Jároba (sz.) [uo.] — 1679: körtvelyes arka mellet valo föld [Bf. I.] — 1682: Gál Janosban (sz.). Az Sok Szilvában vagjon egi darab szanto föld. kit annak elötte kaszalonak tartott (sz.). Vagjon Ket arok között a' Körtvelyes arka mellett . . . egy darab Irotvany, . . . csak mérő tövisses volt. A' feljárob(an) a' Biszo kut arkan jnnet (sz.). az Imolaba(n) (sz.). az Egihaz erdeje megett (k.). A' Vaiott kő alatt a' Retbe(n) (k.). Az Szilos Arka mellett (sz.). az had (!) holdba(n) edj hold föld Tövises az melj által iar az had hold utia(n) (sz.) az szilos sara(n) innet (sz.). az uy falu felöl valo fordulo . . . az Dillőben (sz.) [Unit. egyházközönség lt. (Kvár). — Kidei lev.] — 1691: Ujfalú fele valo fordulora az Ujfaluj Utra jön véggel (sz.) [uo.] — 1695: felső telelő n. h.-ben (fundus). Also Telelő (ua.) [Bf. I.] — 1696/1813: a Telelőben lévő Házhely [Kidei lev.] — 1700 körül: Bűdös kútnál (sz.). A Fejer Ko alatt [Ref. egyhk. lt.] — 1701: csipkés nevű helyben (sz.). egy darab Szántó Földet . . . csomofája fele valo fordulora Dél felöl való oldalon melj földet szoktak mostan hini Gereznás Földnek [Kidei lev.] — 1702: az Dersej utb(an) Levő erdőt [uo.] — 1703/1813: 'a sok Szilvába és erős oldal alatt (sz.) [uo.] — 1711: Az uj falu felé való Fordulora: A Bük Arka mellett (sz.). Az ujfalvi út által Jároban (sz.). a Sok Szilváb(an) levő hosszu föld melly is a Johai(?) kut felé jő véggel. — A Badok felé való fordul(ó): A Kopasz Dombon (sz.). A Sós Tóra megyen véggel (sz.). a Korom berken az hátulso Lábban (sz.). a Misz Kemenczéb(en) (sz.). — A Beke hidgyan alól a Nagy Rétb(en) (k.). az Imoláb(an) egy hold parlag a Csomafai határra mégjen, A Biszó kúton fellyül (k.). A Nagy fel Jároban (k.). A Biszó kút Arkán innét (k.). — A Fodorházi ősvény mellett ki is az előtt Genyett Szurdoká(na)k hivattatott (szö.). A Kő Lyuk felett az Ark(on) túl (e.) [uo.] — 1712: az Genyett szurdokab(an) (sz.). az Fel Jarob(an) (k.). az Gal Janosb(an) (sz.). az Borsos hegyen (sz.). az Gal Janos nevű helyre edgj darab pusztá szölő [uo.] — 1712/1813: az Gál Jánosbeli Szöllő Hegy. az Biszokut árkába, a Beke Hidon alol (k.) [uo.] — 1714: a Genyett Szurdokában lévő uj Szölők alyában. az Jokus¹ Gyepoje [Bf. I.] — 17 5: az Eördög orra neuü ut alatt az Galjanos neuü heljb(en). az Eördög orra neuü utt alat az Galjanosb(an), melj földis megien vegel nap njugotra az Eördogh orran leuō szölők(ne)k az labjara az Eördög oran levő szölők² [uo.] — 1715/1813: az Gál Jánosbeli Szöllő [uo.] — 1717:

¹ Egy XVII. századvégi keltezetlen irat *Jocus* Pál-t, egy 1786-ból való *Jokus* Sárát említi. — A Jokus család egyike a legrégebbi kidei családoknak.

² Egy másik ugyanez évből való forrásból a fenti helyneveket így írtam ki „az Eördogh orra nevű ut alatt az Galjanos nevű heljb(en). Gáljanos beli szölő. az Eördogh oran levő szölők“ [uo.]

Biszo (e.). [Bf. I.]. — 1717/1813: a Nagy Rétben (k.). a Fejér kő Felett (sz.) [uo.]. — 1720: Az Ujfalu felől való Fordulora: Az Galjanosnak az álljában (sz.)... melj Föld is vagjon az Szőlő között. Az Kurucsánál (sz.). — Bádok felől való Fordulora: az Csomafai uton feljüll (sz.). Az Koromberek Hegyesire jü véggel egj darab szánto föld. a Szénafüvébe (sz.). Az ingo To mellett az egyház erdeje mellet (k.). Az Kókénj Szilva Fakon feljüll (k.)... az Hathold uttyáigh az ki annak hivattatik... az Hatholdbeli Földek járnak réa veggel. Az Szena kertben (ke.). — az Ujfalura járo ösveny fellyül az első hegjben kit régenten Genyet Szurdokának hittanak edgy jó darab Szőlött Gyümölcsössivel edgyütt... a teteje nyul Nemzetes Nagy Sigmond Uram erdejére [OL. Teleki lt. Földváry oszt. — Un. egyházközönség lt.]. — 1720/1813: A Genje Szurdukában (sz.) [Kidei lev.]. — 1724: az ördög orrán (szö). Az varju kutban (sz.). Az ujfalvi utban az kurutsan feljül (sz.). Az kórtueljes kut fün (sz.). Az czomofaj ut Alatt (sz.). Az vajott kü felet (sz.). Az Medgies haton (sz.). Az koromberken az hatulso laban (sz.). Az Hat hold (sz.). Az Hoszu berek alat (k.). Az Kender kuton alol (k.). Az czipkes Hidgianal (k.). az Burzokban (k.). Az Kerek Erdönél (sz.). Az Eszken (sz.). Az szamoltjas alatt (sz.). Az vana Tovaban (sz.). Az Borsaj utban (sz.). Az köleses kuton Inet (sz.). Az Saros Hidnal valo sasas ret. az czipkesben (k.). Az Kis Reten (k.). Az Imolaban (sz.) [OL. Teleki lt. Földváry oszt. — Kidei lev.]. — 1725: az Desei (!)¹ utban (sz.). az küs fel jároban (k.). Beke hidgyánál (k.). Az Csipkésben (sz.). az Kö lyuk felet (e.)² [Un. egyházközönség lt. Gen. Vis. 167. l.]. — 1725/1813: az oláh Templomon kívül az Szöllő Lábjában (sz.) [Kidei lev.]. — 1726 1813: a Dersei utban (sz.). a Varju kutan (sz.) [uo.]. — 1727: az Magjar Ujfalu fele! való forduloban a Tyukos Domb nevü Heljben [Ref. egyhk. lt.]. — 1728: egy darab szánto föld... also vege jó az Dersei utra, felső vege penigh a' bél mezőre. az Fodorházára menő ösvenyb(en) az Genyet Szurdoka nevü helyben... Kün István ur(am) Szőlője alat egy darab Szilvás írotványa; mely írotvannak nap kelet felől való szomszédgya nemes Jokus Pál ur(am) szőlője gyepűje. — az Genyet Szurdokáb(an) az nagj hegjben... puszta szőlője. az Ujfalura járo ösvenjen fejül az első hegjben kit regenten Genyet Szurdoka(na)k hitak [Un. egyházközönség lt. — Kidei lev.]. — 1728/1813: azon Föld... melly vagyon az Oláh Templomon fejül (sz.) [Kidei lev.] — 1729: a' Nyerse hegyére Mester házat csinallyanak. a körtövényes fő nevü hely [Ref. egyhk. lt.]. — 1730: az Szena fün az

¹ Így tévesen elírva és javítva az eredetibb *Dersei*, esetleg *Dessei*-ből.

² Utána megjegyzésként: „Ezen Pap erdő tartassék tilalomban“.

Biszo kútnál (sz.). szántó földnek egyike vagjon... az Sos to nevű helyben (sz.) meljnek... szomszedgya... az Köleses kut felől egy darabigh Henczes rész föld az Rét felől... Laposián Stán (?) nevű Jobagj. — az Uj falu felé valo fordulora az Körtövélyes fűn az Kurutsánál (sz.) [Un. egyházközönség lt. — Kidei lev.]. — 1732: az Bádok felé valo forduloban az határ szélben az Borsa felé járo ország ut[on] keresztül jároban (sz.). az Nagj avagj Kerek rét n. h.-ben [Csákány lev. — Kidei lev.]. — 1734: a nagj uczán a felső Soron (ház). — az Bádoki fordulón: az Szomotzás n. h.-ben (sz.). Kis Vána Továba (sz.). az Sós Tóba (sz.). a Vájót kút alatt (sz.). Kaszáló: az Széna füven az Erdő alatt. az Malom Körtvély teriben az Rétkben... kezdődik a porgolát kertnél. — Az Uyfalu felé valo fordulon: az Sok Szilvásban a Hoszu patak mellet (sz.). a Bűdös kútnál Tyukos Domb alatt (sz.). az Kerek erdő felett (sz.). Bük. a Dersi utban (sz.). az Csorgoban (k.). az Bik elein aloll (sz.). az Ördög órán (sz.). Gall janosba (sz.). Bűdos kut higjára járo szántó. juhor kut. Fejér kő alatt (sz.). Borsai ut. Koron berek oldal. az Keresztnel (sz.). a Dellőben (sz.). az Dellőben az Juharos Kut arkan innet (sz.). az Sok Szilvaban (sz.). az horgos n. h.-ben az arok mellett (sz.). az Szomolyits (!) n. h.-ben (sz.). az Kopacz Dombon (sz.). az rét Szelben (sz.). az Vajat kő alatt (sz.). az Koron berczen (sz.). jó az Szilas arkara egyik vegivel (sz.). az reten (k.). az Piros Alma fan aloll (k.). az Csipkes Kut arka mellett (k.). az Beke Körtvély n. h.-ben (k.). az biszo kut arkanal aloll (k.). az Saros hidnal aloll (k.). az Kis feljároban (k.). az Malon (!) Körtvelj teriben (k.). egy felöll vicinussa... az Porgolát Kert. az Miklos Kutjanal (k.). az hat hold n. h.-ben (k.). az hat hold uttyán (k.). az Kis retben (k.). az Gyümölcsesben (irt.). a Szomotyosba (szö.). az orosz mező n. h.-ben (e.). az bádok felől való forduloban az korom berek nevű hejben az hatúlló (!) lábban (sz.) [Bf. I.— Un. egyházközöns. lt. (Kvár). — Kidei lev. — MNy. XXVIII, 178]. — 1736: a Falu szélin. az Illyések erdeje alatt. a Koromberekben (k.) [Bf. I.]. — 1737: az Felső uczában Derse felől valo Falu végin. Csomafája felől az also Uczára járo Sikátor. — a' Poklostelke fele ki járo Utsza. a' Bádok felé fel járo ösveny. Bádok felé valo fordulon a' Szomolyás alat (sz.). A' Koronberken (sz.). Ujj falu felöll valo fordulob(an) a' Hoszszu Irotvány alatt (sz.). A Borsai útban a Medgyesmál oldaláb(an) (sz.). A Dersi útban (sz.). A Bél mezőn (sz.). A Dersi utban a Burzok alatt (sz.). A Bük elein (sz.). A Kerek erdőnél (sz.). A Sok szilváb(an) (sz.). A Horgasb(an) (sz.). A Bádoki ösvénynél (sz.). A Szilos oldalon (sz.). A Piros almafánál (sz.). A Csipkésb(en) (k.). A Malom körtvély terib(en) (k.). A hat hóldb(an) a kökény-szilvafánál (k.). a Szilos

oldalón az hátulsó láb(an) (k.). A Hoszszu v. Saaros hidnál (k.). A Déllön egj kövecses gyep. A Kis fel járób(an) (sz.), az Szalai ösvénynél (e.). — a mi határunkon lévő Biszo nevű Erdeje [Bf. I. — Bíró lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1738: az Fodor házara járo ösvenjen felljül (szö.). az Csoma faya fele valo forduloban Szilas¹ alldal (!) allya n. h.-ben (sz.). Csipkes n. Szenafüben (sz.) [OL. Teleki lt. Földváry oszt. — Bf. I.]. — 1740: egy darab Gazos irotványnak valo helyet... a Nap nyugott felöl valo fordulora az Ördög Orrán a hoszszu Irottványon felyul melynek... Dél felöl a Ördög orra utya. Kide felöl a gyertyan kutra jü véggel [Bíró lev.]. — 1740/1813: a Teelöbeli Házhelly (sz.) [Kidei lev.]. — 1741: Nagj fel jaro. Bádok felöl való forduloban: az Kopasz domb n. h.-ben (sz.) [Bíró lev. — Bf. I.]. — 1741/1813: A Nagy Fel Járo alatt lévő rét (k.) [Kidei lev.]. — 1743/XIX. század eleje: a' Napkelet felöl való Uttzában. a' Berek alatt (házhely). Ujfalu felöl valo Fordúlón: a' Bélmező n. h.-ben (sz.). A' Burzok mezőben (k.). a' hoszszu Irtoványban (sz.). a' Dél felöl valo végire az Ördög orrán való földek járnak véggel. A' Szöllök alatt... mellyis az ördög orrára jár által (sz.). a' Gál Jánosban a verófenyen (sz.). Nagy Ferentz Irtoványa mellett... egy darab gyümölsős Irtovan. a Kerek erdőre jár véggel (sz.). Az Árkon tul (sz.). az Újfalvi Útra jár véggel a' Krutsához (sz.). a Bűdös kút Hídján alóll az Új falvi utra jár véggel. a Szalai ösveny n. h.-ben (k.). ennek szomszédja Dél felöl az Erdő. a' Varju kút n. h.-ben (sz.). A' piros alma fán túl (sz.).... amellyis véggel a Biszóra jár. — B a d o k felöl való Fordulon: A' Szamótsás alatt (sz.).... az innetső vége a' porgolátra jár véggel. a' Vántz(!)tova n. h.-ben (k.). a' Fejér kő felett (sz.). a' Borsai ut[ra] jár véggel (sz.). A' Medgyes Málón (sz.). A Csomafái ut alatt (sz.). a' Köleses út árka mellett (sz.). a' Körtvélyes Fön. A' vájott kő tetején (sz.). az korom berek tetőn az hátulso lábban (sz.). Szilos oldalon (sz.). a' Burzokon (k.). — Szénafüvek: A' Kis Rétnék a' felső végiben. az hat hólóban. a' Biszó alatt. a' Sáros Hidnál. a' Kerek Rétnben. a' Csípkés árka. — A' Széles berek tetőn (e.). A' Kis Gál Jánosban... kis gyümölsős irtovány. a' Bűdös kút Hídjára járo földek közé hegyesen mégyen véggel egy hóló föld. A nagy Vántztovánál (!) (sz.).² a' Köleses út árka mellett (sz.). a' Kis Feljáróban (sz.). A' Bélmezőn (sz.). A' Biszó Kúton innen a' Kis feljáróban (sz.). A' Csípkésben (sz.). a' Köleses kút árknál (sz.). a' felső utzában (házhely). az Ujfalvi Útban a' Gyertyánfák közt (sz.). A' Varja (!) kútban (sz.). A' Biszó alatt (k.). A Korom ber-

¹ Másutt ugyanabban a forrásban: „az Szilés oldalan“.

² Alább ugyanabban a forrásban a *Vántz tova* és *Vántz továbbán* alakban is.

ken (k.). A Szamoltság alatt. a nagy Uttzában (házhely). a Magyaros kütnál (e.). Teelő n. h.-ben az Elek Sándor Ház helyin fellyül vagyon egy darab gyümölcsös Irotvány. A' Gál Jánosban az Verő fényben (sz.). Pénzes n. h.-ben (sz.) [Un. egyhk. lt.]. — 1744/XIX. század eleje: Bélmező n. h.-ben (sz.). a' Burzok Mezőben is vagyon egy darab Irotvány. A' Kerek erdő alatt (sz.). vagyon egy darab gazos kaszáló a' Szalai ösvényben mellynek az alsó vége a' Szalai ösvényre jö véggel, a felső vége pedig az Ujfalu felé járó útig, felső szomszédja ennek a Possessorok erdeje jö rá véggel [Un. egyhk. lt.]. — 1746: a z u j f a l u f e l é v a l o f o r d u l o b a n: a Dersei utban (sz.). A Krucsán fellyül (sz.). A Varju kutban (sz.). A Kerek Erdőnél (sz.). A Körtvélyes főn (sz.). Az Eszkasan egy darab... föld az Ördög orrán keresztül jaro földekb(en) ütközik véggel (k.). az Ördög orrán (sz.). a Körtvélyes főben (sz.).¹ a Veres patak árkan innen (sz.). — B á d o k f e l é v a l o f o r d u l o b a n: A Szilas árkon tul egy kerek föld (sz.). A Szilas arkon innen az Illyés György földé végében (sz., k.). A Kis fel járóban (sz.).² A Csipkésben a piros almafánál (sz.). A Szamotyás alatt (sz.). A Csomafái ut alatt (sz.). A Vájatt kő felett (sz.). A Megyes Málon (sz.). A Borsai utra véggel járob(an) (sz.). A Kőlösös kútnál... vicin(usa)... a patak (sz.). A Koron berken az hátulso lábban (sz.). A Vána Továban (sz.). a Sós tó nevű helyben (sz.). az Kőlösös árkon tul (sz.). a Koron berek nevű helyb(en) (sz.). a Csipkés árkon tul (k.). a Csipkésben (k.). az Dersei utban (e.). Szőlő vagyon a Gál Janos nevű hegyen (szö.). A Hatholdban (k.). A Csipkés utnál (k.). A Sáros hidnál (k.). A Hoszszu berek alatt... Vicin(usa)ab una a Biszo erdő (k.). A Kender kuton alol (k.). A Kis Réten... egy kiseded Sásas (k.) [Un. egyházközönség lt. (Kvár)]. — 1759: az Báldak(!) felé valo forduloban az Pusztá szöllő n. h.-ben (sz.). szántó föld... a Mész Kelentzében... melynek felső szomszedgya edgy darabig az Borsai ut. az széna fűn a Hat hold n. h.-ben (sz.). a Sok szilva n. h.-ben (k.) [Kidei lev.]. — 1753/1813: az Oláh Czinterem mellet lévő Pusta(!) Sessio [uo.]. — 1754: a' Faluba menő ország uttya. a' mező. — Az Ujfalu fele v(aló) Ford(ulóban): A' Kis kerek erdő (sz.). A Veress patak árka mellet (k.) szomszédgya Délről a Kőkény Szilva fáknál lévő földek rugnak réa véggel... az erdő felől valo vége. A' Szörnyű lyúk előtt lévő Ecclesia erdeye alatt égy darab (k.). A' Kis Rét (k.). A' Koromberek csupja előtt (sz.). a Szőlök. A Bükk elein (sz.). A' Kert megett (sz.). A' Déllőben (sz.). A' Sok Szilvában (sz.). Az Orosz-

¹ Utána ez a megjegyzés áll: „ez a föl() a Krucsánál vagyon.“

² Ua.: „... ennek mint egy két végányira valóját Szántyák, a többit kaszállyák, de igen elfogta a Tővis...“

mezőn (k.). A' Gál n. h.-ben (sz.). A' Hatholdba (sz.). A' Biszo alatt égy hoszszu (k.). A' Biszo kút árka rug véggel égy darab (k.). A' Nagy Rétbe (k.). A' Borozda között (sz.). — A' Bádok felől valo fordulora: A' Koromberken (sz.). A' Borsai úton felyül (sz.). A' Fejér kő felett (sz.). A' Fejérkő alatt (sz.). Erdelye vagy az Eccl(esi)á-(na)k e' szerint: A' Kopasz domb n. h.-ben égy darab kerek (e.)¹... szomszédja... Napnyugatrol ezen erdőből tsinált Ecclésia Szőlőhegye. A' Szörnyü lyúk felett... erdő vagy inkább Csere [Conscr. III, 54]. — 1755: az Nagy rétbén (k.) [Csákány lev.]. — 1756: az Bádok felől valo forduloban az Ujj szöllő alatt lévő szánto föld... mely földnek . . . Nap nyugutrol a Borsa felé járó út . . . szomszédi. vulgo Biszo n. erdő. az Nyerso (!) hegy felett (ház). a Pus-kás arka. A Fejér kőnél (sz.) [Bf. I. — Bíró lev. — Kidei lev.]. — 1758: a Nagy Uttzában (ház). — Az Ujjalu felé valo Fordulob(an) a' Dersei uton által jár véggel (sz.). a' Szilvás allya. A' Bük Szélb(en) (sz.). A' Büdöskut Árkán tul (sz.). — A' Bádok felé valo Forduloban: A' kopatz Dombon (sz.). A' Soos toba (sz.). A' Szénafün (k.). A Biszo kut árka tul (k.). a' Biszo. Az Hat holdb(an). a' Csorgo Patakon feljül (e.). a' Biszo kut árka [Bi I.]. — 1758/1813: a Kö Juk mellett valo Erdőből fogot Gyümölsős. Sok Szilvába lévő Szánto föld. Bük szélbe lévő Föld. a Kopasz domb (sz.) [Kidei lev.]. — 1759: a Nagy Utzának Nap Nyugott felől valo Során. Nagy utza. az Közepső utza [Bf. I. — Kidei lev.]. — 1762: az Ujj falu felé valo forduloban: a Hoszszu Irotván nevü hejre mégyen véggel (sz.). az Körtvéjes fön (sz.). — a Bádok felé valo forduloban az Ujj Szöllő alat lévő szánto föld . . . mely hegyessen rug Borsa felé . . . a Borsai utra [Bíró lev.]. — 1763/1813: a Bodon Kutnál (sz.). az Ujjalusi utban (sz.) [Kidei lev.]. — 1764: a Megy Kert n. házhely. az Mézes Arok mellet (a faluban ház). a Fejérdi Kertben (házhely). az Poklostelki ut. Budoki (!) ősvény. a Tekenősbe (házhely). a Füzkutnál (ua.). a' Biszo kutnál (k.) [Bf. I.]. — 1765: a Crutsánál (sz.). a Pusztá Szölő n. h.-ben (sz.). a' Kis-Feljárobán (sz.). az Szénafüvek széliben (k.) [Csákány lev. — Kidei lev.]. — 1765/1813: az Oláh Templom mellett zálogba adott Ház helyet. a Dányo Kertye végibe (sz.). a Gál János nevü Szöllőbeli Földje [Kidei lev.]. — 1766: Also Uttzában. a' Bükkön le folyo Patak árka. — A z U j j F a l u f e l ő l v a l o F o r d u l o b (a n) : A Kertek megett a' Bükk elein (sz.). Ördög orrán keresztül járó földek (sz.). Az Ördög Orra n. h.-en (sz.). A Horgas (sz.). a fel Járobán (sz.). A' Galjános² n. h.-ben (gyü.). a Sugo n. h.-ben (sz.). A Borsós Hegy

¹ Szomszédja keletről és déről a bádoki határ.

² Alább „A Gáljános nevu Irtoványban“ (gyü) majd uo.: „Gál János n. h.-ben (sz) . . . alól a' Kerek erdő szomszédi.“ — Más forrásban ugyanez évből: „Gal János n. h.-ben“ [Csákány lev.].

(sz.). a Horgas Árka. Déllő (sz.). a Tolvaj Kutnál (sz.). a Biszo Kutnál (sz., k.). — A Bádok felől való Forduló b(an): A Borsai Útnál (sz.). a Kőleses Kutnál (sz.). A Kis Rétkben (ke.). a Bodon Kutnál (sz.). a Medgyes Mál n. h.-en (sz.). az Ujj Szöllő Hegy alatt (sz.). a Szélyes oldal n. h.-ben (sz.). a Sós Tó n. h.-en (sz., k.). A Fejér kő tetőn (sz.). a Rét Szélyben (sz.). A' Szilas Arkon tul (sz.). — Kaszálók: a Csipkésben. a Szalai ösvenynél. a Beke Körtvélye n. h.-en. A Sáros Hidnál. A Csorgo Árkánál. Csipkés (k.). A Kis Rétkben (k.) [Bf. I.]. — 1767: Ada... egy darab puszta szöllő helyet... az Ördög ora nevű hejben... és az hoszszu Irotván nevű hejben egy darab irotvánt. az Bük elein. az Csomafái uton által járot (t. i. földet). az Biszo kutra járot (ua.). a Bük árkáról le fojó Patak [Bf. I. — Bíró lev.]. — 1768: a Nagy fel jároban... Csomofája felől. Kopasz Dombb(!) n. h.-ben (e.). az horgas Pataki foljamatnak árka. Ujj Falu felől a Fodorházi Ut mellett a Kerek Erdőnél (sz.). Gájános n. h.-ben (sz.) Ördög Orra n. h.-ben. Horgas Patak n. folyamatomnak Árka. a Malom Körtve téri n. Rétkben. Szomotyás (!)¹ n. h. a Bádoki ösvenytől fogva [Bf. I. — Bíró lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1769: vulgo a' Kopasz-Domb nevezetű helyen a' Badoki forduloban (sz.) [Kidei lev.]. — 1769/1813: A kő Juk felett... valo Erdő [uo.]. — 1770: a Felső Uttzán (ház.). — A Bádok felől való forduloban: A Badoki ösvenyen tul az puszta szőlőre mégyen véggel (sz.). A Megyes Málon alol (sz.). az Szilos oldalon felyül (sz.). A Korom berken az első Lább(an) (sz.). A Szamoltyás alat (sz.). A nagy borozda alat az vána tovább(an) (sz.). a puszta Szölőben (sz.). A Kőlöses kut árkán tul (sz.). a Korom berken az Szilos koszorun (sz.). A Fejér Kő n. h.-ben (sz.). a Sos Toba (sz.). — Az Ujj Falu felől való fordulob(an): A Dersi utb(an) (sz.). a Meszes árok. A Bük elein (sz.). A Déllőb(en) (sz.). A sok Szilváb(an) (k.). A Horgasb(an) (sz.). Az Ördög órán. a Gáljános béli Szőlők. az Gáljános egy négy szegű parlag. a Gáljánosb(an) a verőfényb(en) (sz.). A Genye Szurdukáb(an) a Fodorházi ösveny mellet (sz.). a piros alma fánál (k.). a pénzes n. földön alol (sz.). a Büdös kut higyára. A hoszszu erdőn felyül (sz.). A Borsos (sz.). A Varju kutb(an) (sz.). A Csorgo patakja mellett (sz.). a' Csorgo Patakja. A Borsos Hegyen (sz.). az hat holdba (sz.). a' Nagy Rétkbe (k.). az Oláh Kút n. h.-ben (k.). — A Széna fűben: Az Imoláb(an) (k.). a Csipkésb(en) (sz.). A Csipkés higján alol (k.). A nagj fel járob(an) (k.). a Kis fel járob(an) (k.). A Kis feljaro felső végib(en) a Biszo kutra jó véggel (sz.). A Sáros hidnál (k.). Az egj ház erdeje mellett (k.). A Kis rétkb(en) (k.). — A Széna

¹ Ugyanez a vallatókérdésben *Szomonyás*(.) alakban is [uo.].

füben : A Hat holdb(an) (k.). A Biszo kutnál (k.). — A Réten : Horgas (k.). A Sáros hidnál (k.). — A Kis Rét mellett (k.) szomszédgya a' Kis Rét Porgoláttya. Burzuk (e.). a' Falu Kuttya n. h.-ben (ke.) szomszédgya a' Tilalmas Porgoláttya. a béll mező n. h.-ben (k.). a Biszon (e.) [Bf. I.]. — 1771: Uj falu felől való Fordulojaban a' Gombazo utonn in vicinitatibus... a Biszo felől (sz.). az Ujj hegy (sző.). a' Galjanos (sz.) [Ref. egyhk. lt.]. — 1772: a' Kis feljaró n. h.-ben (sz.).¹ Laposán Dánnya Malmára le fojo viznek árka. — Az Ujfalú felől levő Forduloban a' Búdöskut hidgyánál (sz.). A Falu közönséges földiből fogott darab hely, mellyis ugyan a' Nyerte (!) hegy mellett le menő uton belől [Csákány lev.]. — 1772/1813: Az Oláh Templomon fellyül lévő Házhellyen [Kidei lev.]. — 1773: égy darab Falu Földiből fel fogott Földe a Nyerse hegy nevezetű Oldalban 5 Singnyi szélessegű. a Csomafai Uton alol lévő egy vekás kenderföld [uo.]. — 1774: a' Dersei utban (k.). Sóstó n. h.-en (k.) [Csákány lev.]. 1774/1813: A Kerek Cserben (sz.) [uo.]. — 1775: A Körtvellyes arka fejiben az falu felől valo Forduloban... a' Kerek Erdő felé megyen véggel (sz.). A Dersei Utban (sz.). A Messzes(?)² arokra és Burzokra Rug véggel (sz.). A Hoszu Irotványban (sz.). a' Badok felé valo Fordulob(an) a' Szamotyás alat valo helyb(en) (sz.). A Koromberken (sz.). A Borsai ut felett (sz.). a' Vana Továban (k.). A Széna Fün a' Csipkésben (sz.). a' Pap István Malma Arka mellett (k.). Egy darab kaszálo a' Rétb(en) keresztül jár alol a' Beke hidján fellyül (k.). A Csipkésben fen a' patak mellett (k.). A Magyaroson vagyis a' Szeles Birtzre rug fel... az Also vége hegyesen rug az Arokra ennek szomszedja... az Uj falusi Szenafü felől Jokus Pál... Erdellyek (e.). Az Ujfalú és Derse felől lévő Magyaros oldal nevezetű Erdeje [Bíró lev.]. — 1775/1813: Megyes málba (sz.). a Kopasz Domban. Sok Szilvásban. a Dersei utban. az Irotványbéli erdő [Kidei lev.]. 1776: a' Bádoki Forduloban a' Koromberken (sz.). a' Szilas oldal alatt (sz.). a' Laposán Dányo Málma taján (k.) [uo.]. — 1776/1813: a Bélmezőn. a Sok Szilvakban (!). Szilos oldalan [uo.]. — 1779: Kidében a napkeleti uttzán... a Reformátum templom előtt (ház.). a Kopsz Dombon a' Bádokra járo ösvény mellett (e.) [Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1779/1813: a Sok Szilvásbéli... szánto Föld [Kidei lev.]. — 1780: Antiqua Vérség jussán birt fél Házhéjét melly is vagyon a Falunak Felső végén a Mézes árok nevezetű hely mellett [uo.] — 1781: Az Ujj Falu felől valo forduloban Oroszmező n. h.-ben (e.). a' szőlöknek allyában és tetejében. A Dellöben és Gát n. h.-ben (sz.) [A dési egyhm. lt. Viz. jk. 27b-28a

¹ Másutt ugyanez évből: „a Kis Fenjáro n. h.-ben“ (sz.) [Bf. I.].

² Esetleg *Meszszes*-nek is olvasható.

lev.]. — 1781/1813: A Szapanyos Kutnál (sz.) [Kidei lev.]. — 1782: az also Utzának Vége felé. a Körtvéjés Arkán Levő Szégelettel együtt [uo.]. — a Badok felől való fordulóban: Szent vagy uj hegy a Nemes Kidei Reformata Ecclesia Dézmás Szöllője tetején levő Ecclesia Erdeje. Koromberek (sz.). veres Patak árkanál (k.). Kopasz Domb (e.). A Szakadás alatt Lévő Ecl(esi)a Dombja n. h.-en. Hathod n. h.-ben (k.). Biszo (e.). a' nagy Ucza. a Bodonkut folyomja. Kereksor (? sz.)¹ 1782/1813: a Pusztá Szöllőbe zálagasított Hely [Kidei lev.]. — 1783: az Galjanos nevezetű hejben egy darab pusztá szőlő hejű gyümölcsös. Orosz Mező (e.). a Szamottyás allyában vagyis más nevezettel a Vána Tava n. h.-ben (sz.).² a' Vánatova ajjában a' Bodonkuton fejjül (sz.). a Dersei utnál (sz.) szomszédgya... a régi Dersei ut. a' Sóóstó és a' Sokszilva nevezetű helyek. Bádok felé való fordulóban: Bodonkut [Kidei lev. — Bíró lev. — Csákány lev. — A dési ref. egyhm. lt. Viz. jk. 55b. lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1784: Oroszmező (cserés k.). Ökrök Tilalmassa. Szörnyű Juk felett való nevezetű (e.). Nagy Rét (k.). kis rét (k.). Szörnyű juk előtt (k.). also Kopatz domb. Juharkut árkanál (sz.). Biszo alatt vagyis a Sok Szilvába. Kerek Erdő (sz.). Koromberek Csupja előtt. Veres Patak árka nevezetű helyben. Csípkés (sz.). Gályános (sz.). Pusztá Szöllő [MNy. XXVIII, 178]. — 1784/1813: a Kis fel Jároba lévő kaszállorol a Biszobalatt!(l) [Kidei lev.]. — 1785: a' Vánatava n. h.-ben (sz.). a Kerek Erdőnél (sz.). a Bük árka mellett (k.) [Csákány lev.]. — 1786: a Falunak also utzaja. — az Ujjfalusi Fordulóban: a Sugo n. h.-ben (sz.). a Kortvélyyes fön (sz.). Pusztá Szöllők. a Csorgo n. h.-ben (k.). A' Bádoki Fordulóban: a Borsai ut hosszában (sz.). a Pusztá Szőlőben (sz.). a Kis Retben (ke.) [Bf. I.]. — 1786/1813: a Bük elein vásárlott Föld [Kidei lev.]. — 1787/1813: a Borsai Utra rug véggel (sz.) [uo.]. — 1788/1813: a Pusztá Szőlő alatt (sz.) [uo.]. — 1789: a' Szőlő fön lévő erdő [Ref. egyhk. lt.]. — 1789/1813: a Kopasz Domban (sz.) [Kidei lev.]. — 1790: Biszo kut arka. Ujj Szőlő tetői erdő. Kopasz domb (e.) [Csákány lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1791: Pusztá Szöllő n. h.-ben (sz.). a Felső Utzának végiben. Eh Domb n. reziben a Badaki Fordulóban. Bádok felől való fordulójában Medgyes Mál n. h.-en (sz.). a Biszo alatt... fejjül... a Biszo oldal szomszédásokban (sz.). Bűük elein (k., e.). a Kús-Rét (k.). Biszo n. erdeje [Bf. I. — Csákány lev. — Kidei lev.]. —

¹ Alighanem elírás; egy más forrásból ugyanez évből ilyen adatot jegyeztem ki „Kerek Cser avagy Kortvellyesfű n. h.-ben“ (sz., k.) [Ref. egyhk. lt.].

² Itt 1783-ban az Illyés család hat tagja egy szántóföldet adományoz a református egyháznak temetőhely céljaira, minthogy a cinterem körüli temető már betelt. Megjegyzendő, hogy e helyen van ma is a református temető.

1791/1813 : a Bük elein a Csorgo Árka mellett (sz.) [Kidei lev.]. — 1791 körül: Az egyház erdeje alatt amely Szőlő Hegyet építette nek in A(nn)o 1737 Ecl(esi)a Erdejéből [Ref. egyhk. lt.]. — 1792: adom által... az Agyagos n. hegyben lévő egy pászmátska szőlőt és Gyümöldsősseit [Csákány lev.]. — 1793: az Erős oldal allya nevezetű helyre... az... erdőből fagatott kaszálójára, melly kaszáló határozodik az Biro Sigmond Uram Irtovány nevű gyümöldsős kaszálójával [Kidei lev.]. — 1794: az Csapkes kut árkan alol a Csomofájára járo uton belől (k.). az Imolában (sz.) [uo.]. — 1898: az Uj falu felől lévő Forduloba: a Déllő nevezetű helybe (sz.). — a Bádok felől valo Forduloba a Puszta szőlő alat a Bádokba járo ösvény keresztül jár rajta (sz.) [uo.]. — 1799/1813: A Berken lévő Erdő [uo.] — 1799, 1800: a Szénafüven a Csapkés n. h.-en (k.) [Csákány lev.]. — 1800: a Szénafünn Csomafája felől (sz.), a Csorgon (sz.), Koromberken (sz.), az Ujfalú felől valo Fordulob(an): a Borsos Hegy n. h.-en (sz.), a Sugo n. h.-en (sz.)... a Borsos Hegyre rugo végit keresztül vágván. — A Bádok felől valo Forduloban: a Sostobéli keskeny Föld (sz.), a Soos toban a Terjedt Alma Fa alatt valo Szántó Földnek vége az Aroktol fogva a Soosto Forássáig [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyhk. lt. — Un. egyhk. lt.]. — *XVIII. század első fele*: Az Magaros (!)kut felől (k.). Az körtvejes fűn az adorjan resz alat(k.). az Genyet szurdokában (sz.). Az Beke körtvilyben (sz.). Az Benna (!) csereje felett (k.). Borsai ut felet égy szőlő hej. A Dersei Utban egj irtován. ház hej zalogos az Jericoba. Az Biro kuttya felet (sz.). Az Korom berek felet (sz.). Az Széna kertb(en) (k.). Az Biszo kutban (k.). Az körtvejes kut arka mellet (sz.). Az kerek bük elöt (sz.) [Biró lev.]. — 1801: a' Szénafünn a Biszo kut folyamattya mellett (sz.). a Kis Rét n. h.-en (k.) [Csákány lev.]. — 1802: a Szénafűn a Kis feljaro n. h.-en a Biszo Kut árkan tul [uo.]. — 1803: a Sáros Hid nevezetű helyen (k.) [Kidei lev.]. — 1803/1813: Kopasz Domban (sz.) [uo.] — 1805: Erdők: A Biszoban. a Biszoban a Szalai ösvénnél. Az om-lásban. Az orosz mezőn a Biszo felől az Egyed Pál erdeje mellett (házhely). — Az Ujj falu felől valo Forduloban: A Bűdős Kutban (sz.). A Dersei Utba (sz.). A Soostoba (sz.).¹ A Meszes Árkon tul (sz.). A Hoszszu irtován felől (sz.). A Hoszszu irtoványon innen az ördög orrán alá járo ut. A Gál János alatt (sz.). A Körtvélyes alatt az Ujj Falvi utra jő véggel (sz.). A Déllőben (sz.). — A Bádok felől valo Forduloba: A Várna (!) tavába eléb a Kis várna Tavára jő veggel (sz.). A Soos toba a végső Lábban (sz.). A vágott Kő alatt (sz.). A Beke Körtvély hidján fellyül a második Labban (sz.).

¹ Soos-rész birtokot emlitenek itt, a Soos Ferencz-ét.

A Malom Körtvély teriben a Porkoláb mellett a Szegeletbe (sz.). — Kaszálók: Az eröss Szőlőben (irt. k.). Imola n. h.-ben (k.). A Varna Tavába egy Kis Kaszáló sás. A Beke Körtvély hidjánál. a Beki ! Körtvélybe. a Patak mellett. A Hidon alol. a Rétbe. a had (!) haldban. A Malom Körtvély teriben. A Kis Rétben [Bf. I. — Csákány lev.]. — 1805/1813 a Dersei ut mellett (k.). Sáros hidnál (k.). a Poklostelki ut felett lévő Erdő. a Kö felett lévő föld [Kidei lev.]. — 1806/1835: az ujj Szöllő alatt valo négy vékás örökös szánto Föld. az uton fellyől szomszédjai alol a Borsára járo ut, fellyül az ujj Szöllő Hegy. — a Nagy Uttzának Dél felől valo részében. Az Also utzán. A Nyerse hegyen egy darab örökös nova Sessio. a Poklostelke felé járo uttzának Nap nyugot felől valo során. a Körtvélyesnél az Ujfalu felől valo Forduloban (sz.). a Gát nevezetű hely. — A Bádok felől valo Fordulon: A Kender kutnál (sz.)... melynek... nap Nyugotrol a Csomafájára járo ut szomszédja. a Kender aszo nevű helyen (sz.). a Koromberken (sz.). A megyes Malon (sz.). a Sos Toban az also Föld (sz.). a Badoki utba (sz.). a Felső Sos to (sz.). az Eh dombon (sz.). a Szamotyás alatt (sz.). a Vana továban (sz.). a Borsai utón felyül (sz.). a Sostonak a felső fele (sz.). a Csomafái utba a Sáros hidnál (sz.). A Szöllő alatt (sz.). Szomotyás nevezetű Hellyen (sz.). — A Magyar Ujfalu felől valo forduloba: a Magyar Ujfalusi utnál (sz.). a Krutsánál (sz.). a Körtvényesnél (sz.). az Ur Szilvássa végínél (sz.). a Piros alma fánál (sz.). a Pusztá Szőlőben (sz.). A hoszszu irotvány alatt valo fel járo szánto föld... Nap Nyugotrol a Bükre járo szánto földek... szomszédja (sz.). a Csorgo árkan tul valo Szegelet végiben... Dél felől valo szomszédja a Bük árka (sz.). Az Ördög orrán lévo szánto. a Bükre járo föld (sz.). a Kerek erdónél (sz.). a Horgosbeli föld (sz.). Az Ujfalusi utba (sz.). a Sok Szilvában a Juhar kutnál... szomszédi... Eszakrol a Büdöskut árka (sz.). a hoszszu irotványban (k.). A' Bük elejin (sz.). az Arak mellett (sz.). — a Szénafüben: a Dánya Malmánál lévő földnek az uton tul valo vége (sz.). a Csípkésben (sz.). a Hatholdban (sz.). a Malomnál a rétbé (k.). a Nagy rétbén (k.). a Kőkény szilvánál a Hatholdban (k.). a Reff Eccla Dombja mellett egy Szekér Szénára valo Kaszáló... melynek egy felől a Reff. Eccla erdeje... szomszédi (k.). a Sáros Hidon alol (k.). a Kerek fel jároba (k.). a Nagy Fel jaroba (k.). Az Ur Szilvássa tetején (k.). a Lörintz Mezőn (e.). A' Burzuk irotvánnál egy darab Irotvány (k.). a Burzukba valo irotvány... , melynek Délről szomszédja a Meszes árákon (!) tul lévő földek végei, Eszakrol a Magyarosra járo ut. a Kís réten (ke., k.). a Sáros Hidnál az uton alol (k.). A Szeles bértzen lévő erdő amely lejár a Magyarosra. a Kővetses. a Szálos tetején. a Száloson alol.

A Kō lyuk tetőn levő... erdő melynek szomszedja nap Keletről Orbok János Uram [Bíró lev. 18.]. — 1807: Az Ujfalu felől való Fordulóban: A' Bél Mező nevű Helyben (sz.). A' Hoszszú Irtoványban (sz.). Az Agyagos szőlők alatt (sz.). Gályános nevű helyben (sz.). A' Kerek Erdőnél (sz.). A' Körtvélyes fonn (a' fungens Pap feladása szerént a' Csorgó árka felső végiben) (sz.). A' Krutsánál (sz.).¹ A' Varju kutnál (sz.). A Búrzúk Mezőben $\frac{1}{2}$ szekér szénát termő Bokros Hely (k.). A' Szalai ösvény nevű Helyben (k.). A' Kis Rétkben (k.). A' Hat holdban (k.). A' Biszó alatt (k.). A' Sáros Hidnál (k.). A' Kerek Rétkben (k.). A' Csipkés árkán (k.). A' Csipkésben egy bokros kászáló, mely a' Marhák által mindenkor felprédáltatik, 's e' mián nem használtathatik (k.). A' Búdös kút Hidgyánál (sz.). A Búdös kút Hidgyára járó Földek között (sz.). A' Pénzes nevű Helyben (sz.). Az Ujfalusi út mellett (sz.). A' Piros Almafánál (sz.). A' Gályánosban² egy Gyümölsős Irtovány. A Bükk elein. A Szénafüben. A Kerek Erdőn fellyül. — A' Bádok felől való Fordulóban: A' fejeér kő felett vagy Vána Tava nevű Helyben (sz.). A' Vána tova nevezetű helyben a' domb tetején. A Borsai Útra rúgó egy (t. i. föld) (sz.). Medgyes Málban (sz.). A' Csomafáji ut alatt (sz.). A' Köleses út árka mellett (a' fungens Pap feladása szerént a' Sós Tóban) (sz.). A' Vájott kő tetején (a' fungens Pap feladása szerént a' szeles oldalon) (sz.). A' Korom Berek tetőn (sz.). A' Kis Rétknek a' felső végiben egy kis kászáló, mely ma kender-Föld (k., ke.). A' Kis Fel-járobán (sz.). A' Nagy Vána Tavánál (sz.). A' Vájott kőven áll (sz., k.). A' kis Rétkben (k.). A' Számotyás alatt (sz.). A' Korom Berken (sz.). A' Rétkhez közel (sz.). A Csomafái Útba. A Kölösös Kut árkánál. A Koromberek tetején. A Szeles oldalnak also fele. A rét szélén. — A Kő juk felett (e.). A' Magyarós kutnál vagy Szeles Bérczen (e.). Széna Füven a Csipkés n. h.-en (k.). — A Szénafüben minden Esztendőben kászáló: Az Immolában (!), feljebb a' Száló réttye mellett. A Biszo alatt az Ekklesia Dombjánál. A hat hold nevezetű hely. A rétkben való Kászáló. A kis rétkben való kászáló (k., ke.) [Kidei] lev. — Csákány lev. — Un. egyhk. It.]. 1807/1813: A Kis fel jároba (sz.) [Kidei lev.]. — 1808: Csipkés (k.) [Csákány lev.]. — 1808/1813: uj hegy béli szőlő. a Kertek megett és Ur szilvásba lévő két darab szánto Fold [Kidei lev.]. — 1809: Biszo jo nagy ki terjedésű, és mindenféle Epületre valo Fákkaal bővelkedő Majorság Erdő. a' Kopasz Dombon... két darab kissebb ki terjedésű Fijatalos Majorság Erdők. Csipkés (k.). a Bádok felől

¹ Más forrásban ugyanez évből: „A Krucsánál“ [Un. egyhk. It.].

² Az előbb idézett forrásban: „A Gál Jánosban.“

valo Forduloban a Rét Szélen (sz.)... tulso végén a Sóós Árok... szomszédási között [JósHb. — Csákány lev.]. — 1809/1813: A Berken levő... Erdő. a Hinto mezőben [Kidei lev.]. — 1811: a Kis Retben a Dányo malmán felyül (k.). az also Nagy Utza Felső Soron [Csákány lev.] — 1811/1813: a Hinto mezőbe... Irotvány [Kidei lev.]. 1812: Az Ujfalu felől valo forduloban: A Varju kutnál (sz.). A Krutsánál (sz.). A' Körtvélyes fön a tsörgő árka felső végiben (sz.). A Kerek Erdő alat (sz.). A Gáljános n. h.-be (sz.). Az Ordóg orrán v. Agyagyagos (!) helyben (sz.). A Hoszszu Irtoványra rugo v. Bük elejébe (sz.). — A' Bádog felől valo forduloba: A Vána továba (sz.). A Borsai utra rugoba (sz.). A Megyes Málba (sz.). A Csomafái ut mellett (sz.). A Vájot kő felett v. a Széles oldalon (sz.). A Rét szélbe (sz.). A Koromberken (sz.). A Szénafüven a Kis feljároba (sz.). A Kis réten (sz.). A Köleses kút mellet alias a Sostoba (sz.). — A Biszo alatt (k.). A Biszo alatt alább a Farkas veremnél (k.). a' Burzuk mezőn valo Irotvány. A Hat Holdba (k.). A Reform. Eccla Erdeje háta meget (k.). A Csipkesbe (k.). A Széles oldalon (sz.). A Nagy v. Kerek rétbe (k.). A Sáros Hidnál (k.). A Kis Retbe (k.). — Szeles Bértzen (e.). a Biszo kutnál vagy a Kis feljároba (sz.). a Bűük (!) n. h.-en (e.) [Ref. egyhk. lt. — Un. egyhk. lt.]. — 1813: A Kenderaszon (sz.) [Ref. egyh. lt.]. — 1814: a Beke Kuttya n. h.-ben (k.) [Csákány lev.]. — 1815, 1817: az Also uttzán [uo.]. — 1816: A' Szénafübeli Erdő. a Bádoki Forduloban a Széles oldalon (sz.) [Ref. egyhk. lt. — Csákány lev.]. — 1817: a M. Ujjfajusi Forduloban a Felső Sugo nevezetű helyben. az Bádok felől lévő Forduloban az ugy nevezett Koromberek Tetőn (sz.). — az Nagy Réten (k.) [Kidei lev.]. — 1820: az Hat hod n. h.-en lévő irotvánból feltört szánto földét a Széna fűn. a' Borsos hegynek a' Falu felől valo fele része. Az agyagosban. A rét mellett. A' Vána továba. A' Sostoba. A' Koromberken. A Kis réten. A Dány[o] malmán belől. A' nagy irotvány a' Lapuhosban. A' Biszo kut. A csipkésben. Orosz mező. A' Bálint árkan [Ref. egyhk. lt. — Csákány lev.]. — 1822: azon Hazhelly... mely vagyon... az ugy nevezett Nyerse Hegyen [Csákány lev.]. — 1823: Bgyiszó (sz.) [Bf. I. Id. Bánffy Gy. conscr.]. — 1824: a Kidei Felső Uttzának Nap nyugoti során. az Széna Fűn az Hat holdban. az Orosz-mezőn lévő erdő. a Biszo Kutnál (k.). Gáljánosban (sz.) [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1825: Bádok felől valo Forduloba: Szántók: Vána Tavába.¹ Kopatz Dombon.² Borsai utba.³ A Széles oldalon.⁴ Korombereken.⁵ Kender Kutnál.⁶ Sóós Toba.⁷ Köleses Kutnál.⁸ Szélles olda-

¹ „Oldalos de jo hely“. ² „Oldalos sovány“. ³ „Oldalos, köves, sovány“. ⁴ „Oldalos, sovány“. ⁵ „Hegyes, sovány“. ⁶ „Oldalos“. ⁷ „Oldalos sovány“. ⁸ „Oldalos“.

lon.¹ A Bádaki Utba.² Vājott Kőnél.³ A Rét Széllin.⁴ Kaszálók: Sóóstó Torkába.⁵ Sóós ároknál.⁶ Csapkésbe.⁷ A Biszó alatt.⁸ Dányo Malmánál.⁹ Koromberek alatt. — Az Ujjfalu felől való Forduloban: Szántók: A horgasba.⁰ Sok Szilvába.¹¹ A Kereszt-nél.¹² Körtővélyes árkan. Kerek Erdőbe.¹³ A Dersi utba.¹⁴ Bűdös Kútnál.¹⁵ Biszo alatt.¹⁶ Déllőbe.¹⁷ Ujjfalusi utba.¹⁸ Csorgonál.¹⁹ A Tolvaj Kutnál.²⁰ Borozda közt.²¹ A Kertek megett.²² Pusztá Szöllő alatt.²³ Csorgo mejjékin az ördög orrón (!).²⁴ Gombázo Utba.²⁵ Agyagos mellett.²⁶ Csorgonál²⁷ v. Csorgon. Biszo alatt. — Kaszálók: Sok szilvába.²⁸ Orosz mező alatt.²⁹ A Csorgon. Pusztá Szöllőbe. ⁰ Biszó (e.). Vágatba a Kopatz Dombon (e.). A Szénafübe a Siros Kuttyán fejl³¹ (sz.). a Hat hodba.³² A Kidei Malomnál.³³ Sóóstó Torkába (k.).³⁴ Sóós ároknál v. árkon (k.).³⁵ Csapkésbe (k.).³⁶ Horgos Árkánál (sz.). Horgasba (k.). Feljáróba.³⁷ Két Erdő között (k.).³⁸ A Réten (k.). A Sáros hidnál (sz.).³⁹ A Malomnál.⁴⁰ Csapkés árokon [Bf. I. Bánffy F. conscr.]. — 1826: a Csorgo árka mellett (k.). Also Rétin (k.) [Kidei lev.]. — 1827: Orosz mezőn (e., k.). az Ujj hegyben (szö. [uo.]. — 1828: az Immolában (sz., bokros hely). Az Orosz mezőn (e., sz.) Gall János n. h.-en (sz.) [Csákány lev.]. — 1829: Szénafü n. h.-en (e.) [Ref. egyhk. lt.]. — 1830: a' Dersi utban Lévo egy darab szántó [Kidei lev.]. — 1831: Kis Réten (ke., k.) [Csákány lev.]. — 1832: az orosz mezejin lévo magam rész erdejít. Ujj falu felől való forduló: a Kertek megett [Kidei lev. — Csákány lev.]. — 1833: Szamotyás (e.). a Koromberek n. h.-en (sz.) [uo.]. — 1834: Nagy Rétbéli Keresztül járó Kaszáló [Kidei lev.]. — 1835: Bádok felől való forduló: a Sos toban. Bádoki ut. a Koromberken. a Szöllő alatt (sz.). — Ujjfalusi forduló: M. Ujjfalusi utnál. az piros Almafánál. az ördög orrán (sz.). a Kerek erdőnél (sz.). a Krutsánál (sz.). Miklos Josefne Irotványa vége. — a Burzuk Irotvánnál egy darab írotvány (k.). A Kőkény Szilvafánál (k.). a Kis réten (ke.). A Szeles Bértzen (e.). Kövecses. A Kő lyuk tetőn (e.). a nagy Feljáróba (k.). a Burzukba való írotvány. a Biszo kut árkanál (sz.). az nagy Réten (k.). Szőlő Főn (e.). Burzuk alat (k.) [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1836: Bél Mező n. h.-en (e.). az Vánotova n. h.-en (sz.) [Ref. egyhk. lt.].

¹ „Oldalos, vizes“. ² „Oldalos, követses“. ³⁻⁴ „Oldalos“. ⁵⁻⁶ „Térhely“. ⁷ „Oldalos, bokros, sovány“. ⁸ „Oldalos, sovány“. ⁹ „Térhely, de sovány“. ¹⁰⁻¹¹ „Oldalos, sovány“. ¹² „Oldalos“. ^{13, 15} „Hegyes és sovány“. ¹⁴ „Oldalos, sovány“. ¹⁶ „Észkás“. ¹⁷ „Hegyes“. ¹⁸ „Hegyes követses“. ¹⁹ „Oldalos“. ²⁰ „Hegyes és mégis vizes hely“. ²¹ „Oldalos“. ²² „Térhely“. ²³ „Oldalos, szakadós, vizes“. ²⁴ „Oldalos, sovány“. ²⁵ „Oldalos, agyagos“. ²⁶ „Oldalos, sovány, agyagos“. ²⁷ „Oldalos, roszt“. ²⁸ „Oldalos“. ²⁹ „Tér hely“. ³⁰ „Oldalos“. ^{31, 33} „Tér hely“. ³² „Oldalos, sovány“. ³⁴⁻³⁵ „Térhely“. ³⁶ „Oldalos, bokros, sovány“. ³⁷ „Hegyess“. ³⁸ „Hegyes és sovány“. ³⁹ „Oldalos, vad hely“. ⁴⁰ „Tér hely“.

1837: a Csorgo béli fölygét el adta. a Dellő béli Föld. Horgasbéli Föld. — az Ujfalu felől való Forduloba: A Krutsánál (sz.).¹ a Kerek erdő béli föld (sz.). Az ujfalusi ut mellett (sz.). A körtvéjes fön (sz.). A Borsos hegyen (sz.). A Génye (!) Szurdukba (sz.). A Gál Jánosban (szö.). Az Orosz mező (k., e.). — A Bádoki Forduloban: Vána Tavába (sz.). A Borsai uton keresztül járó föld (sz.). Szamotyás oldalon (sz.). A Kis rét (k.). A Csomafái uton (sz.). A Koromberken (sz.). A Széles oldalon (sz.). A Szénafün (sz.). A Csipkés (sz.). A Biszo kutnál (sz.). — Kaszálók: A Biszo kutnál. A Csipkésben. A Beke körtvéjénél. — A Kő juk tetőn (e.). A Szeles berten (e.). Feljaro [Kidei lev.]. — 1838: a Bádok felől való Fordulon: a Pusztá Szöllőbe (sz.) a Koromberkin (sz.). a Bádoki Ut mellett (sz.). az Ujfalu felől való Fordulon: a Sugoba (sz.). A Dellőbe (sz.). — A' Burzuk alatt lévő Irotván (k.). az ugy nevezett Orosz mezőn (e.) [uo.]. — 1839: A Burzuk nevezetű Irotványban két nyilat. — Az M. Ujfalu felől lévő Forduloban: az Dersei Utan Belől (sz.). A' Sok Szilvában egy kaszáló. — A' Bádok felől való Forduloban: az Széles Oldalon. A' Kender Aszon (sz.). — A' nagy Réiben az Sos Arok-ról két Rud kaszáló. A Tekenősből lévő Föld. A' Burzukban Léző Erdő. Kopasz Domb mellett lévő... erdő. Szénafü (e., k.). ujj temető. Ekk(esi)a Erdeje [Kidei lev. — MNy. XXVIII, 178]. — 1840: az M. Ujfalu felől való Fordulon: Az Dilő nevezetű Helyen (sz.). az Bádok felől való Fordulon: A Pusztá szöllőben (sz.) [Kidei lev.]. — 1841: A Kerek Erdőben (sz.). A' Csipkésben (sz.). A' Biszo Kutnál (sz.). A' Dányo Malmánál (sz.). A' Sáros [Hidon] alol (sz.). a Szénafün a feljaro n. h.-en (sz.). Orosz Mezőn (e.). a Falun alól a Kis rét nevű Helyen (ke.) [Kidei lev. — Csákány lev.]. — 1843: a Bádok felől való forduloba a Koromberek nevű helyen (sz.). a Hat hod nevű helyen (sz.). a Falun alol a Kis rét nevű helyen (sz.). az Kis utcán. az Bádok felől lévő Forduloban: Vána Továban (sz.). a Dersére járó utcának nap Keleti során. a tyukos dombnál (sz.). az ugy nevezett Burzukba (k.) [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyh. lt.]. — 1844: a Sostobeli Keskeny föld... az Aroktól fogva a Sosto forássáig (sz.). Mézes Árokbéli Zállogos Erdő. az Szeles bértzi Erdő. ujjhegy nevű helyen a Bádok felől való fordulon az Réformáta nemes szent Eclésia szöllő helyén (szö.). Pusztá Szöllő [Kidei lev. — Csákány lev. — Ref. egyhk. lt. — MNy. XXVIII, 178]. — 1845: az Kis Réiben (ke.) [Kidei lev.]. — 1846: Az Ujfalu Felől való Forduloban: Az Körtvéjes Árka mellett (sz.). a Feljaro Kaszáló. Az Ekk(esi)a Dombja meget (k.). Az Nagy Retbeli Kaszáló. az Csomafai

¹ Más, de ugyanez évből való forrásban „az Magyar Ujj falu felől lévő Fordulon az ugy nevezett Krutsánál az Ujfalu felé járó uton alol“ [uo.].

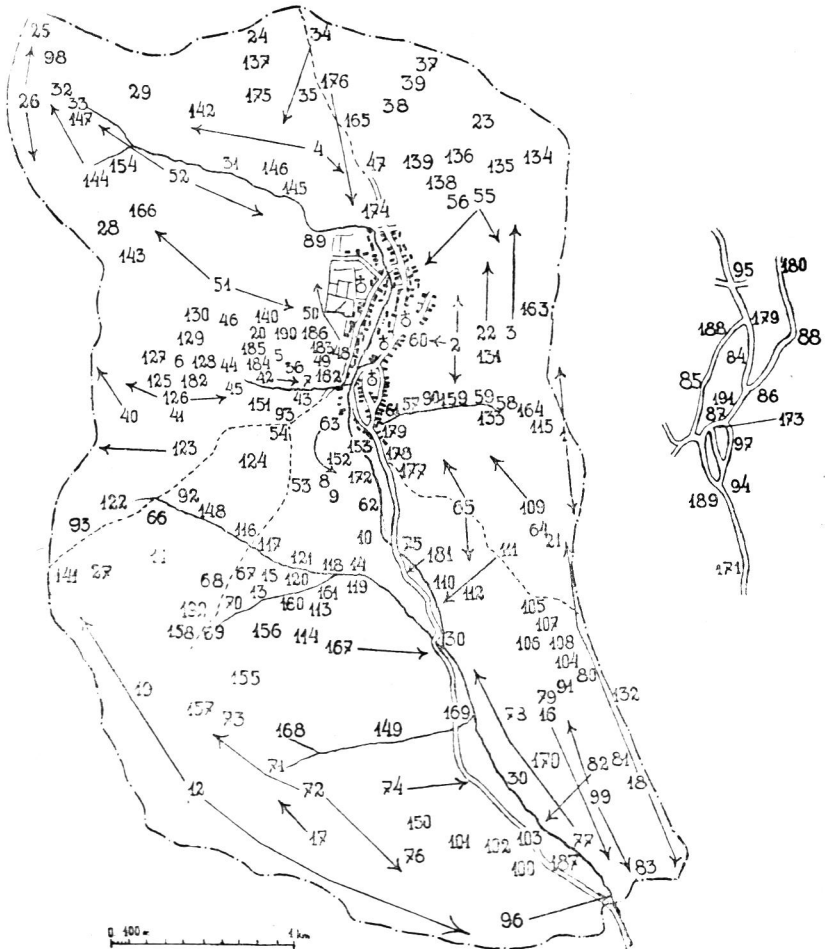
ut. a Sáros Hidnál (sz.). a Krutsába (sz.). A Bük elein (sz.). — Bádok Felől való forduloban: A Medgyes Málon (sz.). A Körtvéjes arkánál (sz.). a Gajánosba (sz.). Az Hoszu Iritványi kaszáló. Az Koromberki kűs Föld. az Berki Iritvány. Az Szeles bértzi erdő. Az Szakadás alat (szö.). — A Nagy Rét (k.). a Sáros Hidnál (sz.). A Feljáróba a Beke Hidgyan (sz.). Kerek Erdői szántó. Az Berken az az Olah kuti Erdő. Bélmező (e.) szomszédja... a' Mézes Árok-tól fogva az oldal utig vagyton. az Biszo kut árka [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1847: az Kis Rét nevű helyen (ke.). a Széna fűn az ugy nevezett Hat hold nevű helyen (sz.). Genye Szu[rdoka] (k.). Orosz Mező (e.). a Bádoki fordulon az Széles oldal [Csákány lev. — Kidei lev.]. — 1848: Kerek erdőbe (sz.). a felső uccan. az ugy nevezett Ujj hegyben ugyancsak osztály részibe jutott ősi Szöllő helye [Csákány lev.]. — 1848—49: a' Buruk (!) nevű helyen a' Magyarosra járo uton alol (e.). az Magyar uj Falu felől lévő fordulon a Borsoss Helly (!) nevű helyen (sz.) [Kidei lev.]. — 1849: A Mézes árakbéli Erdő. Az Lapáji Erdő [Ref. egyhk. lt.]. — 1850: az Sosto nevű Hellyen [Kidei lev.]. — 1851: Biszo alja (k.) [Csákány lev.]. — 1852: Csorgobeli szántó. Szamotyás (sz.). Nagy Rét (k.). Sosto (sz.). Dellő (sz.). Vanotai szántó. Agyagasi Gyümölcses. Körtvéjes (sz.). Koromberki szántó. Borozda közti szántó. Hat hold (sz.). Biszo kut (sz.). Borsai ut (sz.) [MNY. XXVIII, 178]. — 1854: A Kőjuk alatti Erdő. — Bádok felőli Fordulójába a Koromberek nevű helyen (sz.) [Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1855: Ekl(es)ia Dombjáni el adattat Erdő [Ref. egyhk. lt.]. — 1856: Ujfalu felőli fordulójába a Borsos Hegy nevű helyen. Hat hold. a Kűs rét nevű helyen (sz.) [Kidei lev.]. — 1858: alsó Utza [uo.]. — 1860: Csorgo Eszka (e.). Körtvélyes Eszka (l., sz.). Sugo (sz.). Sok szilva (e., sz.). Harhok (? sz., k., e., l.). Szénafű (k.). Nagy Rét (k.). Széles oldal (sz.). Uj hegy alja (sz.). 'Uj hegy (szö., e., sz.). Kopasz domb alja (sz.). Szamotyás (k., e., tkl.). Lőrincz mező (e.) [MNY. XXVIII, 178-9]. — 1860—70 között: A Gombás ösvényben (sz.). Az orosz mező alatt (sz.). A keresztul jároba (sz.). A Biszo alatt (sz., k.). A kis réten (ke., k.). A nagy réten (k.). A vána tavában¹ (sz.) [A dési ref. egyhm. lt. Almási Sámuel egyházm.-i tört. 245-6]. — 1863: A badok felőli fordulon: A keresztül jároban (sz.). a vátatovaba (sz., k.). a biszo alatt az ekla (!) dombjánál (sz.). a kis réten (sz.). — az ujfalu feloli fordulon: a gombaz (!) ösvénybe (sz.). az orosz mező alat (sz.). — a réten (k.). Sok Szilva (k.) [Csákány lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1864: Csipkés [Kidei lev.]. — 1866: A Kopasz dombon (e.) [Ref. egyhk. lt.].

¹ Ugyanabban a forrásban alább: „A vátatoban“ (k.).

1859: Hathold (k.). Az Csorgo Eszka (sz.). Az Csorgo nevű határ részben (sz.). Az Lőrincz Mező nevű határ részben (sz.). a felső utza. nagy rét nevű helyén (sz.). az also utzának napkeleti Során (sz.) [Kidei lev.]. — 1877: Rét (k.) [MNy. XXVIII, 179]. — 1884: a Kidei határ Csorgo észka határ részében [Kidei lev.]. — 1888: a Kidei határ Körtvélyes Verőfény határ részében [uo.]. — XIX. század eleje: Az Ujjfalvi(!) felé való fordulóban: Az köjuk alatt a' Bélmező n. h.-ben... egy kis darab gazos szántó föld a' Kőjuk felé jár véggel. A' Burzok mezőn egy darab kaszáló az Erdőre jár fel véggel. A' hosszú Irotványban egy darab gazos szántó föld, ennek egyik vége jo az Ördög orrán jár által a földek vege. Az Ördög orrán (sz.). A' Kerek erdőre jár véggel egy darab kerek föld (sz.). A' Körtvélyes főben (sz.). A' Krutsánál (sz.). A' Varju kútban egy föld szántó föld, mellyben a' Varj[u] kút is benne van. A' Bűdös Hidján (sz.). A' Szalai ösvenyben általjáróban egy darab kaszáló föld ennek (szomszédja) Dél felől az Erdő. — A' Bállok felől való Fordulóban: A' Szamoltság alatt (sz.). A' vana tován túl (sz.). A' Vána továban (k.). A' Borsai utra jár véggel (sz.). A' Medgyes Málon (sz.). A' Csomafái út alatt (sz.). A' köleses kut árka mellett (sz.). A' Vájott kőnek a' tetején egy darab gazos szántó föld. A' Koromberken a' hátulsi lábban... a' Szilos árkának a' felső végiben (sz.). Ugyan azon alól az oldalsban. a' Szilos Árkon túl a' Szilos Árkára jő véggel. — A' Szénafűn a' Hat földben (k.). Az Egyház erdeje megett (k.). A' Kis Rétnak a' felső végiben (k.). a' Sáros Hidnál (k.). A' Kerek rétnen (k.). a' Csipkés árkán túl... szomszédja a' Csipkés Árka (k.). a' Csipkés árkán túl... a' Piros Almafán túl (k.). a' Szeles bértzen két Házhelly után való Erdő. — Korombereken (sz.). A' Sáros Hidnál (sz.). A' Biszo alat a' Nados toba (k.). A' Sos toba (k.). A' Falu kuttyánál föld végibe (!k.) [Un. egyhk. lt. — Csákány lev.]. — 1900: az Ördög orán. szamotyáson. a' bádoki ut. a' Sugoban. Körtvélyes. Kruca. Hat hold. Beke bokra. Uj hegy alja a' Medgyes már árkán tul. Széles oldal düllő. Uj hegy alja düllő. az iratvány a' Lőrinczmezőn. Hosszu iratvány. Hathold. Eklesia dombjánál. a' sok szilvában a' vállun felül. a' nagy réten a' Bogdán kutnál. sos árok. Erős árok. Sok szilvában. Orbok láb (sz.). Kölyuk felett düllő. A' derzsei uton tul. Csorgó. Uj hegy alja Düllőben a' szölő végénél (sz.). Sugo Düllő. Körtvélyes a' szoros alatt (e.). Kopasz domb alja megyes már árkánál (sz.). ujjalusi ut. széles oldal. a' feljáróba. a' sároshid mellett. Kopasz domb alja. a' sáros hidon felül. Hosszu iratvány tető (e.). A' hinto mezőn (e.). A' Lőrincz mezőn (e.) [Kidei lev.]. — 1941—3: 1. Kopasz domb: Kopasz domb (sz., e.). 2. Vána tova: Vána tója (sz., k.). 3. Szomótyás (e.). 4. Csörgőverőfínye (sz., k.). 5. Agyagas. Most is bá-

nyásszák agyagos földjét. Részei : Pusztaszöllő [36] és Úrszilvás [49]. Ez utóbbi régen kerített, bezárt kert volt. 6. Mátécsorgó ódala (sz.). 7. Körtvéjes : Körtéjes (e., k.). 8. Sugó (sz.). 9. Borsoshegy (sz.). Itt valamikor nagyon sok borsó termett. 10. Kisfējjáró (sz.). 11. Oroszmező (sz., k.). 12. Biszó ~ Bdisäy (e., l.). 13. Horgos (sz.). 14. Hathód (sz., k.). E kb. 20 holdnyi területen durva cserépdarabokat találtak. 15. Horgosréttye (k.). 16. Széles : Szilesódalājja (sz.). 17. Alsóbiszó (e.). 18. Koromberek (sz.). 19. Pajta. Itt a Biszóban [12] egy tisztás és rajta egy pajta volt. Ma az erdőirtás következtében a legelőhöz csatlakozott. 20. Gajános (sz.). 21. Szöllő (gyü., kert; régen sző.). 22. Szamótyás alatt (sz., k.). 23. Lőrincmező (e.). A református és az unitárius egyházé. 24. Burzuk (e.) Borzlyukak vannak benne. 25. Szelesbirc (e.). Itt állandóan fúj az északi szél. 26. Lapáj (e.). Lapos erdős terület. 27. Felsőbiszó (e.). 28. Meredek (e.). Magos, meredek hegyoldal. 29. Anygyalosi pojána (k.). 30. Kideji patak : Patak : Árok : Árak. A Magyaros kútjából [30] eredő, falun átfolyó és a csomafáji határban a Borsa-patakba ömlő patak. 31. Csörgőárka (l.). 32. Magyarózsögödre (e., l.). Sok mogyorófa van benne. 33. Magyaroskúttya (kút). Innen ered a Patak [30]. 34. Hintómező (e., k.). Valamikor hináros mező volt, ma erdő és kevés kaszáló erdőben. 35. Ábroktója : Ábroktó. Bihalyfürdő volt ott; ez valami Ádámosi nevű emberé volt. 36. Pusztaszöllő (sz.). Az Agyagos [5] része. 37. Kőjuktető (e.). 38. Kőjukājja : Kőjuk alatt (k.). 39. Kőjuk. Szűk barlangnyílás. 40. Szorostető (e.). 41. Szorosājja (k.). 42. Körtvéjesárka (sz., k., á.). 43. Kruca (sz.). Valamikor talán kereszt volt ott (vö. román *cruce* 'kereszt'). 44. Édomb (sz.). Nagyon száraz, homokos hely, nem terem ott semmi. 45. Árkok közze (sz., kevés k.). Időszakos vízfolyások közötti terület neve. 46. Ördögóra (sz., k.). Kiugró hegyrész neve. 47. Danidombja (sz., k.). Török, csúfneven : Borzos *Dani* lakott ott. 48. Kertek megett (sz.). A falusi kertek *megett* lévő terület neve. 49. Úrszilvás (sz.). Régen ez kerítéssel kerített, zárral elzárt hely volt. 50. Döktér. Az elhulott marhák temetőhelye. 51. Csörgő észka (l.). 52. Csörgő (l.). 53. Pab Zsigóné tója (sz., k.). A múlt század közepe táján élt Pap Zsigó feleségéről, Szabó Máriáról nevezték el. 54. Kerekcser (sz.). 55. Berek : Berki iritván (sz., k., gyü.). Erdőtől körülvevett berkes hely. 56. Berekkúttya : Berkikút (forrás). 57. Natykērt (sz., gyü.). 58. Faránküttető (sz.). Régi neve : Fejérküttető (sz.). 59. Faránkút forrás, sz., k.). 60. Vánatova kúttya (forrás). 61. Kiskútárka (á., k., sz.). 62. Kistrét (k., sz.). 63. Borozdaköz (sz.). 64. Szöllőājja : Újhegyājja (gyü., sző.). A református egyházé. 65. Borsaji út (út, sz., k.). A szomszédos Kolozsborsa felé vezető mezei út és környékének neve. 66. Büdöskút (k.). Van itt egy mocsaras, pocsolyás rész; ma már vizét jórészt

levezették. 67. Orbókláb (sz.). Valami nagy tag volt. 68. Sokszilva-kútya. Itatóhely a marháknak. 69. Tolvajkút. Eldugott helyen lévő kút a Biszóban [12]; a tolvajok itt pihentek meg. 70. Tolvajkút árka (á. k.). 71. Biszókút. Marhaitató hely a Biszóban [12]. 72. Biszó-

Kide helynévtérképe

Határa 2205 kat. Ló11

aija (sz., k.). 73. Eklézsijadombja (e., k.). A tagosítás előtt a református egyháze volt. 74. Szénafű (k., kevés sz.). Erdős bokros hely; régebben még sokkal inkább az volt. 75. Sároshíd. A Csomafája felé vezető útnak a Patakon [30] átmenő részére épített hídja; esős időben az útnak legsárosabb szakasza még ma is, pedig felemelték az utat és kőhidat építettek. A régi, alacsonyabb fahíd idején termé-

szetesen még nagyobb sár lehetett itt. 76. Tekenyös (k.). 77. Nagyrét (sz., k.). 78. Kölecceskútárka. 79. Kölecceskút (sz., k.). Valamikor itt a jó földben kölest termeltek. 80. Koszorudomb (sz., k.). Másik, régebbi neve : Koromberekcsúpjá . A Korombereknek [18] egyik előreugró, szinte háromnegyed köríves, koszorúalakú, meredekoldalú hegynyulványa, dombocskája. 81. Sósárokúttya (kút). Állítólag sós vize van és azért az állatok kedvelt itatóhelye. 82. Sósárok (sz., k.). Jó termő hely ; állítólag sós talaja van. 83. Dombörhegy. Porondos oldal hegycsúszásokkal. Ezen a helyen faragott köveket találtak. 84. Nagyucca : Felsőucca. A falu leghosszabb és az Alsó-utcánál magasabban fekvő utcája. A falu szegényebb része lakik itt. 85. Alsóucca. A módosabb lakosság településhelye. 86. A Temetőnél : A Temető mellett. 87. Sikátor. Kis utcácska. 88. Kisucca : Tyúkszarucca. Az utóbbi csúfnév. 89. Legelőút. 90. Kiskút (kút). 91. Vájokkú : Vájokkő. (k., sz.). Hegyoldal kőbányával. 92. Büdöskútárka (á.). 93. Újfalusi út. A tőszomszédos Borsaujfalú felé vezető út. 94. Alszeg. 95. Felsőzeg. 96. Határköz. 97. Gatyaszarucca. Csúfolódó névnek tartják, bár más neve ennek az utcácskának nincs. 98. Kövecses (sz., k.). 99. Szélesódal (sz., k.). 100. Imaláb : Imola (sz., k.). Az első alak alighanem a tőszomszédos Csomafája románjaitól hallott **La Imolaba* vagy esetleg a magyar ragos *Imoliba* alakból népetimológiával kikövetkeztetett alak. 101. Csipkés (sz., k.). 102. Csipkésárka (á.). 103. Csipkeshígya. A Csipkésárkán [102] átvezető kis hid. 104. Bekekörtefája (k.). 105. Sóstó : Újhegyājja (k.). Az utóbbi alakot régi névnek tartják. 106. Sóstórittye (k.). 107. Sóstóárka (á.). 108. Sóstótórka hígya. A Sóstóárkán [107] átvezető hidacska. 109. Meggyesmár (sz.). Verőfényes oldal. 110. Rítszil (sz.). 111. Meggyesmárárka (á.). 112. Meggyesmárárka hígya. Az előbbi árkon [111] átvezető hidacska. 113. Kosztánkúttya (kút). 114. Pirosalmaánál (sz.). Kihalóban lévő régi név ; a fiatalabbak már nem ismerik. 115. Kopazdomb alatt (sz.). 116. Sokszilva (kevés k., sz.). 117. Sokszilvaárka (á.). 118. Verespatakárka (á.). 119. Verespatakárka hígya (hidacska). 120. Hörgösárka (á.). 121. Sokszilva úttya (út). 122. Csepegő : Csepegőkút (e., (k.). Meredek hegyoldallról egy forrás vize csepegve folyik le az alantabb eső részekre. 123. Tyúkozsdomb (sz., k.). 124. Dillő (sz., k.). A *dillő* 'marha-delelő' a kidei népnyelvben közszó is. 125. Genyeszurduk (sz., kevés szö.). Régen, kb. 60 évvel ezelőtt — nyelv-kalauzum szerint — kaszáló és gyümölcsös volt. 126. Fodorházi ösvény (sz., k., e., ösvény). A tőszomszédos Magyarfodorháza felé vezető ösvény és környékének neve. 127. Szöllőfü (e.). 128. Mátécsörgókúttya : Mátécsörgő. Forrás a Mátécsörgótető aljában. 129. Mátécsörgótető (e.). 130. Meredekājja (sz.). 131. Kizs Gyuri szöllője (rossz k.). Régen,

kb. 60 évvel előbb itt gyümölcsös volt. 132. Bircút. A hegyélen vezető út. 133. Fejérkúárka (á.). 134. Berektető (e.). 135. Poklostelki út. A tőszomszédos Poklostelke felé erdőn át vezető út és környéke. 136. Orbókiritván (k., erdős hely). 137. Burzukkúttya. A Burzokban [24] lévő forrás neve. 138. Mizesárok (á.). 139. Henciritványa (k.). 140. Agyagastető (sz.). 141. A Kājárnál (l., e.). 142. Csákányiritván (l.). 143. Meredekúttya. A Meredeken [28] felfelé vezető út neve. 144. Hossziritván (l.). 145. Szappanyoskút (kút). 146. Meszesárok (á.). 147. Utak köszt. Erdős, bokros hely. 148. Bűdös-kúthígya (hidacska). 149. Biszókútárka (á.). A Biszókúttól [71] lefolyó árok. 150. Csipkékúttya. A Csipkésben [101] lévő kút. 151. Kerekerdő (sz.). Újabb neve : Krucsatető. 152. Varjukút (kút). 153. Rítszilút (út). 154. Erössárok. Szakadásos, nagy árok, időszakos vízfolyás; beleszakad a Magyarosárcába. 155. Vincibokra (sz.). Öt-hat évtizeddel ezelőtt még bokros, fás hely volt. 156. Bekebokra (sz.). „Ojam vót, mind eggy őserdő, gyönyörű naty fák vótak benne. A tagositáskor vákták ki a (régii) tulajdonosok, hogy a fáját elaggyák“. 157. Dom megett (k.). Az Eklézsija dombja [73] megett és a Biszó [12] között lévő határrész. 158. Gombázösven : Gombázút. Itt jártak a Biszóra [12] gombázni. 159. Faránkútárka : Fejérkúárka (á.). A Kiskútárkában folytatódó árkocska neve. 160. Juharfáknál. Öt-hat évtizeddel ezelőtt néhány juharfa volt ott. 161. Juharokút. Az előbbi helyen [160] volt, de ma már elpusztult forrás neve. 162. Hosszuzaszáló (sz.). Régebben, öt-hat évtizede hosszan elnyúló kaszálók voltak itt. Ma már nem emlegetik ezen a néven; fel van törve szántónak. 163. Bélmező. „Csak apájink emlegették, de mi nem kültünk senkit a Bélmezőbe“. A név tehát a kihalóban lévő helynevek közé tartozik. 164. Fejérkú. Régi név, ma nem igen használják. A Faránkúttetön [58] lévő a talajból kilátszó fehérekövekről elnevezett határrész. 165. Dērzseji út. A tőszomszédos Magyarderzse felé vezető út. 166. Bükkeleje (l.). Régen gyümölcsös volt. 167. Naty-fējjáró (sz., k.). 168. Gecitója. Állítólag Sárközi : Sárközi Gergejéről nevezték el. 169. Csákán Samu fiszfájánál. Itt „naty fiszfa vót, de aszt is kipusztították“. 170. Sóstótörka (k.). Árkos, vizenyős helyen lévő kaszáló. 171. Kenderkút. A kút elpusztult, vele el a név is; a fiatalabbak már nem ismerik. 172. Dányá malma (sz.). A malom elpusztult. A múlt század második felében még megvolt. 173. Nyerzsehegy. Dombon lévő falurész neve. 174. Bukurdombja. Hágós útrészlet neve. 175. Törökök iritványa (k., gyü.). 176. Türeji iritván (k., gyü.). 177. Csörgódombja : Csákány Jancsi lábja (sz.). 178. Csörgó (kút). 179. Törökék kúttya : Török Farkas kúttya. 180. Burjánkút(tya) : Vána tova kúttya. A református temető szélén, a Kis-utca

végiben lévő kút. A körülötte lévő terület tulajdonosa Burjánosóbu-dáról (ma: Bodonkút) került Kidébe, és itt magát hetvenkedve „Óbudai Burjánosi Mikle Deák János“-nak mondotta. Ezért a *Burján* János gúnynevet, a kút pedig a fennebbi nevet kapta. 181. Zsíraskút. Sáros, vizenyős kaszáló; a víz teteje rozsdászsír-szerű volt mindig. Most is forrásos, vizes hely. 182. Genyeszurduk kútya. A Genyeszurdukban lévő kutacska neve. 183. Körtefáknál: Szilágyi körtefája. Nevét egy Csomafájára férjhezment, e faluból kiszármozott asszony férjéről kapta. 184. Kerekkaszáló. 185. Sink' Anti árka: Sinkó árka (á.). 186. Sánchnál az Ersek Samu kerítesse. 187. Kideji malom. Elpusztult kis malom régi neve, de e helyet és környékét az idősebbek még ma is emlegetik e néven. 188. Csegezi kút. Egy Csegezi nevű unitárius papról nevezték el. Későbbi neve: Hadadi kút. A kutat ma is használják. 189. Tégláskút (kút). 190. Szilágyi cseresznyefája. Nagy cseresznyefák voltak ott, de kivágták őket vagy elpusztultak. 191. Meggyeskert. Az „olá-templom“ alatt lévő kertecske neve. 192. Csákány Jancsi lábja (sz., k.). Másik ugyanilyen nevű terület is van a határban (L. a 177. sz. helynevet) [Hgy.].

KOLOZSBOROSA

1405, 1587, 1808: *Borsa* [BánffyOkl. I, 488-9, 502, II, 127, 135, 353, 424, 503. — Mike gyűjt. Registr. Arend. — Lipszky]. 1831: *Borsa* ~ *Borsá* [ConsTrans.]. 1839: *Borsa* ~ *Borse* [Lenk]. 1817: *Borsa* ~ *Bozsa* (!)¹ [Dvorzsák, Hnt. 325]. 1908: *Borsa* ~ *Borşa* [MoldTog.]. 1913: *Kolozsborosa* [Hnt.]. 1922: *Kolozsborosa* ~ *Borşa* [MartIstr.]. 1941: *Borsa*: *Kolozsborosa*² ~ *Borša* [Hgy.].

1582: az Dobokai bircen (sz.). az bozay zegeletiben (sz.). az Cza (!) Czurdokaban (sz.). az Cza odalan (sz.) [MúzBf.]. — 1621: Az Zaa szwürdokab(an) (sz.). Az Isten kassán (sz.). Az Vasaros ütt ala[tt] (sz.)...melette az orzagh uttia. Bozayban (sz.). Az Keresztay szügolattiab(an) (sz.)...maczkasi hatar az szomszedgia. — Az also fordulora az hol az tilalmas vagyon: Az agyagosson (sz.). Az holt patakban (sz.). Szerdeket (!) ayban (sz.). Nagy Peter ayban (sz.). czobaj padgyan (sz.). Az ut alatt czioborman (sz.). Az halom alatt (sz.). Bartalus ayban [uo.]. — 1622: Kis uczaban házhely [OL. Teleki lt. Földváry oszt.]. — 1624: az to gatbelj nagj feöld [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 994]. — 1642: Zsilay³ volgyben (sz.). Kerezt Ay uolgieben (sz.). az Körtöuelies ayban (sz.). az Kondor Berekben

¹ Ez az alak nyilván csak sajtóhiba.

² A népnyelvben szinte kizárólag a régebbi, rövidebb alak használatos.

³ Alább: „Zsilágy uolgieben“.

(sz.) az Giulia retiben. az borsay szolo felöl [MúzBf.]. — 1645: Az Czere oldalon (szö.). az Teorueny fanal (sz.) [Törzsgyűjt.]. — 1648: Az Dobokay ut mellet. Az Pusztá keo haz mellet. Az Magos Martnal. Czyere Bokrokonn. Kereszt ayban. Maro (?) Uczaban. egi föld... az Dobokai Bircben az birc ut (szomszédságában) (sz.). az bozai völgyben... egi kūs szegelet főd (sz.) [Miko lt. i. h. 999. — Szék-NemzMúz. Gödri lev.]. — 1649: Sardi Ucza [MúzBf.]. — 1654: Colosvar Uczaban (telek) [Mikó lt. i. h. 1004]. — 1656: V. á l a s z u t f e l é v a l ó f o r d u l ó : Keoves hágon (sz.). Czoborallyan (sz.). Szerdekes Ajb(an) (sz.). A pusztá Szölő végénél (sz.). Az Also Czere Ajban (sz.). Az ut ket felen a' térben (sz.). Az Felső Czere Ajban (sz.). — A m á s i k F o r d u l o r a : A Szaz terén (sz.). A pusztá köhálnál a' hid végén (sz.). Doboka felöl a' Kis Ajban (sz.). A Falu végéb(en) a' Szölő alatt (sz.). A Buzás terén (sz.). A Gyula Réte mellet (sz.). Bozajb(an) (sz.). Kereszt Ajb(an) a Ton fellyül (sz.). Kender Berekben (sz.). — Jakab Aj végib(en) vagyon egy pusztá Tóhely (k.). Batoulojus (!) Ajba (k.) [Bf. I.]. — 1658: Keóues hagon (sz.). Czoborallyan (sz.). Szerdekes Ayba(n) (sz.). A Pusztá szeoleo vegene (sz.). Also Czere Ayba(n) (sz.). Az ut ket felen az Terben (sz.). Az Felseő Czere Ayba(n) (sz.). A Pusztá Keőhaznal (sz.). Doboka feleöl a Kis Ayba(n) (sz.). A Falu uegeb(en) az Szeoleo alatt (sz.). A' Bozaj. Bozayba(n) (sz.). Kerezst Ayban a' Thon feljűl (sz.). Kondor Berekben (sz.). Jakabay végib(en) vagyon egy pusztá Toohely (k.). Az Bartalyus Ayban (k.) [OL. Kolozsmonostori konv. lt. 26. Urbarii]. — 1670: Alol az falun val (!) az ut felöl az Térb(en) (sz.). Az kis rétben... egi darab föld az orszagh utja hasitja két fele (sz.). Az czere szöleje felet (sz.). Az Gattnajb(an) (sz.). Az Szerdekes ajb(an) (sz.). Az czombor njan(!) (sz.). Az halom alatt az Sárkutjanal (sz.). Az Körtoveljes terin... szomszegia az orszagh utja (sz.) az Körtoveljes aj terin (sz.). Az Kőves Heghen (sz.). Az also czjere ajban (sz.). — Mas fordulora eszek (t. i. földek) vadnak: Az sza terin (sz.). Az Kő haznal (sz.). Az falu vegin Giulia fele (sz.). Az Boszajban (sz.). Az Bozaj völgyében... az patak megien ala az közepin (sz.) Az Kerezst aj pataka mellet (sz.). Az Kondor Berekben (sz.). Az kerezstayverőfelen (sz.). Az Eszken... az porgolatra jo vegel [Mikó lt. i. h. 1007]. — 1671: az Mines oldal elöt az Ritben (r.). az Keresztayban (k.). az Keresztayban az szugoljban (k.). az kis Horsonjban (!) az szölő oldalon az Giulaj Hatar szelben (sz.)... felljöl (szomszédja)... az mező alol az Arok. Kolosuar felöl az Giulia rit szilben (sz.). az orszagh uttia mellet (sz.). az Bozoy oldalan az ormon (sz.). az Bozoyba (sz.). Az Kereszt ay Toua mellet (sz.). Az Ökőr Njomas szilben (sz.). az Burjanjosban (sz.). Az Halom alat (sz.). Az Kő sze-

gen (sz.). Az Also Czere alat az oldalon (sz.) [MúzBf.]. — 1673 : az Dobokai Bérczen (sz.). az Zá szurdokában (sz.). az Za oldalán (sz.). Bozai Szegeletben (sz.). az Kereszt alyban (sz.). Az Bozaj ormán (sz.). Az Felső Tserajban (sz.). az Also Tserajban (sz.). az Burjanosban (sz.). az Za oldalon (sz.). Zaban az Dobokai utnal (sz.). az also Cere Ajban (sz.). az agiagasban (sz.). az Borsai Patakra iar vegel (sz.). az hott patakban (sz.). az Csoban Padgian (sz.). az Csobornyan alatt (sz.) az orszagh Uttyan alol also szomszédia az Rét az halom alatt (sz.). az Bartalýus Ai virő (!) félin (sz.). . . . felső szomszédja az Garczon fellyül. az also Csere Ay oldalán (sz.). Pelerises Aiban (sz.). Nagy Peter Aiban (sz.) [uo. — Mikó lt. i. h. 1007]. — 1676 : az bartalus ayban. bartalyus ayban (sz.). az Keresztáýban (k.). . . . Macskás felöl . . . Ispanok füve. az falun alól valazut felol (sz.). az Körtoveljes aj terib(en) egi darab kaszalo parlagh (sz.).¹ az Kereztaýban (k.) [Mikó lt. i. h. 1008]. — 1680 : berek ut mellett (sz.) [MúzBf.]. — 1694 : az Patak mellett. Gyula retin (k.). az falun alol az Térben az Banfi Pal ur(am) folden fellyül (sz.). A körtövellyessallyon aloll felső szomszedgya az út, mas felöl az Patak veggel . . . megyen es nyul az Burjanosra (k.) [Mikó lt. i. h. 1011]. — 1695 : Csere bokor tetőre menő széna fű. az Bartalyus Ájban (k.). Gyulai patak [MúzBf.]. — 1700 : A Felső forduloban : az Kondor berekben (sz.). Kondorberek allyában (sz.). A Dobokai Utra jó véggel (sz.). az Válasz Uti Térben (sz.) [uo.]. — *XVII. század második fele* : a Petyerájiban (sz.). A Szérdekes hájiban (! sz.). Az also Cserénél (sz.). a felső Csere alatt (sz.). A Téren (sz.). Az halmoknál (sz.). — *Más Forduloban* : a Kolosvari ut mellett (sz.). Kondor berekben (sz.). a Zálteriben (!) az árokra mégyen véggel (sz.). az Kővek árkánál (sz.). a Kű Kutt oldalon (sz.). a Kőves oldalon (sz.). a Barta icsán (! k.). Kukurusz ret helen (sz.). Az Pokolájiban (sz.). az Kútt felét (sz.). az Kereszt alyban (sz., k.). a Réiben a Válasz uti határ szelyben (k.). — *Az Alsó Határban* : Az Csere allyban (sz.) (szomszédja) ab una az Dobokai Utt. az Csukas Berczen (sz.) (szomszédja) ab una az Ország Uttya. az Csere allyban az Árok mellét (sz.). az reth Szelyben (sz.). az Kis erdő mellét (sz.). . . (szomszédgya) ab una az erdő az Csere alatt (sz.). Bartalus ályban (sz., k.). az Csobaly Arkaban az Oldalon (sz.). az Csobalyban (sz.). az Csobaly Berczén (sz.). az Kőves oldal Berczen (sz.). az kőves oldalban (sz.). az Csere bokornál (sz.). Pokolálly Farkonn (sz.) [MúzBf.]. — 1701 : R(i)u(ul)i . . . vulgo Borsai Nagj Patak vocit(a)ti [Mikó lt. i. h. 1016]. — 1702 : Válaszut felé való forduló ra : Koves hágon (sz.). Czobor allyán (sz.). Szerdekes Aj(ban) (sz.).

¹ Ez a föld az előbbin alól van.

Az Puszta szőlő végénél (sz.). Az Alsó Czere Ajban (sz.). Az út két félen a térben (sz.). az szőlő alatt (sz.). — A z m á s i k F o r d ű l ó r a : Az Szaz teren (? sz.). Az Puszta kő háznál a hid végin (sz.). Doboka felől a Kis Ajban (sz.). A' Falu végib(en) a Szőlő alatt (sz.). a Falu végin a Kis Pál háza mellett (sz.). A Bozaj terin (sz.). A' Gyula Réte mellett (sz.). Bozajban (sz.). Kereszt Ajb(an) a Tón fellyül (sz.). Kende: Berekb(en) (sz.). — Jakab Aj végib(en) vagyon egy Puszta Tóhely, mikor jó fű terem rajta pro falcat. nő 6. — A Bartalyus Ajb(an) (k.). Vajos kutnál (sz.) [MúzBf. — Kolozsmostori It. (Kvár). 643]. — 1712 : Bozaj terin (sz.). Az Bozajban (sz.). az Bozaj árkán (sz.). Az Za terin (sz.). Kis Ajban (sz.). Az Sárhomlokban az Eökör nyomás szélben (sz.). Az czoborainan (! sz.). Zérdekes ayban (sz.). Az holt patakban (sz.). Az Kis erdönél az Chiere szölejenél (sz.). Az Dobokai Bércz alatt (sz.). az Gyula (!) rétt szeliben (sz.). Az Kondor Berekben (sz.). Az Zay terin (sz.). az Gyulai utt mellet (sz.). Czieray árka mellet (sz.). Cser ajban (sz.). Az Csere árkára meneő utt mellett (sz.). Barthalyus ayban (k.). Czobor Ania (!) eleot (k.). Az Ország h uta mellet (sz.). Az Czobor Anyán (sz.). Szőlömál előtt (sz.). az Kö¹ Kut oldalan (sz.). Az Zay szölonel (sz.). Az Za tetön (sz.). Also Csere Ay oldalán (sz.). Szilvás kert. Az Falu végin (sz.). Dobokaj bércz alatt (sz.). az Biro ajban (sz.). — A z F e l s ő F o r d ű l o : Az Dobokai ut melet (sz.). Az Dobokai Bircz alat az Doba (!) Halma fele (sz.). felső szomszigja az Bircz Ut. Gjula fele az Szőlő alat (sz.). Az Gyulai réth szélben (sz.). Bozajban (sz.). Kondor Berekben (sz.). A Kereszt ajban az Szenafő aljaban (sz.). Az Hallom alat (sz.). Csobajban az halom közt (sz.). Also Csere-Ajban (sz.). Az Csere oldalon (sz.). Felső Csereajban (sz.). Az Zah arka melet (sz.). Az Gat közöt (ke.). Az kerölöben (sz.). Az Isten kassaban (sz.). A Zah Teriben (sz.). Az Agjogos alat (sz.). — a z a l s o F o r d ű l o b a n : Burjanos (sz.). Az Hallom (!) alat (sz.). Peter ajban az bircz alat (sz.) . . . szomszédja az Berczen lévo ország utja. Also Csere Ajban (sz.). Felső Csere Ajban az Akasztofanal (sz.). Az Csomafai ut melet (sz.). Az Örhegyre mégyen végel (sz.). Az rest kutra mégyen véggel (sz.). Az Szőlő oldalon (sz.). Bozajban az Gyulai hatarra mégyen véggel (sz.). Keresztaj Arka melet (sz.). Az Akasztó Fan alol Dobokai utra mégjen végel (sz.). Az Olajosban a Patak melet (sz.). Körtvélyés Ajban (sz.). Az Szirdikes Aj Hidgjanal az Rhitben (sz.). Az Falun alol az Rhitben (sz.). Peter Aj Padgjan (sz.). Peter Aj kozepin (sz.). Keresztajban Fejérdi Akasztófaig mégjen végel (k.). Bartalosaj (k.). Az Nires Oldal alat (k.).

¹ Ugyanabban a forrásban alább e tag Keő alakban is.

Bartalos aj torkaban (k.). Kereszt Aj Garczaban (k.). Az Nadon feljöl az Rhitben (k.). Pokol Ajban (k.). Maro Ucza. Az Falu Derikban (ház). az Köves Hágón (sz.). az Bika Föve [uo.]. — 1714: Az Alsó Forduloban: Burjános (sz.). Az Halom alatt (sz.). Péter ayban az bércz alatt (sz.). Alsó Csere ajban (sz.). Felső Csere ajban az Akasztófánál (sz.) fellyül való szomszédgja a bércz utt. — Az Felső Forduloban Csomafája felől: Gyula felől az Szőlő alatt (sz.). Dobokai utt mellet (sz.). Az Dobokai bércz alatt az Dobokai halom felé (sz.)... felső szomszédgja az bércz utt. Az Gyulai réth szélben (sz.). Bozobjan (sz.). Az Kereszajban (!) az Szénafű allyában (sz.). Kondor berekben (sz.). — Keresztajban Fejerdí akasztofara (k.). Az Ménes oldal alatt (k.). Bartalosajban (k.) [uo.] — 1716: a' Felső forduloban: a' Kondor Berbékeben (! sz.). a' Keresztályban (sz., k.). a' Szőlő odalon (sz.). a' Dobokai Berczen (sz.). — Az also Forduloban: az Akasztófánál (sz.). az Also cserályban (sz.). a' Burjanosban (sz.). az halom alatt (sz.). az ökör nyomás Szélben (sz.). a' Peterályban fel a' Berczen (sz.). — Bartalus allyban (k.). a Bozályban (sz.). — Magyar Utczában... Decsei Balint Ur(am) Posteritássi Nemes Házok... vicinitások. — a Kis Erdőn, a Körtéllyes allyban az ökörnyomás szélben (sz.). a' Gyulai Reten (sz.). tölgy árkon az halom alát Burjános árkára jö véggel (sz.). a' Kis Erdő mellett also cserallyban (sz.). — a felső forduloban a' nagj Harsányban (sz.). a' Keresztály arka mellett (sz.). a' Szölő utya mellet (sz.). a' Rest kutnál (sz.). az Örhegy alát (sz.). a' Csomafái uton alol (sz.). az Zah teriben (sz.). — Az Alsó Fordulóban: A Szerdékesalyban v. Szerdékesályban (sz.). az halom közöt. Bika füje. Bartalus ályban A Puszta Szölőre jö véggel (sz.). — a' Válaszut felöl való forduloban: a' Patak mellett also Rét. — a' Szilájban (k.). a Keresztajban (sz.). az Dobokai uton alol (sz.) [MúzBf.]. — 1715: Also Forduloban Also Csobáj (sz.). a Gyulai Patak (p.) [uo.]. — 1727: Csobály árka mellet (sz.). az To Kut Árka mellet (irt. sz.) [uo.]. — 1733: Alsó forduló: az Halomnál (sz.). a Borsai Csere alatt (sz.). A felső csere ajáb(an) (sz.). La Holumbur v. Horumbur (sz.). La Csoboronaj (sz.). Dupa paduritse (sz.). La Szordekisaj (sz.). La rituj Krisztej (k.). In Szerdekisej v. Szerdekisaj (sz.). La Csobornár (sz.). In rit Bedaki (k.). In Kresztáje (sz.). La Petjeraj (sz.). La Tsuberonaj (sz.). peszte Valje (sz.). La Csorgo (sz.). in rit (sz.). In rit pe lingua Vaje a Burjános arkán (sz.). la tresztire (? sz.). La Horgas (sz.). — az felső forduló: A Felső Falu végén (sz.). a Borzaja árka mellett a Gyula réttjére veggel (sz.). a Keresztáj vero fenjen (sz.). az Eszekén vagy Kondor berekben (sz.). az Gyula réttjén [~ retén ~ retib(en)] (k., sz.). Bartalosaj (k.). La Buzaj v. Buzáje (sz.). La tsatátje (sz.). In ritul Buzej (sz.).

In Gyalul Dobotsi (sz.). In face de kete (!) sie (sz.). La Pereu Bozéji (sz.). In Szpije la Buzáje (sz.). La ritul Krisztéji (sz.). La Buzáje in Szpije (sz.). la Pereu Krisztej (sz.). La Csaratye (sz.). Sub Sije in face (sz.). La Mojne (sz.). La Keresztáj (sz.). La ritul Jakabé (! sz.). — Az Horgasban (sz.). a réten (sz.). az ökör Tilalmas nevű h.-ben [Bf. I.]. — 1742: A Bartalas (!) Ajb(an) (k.). a Pokol Ajb(an) (k.) [Gyulay és Kuun lt.]. — 1747: A Gyula felől való Forduló: La Krisztáj (sz.). La Kondor Berek (sz.). La Ritu Gyuli (sz., k.). In cupu (!) Szatuluj la kale Gjuli (sz.). Intre Hatare (sz.). La Dosz (sz.). In Doszu (sz.). La Tyokut (sz.). Tiókut (sz.). In Fatze (sz.). La Buzaje (sz.). La Akasztaj (sz.). In Rit kitre Badok (sz.). In Gura Buzeji (sz.). In Buzaje (sz.). Buzeje (sz.). Pe linge Paro Buzeji (sz.). Linge Paro Kresztéj (sz.). In Ritu Kresztej (k.). In Ritu Badukuluj (sz.). — A Váloszút felől való forduló: La Akasztéj (sz.). La Holumbur (sz.). La Bartulesz (! k.). In Horgos (sz.). Horgas (sz.). La Stubernaje (sz.). In Szirdikisaj (sz.). La Mora aluj Váradí (k.). La Vád (k.) egj felől Patak... szomszédásokban. La Szurdukisaje (sz.). La Tsetarneje (sz.). La Paduritse (sz.). La Szerdekisaja (sz.). La Holumba (sz.). In Rit la Fogadó (sz.). In Ritu Jakabéj (k.). In Ritu tsel mare (k.) [OL. Teleki lt. Földváry oszt.]. — 1752: Válaszút felől való Forduló b(an): Az Halmok alatt (sz.). Az Köves-hágón (sz.). Az Csobájban (sz.). Az Petyerájban (sz.). A Csoberonáj (sz.). A Petyerajban (sz.). Az Szerdekisajban (sz.). A Csere alatt (sz.). A Godnaj széliiben (sz.). Az Keresztnél (sz.). Az Burujanosban (sz.). — Csomafaja s Badok és Gyula felől való Majorsag szanto Földek: Az Godnajban. Az Kő kut tetőn. az Kő kutra rugo égy láb föld. Az Csomafáji le folyo patak mellett. Az Eszakban vulgo Dosz n. h.-ben (sz.). Az Csomafáji ősvény mellett. Az Fejérdi ut mellett. Az Silajban (!). Az Kresztájban (sz., k.). — Szénafüvek: A Nyergesben. Az Jakobájban. Az Jákabáj alatt lévő kis pataknál (sz.). Az Cserebák alatt. Az Birtolosájban. A Fenyájban. A Felső Rétben. Az Also rétbén. A Ménes oldalon. A Fenyájban. — Várhegyben (szö.) [JósHb.]. — 1753: Válaszút felől való forduló b(an): Az Halmak¹ alatt (sz.). Az Köves hagon (sz.). Köves hágóban (sz.). Az Csobajban (sz.). Az Petyerajban (sz.). Az Cseberonajban (sz.). Az Szergyekisájban (sz.).² Az Csere alatt (sz.). Az Godnaj széliiben (sz.). Az Keresztnél (sz.). Az Mlgs Exponens Ur³ also Malmánál (sz.). Az falun alol az terben (sz.). Az Reten (sz.). Az Kresztájban (sz.). Az Doszban (sz.). Az Szilajban (k.). Az jakobájban (k.).

¹ Alább ugyanabban a forrásban: „Halmok“.

² Uo. „Az Szerdekisájban v. Szerdekisajban“ (sz.).

³ T. i. Br. Josika Mojzes.

Az nagy retben (k.). Az Also Falu veginel (k.). Az Halmoknál (sz.). az Csobán (!sz.). Az Halmon fejl (sz.). Az Mohanka patakanal (sz.). Az Paduritsa meget (sz.). Az Horgosban (sz.). Az Burujanosban (sz.). Az Halom faran (sz.). Az Cserajban (sz.). Az Halomnál (sz.). Az Nyergesben (sz.). Az Mohánka gödriben (sz.). Az Csorgonal (sz.). Az Paduritsa patakánál (sz.). Az Hatar szélben (sz.). Az Banfi kovinel (sz.). Az Pakulajban (k.). Az Cserajban égy föld... az Cseráj Pataka vicinitasá(ban) (sz.). Az Szölöknél (sz.). Az Birtolosajban (sz.). Az Paduritsa mellett (sz.). Az Paduritsa megett (sz.). Az Detseijek szőlőinel (sz.). az Kresztajban (sz.). — C s u m a f a j a (!)¹, B a d o k é s G y u l a f e l ̄ l v a l o... foldek: Az Godnájban (sz.). Az Kő kut tetőn (sz.). Az Csomáfajile folyo patak mellett (sz.). Az Csomafaji határ szélben (sz.). Az eszokban vulgo Dosz nevű helyben (sz.). Az Csomafaji ősvény mellet (sz.). Az Fejérdi ut mellett (sz.). Az Szilajban (sz.). Szilájban (sz.). Az Gyula Retin (sz.). Az Bozajban (sz.). Az Kondor Berekben (sz.). Az Szőlők alatt (sz.). Az Kő kutnal (sz.). Az Keresztáj Szeliben (sz.). Az Banfi kövinel (sz.). Az Terben (sz.). Az Csomafaji Dombnál (sz.). Az Vajás (!) kutnál (sz.).² Az Buzájban (sz.). Az Falu vegin Gyula felől (sz.). Az Dobokai ut mellett (sz.). Az Fejerdí uton fejl (sz.). az Pusztá Szőlők alatt (sz.). Az Kolosvari uton fejl (sz.). Az Keresztaja patakan tul (sz.). Az Mehes kerteknel (sz.). Az orhegyben (sz.). Gyula mellett (sz.). Az Csomafaji ut mellett (sz.). Az Keresztajban (sz.). Az Sztupaturánál (sz.). Az Detsei Szőlöknél (sz.). Az Csomafáji reten (sz.). Az Badoki terben (sz.). Az Kresztáj kövinel (sz.). Az Kresztay tetejen (sz.). Az Verő fenyben (sz.). Az Kolosvari ut mellet (sz.). — Az Jakobájban (k.). jakabájban (k.). Az Cserebak alatt (k.). Az birtolosájban (k.). Az Fenyajban (k.). Az felő (! felső) retben (k.). Az also rétben (k.). Az Menos oldalan (k.). Az reketyesben... edgyik vege... rug az patakban (k.). Az nagy retben (k.). Az Also Falu veginel (k.). Az Toma Juvon kutyanal (k.). Az Bartolosajban (k.). Az Bertolosaj kutyanal (k.). Az Birtolosajban (k.). Az Gyula felől valo retben (k.). Az gorczban (k.). Az Finajban... az Finaj pataka... vicinitassaban (k.). Az Also malomnal (k.). Az Patak mellet (k.). — Az Cserajban vagyon egy kis haszontalan csere (e.). — az Borsan le folyo patakon (ma.). ugyanezen az Patakon az also Falu feliben (ma.). Vagyon az Varhegyben egy pusztajaban fel hagyatott szőlő. — az Csomafáji patak. — a Felső Forduloban: Isten Kassa. Záh teri. — Sessiok: az Falu közöpin. az Falu közö-piben. az Falu szeliben. az Falunak az Gyula feiől valo feliben. az

¹ Alább ugyanabban a forrásban többször *Csomafája* alakban is.

² Alább ugyanabban a forrásban: „Az vajas kutnal“ (sz.).

Falu derekaban. az Magyar uczzaban v. utzaban. az Nagy uczzaban v. utczaban. Az Falunak Valaszut felöl valo vegin. az Reformatum Templom alatt. az also malom felé. az Csorgonál. Az Falu also resziben [JósHb. Fasc. III. No. 84. — MúzBf.]. — 1754: A l s o F o r d u l o b a n : A Szöllő Mál terin (sz.). Burjánosban (sz.). Burjánosban a' Rét mellett (sz.). Az Halomfaron (sz.). . . Délfelől (szomszédja) az ország uttya. A' Csobáj kuttya mellett (sz.). A Csobáj verőfenyin (sz.). . . Dél felől az Árok, más felől a' Lonai és Borsai hatarak között el menő út (szomszédtságában). A' Szerdekes Allyban (sz.). Also Cseráj terén (sz.). Gatnajban (! sz.). Peter ajban (sz.). A Válaszut felé menő út mellett (sz.). Csobornájban (sz.). A' Lonai út mellett (sz.). A' Réten a Rév mellett (sz.). Peteraj hidjánál (sz.). Szerdekes allyban a' tsorgonál (sz.). Az halom alatt (sz.). A' Csikos kerten alol (k.). A Patak mellett (k.). Az holt Pataknál (k.). A Révnél (k.). Köves hágon (sz.). Cseraj arka mellett (sz.). A' kis erdő megett (sz.). Felső Cserajban (sz.). Also Cserajban (sz.). Az Oláh keresztben fellyül (sz.). A Köves hágo alatt (sz.). A' Krutsanál (sz.). A' Kereszten fellyül (sz.). A' Jenői ut mellett (sz.). A' Falu helyen fellyül (sz.). A Verőfenyen (sz.). — A' F e l s ő F o r d u l o : A Bálóki uton belől a' Patokra menő lábban (sz.). Az Isten kassán tull a Csomafáji határra menő lábban (sz.). A' Falun fellyül a' Vermeknél (sz.). A Gyalai (!) út mellett (sz.). A Kolos vári Ut mellett (sz.). A' Gyulai Réiben (sz.). Daniel szeriben (sz.). A Patak között (sz.). A' Szilfa Bokorban (sz.). — A Doboka uttya mellett (sz.). A' Kő kút hidjánál (sz.). Az Isten kassában (sz.). A Bozáj tetején (sz.). A Szilajban (sz.). Az Harsányban (sz.). Pokolaj verőfenyén (sz.). A' közep Paromban (! sz.). la Kode Pakuléi (sz.). Az hol a' Pakoláj patakja a' közép Parou patakjával oszve szakad (sz.). A Pokoláj farkán vulgo Puntytza (sz.). — Nagy Réiben (k.). Ménes oldalon (k.). Tsere bokron (k.). A' Jakabaj Verőfenyin (k.). A' Szilajban (k.). Záh hegyiben (szö.). Gyula Patakja mellett (puszta sessio). az Oláh Templomon belől (ua.). Csikos kert. Medjes Kert. a' Ló kert kutja alatt a' Gyula Patakának észak felől való partján (puszta sessio). Horgasban (sz.). Also Cserajban a' kis erdő mellett (sz.). Cserajban (sz.). Gadnájban (sz.). Tsobájban (sz.). Az akasztó fánál (sz.). Záh oldalon a' Dobokai utra menőben (sz.). A' Szöllők tetején (sz.). Az Isten Kassán mellett (sz.). Az Ör hegyen (sz.). Bozaj elein a' Gyulai határra menőben (sz.). Bozáj patakja mellett (sz.). Az Nagy eszakban (sz.). Nyerges tetőn (sz.). Keresztáj Gortzaban (k.). Keresztajban (k.). Pokoláj gortzaban (k.). A' Jakabajban (k.). — A Kolosvári Ut mellett valo kerülőben (sz.). Vajas kuton innét (sz.). A' Kereszt árka mellett (sz.). Keresztaj tetején (sz.). A Sózó Retiben (sz.). Bánffi kövinél a' Réten (sz.). Harsányban a Patak mellett (sz.).

A térben a' Bádoki Patak mellett (sz.). A' Szöllő alatt (sz.). Keresztaj hidján innét (sz.). Az kondor berek felső szélén (sz.). A' méhes kertnél (sz.). A' Szöllők felett (sz.). A' Szöllők alatt (sz.). Az északban (sz.). Bozajban (sz.). A' Tőke uton fellyül (sz.). Záh terin alol (sz.). Az őr hegyen a' kertek mellett (sz.). A' Borsai Réten a' Szöllő felől (sz.). A' Vajas Patakán tul (sz.). A' Szöllő alatt a' Verőfényen (sz.). Bozaj torkában (sz.). Az Örhegyen (pszö.). Jakabaj gortzában (k.). A' Sásos rétben (k.). a Bács kutyánál a patak mellett (sz.). az Válaszut felé valo Also Forduloba a' Paraszt Házhelyek után járandó Rétbe ... az ország uttyan belől (k.). Válaszut felé valo Also Forduloba az Borjános nevezetű helyen alol in vicinitatibus ab Una... Eszakrol az Borsárol alá folyo patak, alol az Nagy Rétnek felső vége. A' Ménes oldalon (k.). a szakadásnál. A' Bartalosáj Torkába a' Bika rét melynek Napkeletről szomszédgya a Bartolosáj pataka ... eszakrol a' végin Jakabáj árka felső vége rug a nagyobb ingoványig. a' Cserés oldal alatt (sovány sz.) [MúzBf. — Conscr. II, 23. — Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXIV. 459]. — 1756: Az Isten kassabéli Láb föld (sz.). Harsánbéli (!) Láb (sz.). Bozajbéli Láb (sz.). Szilájbéli Láb (sz.). Dobokai ut mellet (sz.). Részkut oldalán (sz.). A Kő kut Hidgyánál (sz.) [Gyulay és Kuun lt.].¹ — 1762: az also Fordulon a Felső Rét n. Réten (k.) [Gyulay és Kuun lt.]. 1768: Kesztáj (k.). — A' Felső Forduloba: Csomafája felől (sz.). A' Szöllő aljában (sz.). a' Gyula uttya mellett (sz.). az Eszakba (sz.). a Nyomás alatt (sz.). Csikos kert. A' Szöllő verő fényin (sz.). A' Pokulájba (sz.). A' Csere bokorba (sz.). a' Bozájba (sz.).² A' Fátzán (sz.). A' Keresztoly felé jaro ország uttya mellett (sz.). a' Bádok felé le járo Ország uttjára rugo kurta föld, mely vagyon a' Patak mellett. A Halmokon alol a' Hegy farkánál (sz.). A' Csobáj verőfényiben (sz.). A' Csobáj kutyán fejül az Északba (sz.). A Kresztáj felé fel járo ország Uttya mellett (sz.). A' Nyergesnél (sz.). Gyula felől a' Szöllő alja (sz.). A' Fátzán (sz.). A' Szöllő aljában lévő verőfényen (sz.). A' Peteráji Föld. A' Nagy Csobálnak fele (sz.). A' Térbe (sz.). A' Szerdekes ajban (sz.). A' Bartolosáj farka tetején (sz.). — Az also Forduloban: a' Csorgonál (sz.). a' Csobajba (sz.). Csobájba (sz.). a' Térbe (sz.). A Peterályban (sz.). A' Csobájba a' Halmok között (sz.). A' Nagy Ország uttya mellett (sz.). Az also Réten (k.). A' Détseiek Malmán fejül (k.). a' Kőves Hágón (sz.). A' Kutnál (sz.). A' Jakabályba (sz.) [MúzBf.]. — 1772: Also Fordulo: Valasztut felől

¹ Ugyanezeket a neveket egy ugyanebből az évből való másik forrásból így írtam ki Isten kassa (sz.). Harsán (sz.). Bozaj... Gyula felől (sz.). Sziláj (sz.). Dobokai ut mellet (sz.). Rest kut oldalán (sz.). A Kő kút hidgyánál (sz.). az Gyulai ut mellet (sz.) [MúzBf].

² Alább ugyanabban a forrásban: „Bozobjba“.

az Borsarul Válaszutra le folyó Patak Vizére . . . a Vizen által jaro n. h.-nél (ma.) [uo.]. — 1777: Az Also fordulon: Jakabhely (!)¹ Tor-kában (sz.). a Csobály fenekebeli szántó. a Cseralyban (sz.). a' Kis Hagonál (sz.). az akasztófánál (sz.). Keresztály (k.). Keresztaly (k.). a Török Buza földek között. a Csobályban (sz.). — Malom helyen (k.). a Détse Malmán (sz.). Homály (sz.). Harsány (sz.). Bartalusály (sz.). Badok felől a' Verőfényben a Gotnaj (!) felől (sz.). az Eszkos kerü-lőben a Kolosvari uton alol (sz.). a Csobály fenekében (sz.). A régi szőlő hely [uo.]. — 1778: Jakabaj n. h.-nek Északában (ku.) [Gyu-lay és Kuun lt.]. — 1780: Csikos kert. Fináj (k.). Bartalosáj (k.). Gyula pataka. Medgyes kerten fellyül (puszta sessio) [uo.]. — 1782: az Felső Forduloban: az Kolosvári ut mellet (sz.). Harsány (sz.). az Zah teriben (sz.). az régi szőlő hely (sz.). Az Ujj Szőlő hely (sz.). az Gotnaj (sz.) rug az Akasztofa felé. — Az Also For-duloban: az Falu végén alol az Lonara menő ország Utja mellet (sz.). Csobáj (sz.). az Köves hágoban (sz.). az Bartalyáj (! sz.). az Jakabájban (sz.) alol . . . (szomszédja) a Nyergestől le jövő Patak árka. Jakabáj Patakja. Pakuláj (k.). ad locum Szoros dictum [uo.]. — 1788: Örhegy (sz.). Doszban (sz.) [uo.]. — 1789: az eszakban az régi Tsürhelyen (sessio). az Felső Fordulon az Bozáj n. h.-ben (sz.). az also Fordulon az Tsorgovásban Lévo Láb (sz.). az Halmok alatt (ku.). az Szilájban (k.). — in *Calcutura Superiori*: Versus Badog in Loco Supt Sij (sz.). In Sesz (!) Baldoguluj (sz.). Nyerges (sz.). Linge Ritu Gyuli (sz.). In Face Keresztej (sz.). Pe Vurvu Gyalu Kraszteleji (! sz.). Pe Gyalu Bazej (! sz.). In Doszu Buzei (sz.). In Fatze Kreszteji (sz.). In Fundu Krestélyi (k.). Dupe Tyokutz (sz.). In Keresztely (sz.). La Ritu Suli (sz.). In Buzuje (! sz.). In Fatze Kres-telyi (sz.). In Krestelyi (sz.). In Krastalye (! k.). La Sie (sz.). Peszte Paro penes Kőkút arka (sz.). Szupt Sie (sz.). In Dosu Bu i (! sz.). Ketre Dobaj Halom (sz.). La Buzaja (sz.). La Podu Krestélyi (sz.). Dupe Si (! sz.). la kerülő (sz.). az ősvenyen aloll (sz.). la Kodor (!) Berek. — in *Calcutura inferiori*: La Krutse (sz.). La Furtse versus Doboka (sz.). In Loco Peter ajja dicto (sz.). Csobáj (sz.). Pe-ter árka mellett (sz.). In Fundu Csoboi (sz.). Penes Montem ör hegy dictum (sz.). Detseiné Verőfényibe (sz.). Altal jaro (k.). La Csergo vaj (! sz.). In Horgas (sz.). La Fatze Mare (sz.). In Doszu Pontitsa (sz.). Pe Gyalu Jakaboje (sz.). Pe Gyalu Nyerges (sz.). In Fatze Bo-julor (! sz.). In Doszu Pakulaje (k.). In Fauristye (sz.). La Koszta dupe Paduritse (sz.). La Funázt in Fatze Maré (sz.). In Cserebok (sz.). La Nyerges (sz.). La Kaude (!) Pakulej (k.). La Ritu Máre (k.).

¹ Másutt ugyanabban a forrásban: „Jakabaly.“

La Szatu din sosz (k.). Pe Linge Drumu Longi (! sz.). Dupe Paduritse (sz.). La Funátz (sz.). Pe Nyerges Vurvu Gyaluluj (sz.). In Fatze Jakabájé (sz.). La Bok (! sz.). In Pakulaj (k.). La Horgo (! sz.). La Szerdekaj (sz.). A Szerdekes-alyban (sz.). Malajina din szusz Nyerges (sz.). In Caude (!) Pakulaj (k.). La Rit (k.). La Ritu (k.). La Facze Peterei (sz.). La Funatz Kukuruzatsina (! sz.). In doszu Nyergesuluj (sz.). In Fatze Nyergesuluj (sz.). La Jakabaje (k.). La Pakulaje (k.). In Csubaja (sz.). Dupe Paduritse (sz.). La Gropa aluj Mahonka (sz.). La Paro Furtsi (sz.). la Csorgás (sz.). a Paduritsánál (sz.). — In Ritu Vad (k.). In Ritu dela Mora in szusz (k.). In Jakaboje (k.). In Bartolusájé in Gortsie (? k.). a Vádon alol (k.) [OL. Erd. Fisc. XII. szekr. Fasc. 15. T. Lit. Z. — Gyulay és Kuun It.].¹ 1790/1820: Felső For-

¹ Egy másik, ugyanez évből való forrásból a következő helynévalakokat írtam ki in *Calcutura Superiori*: a Bádoki Térben a Patak között (sz.). lá birt (sz.). la Izvore vále Gyuli (sz.) la fatse tsel máre (sz.). Szupt nyomás in Dosz (sz.). in Doszu Santzuluj (sz.). la Facze Keresztelyi (sz.). pe gyálu Keresztelyi (sz.) in Perou Keresztelyi v. Keresztélyi (sz.). a Dobokai utnál a Kápolnánaál (sz.). la nyerges (sz.). a Décsei verőfényben (sz.). La Puntytza (sz.). la Dosz de Ketre Ritu Gyuli (sz.). in Fundu Buzei (sz.). La vurvu Buzei (sz.). in Fundu Kerestelyi la Gorcz (k.) in Koda Pakulei (k.). la Gorczu Jakoboji (k.). Jakaboje (k.). la Fontina Keresztelyi (k.). La Facze Keresztelyi. — in *Calcutura inferiori*: a Keresztfánál (sz.). a Cseráiban (sz.). a Csobájban (sz.). a Csobáj Kuttyánál (sz.). In Loco vulgo a Groff Gyulai Josefné Fogadójánál (sz.). a Péter ajban (sz.). la Fauristye (sz.). a Nagy Réten (sz.). az Halmoknál (sz.). a Halmok között (sz.). In Loco la Paduritza vulgo a Kis erdő mellett (sz.). Lá Paduritse vulgo a kis erdő mellett (sz.). az oldalban (sz.). La Horgas (sz.). Peterai fogadonál (sz.). la gyálu ketre Bádóg (sz.). La facze Holumbuluj (sz.). — La Pakulei (k.). az Halmoknál (k.). a Halmok között (k.). a Nagy Réten (k.). La Nyerges in virvu (k.). la Doszu nyergesuluj (k.). la fátze Jakoboji (k.). lá Cserebuk (k.) [OL. Erd. Fisc. XII. Fasc. 15. T.]

Egy másik, ugyanebből az évből való forrásban a következő helymeghatározások olvashatók. in *Calcutura Superiori*: Szupt Gyálu Dobocsi (sz.). . . in vicininitibus . . . Viae Territorialis in Doboka et Borsa extractae. de ketre Hataru Badokuluj (sz.). a' Gyula Terében (sz.). Szupt Imás (sz.). la podu Keresztényi (! sz.). a' Puntytzában (sz.). Jakaboje (sz.). la kis Csobaj (sz.). a' Nagy Réten (sz., k.). a' Szénafüben la Bortolosás (sz.). la Kerülő (sz.). La Buzei (sz.). az ősvényen alol (sz.). la Gura Buzei (sz.). la Kondor Berek (sz.). la Koda Pakulei (k.). a Badogi Térben a' patak között (sz.). la Birt (sz.). la Izvore vale Gyuli (sz.). Szupt Nyomás in Dosz (sz.). in Doszu Santzuluj (sz.). la Fatze Keresztelyi (sz.). pe Gyálu Keresztelyi (sz.). a' Dobokai utnál a' Kápolnánaál (sz.). in fundu Keresztelyi La Gortz (k.). la Gortzu Jakoboji (sz.). Fundu Keresztelyi (k.). la Funtina Keresztelyi (sz.). la Nyerges in Virvu (sz.). la Facze tsel máre (sz.). a Detséi verő fényben (sz.). la Puntytza (sz.). la Dosz de ketre ritu Gyuli (sz.). Fundu Buzei Szusz (sz.). la Facze Keresztelyi (sz.). la Vurvu Buzei (sz.). — in *Inferiori Calcutura*: a' Burjánosban (sz.). la Csorgoas (sz.). A Szerdekes ályban (sz.). la Vád (k.). az Vádon alol (k.). a Paduritsánál (sz.). a' Tserajb(an) (sz.). a' Csobaj kuttyánál (sz.). a' Grof

dulon: Szub zsiy (sz.). A Doba Halomnál (sz.). Lá Dimbu Buzeji (sz.). Lá Fundu Kereszteji (sz.). A Kőkutnál (sz.). In Kresztaje (sz.). Lá Akasztěj (sz.). — Also Fordulon: A Keresztnél (sz.). Dupe Peduritse (sz.). a Lonai utnál (sz.). In Petyeráje (sz.). Lá Csárábok (sz.). A Bortolasájba (sz.). In Kresztáje a Szénafűn (k.). Pakuláje a Szénafűn (k.). Lá Fauristye (sz., k.). A Csobajba (sz.). In Jokoboje (sz.). A Pakulaj Farkánál (k.) [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 327].— 1792: A Felső Forduloban: In Hersánba (sz.). In Fatza Keresztaja (! sz.). In Kurtye Vármegyi (sz.). In Fundu Buzéj (sz.). In Kondor berek (sz.). In Szilája (sz.). In Fatza Szilai (sz.). In Hersána (sz.). In Dosz in Santz (sz.). In Doszu Csomafai (sz.). La Temetyő (sz.). Pe Tyokut (sz.). Linge Drumu Dobotsi (sz.) szomszédja egy felől a Dobokara menő Ut, mas felől az patak. Dupa Tyokutu v. Tyokut (sz.). In Fruntya Buzeji (sz.). In Ritu Gyuli (sz., k.) In Buzáje v. Buzaja (sz.). In Fatza Kresztej (sz.). Pe Paro Kresztej (sz.). In Vurvu Kresztej (sz.). La Vale Dobotsi (sz.). In Ritu Badokuluj de ketre Csomafaja (sz.). In Drumu Badokuluj (sz.). La Szig (!) Csel Batrine (sz.). In Gyalu Dobotsi (sz.). Linge Drumu Gyuli (sz.). In Ritu Csomafai (sz.). In Capu Szatuluj (sz.). In Doszu Csomafai (sz.). In dosz Subt Sántz (sz.). Subt Szii (sz.). La Akasztěj (sz.). In Blastyina (!) aluj Kortzoj (sz.). In Fatza Tyokutuluj (sz.). In Gyalu Gardnej (! sz.). La Horhegy (! sz.). La Paro Csorgovasului (sz.). La Krutse (sz.). Dupa Paduritse (sz.). La Podu Kresztaja (sz.). La Kiralyo (! sz.). In Godnaja (! sz.). Subt Siy Csel batrine (sz.). In Paro Tyokutuluj (sz.). La Vájás kut (sz.). La Harsamba (sz.). In Dosz de Ketre Csomafája (sz.). La Kale Dobotsi (sz.). La Drumu Badokuluj (sz.). Peszte vale in Sesz (sz.). In Gyalu Buzeji (sz.). — Az Also Forduloban: In Fundu Csoboe (sz.). In Köves Hagon (sz.). La Vad (sz.). In Sesz la Fogado (sz.). Linge Szat la Cserén (sz.). La Fundu Cserej (! sz.). La Csorgovas (sz.). La Akasztěj (sz.). In Gyalu Cserej (sz.). In Fruntye Paduritse (! sz.) Dupa Paduritse (sz.). In Fundu Csoboi (sz.). In Doszu Csoboi (sz.). In Ritt (sz.). La more intre Paraile (sz.). La Podu Petyerej (sz.). La Favoristye (sz.). In Ritu Csel mare (sz.). In Santzu din szusz (sz.). In Ritu din szusz de more (k.). Intre Hatare (k.).¹ In rit Linge Paro (sz.). La Gropa Moro (!) hentyi (! sz.). Din szusz de mora aluj Bamfi Josi (sz.). In Csoboja (sz.). In Petyeraja (sz.). Dupa Paduritse (sz.). Pe Gyalu Csorgovasuluj (sz.). Subt Holumbur (sz.).

Gyulai Josephné Fogadojánál (sz.). a' Péterajba (sz.). Peterajban (sz.) Fauristye (sz.). a Nagy Réten (k.). az Halmoknál (k.). az Halmok között (k.). a' Peteraji fogadonál (sz.). la Gyalu ketre Bádog (sz.). la Facze Holumbuluj (sz.). La Jakaboje (k.). la Pakulej (k.). la fundu Buzei (sz.) [uo.].

¹ Ceruzával javítva *Hare*-ből.

In Milsoku (!) Csereji (sz.). Subt Koszta (sz.). In Paro Csoboi (k.). La Ripa Silipoe (sz.). In Fundu Cserej (sz.). In Dimbu Cserej (sz.). In Csobae (sz.). In Gyalu Petyerej (sz.). In Ritu la Vad (k.). La Drumu Valaszutuluj (sz.). In Godnaja (sz.). Pe Kis Hago (sz.). In Sesz (sz.). In Ritu Szatuluj din Szusz (k.). In Kurnezis (!) ketre Csorgovas (sz.). In Cseraja (sz.). La Gropa Holumbuluj (sz.). In Horgas (sz.). La Podu csorgovasuluj (sz.). In Cseraja in Fundu (sz.). Pe Dimbu Cserej (sz.). In Sesz linge Drumu Valaszutuluj (sz.). Pe Gyalu Petyerej (sz.). — A K ö z e p ö F o r d u l o b a n : In Fatza Bartolosej (ku.). La Holumbur (sz.). Subt Siy (sz.). Pe Nyerges (sz.). La Koda Pakuleji (sz.). In Fundu Pakuleji (sz.). In Fatza Pakulei (! sz., k.). La Pontitza (sz.). La Capu Pontitzi (sz.). In Cserebok (! sz.). Pe Gyalu Bortoloseji (sz.). In Capu Gyaluluj (sz.). In Fatza Bortoloseji (k.). In gortzu Pakuleji (sz.). In Drumu Pakuleji (sz.). In Fatza Jakaboe (sz.). In Pakulaja (k.). In Gortzu Jakaboe (! k.). La Paro Jakaboe (sz.). In Jakaboje (k.). La Pontyitze (k.). In Kresztaja (k.). In Szilaja (k.). In Fatza Bartaloseji (k.). In Ritu csel mare (k.). La Fontina Bartaloseji (sz.). Pe Gyalu Jakaboe (sz.). — In Dosz (!) Valaszutuluj (k.). In Kresztaja (k.). Din szusz de Beszerika Rumunyaszke (szö.). In Paro Jakaboe (sz.). In In Fatza Jakaboe (sz.). In Fatza Bartalosei (sz.). In Fatza Gyetsoe (sz.). a Magyar Uttzaba (telek). in ulitza Linge Beszerika Unguraszke. Ulitza Csel mare. in majoristye. a Koboltou n. uttzaba. Gyalai v. Gyulai Patak. Ulitza Csel Máre. Valaszuti uttzaban. A' Gyulai réten (k.). A Bartalosáje (k.). Dorsz (! sz.). a' Buzájban (sz.) [Bánffy Zsigmond conscr. — Wesselényi lt.]. — 1793 : A F e l s ő F o r d u l o b a n : In Fátza Suli (sz.). In Ritu Suli (sz.). Peszte Parou Buzéji (sz.). In In Kondor Berc (sz.). In Fatza Krisztéji (sz.). In gyalu Debutsi (sz.). In Ritu gyin kitre Badok (sz.). In Ritu Buzeji (sz.). In Ritu Kresztéji (sz.). La Csetatye (sz.) égy felől az Magyar Uj falu felé Jaro ország Utt (szomszédtságában) (sz.). In Buzáje din Szusz (sz.). In Dosz La Tyerülő (sz.). In Ritu Krisztéji (k.). In Kapu Szatuluj (sz.). In v. La Fruntye Buzéji (sz.). In Ritu Kresztéji (k.). In Dosz din Sosz (sz.). In Ritu Suli La Kinepty (sz.). In Doszu din Kapu Szatuluj (sz.). Pinge (!) Pareu Krisztéji (sz.)¹ (szomszédja) égy felől az ugy nevezett Krisztályi patak. din Szusz de Santzui Dosz (sz.). In Buzaje (sz.). In Buzáje Máj Szusz (sz.). In Pareu Krisztéji (sz.).² In Fundu Buzéji (sz.). Linge Pareu Buzéji (sz.). din Szusz de Mára luj B. Bánffy Josi (k.). In Dosz Szupt Sántz (sz.). Intre Fogadave In Rit (sz.). — A z a l s o F o r d u l o b a n : In Cseraje (sz.). La Paduritse (sz.). Szubt Holomb (sz.). de ketre Valaszutt in Fátza (sz.). In Petyeráje (sz.). La Ritu

¹⁻² Uo. ez a megjegyzés: „a patak miatt vizenyős és vettetik buzával“.

din sosz (sz.). La Mara luj Bánffi Josi (k.). La Ritu luj Banffi Josi (k.). La Vád (k.). La Vád Peszte Vále (k.). La Mara din Szusz (k.). La Csurgoás (sz.). La Podbál (sz.). Dupe Paduritse (sz.). La Ritu de sosz (sz.). La Mará din sosz (k.). In Ritu Märe (k.). La Vadu hel¹ Batrin (k.) égy felől (szomszédja) a mellette el follyo patak. La Holumbur (sz.). In Fátza Petyéjeri v. Petyejeri (sz.). In Fátza La Csurgoás (sz.). In Bodbál (! sz.). Dekete (!) Funátzu Lonyi (sz.). din Szusz de Mara luj Bánffy Josi (k.). In Ritu hel Märe (k.). Pe Gyalu Petyéjeri (sz.). In Rit Intre Fogadave (sz.). La Mará luj Banffi Josi gын szusz (sz.). In Sesz La Pereu Paduritsi (sz.). La Csirgoás La Podbál (sz.). La Mare lui Banffi Josi La Kinepty (sz.). In Ritu hel Maré din Szusz (k.). In Horgos (sz.). La Kineptyisty (sz.). In Rit La gyelnitzele gын sosz (k.). La Kinepty In Ritu Mori (sz.). In Dosz gын Sosz gye Holomb (sz.). In Ritu hel Mare Delnitza (k.). Intre Fogadave In Rit (sz.).— La Bortoloseje (sz.). La Bortoloséje (sz.) égy felől (szomszédja) a ... Fináj (k.).² In Bortoloséj (sz.). In Kresztaje³ (k.). I l Ritu Jekobáji⁴ (k.). In Bortolosaje (sz.). In Bortoloséj din szusz (sz.). in Delnitzele din Kresztáje (k.) [Mikó lt.]. — 1796: A' Felső Forduloban: A' Szöllő allyában lévő verő fényen (sz.). Gyula Réten . . . a' Patak mellett (sz.). A' Bartaláság (!) torka tetején (sz.). A' Badoki fogado felé járo ország uttya mellett (sz.). A' Gyula uttya mellett (sz.). Az Északba (sz.). A' Nyomás alatt (sz.). A' Szőlő Verőfényen (sz.). A Pokulájba (sz.). A' Csere bokorba (sz.). A' Bozájba (sz.). a' Pomtyitzánál (! sz.). A Fatzán (sz.). A' Keresztej (!) felé járo ország uttyá melle (! sz.). A' Pakuláj Farkán (sz.). A' Malmakán alol a' Hegy Farkánál (sz.). A Csoboj Verő fényiben (sz.). A Csoboz (!) Kuttyán felyül az Eszokban (sz.). — A z a l s o F o r d u l o b a n : A' Csorgonál (sz.). Az Csobajban lévő Nagy láb földnek a vizessebb része . . . fejül a' Nádas tóig. A' Térbe (sz.) (szomszédja) . . . egy felől az ország uttya, más felől a patak. A' Bánffi Sigmond urfi Mālman alol (ku.). A' Bánffi Josef Ur malmán alol a Rét mellett (sz.). A' Peterájba (sz.). Az also Csobájba a halmok között (sz.). A' Fauristya n. Patak mellett (sz.). A Nagy ország uttya mellett (sz.). — A' Détéseiek malmán fejül (k.). A' Köves hágon (k.). Az Also Réten (k.). A' Bartalásáj farkába (k.). A Jakabajba (k.). A Kutnál (k.). Bika Rét [MúzBf. — MNy. XXVIII, 179].—XVIII. század második fele: A l s o f o r d u l ó : Peterajban (sz.). Csobornájban (! sz.). Szerdeksajban (! sz.).⁵ A' Kis

¹ Másutt ugyanabban a forrásban e tag *esel* alakban.

² Másutt ugyanabból az évből „Fináj“ (k.) [Gyulay és Kuun lt.].

³ Alább ugyanabban a forrásban még *Kresztáje* és *Kresztej* alakban is.

⁴ Alább ugyanott még e tag *akabojje* ~ *Jekobój* ~ *lekabojje* alakban is.

⁵ Alább ugyanabban a forrásban: „Szerdekesajban“ (sz.).

erdő mellett (sz.). A' Lonai ut mellett (sz.). A' Réten a' Rév mellett (k.). A' Burjánosban (sz.). Az halom alatt (sz.). Peteráj hidjánál (sz.). Szerdekes allyban a' csorgonál (sz.). A Csikkos (!) kerten alol (k.). A Revnél (! k.) A Patak mellett (k.). A' Pokolájban (k.). Az holt Patakjánál (k.). Gdnájban (sz.). A Csere ajban (sz.). A Krucsánál (sz.).— A' Felső Fordulo: A Bádoki uton belől a' Patakra menő lábban (sz.). Az Isten kassán tul a' Csomafáji határra menő lábban (sz.). A' Falun fellyül a' Vermeknél (sz.). A Gyalai (!) Ut mellet (sz.). A' Kolosvári Ut mellett (sz.). A Gyulai Réiben (sz.). A' Kolosvári ut mellett valo kerülőben (sz.). Vajaskutan (sz.). Bozájban (sz.). A' Kereszt árka mellett (sz.). Szilajban (sz.). Keresztáj tetején (sz.). A' Sozo Rétiben (k.). Jakabajban (k.). Bánffi kövinél a Réten (sz.). A Harsányban a Patak mellett (sz.). Záh teriben (sz.). A térben (sz.). A szőlő alatt (sz.). A Nagy réten (k.). A Tőke uton alol (sz.). A' Vajas Patakán tul (sz.). — Megyes kerten fellyül valo Pusztá (sessio) A' Medgyes Kertnek az allyán (ua.). A Ló Kert kuttya alatt a' Gyula Patakának eszak felől valo Partyán (ua.) [MúzBf.].— *XVIII. század vége*: A Falu végin lévő Nagy Láb Föld (sz.). A Nyomás alatt (sz.). A Térben (sz.). A Peteráji föld. A Ret mellett (sz.). A Szerdekes ájban (sz.). A Csobájban (sz.). Pakuláji szénafü. A Pakuláj Farka [uo.]. — *1801* Fináj (k.) [Gyulay és Kuun lt.]. — *1803*: Bartolosáj (k.). Pakulaj (k.). Keresztáj (k.). — A' Felső Forduloban: in Kapu Funacziolor (sz.). In Dosz (sz.). — Alsó Forduloban: in Fátzá Bartalosellyi (sz.). Pe Gyalu Petyerés (! sz.). a Szerdekesaj (sz.) [MúzBf.]. — *1804*: A Szilaj n. Lábba (sz.). also Malam [Gyulay és Kuun lt.]. — *1805*: A Szilály (sz.). A Buzályban (sz.). A Kresztályba (sz.). Az Isten kossában (sz.). az Fátzában (sz.). az Csontosályban (sz.). a' Szénafüvek felé való forduloba Csontosáj¹ nevezetü helyen (k., szö.) [uo. — Hankó — Topler — Veress lev.]. — *1810*: A Csobajban (sz.). A Pakulójban (k.). A' Jakabályban (sz.). A' Ménes oldolon (sz.) egy felől (szomszédja a) Doszu Fináji. La Puntytze (k.). Csereaj (sz.) [MúzBf.]. — *1817—18*: Csobáj (sz.). A Köves hágon (sz.). Az also Malmon alol (sz.). a' Patakon tull (sz.). A Nyomásban (ku., köles, sz.). A Kökuton feljül (sz.). A Krestály hidnál (sz.). Az hol a' Sztina volt a' Nyomás alatt (sz.). Kis Hágó (sz.). A Sántzban (sz.). Az also Malomnál az Réiben (sz.). Az ográdába (sz.). az also Réteken (sz.) [uo.] — *1818*: az Also Forduloban az Két árok között (r.). felső Malom. Gyula pataka mellet Fejerd fele valo oldal alat (ház). a Dobokara menő ut mellet (sz.) [uo.]. — *1819*: az Gyula felől le jövő patakon tul az ökörtilalmas felől (sz.). Gorszájban (? sz.) melly véggel a Cserájra

¹ Alább ugyanabban a forrásban: „Csontosaj“.

megyen. az Nyérges megett (sz.). Pokolájban (sz.). az Csontosaj alatt. a Nagj Verőfényes oldalon (sz.). Csobájban az Válaszuti határra veggel (sz.) [uo.]. — 1821: A Gyulai Réten (sz.). A Gyulai ut mellett (sz.). A Kerteken fellyől (sz.). A nyomás alatt (sz.). Sziláj (sz.) [uo.]. — 1825: also malom. Felső malom [uo.]. — 1830: A' Felső Forduloban az ugy nevezet Lá Kalá Debitsi (!) nevű helyen (sz.). Az also Forduloban az ugy nevezet Sztinánál (sz.). Jokobojban (k.) [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 303]. — 1835: Felső forduló: Buzáj (sz.). — Alsó forduló: Cseráj (sz.). Fináj Doszszában (k.). Bikarét (k.) [MNy. XXVIII, 179]. — 1836: 'A Kö kuton fellyül lévő lábba (sz.). 'A Bádok felöll valo lábna az hidon tul valo végébe (sz.). 'A Krestáj (!) H djánál lévő lábba (sz.). A' Fatujkában lévő lábba (sz.). A' Keresztájba (sz.). Az Also Malmon aloll a rétbén (sz.). A Köves Hágón 'a Kis Páléktől Földön vásárlott földben (sz.) [Borsai inventárium]. — 1837: az also Forduloba: A Fauristyába (sz.). A' Mohonka gödribe . . . szomszédgya égy felöl . . . az Ökörtilalmas (sz.). — A Felső Forduloba: a Dobokai Utnál (sz.) [Kidei lev.] — 1860. Borsa helysége Birti határrészben a falu felső végén lévő luczernássa mellett (sz.). Buzáj (sz., szakadás). Bortolosáj (sz., k., süppedés). Fináj (k., szakadás). Alsó rét (k.). a' Patak. Cseráj (sz., á.). Kőkút (temető) [Mikó Reg. III. Fasc. XXIV. 462. — MNy. XXVIII, 179]. — 1860–70 között: Bikarétben (k., sz.) [A dési ref. egyhm. lt. Az egyhm. tört. 213]. — 1863, 1869: Bikarét [uo. Számadáskönyv. — MNy. XXVIII, 179]. 1864: Fontana de peatra. Petriale. Sieszu Birtului. Doszu. Örhegyu. Dealu de vigieatu in timpurile resbelice. Ritu Giulei. Fatiujca. Buzaja. Crestaja. Silaja. Paculaja. Jacobaja. Bortoloseja. Finaja e Predium. Fatia ce mare. Kis Hageu care e unu suiu micu. Ciubaja. Peterajé. Ciurgaosu. Padurice. Cieraja [Pesty Frigyes, Helységnévtár XIV₂: 60a]. — 1880: bikarét [A dési ref. egyhm. Viz. jk. 28]. — XIX. század közepe: La kapu Gyaluluj (sz.). Csurgovásbe (sz.). Szilájbe (sz.) [Bánffy Zsigmond conscr.] — 1941: 1. Gyulaji malom ~ Mõra Žuli. A tőszomszédos Kolozsgyula felé eső malom neve. 2. Gyularét ~ Ritu Žuli. Ua.-ra fekvő rét neve. 3. Hársámba árka ~ Pärău Hársambi: Pärău Harsembi. Időszakos vízfolyás és környékének neve.¹ 4. Gyulaji határ ~ Hotaru Žuli (sz., k.) A tőszomszédos Kolozsgyula határa mellett fekvő határrész neve. 5. Buzájfeneke (sz., k., l.). Egy völgyfenék neve. 6. Buzájmojnája ~ Mojnele Buzăii (k.). Vizenyős kaszáló (Az utótagra mérve vö. román *mojnă* 'vizenyős, mocsaras terület'). 7. Buzájkút: Buzájkúttya ~

¹ Első két magyar nyelvkalauzom csak a román név-alakra emlékezett, a magyar alakot csak későbbi kérdezősködésre tudtam meg. A tőszomszédos Csomafáján is *Hársámba árka*-nak ismerik (Az árok felső része ugyanis határos e falu földjeivel).

Fintina Buzăji (kút). 8. Buzájárka ~ Părău Buzăji. A Buzájban folyó patakocska, nyáron időszakos vízfolyás neve. 9. Örhegy : Hórhegy ~ Horheđ (sz., k., l.). Magasan kiemelkedő, figyelőhelynek kiválóan alkalmas hegy. 10. Örhegyúttya ~ Drumu Horheđului. Az Örhegyre [9] vezető út neve. 11. Sâncajja : Sânc alatt ~ Sup șants (sz., k.). „Uraddalmi föld vót, s ki vót sâncólva, azér monták, hoty Sânc alatt“. 12. Eklézsiya ~ Ekležiya (sz., k.). A református és a gör. kat. egyház tulajdonában lévő terület. 13. Keresztájút ~ Drumu Krestăji (út). 14. Buzájúttya ~ Drumu Buzăji (út). 15. Făcujka ~ Fătsuika (l.). 16. Făcujkahegye ~ D'alu Fătsuiki (l.). 17. Keresztájverőfénye ~ Fatsa Kresteji (sz.). 18. Keresztájfenekibe ~ Fundu Kresteji (l., k., sz.). 19. Kondroberek úttya ~ Drumu Kondroberi (út). 20. Keresztájárka ~ Părău Kresteji (á.). 21. Kondrobere : Kondrober ~ Kondroberęa (sz., k.). A magyarban a *-be* határozóragos alak: Kondroberbe. 22. Szilájárka ~ Părău Silăji (á.). 23. Sziláj ~ Silăja (k., sz.). 24. Sziláj hegye ~ D'alu Silăji (k.). 25. Szilájkúttya ~ Fintina Silăji (kút). 26. Făcujkából való kút ~ Fintina d'im Fătsuika (kút). A falusi csorda pihenőhelye. 27. Kopazdomb ~ Kopozdămb (sz.). 28. Natyhágó úttya ~ Drumu Hagăului. Meredekes út és környékének neve. 29. Pusztaszöllő ~ Žije (sz.).¹ 30. Szilimáj ~ Silimăja (l.). 31. Fauristya ~ Făuriște (sz.). Állítólag valamikor valami cigányok laktak ott (vö. román *faur* 'kovács' és így 'cigánykovács' is, mivel az erdélyi falvakban a kovács legtöbbször cigányszármazású). 32. Verőfény : Natyáca ~ Fatsa mare (sz.). A magyarban gyakoribb az utótagjában romános névalak. 33. Szilimájkúttya ~ Fintina din Silimăja (kút). 34. Nyerges ~ N'ergeș (sz.). Egy hegyél hajlatának (hegynyereg) neve. 35. Nyerges az utak között ~ N'ergeș între drumuri (l.). 36. Pakulájfarka ~ Kõda Păkulăji (sz.). 37. Pakulájgorca ~ Gortsu Păkulăji (k.). 38. Pakuláj verőfény(e) ~ Fatsa Păkuleji (sz.). 39. Pakulájárka ~ Părău Păkuleji. „Valami út vót régen, asztám megárkosodott“. 40. Jokobáj ~ Iokobăja (k.). 41. Nyergesről való árok ~ Părău Nyergeșului (á.). 42. Pakulájúttya ~ Drumu Păkuleji (út). 43. Nyergesúttya ~ Drumu N'ergeșului (út). 44. Jokobájúttya ~ Drumu Iokobăji (út). 45. Mohánka ~ Mohanka (l.).² 46. Mohankakúttya ~ Fintina Mohanči (kút). 47. Halombok : Halambak ~ Holumburi : Holumburile (sz., l., k.). Suvadásos, szakadásos hegyoldal és hegytető. 48. Báró tanyája ~ Toñeju Baronului. A falunak a br. Bánffy-család volt a legutóbbi időkig legnagyobb birtokosa; román mezőgazdasági

¹ Ma ezt a nevet nem használják, de ismerik a Kopazdombhoz tartozik. Csak a történeti adatok után való kérdezősködés alkalmával került elő.

² Két első nyelvkalauzom e névre ezt jegyezte meg: „Nem tuggyuk mi megérteni, hogy mi ügybe neveszték így“.

kisajátítás alkalmával birtokai legnagyobb részét elvesztette. E helyen a Bánffy-család tanyája körül a mezőgazdasági cselédek szaporodásával egy kis település keletkezett. 49. Hetyfarka ~ Kapu D'alu-luj. 50. Punytyica árok : Punytyica árka ~ Päräu Puńfítsi (á.). 51. Natypatak : Patak ~ Valeja čga mare : Valeja Poduluj. A falun keresztül folyó patak, a tulajdonképpeni Borsapatak neve. 52. Jokobájverőfénye ~ Fatsa Jokobáji (sz.). 53. Jokobájészka : Jokobájdosza ~ Dosu Jokobáji (sz.). Északos oldal. 54. Punytyica ~ Puńfítsa (sz.). 55. Jokobájhegye ~ D'alu Jokobáji (k.). 56. Bortolosáj : Bortoloséj ~ Bortološeja (sz., k.). 57. Bortolosájárka ~ Päräu Bortološeji (á.). 58. Bortolosájverőfénye ~ Fatsa Bortološeji (sz.). 59. Cserebokor ~ Čarabok (sz.). 60. Székélesty ~ Sekelešt (k.). 61. Gyulaji patak ~ Valeja Žuli. A tőszomszédos Gyula felől folyó patakocska neve. 62. Finájészakja : Finájdosza ~ Dosu Fináji (k.). 63. Fináj ~ Finaja (sz., k.). 64. Finájból való szöllő ~ Žija đim Finaja (gyü., sz., k.). 65. Finájlábja ~ Pfičoru Fináji (sz.). 66. Bikarét ~ Bikarīt (k.). 67. Bikarétből való kút ~ Fintina đim Bikarīt (kút). 68. Finájészakja alatt való rét ~ Rītu đin Dosu Fináji (sz.). 69. Moriska ~ Moriška (sz., k.). Azon a helyen régen malom volt. 70. Köveshágó alatt való rét ~ Rītu sup Kišagäu (sz.). Régebben, sőt még ma is gyakran *l'otu Mošuluĵ* névvel illetik. 71. Tanyaji út ~ Drumu Tańejuluj. A Báró tanyája [48] felé vezető út neve. 72. Halambak alatt való rét : Nagyrét : Rét ~ Rītu mare : Rīt (sz.). Kaszáló volt, de a román mezőgazdasági kisajátítás után feltörték. 73. Köveshágó ~ Kišagäu (sz., k.). 74. Csubáj ~ Čubaja (sz., k.). 75. Csubájárka ~ Päräu Čubáji (á.). 76. Csubájból való kút ~ Fintina đin Čubaja (kút). 77. Natypetyeráj ~ Peferaja čeja mare (sz., l.). 78. Petyerájárka ~ Päräu Peferáji (á.). 79. Kicsipetyeráj ~ Peferaja mńiká (sz., l.). 80. Kicsipetyerájba való kút ~ Fintina đim Peferaja (sz., k.) 81. Petyerájréttye ~ Rītu Peferáji (k., sz.). 82. Csurgovásárka ~ Päräu Čurgovašuluj (á.). 83. Csurgovás ~ Čurgovaš (sz., k., l.). 84. Csurgovásréttye : Csurgovás alatt való rét ~ Rītu Čurgovašuluj (k., sz.). 85. Keresztábeliek ~ Kreštejeńi. A Keresztájban az út mellett [13] keletkezett kisebb település neve. 86. Szöllőbeliek ~ Žiĵeri. A Szilimáj [30] tájékán keletkezett kisebb, a falutól elkülönödő település neve. 87. Paduricsaárka ~ Päräu Páduriči (á.). 88. Paduricsa ~ Páduriča (sz., k.). 89. Keresznél : Kruca ~ Kruče (sz., k.). 90. Cseráj ~ Čeraja (sz., k.). 91. Cserájból való kút ~ Fintina đim Päräu Čereji (kút). 92. Cserájárka ~ Päräu Čereji (á.). 93. Akasztófa ~ Kástaj (sz., k.). 94. Bärkärija ~ Bärkärija (sz., k.). Egy ma is élő Pap János nevű embernek ez volt a csúfneve; két első nyelvkalauzom szerint hihetőleg róla ragadt e területre a név. 95. Fläminduj ~

Flămînd (sz., k.). 96. Romántemető ~ Tsiñfirimu rumuñesk. A románság temetkezőhelye. 97. Magyartemető ~ Tsiñfirimu unguresk. A református és kis mértékben római katolikus magyarság temetkező helye. 98. Kőkút ~ T'okutu (sz., k.). 99. Kőkútárka ~ Părău T'okutuluj (á.). 100. Kőkútúttya ~ Drumu T'okutuluj (út). 101. Keresztréttye ~ Rîtu la Kruče : Rîtu în Kapu Satuluj (sz., k.). A falu alsó végén, a Keresznél [89] lévő rét. Régebbi neve : Gyarmati réttye ~ Rîtu D'armatâji. 102. Kőkútkúttya ~ Fintîna T'okutuluj (kút). 103. Kövektől való kút ~ Fintîna Pfetrlor (kút). 104. Köveknél ~ La Pfetri (sz., k., l.). 105. Kövekhez való út ~ Drumu Pfetrlor (út). 106. Kövektől való árok ~ Părău Pfetrlor (á.). 107. Birtynél való rét ~ La Bîrf : Šesu Birtuluj : Rîtu de la Bîrf (k., sz.). A közlök szerint „vót ott éty fogadó régebben“ (vö. román nyelvjárási *birt'* 'korcsma'). 108. Észak : Dosz ~ Dos (sz., k., e.). 109. Dosz alatt való rét : Észak alatt való rét ~ Rîtu de su Dos : Rîtu la Dos (k., sz.). 110. Báró erdeje ~ Pădureja Baronuluj (e.). A báró Bánffy-kastély parkjának folytatásában levő erdő ; részben ültetett fenyves. 111. Horgos ~ Horgoš. 112. Csátátye ~ Čatafe. Mikor a történeti helyneveket végigkérdeztem, a közlök egyike erre a helynévre ezt a megjegyzést tette : „Nem is szereplik eszt a nevet, csak az öregektől hallottuk, hogy vót.“ 113. Dobokaji hegy ~ D'alu Doboči (sz., k., l.). A tőszomszédos Doboka határára rugó terület. 114. Kőkúthígya ~ Podu T'okutuluj (híd). 115. Kicsihágó ~ Hagăoaș : Kișagău. Meredekes útrészlet környékén lévő településrész és legelőterület neve. 116. Hágóji kút ~ Fintîna din Hagău. 117. Fenyves ~ Braz. Ültetett fenyőerdőske neve. 118. Keresztájgorca ~ Gortsu Kresteji (k.). A borsai népnyelvben *gorc* 'gödör, vápa'. 119. Szilájgorca ~ Gortsu Silăji (kevés sz., k.). 120. Csikókert. A br. Bánffyak régen itt tartották a csikókat. 121. Majorba ~ Maiorișta. A bárónak egy kertésze lakik és egy majorja van ott. 122. Árkak köszt ~ Între Păraje (disznólegelő). 123. Lónaji út ~ Drumu Loñi (út). A tőszomszédos Kendilóna felé vezet. 124. Topánréttye ~ Rîtu Topanuluj (k.). 125. Fauristya réttye ~ Rîtu Faurisfi (k.). 126. Csonka malma ~ Măra Čonkuluj. Állítólag egy csonkakezü Bánffy báróé volt ; ez 48-ban vesztette el a kezét. 127. Kerülő ~ T'iralău (sz.). 128. Ográda ~ Ograda (sz., k.). A Gyulaji patak [51] és a Malomárok [129] között lévő, kerítéssel körülvett földek neve. 129. Malomárok ~ Părău Mori. A Gyulaji patakából elvezetett malomárok neve. Vize ma is hajt egy kis malmot. 130. Vajaskút : Vájaskút ~ Vajașkut (kút) [Hgy.].¹

¹ Közlő Varga Mihály (81), Varga István (77), Varga Mihály (53), Huszár Mihály (52), Varga János (52), Sánta János (35).

Fel kell hívnom a figyelmet az itt közölt kolozsborosai helynévanyag je-